ఆధ్యాత్మ

రామాయణ కీర్తనలు

- శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య కవి

శ్రీ ర స్తు.

శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణేనమః

శ్రీ అధ్యాత్మరామాయణ కీర్తనలు.

ఇది

శ్రీసుబ్రహ్మణ్యకవి విరచితము.

బజారుపుస్తకమునలెగాక తప్పులు సవరణచేయబడినది

రాజమండ్రి బుక్కుసెల్లరు

కర్రా అచ్చయ్య అండుసన్సు

వారిచే ప్రకటింపబడియె.

కాకినాడ

స్కీప్ అండుకో ముద్రాక్షరశాలయందు ముద్రితము.

1920.

[వెల రు 0-8-0

శ్రీ వేఙ్కటేశాయనమః

శ్రీమదధ్యాత్మరామాయణ కీర్తనలు.

బాలకాండము.

౧. ధన్యాసి - ఆదితాళము.

పల్లవి - నమశ్శివాయ నమోభవాయ.

అనుపల్లవి - సమానాధికరహితాయ కాంత-స్వప్రకాశాయ

ప్రమోదపూర్ణాయభక్తౌఘ-పాలనాయ॥ నమ॥

చరణములు-గర్వితదానవలోక-ఖండనాయ శ్రీరజత। పర్వతాగ్రి నిలయాయ-పావనాయ। సర్వలోకపాపపుంజ-నిర్వాపణాయ-శర్వాయ। దర్వీకరభూషణాయ-సర్వోత్తమాయ॥ నమ॥ ౧

అండజాధిపవాహన-కాండాయ మేరుశైల కో। దండాయ శితికంఠాయ-పండితాయ। మండితత్రిపురజయో ద్దండ-తాండవాయ బ్రహ్మాండనిలయాయ మహా-మాయాతీతాయ॥ నమ॥ ౨

మందహాసవదనారవింద-సుందరాయ యోగి। బృందానందకాయ శత్రుభీకరాయ। ఇందుసూర్యాగ్ని నేత్రాయ-నందితప్రమథగణాయ। నందివాహనాయ పోషిత-బృందారకాయ॥ నమ॥ 3

నిరుపమానందఘన-నిశ్చితాయ శాశ్వతాయ। వరదాభయకరాయ-గిరీశాయ। తరుణేందుశేఖరాయ-పరమపురుషాయ భవ। హారణాయ శ్రీకాళ-హస్తీశ్వరాయ॥ నమ॥ ౪

గంగాభంగతరంగసం-గత జటాజూటాయ। సంగీతలోలాయశు
భ-సంగతాయ।అంగజాంతరంగమద - భంగాయస్ఫటికోప।మాంగాయ
శేష శైలాధీశమిత్రాయ॥ నమ॥ ౧

౨. రేగుప్తి-ఆటతాళము.

పల్లవి - ఈసంశయమువారింపవే పర-మేశ నన్ను మన్నింపవే.

అనుపల్లవి-శ్రీసదాశివప్రశ్నఁ-జేసెదవివరింపు । వాసుదేవత-త్త్వమహా
త్త్వము।భాసమానవిలాసనేనిదే-నీసత్కృపావలోకమున।నీ
సమయమునదెలియవలసిన-దేసమస్తమిదే ప్రశస్తము॥ఈ॥

చరణములు - జ్ఞానవిజ్ఞానని-శ్చలభక్తివైరా । గ్యానందములకు
ని-ధానమైనవిన్న।శ్రీనిలయమైవెన్న వలె-మృదుమైయస।మానమైనుతిగ
న్న-మార్గముమిన్న।యైనబహుగోప్యతర-మైనయనూనముగ సెలవిమ్ము
చంచలత । లేని తంవినులకు నేనీదానదానవ-వైరిమొక్కెద ॥ ఈసం
శయము॥

వారిజాక్షుగదా ధారమూర్తియైన।రామునియందు-సారసద్భక్తి
కారూఢమైముక్తి-కారణమైయల।రారునెక్కయుక్తినాదిశక్తి। మీరర
సిధీరసికాళికి-సారకళలూరఁబలుకుము భవ।నీరధికితారకముభక్తి-మీ
అసుజనులు వేఱె లేరని॥ ఈసంశ॥ ౨

దేవశ్రీరాముని దేవదేవుఁగాష- డ్భావాతీతునిగా సుధీవరులెల్ల।భా
వమురంజిల్లఁబల్కు-దురతని-భావింతురదియెల్లఁగల్లగాదె।గావునను శ్రీవి
భుఁడుముక్తికి- కేవలముతావలమైనను।శ్రీవెలయుభూవలయమునఘన
చాపుఁడై-జీవుఁడైనదేమీ॥ ఈసంశ॥ ౩

మాయావృతుఁడై రామస్వామిసన్ముక్తి-దాయకునిగనుతనుదాఁ
దెలియ లేఁడు । వేయేలనలిఁసుజాడు ఆత్మను తత్త్వ-వేత్తలకేనేఁడు దె
లిసినాఁడు । మాయికుడటందురొకకొందఱు - దేయధార్థము నేయును

జన । ధ్యేయుఁడెటులగు నైనజానకి-కాయెడలఁదానడలనేటికి ॥ ఈసం
శయము ॥ ౪

ఈవాక్యములకర్థమీావు గాకితరులు-భావించిపలుక నేర్పరులెవరు
లేరు। దేవు-డవై చెలువుమీారు-నిన్ను జేసు-ధీరాత్ములుగోరు - కోర్కె-లీడే
రు। ఈవసుధ శేష శైలాధిపుఁడై వెలుఁగురా-సుప్రచరితముసుధావర్షమై చె
వులపంపువు-గావించు సేవించు జనులకు॥ ఈసంశయము॥ ౫

3. భైరవి-అటతాళము.

పల్లవి - వినవేసత్యవాణి శర్వాణీ అలి-వేణీసిరజపాణీ॥

అనుపల్లవి-ననుగోరిభజియించి-ననుమదిలోనుంచి।నను, వరదుఁడనౌదు
సంశయములేదు।మునుపుణ్యవలిదియజుగరెవ్వ-రును మహా
యోగినరసంభావ్య వనముజీవన మమృతసే-వనము జన్మ
పావనము॥ వినవే॥

చరణములు - శ్రీరామునకు నమస్కా-రము-చేసియపివారణనా
త్మ-తత్వమునీకు వివరింతు। నారాఘుప్రుఁడుశౌరియజ్ఞానహారిజి-తారిశ్రీవి
హారిమాయాంధారి।తారకీర్తిస-త్యజ్ఞానస్ఫూర్తివి।దారితార్తి దేవతాచక్ర
వర్తి చిదానందమూర్తిౕ।మైరాజలుశ్రీ-హారిమాయ కెల్లనా।ధారమైనం
దువల్ల- మోహముకల్గ।అదిప్రకృతికినాదినిజమా-యామహాకగములుసృ
జించి య। నారతమునభముగతి వెలిలోనుపూ-ర్ణతనుబూను॥ విన॥ ౧

వితతమాయచేని-ర్మితమైనజగముఖి।స్మృతిసూచిచుంబిత-శిలచే
బరిణమించు।గతియెక ర్తృత్వము-అతనికిలేదసు।ర్మతులెఱుఁగరీ మాది
కోర్కు-లుమీాఱి।మతిహీనులైరిమే-ముసవచ్చువారిసం।సృతియెకోరియం
దు-చేబద్ధులెరియామధుకైటభారి।అతిశుద్ధచిద్ఘనుం-డని తెలియ జ్ఞాన-
మతనికిగలదందు మహిలోఁ గొందఱు తతవసుమ్యతిలసన్మాలిక నుత
గళా-న్వితమయ్యు మఱచిన।గతిమనస్థతుఁడాదిసద్గురుని - ఖలు లెఱుంగ
రని॥ విన॥ ౨

అకటా సూర్యునియందు అప్రకాశత్వము । యొక నాటి కైనను ఉన్న దేయటువలెనే । ప్రకటమైజ్యోతిస్స్వ-భావమాత్మునియందు । పనిలేదు మాయనాఘునిసీవిఁకమీఁదు । అకలంకగనవేని-త్యమునమ్మిమనవేర । శుకుఁడనవే శేష శైలేశు-గనవే భక్తియుచేకొనవే । అకుటిలనయనచాంచ-ల్యము చెప్పటలుచలదృ-ష్టికిచూడనునికిపట్లు-భ్రాంతమైనట్లు । సకల కాలములను ప్రభామాలికిఁగడలా రాత్రి లేనటులా - త్మకునుజ్ఞానాజ్ఞానములు-రెండులేని వైయుండు ॥ విన॥ 3

౪. కేదారగౌళ-ఆదితాళము.

పల్లవి - సీతా రామమారుతిసంవాదము చేరిన వేదము శ్రీ॥

అనుపల్లవి-సీతాంశుముఖియా చరితమునందలి । చాతుర్యము చూడు
సంశయముపీడు । ఖ్యాతిగమును దశకంఠుని రవికుల । జాతుఁ
డైనరఘురాముఁడు సబల-వ్రాతముగనుజంపి శస్తుఁడై । సా
కేతపురి జేరియున్న తఱినినడచిన॥ సీతా॥

చరణములు- హాటకసింహాసనమున రాముఁడు-కోటిసూర్యసమకాంతిని వెలుఁగుచు । పాటలాధరధరాసుతతోడను- పరగవసిష్ఠాదిగురుబుధమిత్రి । కోటిసేవింపనాదినారాయణుఁడౌ - మేటిభక్తానుమోదికమలావినోది । దీటులేకకొలువుండిహనుమంతుమనసు - దెలిసిసీతనుబలుకుమనముద్దుగులుక । మాటికిభక్తాగ్రణికృతమతి-సాటిలేని శౌర్యధైర్యఘనుఁడును । మేటివైనయనిలసూనుఁగనుఁగొని- తేటముగానులోకమోహిని పలికెను॥ సీతా॥ ౧

రాముఁడు పరమానందమయుండుస- ర్వచరాచరపరిపూర్ణుఁడవ్యయుఁడు । సామగానలోలుఁడచలుఁడాద్యుఁడు-సర్వసాక్షిసుమ్మువినిర్ముక్తకాముఁడి । దినిజమ్ముపరమాత్ముఁడనుచు- వేమారుదెలిసి కొమ్ముభక్తులసొమ్ము । సామీరిసంశయమెల్లనుపోఁజిమ్ము- నామాటమదినమ్ముధీనిధివిగమ్ము । ఏమనవలెనేమూలప్రకృతిని- ఈమహాత్ముసన్నిధానమాత్రను

ఈమహాద్భుత। ములొనర్చుమూఘులు - స్వామియందునారోపణసేయ
కను॥ సీతా॥ ౨

ఈకోసలపురిలోరాముఁడై దశరథునకు - ఇతఁడు బుట్టుటయువి
శ్వామిత్రియాగము।సాఫల్యముసేయుటయు నహల్యకు - శాపముఁబా
పుటయువిల్లువిరచినన్ను।చేకొనిచెలఁగుటయు పరశురాముని- ఘాకయ
డంచుటయుఁ బురిఁజేరుటయు।కైకవనుప దండకాటవి కేఁగుట - ప్రాకట
మాయాసీతహృతి।యందుచేత।శ్రీకరురవిసుతుఁ జేరి-వాలిసఁబుఁజేరివారిని
ధిగట్టి రావణుని।భీకరాజిచనిమినిన్ను ౘైకొని - సాకేతముఁజేరుటెల్లమ
త్కృతియను॥ సీతా॥ 3

ఆరాఘవునియందీవిధమజ్ఞాను-లారోపణసేయుచురుమధుకైటు।
భారినిర్వికారుఁడఖిలాత్మకుఁడు -పరిణామరహితుఁడుబ్రహ్మమేయితఁడు।
సూరిబృందనుతుఁడుఆనందయుతుఁడు - భూరిభువనహితుఁడుసకలసమ్మ
తుఁడు।కారుణ్యానైఘృణ్యాహేయోపాధేయ సుఖదుః-ఖగమనాగమనాది
ద్వంద్వములు లేవి। శ్రీరమణియునకీవిభునెఱిఁగిన - వారిఁజేరి వెఱచిమా
యాపరువి।దారితారి శేషశైలశిఖర ని-హారిఁజేరి కడతేరుదారియిది॥సీ॥ ర

౫. సావేరి-ఆదితాళము.

పల్లవి-వినుమనిశ్రీరాముఁడుతాఁబలికెను - విశదముగను జేరి॥

అనుపల్లవి-జనకజచేవిన్నయనిలజునికిజ్ఞాన।
జనకమానట్లుగానుమోదముతోను॥

చరణములు - సమతనుఆత్మానాత్మపరాత్మల-జాడలుత్రివిధము
లుపవనజ । మమతాహంకారకర్తృకార్యములవల్లన - మఱినయదియా
త్మా।రమణానన్నృతజడదుఃఖములను నీరసమయినదియనాత్మ- నిత్యము।వి
మలముసత్యజ్ఞానానందా-త్మికమిదియెపరాత్మమహాత్మా॥ విను॥ ౧

ఆకాశముత్రివిధంబయినట్లుప-రాత్మత్రివిధమాయెఁదెలియంగ।
సేకముగానువరాకాశముజలా - శయబింబితమయిన। చేకొనితదవచ్ఛి

న్నాకాశము-చెలఁగిభిత్తియందునెంతయు।పాి్రకటముగనిటుప్రతిబింబిత
మై-పి్రబలినదీచాయశ్రీయాంజనేయ॥ విను॥ 2

చాతురిమీాటి యఖండాద్వితీయ-చైతన్యమువలన బింబభూతుఁ
డైతి్రవిధాహంకారవిరా-ట్పురుషుఁడు జూపట్టె।అతనియందాభాసరూ
పమయి-భూతేంది్రయమనోవృతమయి।ఖ్యాతిగాంచి జీవాత్మయనఁదన
రెఁ-గనుఁగొనుమీాజాడ కి్రమముతోడ॥ విను॥ 3

గుణమయమాయక ర్తృతయనహాసం - గినజీవత్వాదిమలినము
లు।గణుతింపనవిచ్ఛిన్నమైనయవి-యాపరాత్మయందు । ననయమునను
నారోపణసేయుదు-రజ్ఞానులుభువిలోనెఱుఁగక । యనిశముశు క్తిరజత
మనిభి్రమయుటే - యాభాసమనదగును దెలియనగును॥ విను॥ 4

చెలగునవిచ్ఛిన్నతబి్రహ్మమువి-చ్ఛేదమకల్పితముఁ గావున।నలభి
న్నునకుపూర్ణాత్మకుఁడైక్యము-వలననుసుజనులచే। నలఘుతత్త్వమస్యా
దిమహావా-క్యములచేఁబి్రకటమైయలరెను । వెలయఁగనైక్యమునుజ్ఞాన
ముగల్గన-విద్యమాయవకానుగుణములతోను॥ విను॥ 5

పానను తైయిాకి్రమమెఱిఁగిమ-ద్భక్తులుమత్పదము జెందుదు।రీవ
సుధనుభ క్తివిహీనులుగ-ర్వితులైదుర్మతులై। కేవలమునుశాస్త్రకర్మము
లఁబడి-కెరలిభవశతముల నొందుచు। భావము చెడిసుజ్ఞానదూరులయి-పో
వుటనిశ్చయమునీకేమిభయము॥ విను॥ 6

పరమమైనయీాయుపదేశముగో-ప్యమిదిభ క్తిలేనివారి । కరయ
నిందిరాజ్యమొసంగినని-య్యకుమిదిభవహరము । గరిమనఖిలవేదాంత
సారసం-గి్రహముశుభావహముకనుఁగొను । సురుచిరశేషాచలశిఖరని
వా-సుఁడనైభువిలోనువెలసినాను॥ విను॥ 7

౬. కాంభోజి - ఆదితాళము.

పల్లవి-నేధన్యుఁడైతినేజగత్ప్రభో - సాధులోకవిభో॥

అనుపల్లవి-మాధవచరణారవింద - మకరందముగ్రోలఁగఁగలె॥ నేధన్య॥

చరణములు-మునుమిడిసంశయమనే - ముడివీడె యనుగ్రహ। మున రామతత్త్వముసంక్షేప - ముగవింటిగడతేర గంటి। మనసుతనివి దీరదాయె - మన్నింపవే దైవరాయ। అనునందనినుఁజేరమాయ-య తిదూరమై తొలఁగిపోయె॥ నేధన్య॥ ౧

అద్వితీయాఖండపరిపూ - ర్ణానందవారిధిలోన। చిద్విలాసోల్లా సినై రం - జిల్లఁజేసి నన్నుడాసి। హృద్వికాసమొనరించి హితవా - క్యములుపదేశించుటచే। విద్వన్నుతశంకరవి - శ్వేశశంభో మహా దేవ॥ నేధన్య॥ ౨

స్వామీనేనీచేవిన్న యీ - చరితమునవరసభరితము। వేమాఱు దీనివినఁబల్కు-వీను లమృతముజిల్కు-శ్రీమహిళా। భిరాముఁడైనశ్రీ రా మునిదేవతాసా-ర్వభౌమునినీవలనదెలిసి॥ నేధన్య॥ ౩

౭. గౌళిపంతు - ఆదితాళము.

పల్లవి - వినుముధరాధరవరతనయా ధృత - వినయా సరసగుణాతి శయా॥

అనుపల్లవి-చనుప్రమీఁదనన్నడిగినయీశుభ -

చరితముహతదురితముమది నిరతము॥ విను॥

చరణములు-రావణాదిదుష్టాసురకోటుల - మోవలేకభరపీడిత యైభూ। దేవివిమలగోరూపముగైకొని-శ్రీవిలసిలుబ్రహ్మలోకిమునకు। లీవిగనేగివిరించిచరణరా - జీవములకుఁశుకణమ్ములఁదడపుచు। సావధాన ముగ మొ్రొక్కి-వినతయై-తానచ్చుట విన్నవించెవిశదముగ॥ విను॥ ౧

వనజభవుండొకముహూర్తమాత్రము - మనమునసంతయునూ హచేసిక్రొ। న్ననవిల్తునితండ్రి గనుఁగొనుటకు- మునిసురపరివృతుఁడై

భూసహితము । గనుచనిక్షీరసముద్రతీరమున-ననుపమ భక్తివినమ్రుఁ
డైనహరిని । వినుతించెను వేదాంత వాక్యముల ఘన - వినయానంద
ములుపురిగొన॥ విను॥ ౨

కోటిసహస్రాంశుసమప్రభచే - మాటికిదిక్కులు తేటగసేయు
చు । హాటకాంబరముకటిపై వెలుఁగ కి-రీటహారకేయూరకాంతులు ల।
లాటకంఠబాహువులనుదనరఁగ- మేటికౌస్తుభశ్రీవత్సములకు । నాటప
ట్టయిచతుర్భుజుఁడగుచుని - శాటవైరిగనుపట్టెమోదమున॥ విను॥ 3

గరుడవాహనారూఢుఁడుకమలా-ధరణీయువతి యుగళ యుతుఁ
డుశంఖ । రథాంగగదాపద్మవిరాజితుఁ- డురుతరవనమాలికాభిరాముఁ
డు।తరణితేజవిశాలలోచనుఁడు-పరమామృతకరుణాలోకనుఁడగు । హరి
చరణద్వయిశిరముసోఁకఁగను-సరసిజగర్భుఁడు మ్రొక్కి-పలికెనది॥ విను॥

తనువుమనసుప్రాణములింద్రియములు - వినుతనిశ్చయాత్మికయ
గుమతితో । మొనగూర్చిభవత్పదవినతుఁడనైతిని - నినుహృత్పుండరీక
మునకును । గొనినిరతానందానుభవంబున - నెనయువారుభవరహితు
లభవత్రిభు । వనములపుట్టిపెరిగి గెడయుటిదిసీ-ఘనమాయగదా!యనె
పితామహుఁడు॥ విను॥ ౫

సూరిజనులువేదాంతమునందలి - సారవిచారముచేసి ఘోర
సం । సారరుక్షిడితులౌషధంబు - దారభక్తి యనివల్కిరి గానయ ।
నారతమదిదయజేయుమనినవిని - శౌరియజుని కరుణార్ద్రదృష్టిచే । నార
సినీయభిమతములొసంగుదుఁ-గోరుమనిననుత్సుకుఁడై పలికెను॥వినుము॥

శ్రీలలనాధిప చిత్తగింపుమీ-భూలోకమునను రావణుఁడనఁగా।
పౌలస్త్యసుతుఁడొకఁడుగడు సువి - శాలమైతగుమదీయవరంబున । మే
లుఁజెందిసురకంటకుఁడై కడు - వాలియున్నవాఁడనికిమర్త్యుని । చేలయుం
బువిధియించితిదనుజుని - లీలామనుజుఁడవైవధింపుమనె॥ వినుము॥ ౭

వనజోదరుఁడిట్లని యెనుకశ్యప - మునిమునునసుతనయునిగమ్మని
వే । డినకులమునదశరథుఁడై వాఁడా । ఘనునకుకౌసల్యకుపుత్రుఁడనై ।
జనియించెదనిజయోగమాయయె । జనకుని యింటనుసీతయగును పొ-
మ్మనిచక్రితిరోధానమునొందెను॥ విను॥ ౮

సురలకునిట్లని యెనుచతురాస్యుఁడు-హరివాక్యము లెల్ల వింటిరే
వా । నరులసృజింపుఁడు మీయంశములను - పరమేశునకుసహాయము
సేయుఁడు । పరమసమ్మతంబగుననుచువసుం - ధరనూరడించినిజనివా
సమున । కరిగెనలువ శేషాచలవాసుని - శరణాగతవత్సలుఁడని పొగ
డుచు॥ వినుము॥ ౯

౮ కన్నడ - ఆదితాళము.

పల్లవి-అందముగనీకథవినవే రజ - తాచలసదనా పరిహసితవి ।
నిందితారవిందచంద్రవదనా-కుందబృందసుందరరదనా॥

అనుపల్లవి-మందయాన దశరథవసుధేశుఁడు మాన్యయశుఁడయో
ధ్యాకాంతుఁడు । పొందుగఁదనయులు లేనందుకువగ జెందివ
సిష్ఠుని జేరిపల్కెనా॥ నంద॥

చరణములు-మనవివినుము స్వామీ నాకిఁక శ్రీ-మంతులైన సు
తులు ఏవెర । పునజనియించెద గాత్మజహీనునకు-ధనంబుసుఖకరంబుగా
దుగదా । అనినరాజుకనియెనావసిష్ఠుఁడు-జననాయకనీకుకొడుకులు। ఘ
నులమలయశోధనులునల్వు రిక - గల్గెద రందుకుపాయము గలదనె॥
నంద॥ ౧

శాంతుఁడైనఋశ్యశృంగమౌనీ శ్వరునిబిలువనంపుమీవు ని ।
తాంత పుత్రికామేష్టి నిరంతర - సంతోషస్వాంతుఁడ వైయొనరింపు ।
మంతయుఁద్వరగా ననుచును శాంతా - కాంతుని రావించిరపు డు।
ద్దాంతుఁడుముని పరివృతుఁడై సరయువు - చెంత యజ్ఞదీక్ష చేకొనిని
లిచె॥ నంద॥ ౨

వేదమంత్రములు పలుకుచు శుచియై-వేల్వ హుతవహుఁడుహవ్యము । సాదరమునఁ గైకొని తన ప్రదక్షి - ణార్చులలర జ్వలియించె నుసుప్రభుండై । భేదహరుఁడు యజ్ఞేశుఁడు దశరథ-మేదినీశ్వరునకుశుభమిం । పారఁగఁ దాపాయసపాత్రి మొసంగి - పరమాత్ముఁడుసుతుఁడగునీకనిచనె॥ నంద॥ 3

లలినలరిరిమానులు లబ్ధమనో-రథుఁడై దశరథుఁడు ముదమున। జెలఁగుచుఋశ్యశృంగవసిష్ఠుల - చేననుజ్ఞగొనిహవిస్సు వేడుకను । కలితగుణుఁడుకౌసల్యకుసగమును - కైకకు సగమొసంగవారలు । దెలిసి సుమిత్రకుదమయంశములం దెమ్మె - సగముసగమొసంగిరి నిరతా॥ నంద॥

పరమాన్నముభుజియించినమువ్వురు - తరుణులుగర్భిణులైవెలిగిరి । నిరతముసురకాంతలనఁదొమ్మిది - నెలలునిండకౌసల్యగనెను సుతుని । పరగఁజైత్రశుద్ధనవమినిపున - ర్వసునక్షత్రముననుమనో । హర కర్కాటకలగ్నముననను శే- షాచలేశుఁడగుహరిజనియించెనా॥ నంద

౯. శంకరాభరణము - అటతాళము.

పల్లవి-శ్రీరామునిగాంచెనుపార్వతీవినవే-
మనకౌసల్యయా - త్మారామునిగాంచె॥

అనుపల్లవి-తోరమైహర్షాశ్రు - పూరముకన్నులం।
జారభయసంభ్రమా - శ్చర్యముల్బెనఁగొనంగా॥ శ్రీరా॥

చరణములు - అలనల్లకలువరేకుల చాయమేనిచేఁ - జెలఁగువానిపసిడిచేలఁగట్టినవాని। వెలయునాల్గుభుజములవానికను గొ - ల్కులనరుణరేఖలుగలవాని స్వర్ణకుం । డలలసితగండమండలములనుర - స్థలిరచితరవికోటిప్రకాశునిరత్నో । జ్జ్వలకిరీటమువాని నళినీలకుటిలకుం - తలములచేముద్దుగులుకుచుండెడివాని॥ శ్రీరా॥ ౧

ఘనతరశంఖచక్రగదాబ్జములవాని - వనమాలికయురుత దన
రువానిచిఱున । వ్వనువెన్నెలలావదనచంద్రుఁడుదిక్కు - లనువెదచ
ల్లఁజెల్వాలరారెడువాని । ననుపమానకరుణామృతపూర్ణనే - త్రునిమం
జీరాంగదశ్రీవత్సకటకకం । కణహారకేయూర కౌస్తుభాది భూ - షణ
భూషితునిఁజూచి తనివితీరక తిరుగ॥ శ్రీరా॥ ౨

శరణాగతులను కరుణరక్షించు శ్రీధరనీకు - బహువందనము
లొనర్చెద । శరణుగర్వితదనుజచయవిరామరామ - శరణుదేవతాసా
ర్వభౌమనీవే । పరమాత్ముఁడవు జగత్పతివీశుఁడవుహరివి - వరయోగి
బృందహృద్వనజకర్ణికాం । తరమున సురుచిరరాకజ్యోతివె - మెర
యునిన్నెన్ననా తరముగాదనితిరుగ॥ శ్రీరా॥ 3

ఈశనీవునిఖిలేంద్రియసాక్షివి - శ్రీశుఁడవీవిశ్వసృష్టి సంరక్షణ
నాశములొకటనుజేసి సేయకయున్న - వాసిచేఁబొలుపొందనివాఁడవై ప్ర
కృతి । డాసిడాయనివాఁడవై శాశ్వతుఁడవై యా - కాశాదిభూతసం
ఘములకెల్ల నవకాశ । మైనీవు ప్రకాశింతు విదిమాయా - పాశబద్ధు
లకెఱుఁగవశముగాదనితిరుగ॥ శ్రీరా॥ ౪

నీజఠరమునందనేకబ్రహ్మాండములీ - రోజంబరమాణువులై
యున్నవిప్పుడునీవు । రాజిల్లునాయుదరమునఁబుట్టుటకల్ప - భూజము
ముంగిట మొలచినట్లయ్యె నం । భోజాక్ష! పతిధనపుత్రాదిసక్తనై -
నేజెల్ల సంసారనీరధింబడనొల్ల । శ్రీజాని నీశరణు చెందితి నామదిని -
తేజరిల్లుచును సుస్థిరుఁడవుగమ్మని॥ శ్రీరా॥ ౫

ఈయఖిలమును మోహింపఁజేయనీదు - మాయకునగుపడఁజే
యకుమ, శేష । శాయియీరూపముసంహరింపఁగదోయి - కాయజ
జనక చక్రనిముద్దుపట్టివై । హాయిగానన్నలరజేయుమమితానందదా
యివనినినుమదినిదలతుఁరఘునుతెల్ల । మాయురే! యనుచువేమాఱు
నువినుతించి - శ్రీయుతమూర్తియాశేషాచలేశుఁడా॥ శ్రీ॥ ౬

౧౦. ముఖారి - ఆదితాళము.

పల్లవి-రాముని సకలగుణాభిరాముని-
నిఖిలరాక్షసవిరాముని వర్ణింపవశమా॥

అనుపల్లవి-వేమారు కౌసల్యనీవే - మేమిగోరినావది యెల్ల ।
శ్రీమీఱ నొసఁగితి ననుచు । ప్రేమచేజననితోఁ బలికిన॥రా॥

చరణములు-మున్ను బ్రహ్మనన్ను వేడు- కొన్న భూభారముదీర్పవ
న్నమీఱఁగను నేఁడునీగర్భమున - జెన్నలరఁబుట్టితిఁజూపు । రావణాసు
రుఁడన్ని టగర్వించినాఁడువానివధియించి । సన్నుతిగాంతునీ కేడుజగము
లలోన - మున్నలరదశరథుఁడునీవునన్ను దప । మునమెప్పించి । కన్నా
రుసీవదితియతఁడు - కశ్యపుఁడని కౌసల్యకుదెలిపిన॥ రాముని॥ ౧

అనుచుఁదల్లితోఁ బలికి - హరిముద్దుబాలుఁడై కలికి । తనమున
హరినీలగాత్రుఁడై వికసితనవ్య - వనజదళవిశాలనేత్రుఁడై చక్కనివాఁ
డనుచుజను లెంచపాత్రుఁ - డై విలసిల్లెనంత । మనకుజూడఁదరుణమిత్రుఁ
విలసిల్లెనంత । ఘనుఁడైనతనయుఁడు గల్గెననివిని - దశరథుఁ డానంద।
మునను గురునితోడఁ గూడి - చనుదెంచికన్గొనెను శ్రీరఘు॥ రాముని॥

విరులవానలపుడుగురిసె । వేడ్క-జయదుందుభులు మొరసె ।
సుర సుందరు లెలమినాడిరి - గంధర్వవరులు । సరసులై రాగములఁ
బాడిరి-మానులుదోషా।చరులవలనిభయమువీడిరి - పౌరులానంద। కరు
నిజూడ గుమిగూడిరి - దశదిశలయందు । పరిమళమిళితములై తె -
మ్మెరలువిసరెదివినిసురలు । వరవిమానారూఢులయి శ్రీహరియని మ్రొ
క్కి-రాత్మ॥ రాముని॥ 3

ఘననిభుడైనకొమరుని - గనెను కైకచంద్రబింబా । ననలను
సుమిత్ర - గనెనుసుతులనిర్వురను । మొనసినసంతోష-మునను దశర
థుఁడుసకల । ధనములవిప్రులదని - ఘనువసిష్ఠమహా । మునియూ భా

లురకు క్రమము-నను రామభరతలక్ష్మణశత్రుఘ్ను । లనుచునామక
రణము-లొనరించెభరతుం । డును శత్రుఘ్నుఁడు జోడైరిలక్ష్మణుఁడు
ననుసరించెను దశరథ॥ రాము॥ ౪

చెలఁగిసౌమిత్రితోఁగూడి - మెలఁగుచుఁ జేనియలొలుకఁ । బ
లుకుసుతునినృపుఁడు గాంచిభూషణజాల । ములతోఁడనలంకరించిసిస్తు
కస్తూరి - తిలకమునుదుటనుంచిగళమునరత్న । కలితహారములుగీలించి
ముద్దాడునపుడు- కలకలనవ్వుచు ముద్దు - కాయలల్లాడ నందియలు ।
ఘలుఘల్లనుచు మ్రోయ - లలితగతులనటించుచుశ్రీ॥ రామునీ॥ ౫

చిన్నారి బొజ్జలోనన్నుఁ - గన్నవాఁడానాపాలిటి । పెన్నిధాన
మరారాయోరీనాచిన్ని । యన్నబూచివచ్చేరా - పరుగెత్తవల । ద
న్ననాతోనలుగమేలా-పాటబాడుచు । నిన్ను లాలియూచేరా - లాల
బోసేను । మన్ను చేతనంటవద్దువెన్న బెట్టెననుచుచాలా । మన్నించిప
లుకుకౌసల్యకు - మరులురెట్టింపఁజేయుశ్రీ॥ రామునీ॥ ౬

ధరణివిభుఁడుభుజించు - తటినికౌసల్యతనయుని । మురిపెమున
రమ్మనుచుజీర - వరయోగిహృదయాం । తరమునందుఁజెల్వుమీఱ-
నసియించుదేవుఁడు । చిరుతవాఁడయిముద్దుగార - వచ్చినజూచి । త
రుణీదనదుకోర్కులు మీఱ - కౌఁగిటనుంచి । కరుణించి భుజియించు
మనిన - కబళముచేనందుకొని । తిరుగానాటలాడపరుగె - త్తినమా
యాబాలకుఁడో॥ శ్రీరాము॥ ౭

వితతయశుఁడుదశరథభూ - విభుడంతటకౌమారాన్వితుల । సు
తులఁదిలకించి యుపనయనములు - నతులముగనొనరించి వసిష్ఠునొ
ద్ద । శ్రుతులనెల్ల జదివించి - చతురంగముల । గతులఁ దెలియనేర్ప
రించి చౌషష్టివిద్యల । చతురులనుగావించి హర్షించవారు । సతతము
గురుబుధమిత్ర జనులకెల్ల హితులైధైర్యో । న్నతులయిపరఁగిరందు
నాశ్రి యుతుఁడయిసత్యవ్రతుఁడయిన॥ శ్రీరామునీ॥ ౮

తల్లిదండ్రులకుప్రియము దనరగవశ్వము నెక్కి । విల్లునమ్ములు చేపట్టి వేటలాడుచు । మొల్లముగానడవినున్నట్టిమృగ ములగుంపులు ఝల్లు । ఝల్లునఁజుట్టిముట్టిపోనీక వానినెల్ల చలపట్టిపడఁగొట్టి సౌమిత్రి గూడి । బల్లిదుఁడై యున్నియయోధ్యా వల్లభునకు కాన్కఁజేసి । సల్లలితుఁడై సకలజనుల సవినయముగాఁబాలింప॥ శ్రీ॥ ౯

శైలరాజకన్యకా! యీ చందమునమనుజావతార । లీలమైవర్తించెశౌరి కనుగొనుమిందర్ప్రి । జాలికుఁడుచక్రధారి సమస్తవేద । మూలమైవిలసిల్లుదారి యజ్ఞులుదెలియఁ । జాలరతం డనిర్వికారి విమత సంహారి । శ్రీలచేజెలువందు శేషశైల శిఖరాగ్రవిహారణ । శీలుఁడైన ద్భక్తలోకపాలుఁడై దనరునిత్యాత్మ॥ శ్రీరాము॥ ౧౦

౧౧. నాదనామక్రియ - అటతాళము.

పల్లవి-ఇందువదనా! వినవె యీచరితము - నిందువదనా॥

అనుపల్లవి-డెందముశ్రీమన్మ - కుందునిపాదార ।
విందములందానందింపఁజేసి రా॥ కేందు॥

చరణములు-ధీరుఁడువిశ్వామిత్రుఁడు తానయోధ్యకు శ్రీరాముని జూడవచ్చెనని । వార్యుఁడై సౌధముఁజొచ్చెను ఎదురు గారాజు చనితోడితెచ్చె । మునికిచారుసింహాసనమిచ్చెనుమహా । దారుఁడైపూజయొనర్చెనుకరము । లారూఢినొదలఁజేర్చెనుస్వామి । మీరువచ్చుట కేమి కా మిదిదెల్పుఁ । డీరాజ్యమైనమీ కిచ్చెదననెను రా॥ కేందు॥ ౧

కౌశికుఁడాపూజగైకొనిపల్కెభూ మీశమారీచ సుబాహులు మాం । సాశనులద్భుతదేహులు ఘోర । పైశాచిక ప్రేతవాహులు-కాల । పాశవిడంబితబాహులుదివి । జేశాది సురమునిద్రోహులుయజ్ఞ । నాశకులధికదుర్మోహులుగా । డాసివారలపొగరడంచ సలక్ష్మణుని జేసిరామునిఁబంపు మీ శుభమానవ॥ నిందు॥ ౨

భూమీశుఁడేకాంతమున వసిష్ఠుతోఁబల్కె నేమి సేయుదు నేమం
దు నెట్లు । రాముని నెడఁబాసి యుందును సుగుణ । ధాము నెన్నఁడు గను
గొందును గురు । స్వామి యెవ్విధి సుఖము చెందును ఈ వి । శ్వామిత్రు
నుడి యెటు విందును ఇతని । కేమి మనవిఁ జేసికొందు నేను । ఈ మాట వి
నకున్న నిపుడే శాపమిచ్చు । నీమానియనిన గురుఁ డిట్లనియె నెను రా॥
కేంద॥ ౩

నరవర వినుమిది పరమరహస్యము నరుఁడా శ్రీరఘురాముఁడు-
ఘోర । దురితాంధకార విరాముఁడు హరి పరమాత్ముఁడు కమలా కాముఁ
డు భక్త । వరదుఁడు ప్రణతసుత్రాముఁడు దిన । కరవంశ జలనిధి సోముఁ
డు మౌని । వర దేవతా సార్వభౌముఁడు ఇతఁడు । పరమేష్ఠి చేతఁ బ్రా
ర్థితుఁడయి భూమి । భారము మాన్ప నీ వర తనయుఁడాయనె॥ నిందు॥

రాజా నీవు కశ్యప బ్రహ్మవు కౌసల్య జేజేల కెల్లను తల్లి అదితి । నాఁ
జనుతరుణీమతల్లి మీరు । శ్రీజానిభజియించి తొల్లి చాలాఁ పూజింపన తఁ
డుల్లసిల్లి సుతుఁడ । నై జనించెద మీకు నెల్లననియె వ్యాజకరుణారసముఁ
జల్లి నేఁడు । రాజీవాక్షుఁడు రాముఁడై చూపట్టె శేషుఁ డే సుమీ ల
క్ష్మణుఁడిది నిజమనెను రా॥ కేంద॥ ౪

వర శంఖచక్రముల్ భరత శత్రుఘ్నులై రరుదార హరి యాజ్ఞ
చేత సురు । చిర యోగమాయ యె సీత యనఁగ మెరసి జనకవంశజాత
యై । పరఁగుచున్నది ధీసమేత వినుత సరస సద్గుణమణి వ్రాతయిది । ప
రమగోప్యము లక్ష్మణుని రాముని మౌని వరు వెంట బంపుమని పల్కె వసిష్ఠు॥
డింద॥ ౫

రామలక్ష్మణులను రాజు పిలువఁబంచి ప్రేమతోఁ గౌఁగిట నుంచె
ను తన మ । హామహులనుతియించెను తన దే మహాభాగ్యమని యెం
చెను వి । శ్వామిత్రు జాల పూజించెను ఘన శ్యాము సినతనికర్పించెను-

శుభ । మామిాకనిదీవించెను శ్రీ రాములంతటధను ర్బాణతూణీరధరు లైమించిముని వెంట నతిమోదమునజని॥ రిందు॥ 2

లలినిబలాతిబలలను రెండువిద్యలు రామునకు మానియిచ్చెను- రాముఁ । డలరిగంగానదినిమెచ్చెను ఆ । వలఁబోవ దాటకవచ్చెను దా ని ! బొలియింప మునిసెలవిచ్చెను ఒక్క । ములికియురమ్మునఁగ్రుచ్చెను దనుజ విలవిలతన్నుకచచ్చెను ఆ । వెలదయూబిడరూపు విడియశుసతి యై చెలఁగిరామునిఁబొగడి శ్రీమిాఅఁజనెను రా॥ కేందు॥ ౕ

కౌఁగిటరామునిగదియించిజడదారి వేగమె శిరముముద్దాడెను- అంత । బాగాయెనని కొనియాడెను మహా యోగిధ్యేయుఁడవనుచు వేఁడెను హర్ష । సాగరమునలోలలాడెను మహా భాగుఁడుముదమున గూడెను వీత ! రాగుఁడై భయమెల్లవీడెనునిగ మాగమమంత్రరహ స్యములనుదెల్పె సీగతిశేషగిరీశుఁడౌ హరికి రా॥ కేందు॥ ౯

• ౧౩. సౌరాష్ట్రం - ఆదితాళము.

పల్లవి. వినవే సుగుణాన్వితా గిరిరాజ సుతా॥

అనుపల్లవి-మునియుతులైరా - ములుదామాశ్రమ।

మునసునాఁడునిలిచివేఁకువ -
ఘనులుసిద్దాశ్రమగతులైరచ్చట ।
మునులారాఘవు - లనుబూజించిరి॥ వినవె॥

చరణములు-శ్రీరఘురామునిచేననుజ్ఞఁగొని సారయశుఁడు వి శ్వామిత్రుఁడుక్రతు । వారంభించెమహాజనవృతుఁడై సారెకుమారీచ సుబాహులస్ర । గ్ధారలుగురిసిరహాధీరుఁడు దాశరథిమహోద్ధతుఁడై । మారీచుననిల మార్గణమున । వారిధిలోఁబడవైచి సుబాహువి । దారి తుఁజేసెను దహనాస్త్రమునను॥ వినవె॥ ౧

సునిశితబాణములను సౌమిత్రి త దనుచరులను జంపెను బువ్వులజ
డి। యొనసి సురలు గురియించిరి సంభ్రమమున నను గుశిక సుతుఁ డినకుల
తిలకుని తనతోడనిడికొని నెనరునఁ గౌగిటనునిచి లక్ష్మణుని మునుమి
డి కొనియాడి ఫలములు। అనఘులకును భోజనములొనర్చెను। దిన
ములు మూఁడిటు జనెను సరసముగ॥ విన॥ ౨

మునిపతి శ్రీరామునితోఁ బలికెను జనకుని యాగముగనుఁగొ
నఁజనియెద। ననువుగ మీరువచ్చిన శుభమౌనన నతుఁడగుచునను జని
గూడితపో। ధను వెంటముదముతోఁ జనిచని యెదుటను వనమొకటిఫల
సుమస్తరు లతాలంకృతమై జనవిరహితమై కనుపట్టఁగఁ దానీ వనమేమ
నరా మునితో మునిపల్కె॥ విన వె॥ 3

గౌతముఁడనుముని గలఁడు లోకవిఖ్యాతుఁడాతనికహల్యయనుసతివిధా
తయొసఁగెనా దంపతులిచ్చట బ్రీతినుండ నింద్రుఁడునొకనాఁడా। గౌ
తమవేషమున నాతినెనసిచను నాతరిస్నాతుఁడై గౌతమమునివచ్చిభ
స్మీ। భూతుఁ జేతునాతో బొంకకుమనఁ బురుహూతుఁడదుర్మతిఁ నైతి
గావుమనెను॥ విన వె॥ ౪

శాపమొసంగెను సహస్రభగుఁడవై పొమ్మనివ్ప తారినహ
ల్యను కోపమునశిలా రూపముగమ్మనె నేఘజంతురహితముగఁ జేసె
ను। యీవనినావహాని బాపురేయెన్నడు నీపై రఘుపతి శ్రీపాదము పె
ట్టునాఁటికి। శాపము చెడునని జనెసతీమణికి పాపముఁ బాపవె పరమ
పురుషాయనెను॥ విన వె॥ ౫

రామునికరముకరమ్మునఁ బట్టిమహాముని యప్పుడహల్యను
జూపిన భామపైనిదన। పాదమునుంచి మహామతియగు నహల్యతిన
రఁగనీ రాముఁడు తామ్రొక్కె రామాయణియొనస లక్ష్మణునిధను ర్బా
ణధరునికనకాంబరుని। శ్రీమన్మందస్మిత వదనుని శ్రీరామునికేశాది
పాదముని జూచెను॥ విన వె॥ ౬

౧౩. బిలహరి - ఆటతాళము.

పల్లవి-శరణుశరణనిరామ చంద్రునియహల్య సన్నుతించెనువినవె॥

అనుపల్లవి-పరమపురుషుండనుచుగౌతమవాక్య
సరణిమదిలోనెన్నుచుశౌరికిమ్రొక్కి-
యరుదారనర్ఘ్యపాద్యములిచ్చినర్మవి
స్ఫురితాక్షియైమించి - పులికించినీ
చరణనీరజపరాగముననను - దురితమెల్లఁదొలగెనహాహా
గరిమతోనుగృతార్థనైతిజ గత్ప్రభోకమలావిభోహరి॥

చరణములు-యేవిభుపాదరా జీవరేణువులచేఁ బావనమైనది భాగీరథీమహా। దేవిబ్రహ్మాదిసు రావళినేమహాను భావుఁడు గావించె నే వరదుపదరజము। వేవేలవిధముల వెదుకఁబడునుకృతుల చేవనజభవుఁడెవని శ్రీనాభిపద్మమం। దావిర్భవించె నవ్యయుఁడైనపురవైరి। యేవిశ్వ గురునామ మేప్రొద్దుభజియించు నేవీరవరుపాద మీభువన జాలములనెల్లనాక్రమించెను। శ్రీవనితామణికి నెవ్వనియురము చెలఁగివిహరింపనునికిపట్టయ్యెనే। దేవునిపదమనిందితరాజయోగి హృద్ధ్యేయమైతనరారిచెలువుమీఱు। నావిభుం డావరదుఁడాగురుఁడాపరుఁడాదేవుఁడిదెనను। బ్రోవుటకు ప్రత్యక్ష మయ్యెన హాహా విచిత్రమటంచు నెంచుచు॥ శరణ॥ ౧

శ్రీరఘువీరనీలీల లత్యద్భుతము పరికింతరముగాదివి తెలియమర్త్యావ। తారమునను జగత్త్రయము మాయామోహ। పారవశ్యము నొంద భ్రమియించితివి నిర్వి। కారుఁడనీవు చలనా రహితుఁడవు వికారచలనాదులు గలవారివలెనుండు। దారయపూర్ణుఁడ వానందమయుండవ కూరిరుఁడవతిమాయి। కుఁడవ్రసం విస్మయోదార విశుద్ధమాత్మ ప్రజ్ఞాఖండబోధస్వరూపుఁడవజుఁడవు। పారమార్థికుఁడవీవె భూతములకాధారభూతమునీవె యీజగమునీవె। సారెకుజగదాశ్రయుడవీవె కర్తృకా

రణకార్యము లుసీవిలాసములు । చేరి కన్గొనఁగ నేరకతనుధారి వందు
రుగానినిన్ను । దారితాఖిలకలుష మగుపర తత్త్వమనఖిలులచేనగునా॥

జలజలోచననీవలఘు మాయాగుణములచే బింబితుఁడవై । విల
సిల్లి జగదుదయ స్థలయములకు బ్రహ్మవిష్ణీశ్వరనామ । ములఁబూని
యున్నావు తెలియఁగనొకఁడవె । వలనుమీఱఁగాను వాచ్యవాచ్యక భే
దరహితము జగన్మయుఁడవై । యలరుచుందువునీవ । సఖలితతేజుఁడ
వోంకార వాచ్యుఁడవు వాక్కులకగోచరుఁడ । వుగూఢవర్తనుఁడవు ।
భళిభళిశ్రీరామ భద్రగుణోన్నద్రిప్రధనాంగణరుద్ర । కలితకౌస్తుభభర
శ్రీశేషా । చలశిఖరవిహార విహారమోహనాకార చెలిమినెనరుంచవలె
నుని । శ్చలమార్గజ్ఞానమార్గము దెలియనెంతటి దానసిదానను కలుఁగఁ
జేయుమునాకు నీపదనలినభక్తినిరంతరమ్ముగఁ । జెలఁగివందన శతము
లొనరించెదను దాశరథీదయానిధి॥ శరణ॥ 3

౧౪. బేగడ - ఆదితాళము.

పల్లవి-వినీలవేశవినుతగుణశ్రీశి వినవేశర్వాణి॥

అనుపల్లవి-ఘనఘనాంగుఁడౌ రామునిచేనసుజ్ఞఁగొని॥

గౌతమమునిమొద్దికి జనెనహల్య
మునీంద్రుఁ డారాఘవునిఁ జూచిపలికె
ఘనంబుగను మిథిలాపురంబునను
ఘనధర్మముమాహేశ్వరచాపము
కనుఁగొనియనంతరంబయోధ్యకుఁ
జనెవనజవినముద్రుఁ డయ్యెనుహారి॥ వినీల॥

చరణములు-రంగదభంగతరంగగంగ నుప్పొంగుచుదాఁటివిదే
హరాజపురి । చెంగటరాగనెఱింగిజనకుఁడు చెలంగుచునెదురుగను । రం
గుగననిగాధేయునకును సాష్టాంగమొఱఁగి పూజించిదిశలువెలు । గంగఁ
జేయుచంద్రసూర్యులో సురపుంగవులగు నరనారాయణులో । శృంగా

రకళలను బంగారుతళుకుల । సంగానుదగినవీరలెవ్వరె । ఉంగవలయు నసదశరథాత్మజులు । మంగళకరులీరామలక్ష్మణులు మహాభుజుల్ ఘనులనిముని తెల్పెను॥ విసీల॥ ౧

శవిగమత్క్రతుసంరక్షణమున కై వీరలనేఁదోడి తెచ్చునెడ । పావనుఁడీరాఘవుఁ డొకశరమునఁ జావనేసెఁదాటకను। భూవరమదీయ యాగవిఘాతకులై వరలుసుబాహు ప్రముఖనిశిచ । రావళిఁద్రుంచియు మారీచుజలధిలో వైచెఁ బదాంబుజరజమునను। ఈవీరుఁడహల్యను వేవేగబవిత్రను। గావించినేఁడునీగృహంబున గరళకంఠువిల్లనుఁగొనవచ్చెను । నావుడునగరికిఁదోడ్కొని జనియానరేంద్రుఁ డారామునిఁబూజించెను॥ విసీల॥ ౨

అంతటజనకుఁడుమంత్రులఁ బిలిచిపురాంతకు విలుదెమ్మనిన భటుల న । త్యంతబలులనైదు వేలబంపినఁ బాతము మీఱఁజని । సంతతమును మణి శస్త్రాదులచే నెంతయు భూషితమైరవిశత । కాంతమైనవిలుదెచ్చినధరణీ కాంతుఁడు కౌశికుఁగనుఁగొనియా । వింతౌనృపవరులంతా చూడఁగ । సంతోషమునరఘూద్వహుండీ చాపమెక్కిడినఁజాలునుసీతా। కాంతనిత్తునన విని శ్రీరాముని కనుంగొనెమ్మనిదరహాసమునను॥ విసీల॥ 3

శ్రీరాముఁడువామకరంబున విల్లారూఢిగఁగొని యెక్కిడి నృపతులు । చేరిచూడదక్షిణకరముననరుదారగిలించినపుడె । సారము చెడి ఫెళఫెళమనివిరిగెనువైరివరుల యధైర్యముతోఁగూడద । దారవముదిశల్నిండెవిమానారూఢులగుచుఁగనుగొనుదేవత । లారాముని శ్రీమీఱఁ బొగడిరి । తోరంబుగాబ్రసూన రవము దుందుభిధ్వనుల్బొరవనితౌఘన । చారునాట్యములు చెలఁగరాఘవుని జనేశుఁడర్మిలిఁగాఁగిటనుంచెను॥ విసీల॥ ౪

ఫుల్లాంబుజపత్రాక్షుఁడు రాముఁడు - విల్లు విఱుచుటలు విని
యంతఃపుర । పల్లవాధరలు మనసీతకు శ్రీవల్లభుఁడనదగిన । వల్లభుఁడిదె
వచ్చెనుచల్లనివాఁ డెల్లజగములను నేలఁజాలువాఁ । డల్లమరునై నఁజ
క్కదనమున నుల్లసంబులాడున టియుంచుఁ । జెల్లారాముని నల్లాకోరిక ।
తెల్లాఫలించువంశపావనుఁ డీమహాత్ముఁడంచని పలికినసరస । సల్లాపము
లాడుసీతకుమణిసరుల్వీరుల్ హారుప్రగం గైచేసిరి॥ వినీల॥ ౫

పట్టుచీరఁగట్టిఁగట్టిరని కెచను కట్టుదిట్టముగగట్టి మృగమదము ।
బొట్టునుదుటనునిచి కనుల కాటుక బెట్టికురులుదువ్వి । దట్టముగాఁగీలు
ముడివైచిమల్లె మట్టుమీర వేసుక చేసరవములు । జుట్టిస్వర్ణభూషణము
లు మేనను దట్టముగా బూటమొక్క చెలికత్తె । బట్టిజనకునిపట్టి శౌరి
కి పట్టంపురాణిసౌదునేనని వాసింగ్డఁగుందనపుబొమ్మవలె । నెట్టిన
రాజమరాళకరిగతుల నే తానిరాకరింపుచునం దెలు॥ వినీల॥ ౬

తాటంకద్యుతిదిక్కులనెల్లను దీటుకొనఁగఁ బాఁపటబొట్టునుసరి।
సాటిలేనిచంద్రసూర్యులును సల్లలాటమునను మెఱయ । తేటముత్యపు
సరులు పతకములు మేటిపలుక తాళిత్డఁ బెనగొన । మాటికినందె
లుఘల్లనిమ్రోయఁగ దీటులేని వైఖరి సీతావ । ధూటి గుణముల పేటి
హారకి । రీటాది భూషణాదులశేషగి రీశురామభూవిభునిచేరిమణి । హా
టకమయమాలికగళముననిడి హారికా వరించితినని చనెముదమున॥ వినీల॥

౧౫. కాఫీ - జంపెతాళము.

పల్లవి-వినుహైమవతి ఘనాఘన సుందరాకృతీ వినుతసన్మతీకరు
ణావతీ॥

అనుపల్లవి-తనమంత్రులనుబనిచె దశరథునితోడి తెమ్మని జనకనృపతి
వేగా బాగా॥ విను॥

చరణములు-ఆషాఢదివసత్రి యమునవార లయోధ్యఁజేరిదశ
రథునిగాంచి ధీరులయిమ్రొక్కిబహుదివ్యవస్తువుల నరు దారఁగాన్క-

యుంచి। శ్రీరామునకుజయ శ్రీరమారామునకు సీతనునిశ్చయించి నేఁ
డు శ్రీమీఱమిముబిలువనం పెనుజనకుఁ డనసంభ్రమించి వేఁడుకదలం
చిమించి॥ విను॥ ౧

జనవిభుఁడుశ్రీరామ చంద్రునకుఁగల్యాణ మనిచాటనానతిచ్చి।
జనకమంత్రులకును త్సాహానవరత్నభూషణదుకూలములనిచ్చి। తనగు
రుండునగువసిష్ఠునిసుమంత్రునిగనిరా ముని పెండ్లివార్త దెచ్చితగుఁగదా
జనకవిభుబాంధవ్య మనినకడు లెస్సయనియనువుగా ముదముహెచ్చి।
మెచ్చి॥ విను॥ ౨

మఱునాఁడుగురుహితస మస్తజనులెల్ల వేమఱు బలసికొలువగాను।
అరుదయినయాణి ము త్యములగొడుగులనిడ నధికవైభవముతోను।భ
రతశత్రుఘ్నులిరు పురుగజారూఢులై యిరుగడలఁజేరిరాను రథమెక్కి।
నరవరుఁడుమిథిలాన గరమునకుఁజనెనెలమి నాల్గుదినములలోను తాను॥
విను॥ ౩

హితమతిసీదశరథున కెదురుగాఁజనిపురోహిత సహితుఁడై జన
కుఁడు। చతురుఁడయిపూజింప సరసులయిరామ లక్ష్మణులుతమతండ్రి
కపుడు। అతిభక్తిప్రణమిల్ల నాలింగనమొనర్చి నానందమునను నృపుఁ
డు తతమహా। న్నతజనకరాజసద నమునసుతకౌశికాన్వితుఁడై వసిం
చె నతఁడుజనహితుఁడు॥ విను॥ ౪

తనయాగకర్మమం తయుదీర్చిజనకుండుశ తానందుతోడననెను।
దనరుకాస్యపుర మునను ననుజుఁడు కుశ ధ్వజుడుండుమోదమునను।
మొనపిలువనంపు మనవినియట్లుసేయ జయ్యనవచ్చియతఁ డన్నను
పొడఁగాంచిత। నకుమారికలు తానును మ్రొక్కివర్ధిల్లు మనుచుదీవెన
లుగొనెనుమనెను॥ విను॥ ౫

లలినిజనకుఁడుపురమ లంకరింపుమనఁదోరణచయోల్లాసితంబు।
అలఘుసౌధధ్వజో జ్జ్వలముగోపురపతా నావళిరాజితంబు। ఫలభార

నమ్రి రంభా-స్తంభశోభిత ప్రతిగృహ ప్రాంగణంబు కర్పూర । కలి తాంబు పూరగంధిలరాజమార్గమును కై చేసిరాపురంబు డంబు॥విను॥

క్రమముతోనంతః పురమలంకరించిబం గారుకుంభములనుంచి। సమమైనపచ్చ రా జగతిపైనిలిపి నీ లములబోదెలుఘటించి । రమణీయ ముగనుబగ డములదూలనుల వనములగొణిగెలురచించి చతుర్ద్వార ములగొమరొప్పఁ గల్యాణవేదికగట్టి రమరికనుసంతసించి మేలెంచి॥ విను॥ ౭

ఎలమిసీతాదికాంతలకు నలుఁగులఁబెట్టి తలలంటిజలకమార్చి । జిలుగులనుదడియొత్తి చెలఁగిసరిగంచుచీ రలుగట్టికురులఁగూర్చి । వలనొ ప్పగొప్పకొ ప్పులఁబెట్టిచందనం బలదితిలకములుదీర్చి । రవికలనుపొర యచను కట్లపైనల వఱచకై సేయనలరిరసముగ జేర్చి మదిచేర్చి॥ విను॥

పరఁగ కేకయపతికుమారుఁడు యుధాజిత్తు వచ్చెనచ్చటికినంతవ రుసదశరథుండును ల్వురుసుతులభూషణా వళులఁగయిచేసి చెంత । సిరుల నందఁదానుండు తటిజనకుఁడానంద భరితుఁడయిభద్రదంతావళములను। గరిమవఁనబనుపరా ఘుపులెక్కి-రాజమార్గమునఁజూపట్టిరెంత వింత॥ విను॥ ౯

పొదలుచునుగ 'సల్య మొదలొసతులుగొల్వ భూపతులుచేరికొ లువ । విదితమాంగధవంది బృందములుగొలువనట విటగాయకులును గొలువసదయులువసిష్ఠ విశ్వామిత్రులాశీర్వ చనములొసఁగుచునుగొ లువ కల్యాణసదనమునకరిగె శేషగిరీశుఁడగురామ చంద్రుడెందముము దముమొలవ చెలువ॥ విను॥ ౧౦

౧౬. కల్యాణి - ఆటతాళము.

పల్లవి-కల్యాణమువినవే నేడుసీతా కల్యాణమువినవే॥

అనుపల్లవి-కల్యాణమయమయిన కల్యాణనిలయమున
కల్యాణప్రదుఁడాయ హల్యావరదుని॥ కల్యా॥

చరణములు- వేదనాదములు వేణుధవళవీ ణాదుందుభి డిండిమా దిమహావాద్య । నాదములు - పుణ్యాంగ నాబృంద శుభగాన । నాద ములుఁజెలఁగజనకుఁ-డెదుర్కొని దశర । థాదిభూపతుల కర్హాసన మునిచి యీ । మీఁదసపురోహితుఁడై దేవముఖుహోమ । వేదిఁబ్రతి ష్ఠించి వివిధమంత్రములచే । వేదోక్తహోమవిధులొనరించి సీతాది కన్యలధన్యలనల్వురనుస । మ్మోదమునరావించి మురియుచుశుభజాలా। పాదకముగమధు పర్కమిచ్చి వేడ్కఁ। బోధిదిచేసిన్నృపుఁడుపూజంచెరా ముల॥ కల్యా॥ ౧

శ్రీమీఁజనకుఁడు శృంగారవతియై సా । దామినీలతమాడ్కిఁ దనరెడుసీతా । కోమలి తెలి మఱుఁగున నుంచి చాలఁగా । రామునిరా మాంభి రాముఁడైన శ్రీ।రామచంద్రునిపాద రాజీవములుగడిగి । నేమ మునతజ్జలము శిరమునధరించి । నేమముతోసీత నిఖిలలోకమాత । గా మితసిద్ధసంకల్పపూర్వకము । భూమీశుఁడుధార బోయనగ్నిసాక్షి।గా మానవతినిరా ఘవుఁడు చేకొనె దేవ । తామందార సుమ ధారలుగు రిసె భ।ద్రామితగుణులయి యలరువధూవరులపై॥ క॥ ౨

అంతఁదెరఁదీయ నతివమోముఁజూచి సంతసించెను రామచం ద్రుకన్గవతారాకాంతుఁగనుంగొనియలరుకలువల పోల్కె-నాయింతిచూ పులుదనరె హృదయేశుపదయుగళి నెంతయుదామరల నెనయు తేఁటు లనఁగా । కాంతామణినిపాణి గ్రహణమొనరఁజేసి । కంతుజనకుఁడు మంగళసూత్రముగట్టి । దంతిగమనకుమణులు తలఁబ్రాలుపోసి శ్రీ । మంతుఁడైలాజహోమముఁ జేసికృత్యస్వాంతుఁ డ।య్యెను తాటకాం తకుఁడటమీఁద । సంతితానందమున జనకుఁడూర్మిళనిచ్చె।మంతుకెక్క గాను లక్ష్మణకుమారునకు॥ కల్యా॥ 3

వరుసతోడనుకుశ ధ్వజునికొమార్తెల।సురుచిరమాండవిశ్రుతకీర్తు లనిరుపురనుభరతశ త్రుఘ్నులకునుజనక।ధరణీశుఁడానంద భరితుఁడగు

చుమొసఁగె । నరుదారఁగాఁ బెండ్లి యలరారె నావేళఁ । జిరతరయశులు
వసిష్ఠ విశ్వామిత్రు । లురువుననావధూవరులకు శేషలు । శిరమునని
డిరియాశీర్వాదములఁ జేసి । రిరువందదశరథా ధీశుఁడుదీవించె । గరిమను
గౌసల్య సుమిత్రాది । కరిగమనలుమంగళహారతులొసఁగి రాఁ తతిరా
మలక్ష్మణ భరతశత్రుఘ్నులకు॥ కల్యా॥ ౪

జనకవిభుఁడుకౌశి కునివశిష్ఠుఁగనుఁ । గొనిపల్కె నారద ముని
యిచటికినొకనాఁడు । చనుదెంచిననువిను మనిపలికెహరిభక్త । జనవ
రదుఁడయి నిర్జరులనుబ్రోవరా । వణువధియింప రఘువంశమునను రా
ముఁ । డనుపేర దాశరథియై నాలుగంశముల । జననమొందెనుసీత
యను నామమున నీయిం । టనుయోగమాయ బుట్టెనుదెలిసికౌసల్య ।
తనయునకుసీతనిమ్మని చనెనదిమొదలు । గనుసీతశ్రీసతి యనితలఁచి
యేవిధ । మునరాముఁడల్లుఁడౌ ననిచింతించిధను । వను నెపమునమీఁద
యనుశుభముగంటిననె॥ కల్యా॥ ౫

శ్రీరామచంద్రుని జేరిజనకుఁడుబలికె । శౌరినాజన్మము సాఫల్య
మాయెను । దారయీపావనస్థలిని సీతాయుతుఁడవై । రంజిలు నిన్నుఁ ।
జూడనర్హుండనైతి । రావణరణభువి నిర్మాణనైపుశిఁగలిగె । నీరజభవు
నకు నీ పాదవారిచే । నీరమ్య పదజలము నెఱిదాల్చిబలిమహా । వీరుఁడ
యిసురరాజ్య విభవము చేకొనె । సాగమానీపాద రజముననహల్య । ఘో
రశాపము దొలఁగె కోవిదులునునీయుదా రాంఘ్రిరేణువులు । కోరినభ
యదూరులైనట్టినీవేశరణని పొగడెరాముని॥ కల్యా॥ ౬

సారెదియాసమమున సురదుందుభులుమ్రోసె । ధిక్కృతద్దిస్సాం
కితక తాధైథైయ్యనుచున । చ్చరలాడిరిగంధర్వ వరులుబాడిరిభూ । సుర
వరులధరణి వరులఁబూజచేసి సరసమృష్టాన్నభోజనములిడిరి । కరణీప
రగనాల్గునాళ్లు జరుగుటయుగౌశికుఁ । డరిగెనల్లుండ్రకు సదుణామిచ్చి
నృపుఁడు । కర్ణుణాక్షేబుత్రికల ఘనమ్మతుల్ఁగావించి । త్వరతోడఁ భన్ను

వనా దశరథక్షితిపతి । వరసుతులఁగోడండ్రు సిరులలరనా శేష।గిరివా
సుఁడైనరఘు వరుని మున్నిడుకొని । పురికిప్రయాణోన్ముఖుఁ డయ్యెము
దమున॥ కల్యా॥ ౭

౧౭. సురటి - ఆదితాళము.

పల్లవి-చేరివినవెశౌరిచరితము గౌరీసుకుమారగిరివరకుమారీ॥

అనుపల్లవి-వారిజాక్షుఁడంతటను శ్రీ మీటివేడ్కతోనయోధ్యకు
గోరిపోవుదారిలోనృపవైరియైనపరశురాముఁడు
కాఱుమొగులుకరణి చాపధరుఁడై
కాలమృత్యువో యనఁగ బత్తిరథు
కోరిహరియెదుటను నిలిచిపలికెను
వీరాధివీరుఁడని యెఱుఁగక॥ చేరి॥

చరణములు-బెండువంటివిల్లునడిమికి రెండు జేసి యిట్లుప్పొంగె
దు।కొండనెనయఁజెల్లు నా విలు దండివైరులకుముల్లుకడు । గండుమిగి
లిన దీనినెక్కుఁబెట్టినఁ గానిరాముఁడననినుట్టుగా । కుండిసఁజంపుదు
ననరాముఁడతనికో దండముగొంత చక్కనెక్కిడియు । ఖండాశుగము
తగఁదొడిగి తెగ నిండాదిగానిభార్గవుఁడ నిను । కాండహతచరణుఁజేసి
నృప కొండాభిరాముఁడనౌదుననినఁ । బుండరీకలోచనుండితండని పూ
ర్వకాలసంస్మృతి పొడమిపొగడి । భండనప్రచండ పండితుండవ జాం
డాధిపతి వవ్యయుఁడవనెను॥ చేరి॥ ౧

బాల్యముననునేను ఘోరతపంబు సేయఁబోను హరివాత్సల్య
మొప్పగాను వేగవ్రి సన్నుడై పలికెఁ దాను సా । ఫల్యమయ్యెనీతప
మునుజనసమ్మతమునువచ్చి వంశయుతుఁడ వగుసా । ఫల్యబలుడవగు
చుబిత్రృహననుఁడగు కార్తవీర్యుఁ గెలిచిఖిలనృపులవై । కల్యాత్మకుల
జంపిశమదమ మూలార్థితుఁడవగుము నేగా । సల్యాగర్భమున రాముడ
నఁ గల్యాణదాయినై జనించియు । హల్యాసతిబవిత్రంజేసిసీతను గల్యా

ణమైనీకు దర్శనము । తుల్యముగనెుసఁగుదుననిజనియె దయతో నాహా రి
యు నీవనిచనియె॥ చేరి॥ ౨

స్వామినేనుమంచి హేహాయ వంశజులను దుౕంచి శాంతుఁడై
ముదముదలంచి చెలఁగెడు నీమహా మహిమనుంచి ఖగ । గామినీబలం
బునీవుగొంటివి గాన నేనుధన్యతముఁడునైచిన । నీమహనీయ దర్శనము
గలిగెంజిం తామహాధుల కగోచరుఁడవు శ్రీ । రామామనోహరుఁడవ
గురఘు రామా ప్రకృతికంటెపరుఁడవు । కామాద్యరివర్గదూరుఁడవ
హామామాధవ భవరహితుఁడవు । కామకర్తగుణవర్జితుఁడవునుద క
మున ఫేనజాలములుననలమున । ధూమమటులనటులనె యఖిలమును
నీమాయచేఁగల్పితంబనె॥ చేరి॥ 3

ఎంతదాఁకనరుఁడునీపద హితులపొత్తుబొరఁడునినువా । డంత
దాఁకనరుఁడు । వలెనుభవాబ్ధినరుగుపామరుఁడు ఏ । కాంతుండయిసు
జనసంగతివలనను గనినభక్తిచేతనెపుడునిన్ను న । నంతునాశ్రయించి
నపుడుమాయకు నంతమపేక్షితుండును స్వప్రకాశుఁడును । శాంతా
త్మకుఁడునై నసద్గురుఁ డంతవానికగుపడును సుని । తాంతానందమతని
చేతగని చింతలవంతలనెల్లఁ దుౕంచిని । రంతరాత్మసుఖముఁ జెందునీప
ద రాజీవ యుగభక్తి లేనినరు । లంతమొందిజ్ఞానముక్తి సుఖముల నం
దవశముగాక చెడుదురనె॥ చేరి॥ ర

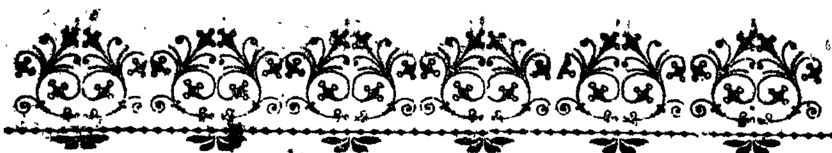
ఈశశరణుశరణు దురితవి నాశశరణుశరణు సుజన । క్లేశహర
ణశరణుజయజయ శ్రీరామశరణుశరణు నేఁజేసినట్టి పుణ్యామెల్లనీదుమ
హాశుగమున కొసంగినాఁడఁ ననుదయ । జేసిబ్రోవుమనఁ బరశురాము
నకు సీతావిభుండుప్రసన్నుండైపలికె । వాసినీమనంబుననుదల పోసి
వరముగోరునుకృప । జేసినానని నభృగుకులుండు భాసిల్లుచు నీదుపద
రజో లేశమునకు నేసమతవరమఖి లేశభక్తినిమ్మనగృతార్థునిగఁ । జేసి
ఘనుపం జనియెజామదగ్ని ని జేచ్ఛఁదనుజరిపునుతించుచుఁజనె॥ చేరి॥ ౫

ప్రీతుండయ్యెఁజాలాదశరథవిభుడంతటలీలా గుణముల । చేతన
లరిచాలా తగపురిఁజేరి చక్రియావేళ భూ । జాతనెనసితనరెనను జలు
నిజ సతులరతులనే విరతులవిభవస । మేతుండు జగత్ప్రభుండుబ్రథిత
గుణ జాతుండవ్యయానందమూర్తిఁసం । గీతానంతకీర్తిఁతసుగుణ భూ
తాద్యఖిలసాక్షిమాయా । జాతాఖిల కలుషహారుండుసాకేతాధిపుఁడై
యుండెహరిద । యాతిశయత నిదియుంజెప్పె సుబ్రహ్మణ్యకవి శేషగిరీ
శు పేరవి । ఖ్యాతిమీఱనధ్యాత్మరామాయ ణాఖ్యానమున బాలకాం
డమేది॥ చేరి॥ ౬

శ్రీమదధ్యాత్మరామాయణకీర్తనలు

బాలకాండము సంపూర్ణము.

శ్రీవేఙ్కటేశాయనమః

శ్రీమదధ్యాత్మరామాయణ కీర్తనలు.

అయోధ్యాకాండము.

౧౮. కర్ణాటకసారంగ - ఆటతాళము.

పల్లవి-శ్రీసద్గుణాన్వితా శీతాద్రిసుతవినవె కౌశేయ।
వాసుని శేషాచల వాసుని చరిత్రము॥

అనుపల్లవి-భాసిల్లునంతఃపురవరమునందు మణిసిం। హాసనస్థితుఁడైము
నినుతుఁడై మహోల్లాసుఁడై శ్రీనివాసుఁడై శ్రితదాసుఁడ
యిసీతాసహితుఁడగు రామునిఁగను తలఁపూనిసురమౌని
వచ్చెను॥

చరణములు-శరదిందుచంద్రికా సదృశమౌతనుద్యుతుల। మెఱ
యుచువచ్చువాని నారదుఁగా। నెఱిఁగి సీతాజానియుదేవీయుతుఁడయి।పౌర
పౌరయింతలేనిభక్తిచేమ్రొక్కి। పరఁగఁబూజించిమౌని నీదరినసం। స్మర
ణాచేవిషయాసక్త చిత్తులమైసం। సారచింతమాటికి గలుగుమముఁబో
టికి।దొరకదిదిదుర్లభమునినుగనిపరమపావనుఁడనైతినిభా।స్కరుఁడురాఁ
దమమడఁగు క్రియనజ్ఞానమడఁగు ననమునిపల్కెను॥ శ్రీస॥ ౧

శ్రీరామభ్రమయఁ జేసెదవోననులోకానుసారవాక్యములచేను
సం। సారినటిదియరయసత్యమేను జగదాదియోమౌ। యారమణి
గృహిణిగాను జేయుటనునీసుతు। లయిరిబ్రహ్మాదులెల్లనుతిజగన్మహా

సం । సారిపీవుహరిజనకలక్ష్మి ఫురవై రిపీవుప్రభజానకి । యారూఢిస్త్రీ
పురుషవాచ్యములన్ని సీతయుసీవయనియెను॥ శ్రీస॥ 3

స్వామినీఛాయ యవ్యాకృతమనఁబడునది । యేమూలప్రకృతినాఁగ మహత్తత్త్వ । మామహత్త్వాన లింగశరీర । మైమటియది సకలమైన తనువులఁ జేసెన । హంకారబుద్ధిప్రాణజ్ఞానకర్మేంద్రియ । సముదాయకములింగ శరీరమనఁబడునదై । జన్మకర్మమూలము ఇంద్రజాలము ఆమహాత్మయెజీవసంజ్ఞ ననాద్యవిద్యో । పాధినొందినదై మించె స్థూలాదిదేహత్రియమెజీవోపాధియనియును॥ శ్రీస॥ ౪

స్థూలసూక్ష్మకారణాలజాగ్రత్స్వప్న । సుప్త్యవస్థలు మూఁడుగల్గెనీసంసృతి । లీలచేనెనయువాఁడుజీవుఁడెపరమాత్మతి । కాలసాక్షియీరేడులోకములకాది । మూలమదినీవేచూడుమాయాభువన । జాలములునీయందె జనస్థితిలయములై జరుగుచున్న విరామారాక్షసవిరామా । వ్యాళమనిత్రాడుగని బెదరిన పోలికనుదనుఁ జీవుఁడనుకొను। బాలుఁడుఘనుఁడాత్మతానని భయరహితుఁడయి యలరుననియెను॥ శ్రీ॥ ౫

ఏనీతేజమున నీయఖిలములు వెలుఁగునిదిపుణ్యశ్లోక యెందాక న । జ్ఞానము తెగిపోకయుండునందాఁక దీనుఁడగుజనుఁడు నీకారుణ్యము నవి । జ్ఞానానంద ముదవిన నములుఁడౌనదినీపా । దారవిందభక్తి నిగలిగె దేవముక్తిని । దానమగురామ నీదాసుల దాసుఁడనుకరుణనుబ్రోవుము । నీనాభి కమలజుఁడు మాతండ్రియటుగాననేబ్రాతుఁడననె॥ శ్రీ॥ ౬

అనిచాలాప్రీతుఁడై యానందబాష్పములు । కనులజడిగొన జడదారి రఘువంశతిలకుని । వినుతించిపలికెఁ జేరి రావణవధార్థము । జనియించినావుశౌరి దశరథుఁడునిన్ను । దనవిభునిఁ జేయఁగోరి యున్నాఁడటుల । యినరావణుఁడు చచ్చునిటులతనిఁజంపుదు ననిప్రతిజ్ఞఁ జేసినావుమునుడాసి । వినుముభూభారహారణమునకు మొనయు మిదివనజభ

ఫువాక్యము । లనినఁ జెలుసగవు మొగమునజిగి పెనఁగొనగ నఁనియె
శ్రీరాముఁడు॥ శ్రీస॥ ౭

వినునారద నేనెఱుఁ గనిదేమియును లేదు । మునుపల్కితిన నాచేత
నటుచేయఁబడెనటు । లనేఁజేతు సకలభూతముల సుఖాసుఖములు । ఘ
నకాలసంజాతములు ప్రారబ్ధ । ములగుసవి భువననే తన్నై తగులక నేనే
యెనసివినోందితునిది రేపుదండకాటవి కేగి । మునివేషముదాల్చి సం
తోషమునను జతుర్దశవత్సరములందును । సీతయును నెపమునను రావ
ణునిసబలముగఁ జంపుదునని విని దేవగతిజనెముసిందుర్గిఁను॥ శ్రీస॥ ౮

౧౯. పూరికళ్యాణి-ఆదితాళము.

పల్లవి-వినవే శుకవాణీమాణిక్య - వీణావాదనపటుపాణీ॥

అనుపల్లవి-మనువంశ్యుఁడు దశరథుఁడంతట - మంతనమునవసియించి
నవసిష్ఠుని । ఘనముగరావించి మన్నించివినుమనిపలికెమ
హాత్మనిఖిలజను । లునుమాటకిఁగొగ డెదరుశ్రీరాముని - ఘ
నగుణాభిరామునియువరాజునుగా । నొనర్పవలెనిపుడెభర
తుఁ - డనుజునిగూడిచనెను మామనుగనుఁ । గొనశుభదీక్ష
నునుపురామునిరయముగననె॥ వినవే॥

చరణములు-వరమౌని దశరథుని వీడ్కొని రఘువరునగిరికి వేగ
రాఁగా । శ్రీవారియెదుర్కొనిరాఁగా వసిష్ఠునిపరఁగ సత్కృతుఁగాఁగాఁ
జేసిఁసీతా । తరుణిహేమకలశో దకములొసఁగఁగ । గురినియడుగులుగ
డిగి శిరమునవ్వారి । ధరియించెనేమమడి గిపూజించిసీ । చరణనీర
ధారణ మునగృతార్థుఁడనై । మెఱసితిననుదా శరధిపలుకువిని చిఱు
నగవుఁదొలుకఁగఁ బలికెముని సీ । చరణజలముహరుఁడు శిరమునంది
డీ పరమపురుషుఁడాయె మాతండ్రి । నలువయునీపదాంబువుల సుఖ
యయ్యెనను॥ వినవే॥ ౧

ఇటులనఁదగు నేలోక గురుఁడవుని శ్రేష్ఠుఁడవనియురమాపతి వనియుసము। త్కటయశుఁడవనియుంబర మాత్ముఁడవనియునిన్ను। కుటిలులకెఱుఁగవశ మాభక్తపాలన। చటులుడవైభూభా రముమాన్ప రావణుని। జంపకమదినెంచిపుట్టితివని। దిటవుననిశ్చయించినాను నేను। అటులైనబహుగోప్యముఁజేసితిని। నెటులమాయచే సర్వముఁజే యుదు। వటులనేగురుఁడనీ వనుచునటనసల్పితి స్వామిజగ। న్నటన సూత్రధారియఖిల భూతాం। తర్యామియనన్ వెలయుచువనెను దహసి॥ వినవే॥ ౨

నీవుశుద్ధసత్త్వమయమైన మేను నెఱిబూనిభువియందు మాయామనుజ। భావమునఁజెలగుచుందువకటరాజ సేవగాసి,జెందుపౌరోహిత్య జీవనమతినిందితమనిదెలిసియు। నీవురఘువంశమున జనియింతువని భావించిసంతసమున నీకుగురుఁడనై। యేవేళకకిది నే నియ్యకొంటినాతప। మిప్పుడు ఫలియించెనన్నికనీనూ। యావిభూతికగప ఉపకు దశరథ భూమివిభుఁడునిన్ను పట్టముగట్టశు। భావహుఁగమ్మ నెను సీతతో దీక్షావిధినుండుమని చనియెవసిష్ఠముని॥ వినవే॥ 3

శ్రీవిభుఁడులక్ష్మణునిఁగనన్ను యువరాజ్యాభిషిక్తుఁజేసెదరు నే పాక్షిమాతృఁడను। నీవెసకలముబూనుకర్తవుభోక్తవు। నీవేనాప్రాణములు మేనునిమ్మనిబలికె। నావేళ పౌరజనులురా మునియువరాజ్య। శ్రీ॥ వీనికడుపుహెచ్చిదశరథునిమెచ్చి యావార్తలపుడెదెచ్చిగౌసల్యా। దేవితోనుసుమిత్రాదేవితోదెలుపవార। లావాక్యాకర్ణనమునసంతోషపూర్ణు। లయివెలసిరీసురలు సరస్వతిఁగని। దేవినీవయోధ్యకుఁజనివిఘ్నపము గావింపుమురామాభిషేకమునవావిబుధప్రార్థనకియ్యకొనెవాణి॥ వినవే॥ ౪

కొమరారుకైకవరదాసి యొకతె కుంటిదిగూనిది గుజ్జురూపుది। ఘిడిగుజ్జుముడ్డిబొమలుఢ్డొంకసుమ్మెగల ధీయయోధ్యలో నేరమ్మణ్ణు

లకు నవ్వులాటడిమందరయను కుమతియొక్క తెగలకుభారతిదానిఁ జెంది కుమరయిఁయుండె నంతఃపురశృంగారముల । నమరియంతయువింత రైయున్నఁ జూచి । భ్రమసిమందర తొందరతో వచ్చి కైకకేపె రాముసకుపట్టాభిషేకమనఁగానికైక । ప్రమదమొదవి బంగారందెలోసఁగ పడఁతియొల్లకది భయసమయము సుఖ । సమయముగాదబల శేషశైల-స్వామివైన రాముని శుభమునీక నెను॥ వినవే॥ ౫

౨౦. తోడిరాగము - అటతాళము.

పల్లవి-సరసగుణమంశసన్మందిర - షశీకృతేందిరా వినవే॥ సరస॥

అనుపల్లవి-గరిమమున రాఘవుని యభిషేకమహోత్సవము శుభమన కభయాకరమనుట యేమిశ్రీరాముఁడు కౌసల్యగానముఁజూచునను । పరమసమ్మతములైన కైక వచనముల్విని జాలకమం। దరనీసుతునకు నీకుసుఖముదలఁచినాను దాయఁగాను దెలియుము॥ సరస॥

కైకవినుభరత శత్రుఘ్నుల కేకయపురికిఁ జిసికాంతుఁ । డో కాంతయేకాంతమునని తా కాంతుధరణికాంతుగాను । పౌరికవైశ్వర్యమున కెల్లను పట్టభద్రునిఁ జేయఁదలచెను । నీకునీతనయునకు దాస్యము నియమించునొకయుపాయమున్నది । నీకు రాజు దేవాసురాజినిచ్చి నవరములు రెండుగలవు । నీకొడుకుదొరతనము రాఘవుని వనవాసమును నానసేయుమనె॥ సరస॥ ౧

ఈవిధమునమందరబలికిన హితవనితలఁ జిసఖనిమెచ్చుచు । నావనితధీజనితకోపము నసుమాసిన చీరఁగట్టివెసను । శీవియుడిగి భూషణముల న్నియుఁ బాఱవైచియాలుకయింటి । లోనసరుచు నేలఁబడి పొరలుచుండెను దయగలవాఁడైన । పావనుఁడై ధీరుఁడైన దేవసముఁడైనఁ గానికుజన తావినోదమును వీడఁజేని తద్గుణానుసారియానునిజమిది॥ సరస॥ ౨

అంతటనుదశరథుఁడు కైక గృహంబునకుఁజనినిశ్శబ్దమై । కాంచి చెడిభ్రాంతివడినేలఁగెడి కలికితండము గనికలఁగి విభుఁడు । యింతవింతలిదేమియనఁజెలు లెఱుకమాకైకయలగినయది । సంతసముసేయుమనవినియా దంతిగమననుడాసినీకీ చింతయేమిటికైకనీదు చిత్తమెటుల జేతుననిని । త్వాంతమోహననుపా దములకపుడున్నృపుఁడుమ్రొక్కి మ్రొక్కినాననె॥ సరస॥

పలికిబొంకనివారుమీరలు పాణేశమునుపునాకొసఁగిన । యలఘువరములకుభరతునిరా జ్యాధిపతిగారామునికానలో । వెలయఁబదునాల్గేండ్లమునియై నిలువసెలవియ్య మనుచుకైక । వలుకవినివజ్రహతవృక్షము చెలువుననుభువిఁబడియంతలోఁ । దెలిసిచెడుగులకంటిననుచుఁ దలఁచివేడఁగకలకంఠినెదుట । పులివలెఁగనితిరుగమూర్ఛిలిన చెలులుబోధచేసిరాధరాధిపు॥ సరస॥ ४

భార్యగానీవుశతృవునా పాలిటికినీకురాముఁడుపరి । చర్యయాశ్చర్యముగసల్పును సతినీవురామునిమెత్తువెపుడు । ఆర్యసమ్మతునిబొమ్మననే నతివరాజ్యముగొమ్మనినన్నృప । వర్యబొంకిననరకమునఁబడువాఁడవనకైకనలుకదశరథుఁడు । కార్య మేమనుచువనటనొంది కందియుండెనారాత్రిచనిన । సూర్యోదయముతూర్యాదిక సుభగనాదశుభవినోదములెసఁగ॥ సరస॥ ౫

ఛత్రచామరతురగకరిరథ సముదయముగనుపట్టెభూషిత । గాత్రనిబవిత్రనిసుమిత్రా పుత్రయుతునికరీంద్రారూఢుని । జైత్రాపేత్రాన్వితునిరామ చంద్రుఁగనిజనులలరియుండిరి । ధాత్రిశుఁడేమోరానియ త్తరిసుమంత్రుండుచనిమ్రొక్కి హా । పుత్రలలామహారామయనిపొగలురాజుఁగనికైకనడు । రాత్రినిద్రలేదితనికిశ్రీ రామునుగుణధాముఁదోడితెమ్మనె॥ సరస॥ ౬

దశరథాజ్ఞ నుసుమంత్రుఁడుఁజని తగ రాముని భుఁడో డితెచ్చిన । శశివదనుఁడసితతనుఁడగురఘు సత్తముఁడుతండ్రికిఁబ్రణమిల్లెను బిసరుహాక్షినిగాంచలించుక పృథివీశుఁడేడ్వగవసిష్ఠుఁడు । మసలకనువచ్చెరా ఘవుఁడిదె మనకైకభరతునకురాజ్యము । అసదృశాటవికినిన్ను బనుపవడిగిననని బిత్రువాక్యము । విసువక నడపెదన నె శేషగిరిశిఖరాలయుఁడు విశాలమతియై॥ సరస॥ ౭

౨౧. ఆనందభైరవి - అటతాళము.

పల్లవి-వినవే పల్లవమృదుచరణాకరుణా - వితరణగుణాభరణా।

అనుపల్లవి-జనవిభుఁడానతి చ్చినదండకాటవికిముని వేషధారినై చనియె దననవిని యనఘరాఘవకాముకుఁడనై యతివవలనునేఁజి క్కితిని నిను వనమునకు ననిచిపాణములీ తనువనయము నవపెనుభూపతి॥ వినవే॥

రామాజగదభిరామా సుబాహుని రామాకులల । లామా హా హైమవతిచింత్య నామ హాభీమోద్దామ । గ్రామ హాశ్రీమహితముఖజిత సోమానిన్ను । నేమనిపొమ్మం నెటులనోర్చియుందునీ మోహాబ్ధికిగట్టు ఏదనివిలపింప । నామహీపతినడలవలదని సామిత్రి తోఁదల్లి నగరికి । స్వామిచనినతిసుమిత్రికౌ సల్యలకునేయదీవించి॥ వినవే॥ ౧

అనువందనవనభూమి కరుగకార్యమువచ్చె నమ్మా సెలవిమ్మా యనినవిని పొమ్మసిలియాకొమ్మహా వనజాక్షననుఁ జేరరమ్మా రాజునిను బొమ్మనుటనిజమ్మానమ్మనన నగుచుకైక । తననందనునిదొరనుగా ననుపదునాల్గేండ్లు । వనమునవసియింపఁ జనవిభుని వేడఁబిత్రువాక్యము। మనుపఁజనియెదననభరతునిక । వనియొసఁగితనయునిచట నెనిలు మను చుఁగౌసల్యవిలపించెను॥ వినవే॥ ౨

కైకయొవ్వరుధరణి కాంతుఁడెవరుచూడునా । శోకపరాకాకై కనీకైకడఁగిదివిజా నీకములు । ఢీకొనినదుర్మంతుపోనీకరాజ్యశ్రీకినిష్టాభి । షేకమిపుడుప్రకటముగఁ జేతుభరతుఁడల్గిననతని । గేకయుల తుత్రుళ్ళడగింతుననిలక్ష్మణుఁడు । వీకమ్మైఁబల్కరాముఁడువిని నీకడిమియు ననీదుభక్తియు । లోకములకెల్ల దెలియునువ త్సాకైకపైయలుగవల దనె॥ వినవే॥ 3

జడమునశ్వరముఈజగముగాజ్యముతనువు । సత్యమాయిదినిత్యమాఆస । పడ భోగఫలమౌన్నత్యమా కలిమి । పడఁతిచంచల సుజనస్తుత్యమాభ్రాంతి । యుడుగకుండుట సత్కృత్యమాన । వుఁడ సుఖమునకు కర్మమొడిగట్టితనకంటె । నొడలువేరనితెలియ నుఘుగుకోర్కెలుతృణతతి । వడితయాటగూడియడసినక్రియ మాతృపితృసతి సుతహితాదుల । నడకయిదిస్వప్నసమమనియునెన్నక జడుఁడుకోరునరాముఁడు॥ వినవే॥ ४

ఆయువల్పముజరావ్యాధులుపులులవలె డాయ దెలియఁడాయెనరుఁడు । దానఖిలసుఖములుహేయమనఁ డుమాయురే! భగవన్మాయదేహా । మేయాత్మయనకుమతి ఛాయామాత్ర । మైయస్థిత్వజ్మదో మజ్ఞాస్రిఙ్మంసాక్షి । కాయమాకాయమిట్లాయె నాత్మచెపుమా । యీయాసవిభువుమహామికభ్రమ హేతువిదియయవిద్యనే నన న । పాయమగు సచ్చిదానంద బ్రహ్మమను టిదివిద్యయనెహరి॥ వినవే॥ ౫

మొదలుక్రోధముపాపమునకుమనస్తాపమూలము ఇంద్రజాలముక్రోధము । సదయాత్ములకుప్రతికూలముక్రోధము హృదయగ్రంథికనలావాలము । క్రోధము వైదికధర్మములకు శూలముమదియం । దదియుంచకనునినునీవఖిలసాక్షిగానెంచి । ముదమునసుఖయింపుము ఈజ్ఞానము । మదయుతులకీవల దులక్ష్మణ మర్మమని పల్కితత్త్వపదయుఁడై తెలుపఁగాగిటసుతుఁగడియించిపోయిరమ్మనెనటి॥ వినవే॥ ౬

హరిసుమిత్రకు మ్రొక్కియన్న లక్ష్మణనిలువుమన్న మనసు వె
న్నకరణి । కరుగఁబల్కె నీకన్న మును నేనరిగెదనను రానీకున్నఁ జత్తు ।
పరమేశయనినఁగడుఁ జెన్నారంగ కరుణించియనుజురాకకుసమ్మతించి
యా । ధరణిజను జేరినేదండకాటవికేగి । తిరిగివచ్చెదనిలువుమననీ చ
రణములయాన నేనిలువను । బరమాత్మయనిన శేషాచల పతియతివఁ
గూడికదలెను॥ వినవే॥ ౭

౨౨. యదుకులకాంభోజి - ఆదితాళము.

పల్లవి-చికురనిందితాళీరణకేళిజితమురాసురాళీ నిలయాకృత ।

అనుపల్లవి-సకలరాజన్యులుభానుకులరత్నమనిభవనములుడిగిజ । నక
సుతాలక్ష్మణసమేతుడై వికసితాంబుజలోచనుఁడైచను ।
టకుగతమేమనితండ్రియాజ్ఞ నడవికిఁబోవుటెఱిఁగి పురజను
లు । పొగల । నకటవగవకుఁడనువారితో సనియెవామ ।
దేవుడమ్మునిందు్రిఁడు॥ చికుర॥

ఈరాముఁడునారాయణదేవుఁడు ఈగుఁడవ్యయుఁడుమహానుభా
వుఁడు । శౌరియోగమాయసీతయయ్యెనుకోరిశేషుఁడే లక్ష్మణుఁడైయ
లరె జను । లారాబ్రహ్మవిష్ణురుద్రాకారమైపూనిగుణశ్రీ । మీఁఅజగ
దుదయస్థితిసంహారములు సేయుఘనుఁడుహరి । యీరాముఁడుమత్స్య
కూర్మసూకర నారసింహవామనభృగురామశ । రీరములుదాల్చియిపు
డు దశరథకుమారుఁడయ్యె ఖలులజంపుటకుచనె॥ చికుర॥

రావణాదిమర్దనులవధార్థము రాముఁడుద్భవిల్లుటయీయర్థము ।
దేవముని దెలిసిపలుకనతనితోఁదెల్పె రేపువనికేగెదననియితఁడుధర । ణీ
వల్లభుఁడుకైకహరినటవీవాసముకనుమతిలేదతఁ । డేవారినట్లనియమిం
చెనుదైవాధీనముసర్వజగము । గావునమీరిందుకై యడలకుఁడీవన
జోదరుహృదయపద్మమున । భావించినఁజింతలెడలుననిముని పలుకఁ
బౌరులలరినుతించి॥ చికుర॥ ౨

అమీఁదట రాముఁడు కైకనగరికరిగియడవికేగిమాకుముగ్గిరికి భూపాతియాజ్ఞగొనుమనిన కైకదీమసమునవిచ్చెనారచీరలవి । సౌమిత్రియురాముఁడుగట్టిరి భూమిసుతచేఁగొకున్నను । స్వామిజనకజకట్టెచు ట్టెను ఏమియునలేకనృపభార్య । లీమానవతికిచీ రేతగదని యేద్వగ వసిష్ఠుఁడదరిపడికైక । నీమదిచెడసీతకిదియొసగదగు నేయనిదుకూలము లవనిజకొసగ॥ చికుర॥ 3

రాజసుమంత్రునిచేఁగుమారులకు రథముదెప్పించనపుడెజనకు నకు । శ్రీజానిసలక్ష్మణుఁడై మొ్రక్కెను సీతయందఱికిమొ్రక్కియరద మెక్కెవారి । జేజేలలరగతెరెక్కెనుజేజేయనిప్రజలువొగడనహి తా జేయుఁడఖిలధనములు తాఁజేసుకొనిసుమిత్రకొమరుఁడు । రాజిలురథ మెక్కెసుమంత్రుఁడురథ రథ్యములనడువనిమ్మనదశరథ । రాజువిలపిం పఁదఱిమినడచిజనరాజితోడఁదమస దాఁటెరాముఁడు॥ చికుర॥ ౪

పుడమిజేఁడవనిపైఁబడి పురపురఁబొక్కిపొరలియేద్వభృత్యులధి పుని । అడరికౌసల్యనగరికిఁగొనిచని రాయువతివిభునిబోధింపుచునుండె న । క్కడరాముఁడునిచ్చిజనులనిటు విడరాదనిపురికిరథముగొని । నడు రాతిరిసుమంత్రుఁబొమ్మని - యుడురాజనిభాననయును నను । జుఁడు గూడినడువనపుడెకదలిచని సుమహాత్తరంగక వికలుషభంగ । మృథజ టాజూటసంగ గంగఁగన మెచ్చుశౌరిఁజేర గుహుఁడువచ్చెను॥ చికుర॥

చరణకమలయుగళికిబ్రణమిల్లెడునెరుకువాని రాముఁడుసుభజల్లె డు । గురుదయాదృష్టిఁగనికౌఁగిటనిడు కొన్నఁబొగడెగుహుఁడుభక్తిన చ్యుతుని । హరిధరియించెజటలుమునినైవని జరియింతుననుచులక్ష్మణుఁ డును । ధరియించెనుసత్యవ్రతుఁడనికురియించిరివిరులుసురలుశ్రీ। ధరుఁ డుగంగనిటగుహ్రంకిజలములుదాఁ్రివితరుమూలమునబవ్వళించె । దరుణితో డ నటరామచంద్రు నా గిరులుగానలేక పురికి బోయిరి॥ చికుర॥ ౬

మాయామానుష వేషధారిత్వణశాయియై నిదురవోవఁగధను। స్నాయకములఁబూనిగొలిచియుండెడు సౌమిత్రితో నిషాదవిభుఁడు పలికెదృణ। శాయిశ్రీహరినిటుగనికను దోయిసంతోషింపకున్న। దోయియీదుఃఖమునకు కైకేయిహేతువుగదాయనెను। మాయికముసుఖాసుఖము నెరలుతమ కేయెడలేఁదనిలక్ష్మణుఁడు ధర। నాయకునకుఁదెల్పగనరుణోదయ మాయె శేషగిరిపతియుమేల్కా నెను॥ చి॥ 2

౨౩. భూపాలము - అటతాళము.

పల్లవి-సఖిమునివినవే సీసీసచ్చరిత్రముసలలితానం-దదాయకమనవే

అనుపల్లవి-సుఖాజడశుభషష్టి దేరి - ముఖాబ్జకాంతిపొదలరఘుకుల శిఖామణిగుహాసీతానుజుల్ - సేవింపస్నాతుఁడై సుప్రీతుడై లసదఖండ మగుయోడనెక్కియమ-రాపగగడచి గుహునిఁ బిలిచి సఖాపురికిఁబొమ్మనుచుఁబనిచె-సదయుండై ప్రియత్న పూర్వముగ॥ సఖి॥

చరణములు-మించిరాఘవులు మృగమునొకటివ। ధించిపచన ముమంచిగాఁగా వించిముగ్గురుభు। జించియచటవసించిమేల్ కాంచి మరునాఁ। డంచితగతిధ రాత్మజరా నుదంచితభరద్వాజాశ్రమము। గాంచిమునికితన వేంచేయుటెఱిఁగింపఁగాఁబంచిహ పిఁరాంచిరమ్మునిశిష్యుచేనృప పంచాననులువచ్చుటదెలిసి। చంచదర్ఘ్యముగొంచెమరుజన - చకిత్రిసీక్షించితనువృపుల। కించినుతియించమునికనఘులునమస్కరించకౌఁగిలించిరామునిపూ। జించెనుశ్రీరాముసస్మితముఖజితసోముని జగదభిరాముని॥ సఖి॥

నాదబిందుకళాతీతజగ దాదిపురుషమహాత్మవినుసీ। పాదరజమునఁబోదిసేయుము నాదుమందిరముఅనినముని। నాదరించితదాశ్రిమమునవి నోదించితదనుజ్ఞనుజనా। స్నాదివాల్మీకాశ్రిమముశ్రుతి నాద.బంధురముగనిముని। పాదములకునవనిజానుజుల తోఁదవిలివ్రణతుఁ

ధైర్యశాలురుమ । హా దేవునిసుమాస్త్రరుచిరుని నబ్జదళనేత్రు రమాకళత్రు
నిశ్రిత । మేదినీసుతాలక్ష్మణులా వాల్మీకిగాంచి గారవించి పా । ద్యాదివి
ధులనర్చించి ఫలములర్పించి భజించ హరిపలికె॥ సఖి॥ ౨

స్వామివినువనభూమిదశరథ భూమివిభుపంపునఁ జరింపఁగ ।
మేమువచ్చుటమీకుఁదెలియని దేమియున్నది నేను ఈమానవతి । తో
మెలఁగియుచటశ్రీమించినది నేమింపుమని రాముఁడు బలుక । నామహాని
యఖిలార్థసంవేదివై ప్రేమచేఁబల్కె భువనములకు । రామనీవే నిలయ
మదినీకు ధామమిది సాధారణము నుత్తమమైన దేవా మహానుభావా విను
మే మహాత్ములతిశాంతులు సముచ్చాసూయావిరహితులో । శేముషి
గలవారి మదినీకు శ్రీయుతముగ నిలనునికియ నెను॥ సఖి॥ ౩

శమదమదయా సత్యములుగల సుమతులెవ్వరు శుభాశుభ
ముల । సమయములహరివిధానముల భ్రమయరెవ్వరు సుజనబృం ।
దములఁగూడి ధర్మాధర్మ సమరసమువీడి మదినినుశర । ణము వేఁడిగర్వ
ము దిగనాడి మమతగోరాడియేకమ । తములవారయితనవారుదారువ
వ రమితధృతిశ్రీరామనీమం । త్రముజపింతురుద్వంద్వరహితులయి త
జ్జనులస్వాంతముని శాంతమునీకు భవ । ద్విమతషడూర్మిషడ్భావములకు
మీఁటియవల వెలుఁగునినుదే । హముగ సర్వగతునిగనొకనిగ నరయుజ
నులమదియిలునీకనె॥ సఖి॥ ౪

అనవరతయోగాభ్యాసబలము సహృషీకృత । మనస్కులునిను
ప్రతినిమిషమును గనుగొనుచుననఘులయిమించు । ఘనులహృద్వనజ
మున సీతాయుతుడవయి మొనసినవిహరింపు మదియనీకు । ననువై
నతావునినువర్ణింపజాల నంచుబలికి । వనజాక్షునీప్రభావముచేననువంద
బ్రహ్మఋషినయితిని । జననమాత్రమే స్థాణురుడనినిషాదపురిఁ బెరిగి
నిలుబట్టనేరిగిబో । యనెలతనొకతెనెనసికొడుకుల గనినేవారి బ్రోవు

జీవుల । మునిమిడి యమునివతెనెచంపుమ బ్రముచ్చులతేడఁడఁడ నెగడితి
నని॥ సఖ॥ ౫

ఈగతిచరియించసప్త ఋషు లాగమవేత్తలరుగవారల। సాగిపో
నీకాగిననరిరి వేగనీవరగినీసుతుల । నీగరితలనునెమ్మినిబిలిచి భోగఫల
ముల పోల్కిదురితము । భాగములుగొమ్మనిమీవారి నాగరికమెఱిగిరా
మా । తోగర్వమెందుకనజనినే నాగరితనడుగనాలుబిడ్డలు । మూఁగి
యడచినమొఱకునయిమఱలి యోగివరులనుగనియది దెలుపవినికడు ।
రాగిలియుపదేశమిచ్చి వారవలజనమరామరాయనివి । రాగి నైజపించి
తిపుట్టలు ప్రబలెనాదుతనుపృపైన నెముని॥ సఖ ౬

దాంతులగుసప్తఋషులువచ్చి దనరననుదెలుపభానుఁడు । మం
తుమీఱఁదమమునడచుక్రియ వింతగావల్మీకము వెడలి । సంతసమునను
సంయములగని సద్భక్తిసలుపధీ । మంతుఁడవు బ్రహ్మఋషివైతివి -
దంతదీరెనువాల్మీకియని యంతర్హితు లయిరింతయును శేషాద్రిశనిను
మది నుతియించుఫలమిదియని । కొంతబాగడిసురనదికిచిత్రి కూటగిరిన
డుమగృహముముని । కాంతుఁడురచింప సీతాలక్ష్మణయుతుఁడై హరి
యుం డెనచట॥ సఖ॥ ౭

౨౮. అసావేరి - ఆదితాళము.

పల్లవి-హృద్వనజార్చితరామామా శ్రితజనాకల్పదామా। సద్వాఽచో
భిరామారామావినవె॥

అనుపల్లవి-అద్వయముగ సుమంత్రుడరదముఁగొని యయోధ్యకరిగి -
దశరథునకెఱిగిరఘూద్వహుఁడు జానకీలక్ష్మణుననుఁ గూడి
గంగ కావలజననృపుఁడు విద్వన్నుత రామచంద్రసీతా విష్ణో
జగత్ప్రభోవిధాతనినుమ । హాద్వైభవానుభవ యోగ్యుని।
నడలవారిసెనాథునియడలెను॥ హృ॥

పుడమిజనులునినుదయగలవాఁడని పొగడఁగ వైకల్యమేటికి । అ
డవినీదుకోరికలన్నియు నేఁ డకటా సాఫల్యమాయెను । వెడవెడ మేడ్వక
యుడుగుమనుచు నుర్వీసునిఁ గౌసల్య దూరిన । నిడుదగన్నులనీరొడియు
నతనికా నుడియె హృదయశల్యమాయెను । పినుఁగుపడినవానికొలవిఁ
జూడిన వడువున నే చెడుప్రాణముల్నిలదు । పడఁతివినుము పుత్రశోక
మునతనువు - వెడలుననుచు నొకముని తిట్టెఁ దొల్లి । కడఁక నేనుజని వేఁ
టలాడ మునికొడుకొకఁడు రేయి నదిఘటము ముంచ । బుడబుడమన
గజమని శరమేయ నతండహాయతినవె జనపతి॥ హృ॥ ౧

డాయఁజని యయోయని నేమునిపద తోయజములుదడివియో
ముని । నాయకనే నపరాధినిదశరథ నరపతిననినుడివి మ్రొక్కిన । సాయ
క వేదనకోర్వలేనునా జననీజనకులడవినొరలెద । రాయెడ కేగుము వై
శ్యుఁడనఁగ శరమ్ముఁ బెరికివిడివి సేయక । తోయముఁగొనిచని హాకుమా
రకా హాయజ్ఞదత్తా యనిజీరువారి । కాయతమతివలఁగొనియుదక మొసం
గియయోధ్యావిభుఁడను దశరథుఁడదంటి । నేయమీతనయుఁడీల్గెననసీ
వు మాయటుల నెసుతు నెడబాసినపుడె చని । పోయెదవని గెడసిరని దెలిపి
మృతుఁ డాయె హారిహారీయనుచు నృపుఁడు॥ హృ॥ ౨

మోఁదుకొనియహాయని కౌసల్యాదిముదితలువిలపింపవసిష్ఠుఁడా
దయితలవారించి శవము తైలముచేఁ గ్రాగింపఁబంచటు । మీఁద భరతశ
త్రుఘ్నులబిలువనంపినత్వరదీపింపవారే । డోదినమేవచ్చియయోధ్యఁ
గనిభయ ఖేదములుజనింపఁబురజను । లాదరింపమియుఁగనియిదేమో
యని యంతిపురికేగి కైకకుమ్రొక్కిన । మోదమొదవిసుతుఁ గౌఁగి
లించితన పుట్టినింటిసేమ మరసెభరతుఁడు । మేదినీశుఁడేడని కైకనడు
గవిడి సీతారామలక్ష్మణులనీ । మీఁదిదయచే నడవికనిచితిపతి మృతుఁ
డాయె నాసాలసెనతఁడు॥ హృద్వ॥ ౩

కొంతవడికి నేదదేరిభరతుఁడు కోపదృష్టిఁజూచి కైకా । శాంతమూర్తి నిగ్రపాళునిశ్రీరామ చంద్రునడవిఁదోలిచివిభుపతి । హంతిత్రైతి వయయో నరకము నందుపడెదవే చీయనినే। నంతపాపకర్మకుకొడుక యితి నింకేలననుచు లేచిపోయి । కాంతుఁబాసిదన రెడుకౌసల్యను గాంచిపాదములపైఁబడి యేడ్చిన । చింతయేమినీవు కైకకరుణను సీమంతుఁడవయితనిజననిపలుక । యింతికయికకృతమే నెఱిఁగినగురు హింసఁజేసిన ట్లనఁగౌసల్యా । కాంతతనయుఁగౌఁగిటనిడికొని యా క్రందించెమహాక్రవమెసగఁగ॥ వ్యా॥ ర

అపుడువసిష్ఠుఁడువచ్చిభరతుతో నవియొనగవు మేలాదశరథుఁ । డపరిమితసుఖము లనుభవించిదివి కరిగె జ్ఞానశీలజీవుండు । చపలజన్మమృత్యురహితుఁడమలుఁడు శాశ్వతుఁడుత్రికాలబాధ్యుఁడు । కపటశరీరమొజడమన్నృతమిందు కైకవికారమేలామూఢుఁడు । అపవిత్రమైనసంసార దుఃఖా హతులయి బాంధవులు దెగిరనిపోగలు । నిపుణుఁడు జీవితముచి గురాకుకొన నీరబిందువునుగాఁ దలచుమనుచు । కృపచే నెఱిఁగింపన్నృపుని తనువగ్ని చేదహించికిర్యల్ చేసిసోద । రపురస్సరుఁడయి భరతుఁడు శేషగిరిపతి రాముని౦జూడదలంచె॥ వ్యా॥ గ

౨౫. మంగళకౌశిక - అటతాళము,

పల్లవి-ఎలమిచేసేవింపవే శ్రీరాముని చెలిమిచేభావింపవే యోలలనా।

అనుపల్లవి-సలలితముగరామ చంద్రునిశ్రీపాద । జలరుహానిష్యంద సద్భక్తిమకరంద॥ మెలమి॥

చరణములు-భరతుఁడామీఁదట బంధుమిత్రమంత్రి వరసేనా పరివృతుడఁయికోసల । పురికిహారిని దేనుద్యుక్తుఁడయివసిష్ఠాదిగురుసజ్జనాన్వితుఁడయి కదలిగంగ । సరిదమలపులినాంతరములవిడిసెన । చ్ఛెరువందిగుహుఁడు చెచ్చెరశరశరాసన । ధరుఁడయియోధులతోడఁదరమినడిచియితఁడు । పరమపావనుఁడేనిసురనది దాటింతు । హరికివంచకుఁడేని యరు

గనీనవచ్చి। భరతుఁరామసేవానిరతు రాజ్యకాంతా। విరతుఁగనిమెచ్చి యర్చించె కాన్కల మ్రొక్కి॥ ఎలమి॥ ౧

కూరిమిభరతుఁడు గుహునిమహామహుని। సారెఁగౌఁగిటనుంచి యచ్యుతు చెంత। జేరినట్టాత్మనెంచియెచ్చటనీవు శౌరినిఁబొడగాంచినావనియతని। చే రాముఁడువిశ్రమించియున్నచో టారసితిలకించిమ్రొక్కియచట। నా రాత్రియుండిమఱునాఁడుప్రొద్దునభాగీరథిదాఁటియరుదారభరద్వాజ। శ్రీరమ్యచరణరాజీవ ములువలగొని। యారూఢితొవచ్చుటంతయుఁదెలిపిస। త్కారములతనిచేఁ గాంచినాఁడచటశ్రీ। మీఁఱని ల్చిమునిచే దారిదెలిసివేగ శ్రీరాములుండెడి చిత్రకూటముఁజేరె॥ నెల॥

బలములభరతుఁడిమ్ములనునిచిగుహశత్రుఘ్నులురానడచితనమై పులకలునిండఁ। దిలకించెమునిధనమై భలసుమకు। ట్మలపాళికాఘువమై శాఖశాఖా। విలసద్ఘనాఘనమైమయూరకో। కిలకీరసేవనమై పావనమైశ్రీ। యలరుపావనముపరిహసితానందనమచటహల। కులిశధ్వజసిలాబ్జరే ఖలచాలుపోపోనుసీతారా। ములపాదముద్రిత స్థలులుగని హార్షాశ్రు। లలమికన్నులఁజార ఫలియించెనాదుకో। ర్కులునేధన్యుఁడనై వెలసితిననియెంచి వినుతించిహరియున్న। నిలయముశుభలక్ష్మి వలయముఁజూచెను॥ నెలమి॥ 3

వెలిదమ్మిఱేకులగెలుచుకన్నులవాని వెడదయురమ్మువాని నల్లనివాని। మొలకనవ్వులవాని సీతాలక్ష్మణులతోఁగ్రీడించువాని నారచీరల జడలఁ దనరువాని నీరేడుజగములనేలినవాని రామునిఁజూచి। సలలితభయభక్తి సంభ్రమాద్భుతములవలగొని తత్పాదనలినములపైహస్తములుచేర్చిసాష్టాంగముగ మ్రొక్కికనులనం। గుళములొత్తుచుమేలు దలఁచుభరతునికృపా। కలితదృష్టిఁగాంచి। కౌఁగిలించితొడల। నెలకొల్పిగుహశత్రుఘ్నులు నతులొనర్పఁగ। లలితుండుదీవించి వెలలేనిచలువిచ్చె॥ నెలమి॥ ౪

స్వామికౌసల్యాదిజనములుతో మ్రొక్కి-వసిష్ఠమునిఁగాంచి పూజఁ జేసి । భూమీశు నెచ్చరించి సేమముగ నీమీఁదిమతమెంచి దశరథుఁ డుని । న్నే మదిలోనుంచిదివికరిగెనన వేమాఱుశోకించిగంగానదికి । రాములందఱు వెంటరానరిగిస్నాతుఁడై ప్రేమఁదిలోదకక్రియలుదశరథునకు । సౌమిత్రియునుదాను జల్పికృతకృత్యుఁడై । నేమముననాదినము నెఱవేర్చిమఱలినిజ । ధామముఁజేరిసత్ఫలములందఱికొసఁగె । శ్రీమీఱ మన్నించె శేషగిరిప్రభుఁడౌ । శ్రీమహిళావిభుఁడీ లీలవినోదించి॥ నెలమి॥

౨౬. జుజావంతి - ఆదితాళము.

పల్లవి-వినవే దళదరవిందదళసుందర - విశాలలోచననిజకింకరజన
భయమోచన ॥

అనుపల్లవి-మునుకులతిలకఅయోధ్యాపురమ్ము క్షమాపతివై మమ్ముఁ
బ్రోవుము । ఘనయోగములుచేసిసుతులఁగాంచి తనయుల
రాజ్యము ననునిచిపిమ్మట । వనమునకేగుట రాజధర్మమిటు
వలెఁ జేయుముకైకదురితమతియై । యొసరించినయపరాధ
ముక్షమింపు మనిభరతుఁడన్న పాదములకు మ్రొక్కెను॥ వి॥

చరణము-భరతునిరాముఁడుతొడపైనిడుకొని కరముబుజ్జగించి దశరథ । నరనాథుఁడునన్నరణ్యముపట్టి పదునాల్గేండ్లువసించిమీఁదట । పురముఁజేరుమనెనంతదనుకేనిను ధరణిఁగావఁగబంచినాఁడిది । యిరువుగమునునెరవువలెననభరతుఁడింది రేశుఁగాంచిజనకుఁడు । కరటికాముకుఁడుభ్రాంతుఁడతనివాక్యమనృతమనవత్స్వదశరథుఁ । డరయసత్యవాదియతని దూరకు మనినసామిమునినై సేవనమునఁ । జరియింతునీవుధరనేలుమనుఁడు హరియదేటితగవటంచనెనుసీ । చరణముల్ గొలిచివత్తు ననిన దాశరథివల దయోధ్యకుఁబొమ్మనెఁ దమ్ముని॥ వినవే॥ ౧

శ్రీయొల్ల నయోధ్యయొల్లఁ దనువుత్యజింతుననుచు లేచి భరతుఁడు । పాపోపవేశమునకెకుశభూ శాయియైనఁజూచిరాముఁడు మా

యుకేయనిఖిలగురునికను సైగఁ జేయనతం డేచి భరతుని । డాయఁబోయి సావాక్యముతండ్రి మాయలుబోఁద్రోచివినునా । రాయణుఁడచ్యుతుఁ డీరాముఁడు బ్రహ్మచేతఁ బ్రార్థితుఁడై రఘుకుల । తోయధిఁబుట్టెనురా వణాదులను దునిమివచ్చునన నతఁడద్భుతముగ । శ్రీయుతు నయుతుఁడై పాదుకల ర్థించ రాముఁడొసఁగ మౌళినిడుకొని । తోయజాతసమయాతీ తమైన వేయనలమునఁజొచ్చువాఁడననెభరతుఁడు॥ విన వే॥ ౨

కైకసాశ్రుజలనయనయైశౌరి నిమంతనమందురామా । నీకపరా ధముఁజేసితిఖిలనై నింతపడితినెందుననుదయ । చేకరుణింపుము నీమహా మహిమ శ్రీనివాసముందుయెఱుకగు । గాకరుఁడవగుణుఁడవువిష్ణుఁడవ వ్యయుఁడవునీయందులోకా । నీకముల్ నీదుమాయచేజనన నిలయ వి యములను జెందును । నీకస్యము లేదు ఇంద్రజాలికుని తెఱఁగునమాయా మనుజతనువు । చేకొనినటియింతునీవునీచేలోకులు ప్రేరితులై చరింతు రుది । వౌకసకార్యమొనర్చితినీమా యాంకళామోహితాత్మనై నేనునని॥ విన వే॥ ౩

పాహిపాహి దేవదేవనమోఽస్తుపద్మనాభసీతానాయక । మోహ మనెడి ముడివిడుమనిజనని బొగడనతివ్రతావనుఁడగు । శ్రీహరిచిఱున గవు దొలుకఁబలికెను చెలఁగిధీసమేతనిజమే యు । దాహరించితివినిర్జర కార్యార్థము నేనీచేతనిటుల । వ్యాహృతముగ బలికించితినీకుభ వములే దెదనన్నదనుపుము । ద్రోహము స్నేహములు లేదితనికని దుష్టులునను దెలియలేరనిసఖగ । వాహనునకు మ్రొక్కికైక వీడ్కొనె వరసేనా యుతుఁడై భరతుఁడుచని । మోహనముగ నంది గ్రామమున సుబాహు కంతలుంతనుని దలఁచుచుండెను॥ విన॥ ౪

కుండలిశయానుఁ డిచటజనసంకులమని భూమిసుతాలక్ష్మణు । లండదండలను నడువదండకారణ్యముఁజొచ్చి సీతాశ్రితుఁడై యుండె డియత్రిమునికి మ్రొక్కిన నతఁ డొసఁగెనర్ఘ్యముజితాహితున కఖండ

భక్తినన సూయకు జానకి దండమిడ నభిమతార్థసిద్ధి । దండిగ ననిదీవించి యి
చ్చె గుండలయుగమవనీతనయకు । మెండుగ జతుర్దశాబ్దములకు కాశ్మీ
రచందనాద్యలంకారములు । నిండుమనంబున నొసఁగె ననసూయ నృ
పలలాముఁడగు రాముడత్రిముని । మండలాఖండలునిఁకోడఁ దత్సమ
హిత గోష్ఠినుండెసమరస నుతుఁడై॥ వినవె॥ ౫

భాషాపతీసుతుఁడగు శ్రీరాముని భయభక్తులు మీఱఁ జేరియ ।
శేషభువనములు సృజించి యవిపోషించుటకు సుదారాకృతులను । వే
షధారివలెఁ బూనెదవు నీవు రోషదూరా మాయా । యోషామణి యఖి
లము భ్రమించునది యెదుగునీకు వీరాధివీరా । దోషాచరహరచాపద
ళన పోషితమునిసవనా యనికడు । భూషించె లక్ష్మణుఁడునాచేసి ముమ్మ
గఁబలుకఁబడిన యీచరితమాంధ్ర । భాషనధ్యాత్మరామాయణమున
బరగనయోధ్యాకాండము రచించె । శేషాచలపతి పేరనతనికృపచే
సుబ్రహ్మణ్యకవీంద్రుఁడు ముదమున॥ విన॥ ౬

శ్రీమదధ్యాత్మరామాయణ కీర్తనలు - అయోధ్యాకాండము.

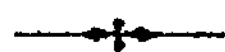
సంపూర్ణము.

శ్రీ ర స్తు.

శ్రీమదధ్యాత్మరామాయణ కీర్తనలు.

అ ర ణ్య కాం డ ము.

౨౮. దేవగాంధారిరాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి-శ్రీశేషాచలవాసునివినుతి-సేయనెవరికైనఁదరమా ఉమా॥

అనుపల్లవి-శ్రీశుఁడత్రిముని చేదారెఱిఁగిదినేశోదయకాలమునఁగదలసీ।
తాసుమిత్రిసుతులతో మద వేదండపుండరీకాసికచమ। రీ
శశవరాహమహిషశరభకపీ వృకాదిమృగభయదమైఖగకు
లా। వాసమై ప్రచండమాదండకా వనముఁజొచ్చియను।
జునితోననియెను॥ శ్రీశే॥

చరణములు-మనుజాశన కంటకావృతాధీనము మనమతిప్రయ
త్నముగభూ। జనఖేటముల్గాంచుచు జనకజముందఱ వెనుక రామల।
క్ష్మణు లిరువురు జనికనిరియసురనా ఘునిమానిఖగవ్యాధుని విరాధుని।
ఘనశూలముద్రిప్పుచు వాఁడువచ్చి కట్టలుకఁ మీరెవరని యడిగిన।
వినురాఘవులము దశరథవిభుపనుపున సుజనులఁబ్రోవ ఖలుల జీవ।
ధనమునుగొనవచ్చితి మనబ్రితికెడి తలంపుగలిగినలలననొసఁగిచనుఁడ
నికదియ మహాసిచేరాముఁడా దనుజకరచరణశిరములు వరుసనఱికె
శ్రీరామునిఁగౌఁగిటఁ జేర్చి సీతచెలఁగెదుందుభి రవమువిరులుగుఱిసెఁ
దోరముగాఁగదు శృంగారముగాసారెకునచ్చరలాడరి పాడిరి। చేరికిన్న

రుల్విరాధుఁజంపుట చేరాజిలిరరికరిహరిణైనహరి । చారుభూషణద్యుతి న సమధృతిసు తారశుభాకృతి నమలాంబరభృతి। తారాపథమధ్యగుఁడ గుకవిగతిఁదనరిచక్రిధరుని శౌరిని గని । కోరికదీఱవినమ్రుఁడయిమ్రొక్కిగుణాఢ్యవిద్యాధరుఁడమర్త్యాసు । భూరిశాపముననున సురనైతినిదె ముక్తినీనలననగుటనెవిరాధుఁడు॥ శ్రీ॥ ౨

భవరోగవైద్యదమకర నమోధవళాంబుజాక్ష నినుదలచుచుఁగను । చువినుచునునుఁబ్రుచు నంటుచును నవిరళముగ మ్రొక్కుచునుండఁగఁజే । యవలెనామనోనేత్రశ్రోత్రజిహ్వాకరశిరములు రామతారకనామ । భవనుతయనిపలుక హరివగుచునాభక్తి దుర్లభంబదీనీకుఁగ్లైఁబ్రివిమల సుజ్ఞానినైతి పవనవినిప్రకటసుగుణభద్రా రామభద్రా । రవికులవరాళియుఁజేరె శరభంగాశ్రమునియుఁగనె సీతానుజుఁడగు॥ శ్రీ॥

చూచియెదుర్కొని పాద్యమొసఁగియ చ్యుతుసుఖాసీనుఁజేసి పూజించి । నీచమతుల్గన సంసారరతుల్ ఓచిత్తజజనక నినుదెలియ లే। రురుతరమగు నీకటాక్షమునునినుఁ జూచితినేని యఃఘములబోఁదోర్చితి య।హాంచిత్రిమనుచుఁ బలికిశరభంగ యోగితారుపుల్ ప్రోవిడియనలము । చేసితాదరికొల్పి యందరికెనీ తాచంపకగంధియుతు హృద్గ్రింధీ। మోచను విశాలలోచనుమానస మునంమనిచి ముక్తతనుఁడయ్యెఁదట । వేచిదండకావాసులైనమును లాచతుర్భుజునిఁ జేరఁజనిపొడగనిరి॥ శ్రీ॥ ౪

మ్రొక్కిరఘూత్తముఁడు మునులారాసుఖ ముగదామీకనినరక్కసులచేఁ । జిక్కితిమి బాధలనుక్కితిమి గ్రక్కునమముఁబ్రోవుమనుచురామున । కక్కడనున్న కపాలముల్ చూపి వెక్కసమునవృద్ధజనులమునులఁ । జక్కజేసిరింతయు దైత్యకృతమే శరణు మారామొరాలించుమనిన విని । యుక్కడంతుదానవులననియభయ । మొసఁగెమునుల కెల్ల మదిరంజిల్ల । మక్కువతో భరతాగ్రజుఁడునిలిచె మాగృహమ్ము

లందుఁ గొన్నేండ్లచట । నక్కటతోఁజని కనియెసుతీక్ష్ణుఁ డనుమునీం
ద్రుఁడు పరబ్రహ్మమూర్తియగు॥

౨౫. మంగళకౌశిక - ఆదితాళము.

పల్లవి- వీనులవిందుగవిన వేయాచరితమిమ్ముగను

అనుపల్లవి-శ్రీనివాసునిఁబూజించి సుతీక్ష్ణుఁడుసం మానముగాంచి నా
నందుడై పలికెను॥ వీనుల॥

చరణములు-రామసీతారక నామమంత్రజపము । నేమమునఁజేసితి నీర
జాక్ష।శ్రీమహిళాధీశ శివవిరించిసేవ్య । కామసంసారసాగరతరణచర
ణాయని॥ వీనుల॥ ౧

సతిసుతాదిఘోర సంసారాంధకూపపతితుఁడనై।గతిగానని ననుగని
నిర్హేతుకదయా మతినై నీవేవచ్చితివనెనుసంయమి । సకలభూతమాన
సాలయుఁడవైననుఁ బ్రకటించినిన్నుజ పముసేయని।వికలుల మాయావి
వశులఁగాఁజేతు।వకటనినుభజియించ నఘముబాయుననెను॥వీనుల॥ 3

విశ్వసృష్టిస్థితి నిలయములకజహరి । విశ్వేశరూపముల వెలయు
దీవుహరి।దశ్యుఁడనేకపా త్రములఁగనఁబడుభంగి శాశ్వతుఁడవిదిమూఢ
జను లెఱుఁగరనెదపసి॥ వీనుల॥ ౪

పరమేశప్రకృతికిఁ బరుడవౌనీదివ్య।చరణముల్గంటిదృ క్స్వాం
తములకుగో । చరుఁడవుగావైన హరినీనామస్మరణ । పరమతులకెపు
డుగను పట్టుదువనెమౌని॥ వీనుల॥ ౫

రూపామ్యపాధిదూ రుఁడవైనమాయానట । నాపాదితమాని
మానవరూపముఇది । గోపాడగంటిస్మర కోటిసుందరముశర।చాపాన్వి
తము కరుణాశయనేత్ర మనెనుముని॥ వీనుల॥ ౬

స్మితలలితాస్యముసీతా యుతమజినాంబరమ । జితముసౌమి
సేవితపాదముల । ప్రతిమమసితోత్పలా భముమద్భాగధేయ ।
శాంతమగునీశు భాంగముగంటిననె॥ వీ॥

దేశకాలకర్తా తీతవిజ్ఞానమఖ । లేశనీరూపమతి హితమమలము పాశరహితమ...ప్రకాశమునిఖిలావ । కాశముచిద్ఘనా కాశమనీ పొగడముని । ఈరూపుభావించి యికనెుకటినామనసు । కోరలేదని నముని తోరాముఁడుచె । న్నారఁగఁబల్కెముని నాథనీమదిమత్సమా రాధనమువిని ర్మలమాటెఱుఁగు మనవె॥ పీనుల॥ ౯

మీనంటిభక్తులఁ బ్రోవవచ్చితినన్ను భావించివినుతించి సేవించిమా । కీవేగతియనువారి కెపుడుఁజూపట్టుచుఁ । గోవిదుఁడవీవుముక్తుఁడవైతివనేఁజక్రి॥ పీనుల॥ ౧౦

ఈపావనస్తోత్ర మెవరుపఠించినఁ బాపత్రియమ్మును బాపుదురు । దీపించిమద్భక్తి దృఢమౌసుజ్ఞానము ప్రాపింతురు పరమ । పదమనెనురాఘవుఁడు॥ పీనుల॥ ౧౧

మనమగస్త్యునిఁజూడ జనవలెననిసుతీక్ష్ణయుతుఁడై సీతాలక్ష్మణులతోడఁ జనియగస్త్యానుజుని గనియనలశేషశై । లనివాసుఁడగస్త్యాశ్రమముఁజేరి వినుతించె॥ పీనుల॥ ౧౨

౨౯. నవరోజురాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి_ వినవేతరుణీ శ్రీరాముని_వినుతగుణస్తోమునిసుచరిత్రము

అనుపల్లవి-ఘనమైన మద్భుతఫలసుమశోభనమై రాజితబహువిహగస్వ
నమై తగునగస్త్యునితపోధనమై నరసురమనోసురంజనమై
తగునగస్త్యునితపో । వనమినకులమణిగనిమెచ్చిసుతీక్ష్ణునీగు
రునకుమారాకదెలుపుమనె॥ విన॥

చరణములు_స్వామి మహాప్రసాదమని సుతీక్ష్ణుఁడగస్త్యుని డాయఁజని మ్రొక్కియ । హామహాత్మసీతాలక్ష్మణులతో రాముఁడిటకువచ్చినాఁడనిన మాని । యామాటవిని హెచ్చియదురేగిహరికి శ్రీమీఱనఘర్మ్యమిచ్చి తోడితెచ్చి । రామా యంబుజహితకులాబ్ధిసోమా నీలవారివాహస్తోమ । శ్యామా శ్రీరామాహృద యాభిరామసం

గర । భూమీపాలకడలికడనజు చేమున్బ్రార్థితుఁడవై దశరథునినోము
పంటవై పుట్టితివనినుతించె । సకలభువనసృష్టికి పూర్వమునం దొకఁడ
వై నిరుపాధికుఁడవై యే । వికల్పములేక యున్ననినుజెందిమూల ప్ర
కృతియైన నీమాయయవ్యాకృత । మనఁగ బ్రకటమై సృజనసేయమ
హ త్తత్వమున నొకటిగల్గెమునిగేయదానిక । హంతినమకమై యొకటి
జనించెగుణాత్మకమై యహంకారముఖ । రకమ య్యెనుదానివలన యు
క్తమై తన్మాత్ర భూతేంద్రియా । త్మకమయ్యెనన్నిటికి సూత్రాత్మకమ
గులింగమొదవెనందవిరా । టుకలిగిజగములఁ గడుసృజించె వనెముని॥
విన వేతరుణీ॥ ౨

నీవురజస్సత్త్వతమో గుణముల చేర్పునను గాని బ్రహ్మవిష్ణుమహే।
శవరూపములఁగ్రీడింపుచు జగదుదయ స్థితిలయముసు చేయుచుందువు।
మాయాగుణభేద భావాభావములనొందవు అవస్థాత్రయములఁ । గే
వలుఁడవైకనుగొందువుసా క్షివిచిన్మయుఁడవు । దేవాధిదేవ యోమహా
నుభావా యెపుడుసృష్టిలీలకు । గావాం ఛింతువపుడుమాయను నీ
వం గీకరించిగుణవంతువి । కేశ్రివనుందువామాయ వి ద్యావిద్యలురెం
డైన దనరువిద్య । యమృతకరమ విద్యమృతవరమనెనుముని॥ వి॥ ౩

వినుమవిద్యనొందినఖిలులగుదురు విద్యనెనయనమరులొందురది
నీపా । దనలినభక్తిచేఁగానిదొరకనేరదు గనుకనీసేవఁబూనియతఁడే।
ఘనుఁడుకమలజానిపాదసేవకు మొనయనివాఁడజ్ఞానిస్వప్నమునందైన
ను । కనరా దతనికీముక్తిమార్గ । మనరా బుధులువేయునేటికిఁ । దన
రా రనుమోక్షము బుధ । జనరా జతొఁడనగతిననిమును । లనరా జన
గర్వమోహామద । గుణరహితులుశమదమయుతులుసర్వ । జనహితు
లుభగవద్భక్తిరతులననెతపసి॥ విన॥ ౪

ఏయుపాయమున నైననీయందుఁ । దోయజాక్షునా కుపప్రీతి
గలుగఁ । శేయుమునిరతము నీదర్శనముసఫలమై । చెలఁగెనాజన్మము

నేఁ డునాశ్రితువులెల్ల । శ్రీయుక్తములాయెఁ జూడునాటనుండినేఁ । జే
యుతపమునకు నీడు నీపాదార్చనముగ । దోయి సీతతోడనీవహి శా
యి నామదినిల్వుమెందుఁ । బోయి గావుననుని ర్మాయి స్మృతిగలుగ।
జేయునతసుఖ దాయియనుచుఁ బొగడియతఁయ । సాయకతూణీరచా
పకృపాణ సాధనములగస్త్యుఁడు రాఘువునకొసఁగె॥ వి॥ ౫

మేదినిభార హరణార్థము ఈమేనుఁమూనినా వుగావున రావ।
ణాదులజంపు సొమ్ము పంచవటీగౌతమీనది చెంతఁదనరారు రెండు
యోజనము । లమీఁదసది చెలువుమీఁఱునఁటకొన్ని నాళ్లువినోదింపు
ముదవుచేకూరగ మా । కాంతావినోదిగర్వితదనుజజయవి భేదీయో
గిజనానందా । పాదీనిరతముజగ దాదీసత్యవాదీయఖేదమణీ । వేదియ
నిపల్కు కుంభభవు పాదములకు నతుండై శేషశైల । వాసుఁడవలఁజ
నె నవనిజానుజులతో॥ వి॥ ౬

30. దేశీయదేవగాంధారిరాగము-అటతాళము.

పల్లవి-చానరోవినవే శ్రీరామ - చంద్రునిచరితమురసభరితము

అనుపల్లవి-శ్రీనివాసుఁడుతో ్రవఁబోవుచోఁబర్వతశ రీరునిజటా। యువు
నిగనిసౌమిత్రితోఁబలికెను॥చాన॥

చరణములు-విలుదేలక్ష్మణా వీనిఁబొలియింతువీఁడసుర। నలెను
న్నాఁడనిన నామాట వినిఖగరాజు । అళుకుచునిచ్చో టరామా నీవు
శ్రీరామానీవు । అలుగకుభవత్పితృసఖుఁడను జటాయువనువాఁడనా
పైదయఁ । బలుకవే యనుడుకౌఁగిట నలమియతనికి హరి సెలవొసఁ
గె॥ చాన॥ ౧

భానువంశమౌళి పంచవటిగౌత మీనదీతటమునం దుఁజేర న
చ్చటరా । మానుజుఁడనువొం దుపర్ణశాలలు ఆపర్ణశాలలు । పూని
రెండురచించెనొకశుభ మైనలగ్నముసీతాయుతుఁడై న రేంద్రుఁడచటని
లిచి యలరుచునుగడపెమూఁడునెలలు॥ చాన॥ ౨

కందమూలముల లక్ష్మణుడు దెచ్చియున్న । ముందరనిడి చరణ
ములఁ గొల్చుచు రాత్రు । లెల్ల జాగరణ ముల్సేయుచును సేయుచువి ।
ల్లందిశములుఁ బూనిసేవా నందుఁడైయుండి యొకతఱిఁగని । మందహా
సవదనారవిందుఁడగు రాఘవునకనియెను । మోక్షకారణమౌ మొద
లితత్త్వంబు జాక్షనీవనిననే నుదెలియఁగోరితి । రక్షించు మీకన్న
దేశికులు లే రక్షయజ్ఞాన విజ్ఞానవిరాగయుతమని దానిఁ దెల్పు। మోక్షణం
బయినననుజున కిట్లనెను దాశరథీ ధీనిధి॥ చాన॥ ౪

వినుమాయస్వరూపము వివరించి వెనుక సంవిద్రూపుఁ దెలిపెద
ను । ఆత్మయయిన యీతనువె యాత్మగా నేననిదోఁచుటేమాయ । అ
నఘ దానివలన సంసారమా యావిక్షేపావరణము । లనెడు యీరెం
డామాయ యకాకృతులనె రాముఁడనువుగ॥ చా॥ ౫

పరగ జగములింగాద్య బ్రహ్మాండముగ విక్షేపము సృజించె
మించియా । వరణము పరమాత్మ నావరించి జ్ఞానరూపమై జ్ఞానరూప
మై । పెరసెఁ ద్రాడహియని భ్రమసిన ట్లురుమాయచే నైనజగములుపర
తత్త్వమునఁగలదను టరయనవిచారమనె రాముఁడు॥ చా॥ ౬

కలలోఁగన్న వస్తువుల వలెనె సత్తుగాదఖిలములు మహేంద్రజా
ల । ముసంసారమనే బలుచెట్టునకు మూల ముదేహమే నవిదేహమేనని ।
తెలిపితవాంత్రిభూతహ్మా దిందిృియాహంకారబుద్ధి ప్రకృతులు నహంత
యునునువన జెలఁగునన్నిటికాత్మసాక్షియనె॥ చా॥ ౭

జ్ఞానమునకు నహంకార మానదంభజయములుక । మానుటబు
జభావము సేవించి భక్తి చేసి జగద్గురుని దైవముగాఁగ నెన్నుట । మేనిదోస
ము లెఱుఁగుటతనుమ నోనిగ్రహణము ఈషణావిరతి । బూనినాయంద
నన్యంబయినమతియును నాధనములనె॥ చా॥ ౮

ఆసలన్నిటి జ్ఞానాగ్ని చేఁదునిమి సచ్చిదానంద చైతన్యమిము తాన
ని తెలిసి । భాసిల్లుటె సౌజన్యము వాఁడె ధన్యుఁడు । డాసియనుభవము

గురుశాస్త్రాభ్యాసమునఁగనిజీవపరులవి । లాసవైఖరులఁగూర్పఁదొలం
గుమాయయిదెముక్తియనె॥ చా॥ ౯

మచ్చరణస్మృతిలేని మనుజులిదిచెందలే । రచ్చపుతమములో
నజ్యోతిలేకగన । వచ్చునేయేరికైనఁ గావుననన్నుగానఁగ । నిచ్చఁద
లఁచువారలకుని మ్మావిద్యయొరులకీవలదని । హెచ్చుగాఁదెలిపెశేషగి
రీశుఁడనుజునకుముదమొదవఁగ॥ చా॥ ౧౦

౩౧. అఠాణరాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి-వినఁగదవే మద వేదండగమన । మన సార సనేత్రుచరిత్రము॥
అనుపల్లవి-మనుజాశనికా మరూపిశియుశూ । ర్పణఖయనెడుమానిని
వచ్చియపుడు । గనుఁగొనెరఘువరునిజగద్గురుని॥ వన॥

చరణములు-ఆదరహాసమామహోల్లాస మాదరస్మేరకటాక్ష
విలాస । మాదరదళితాబ్జాస్యవికాస మాయిందిరాసఖీసుఖనివాస ।
మైతనర్చియురముసుందర మైయలరునుదరమునఆనతజన । ఖేదములన
డఁచిమోదములనొసఁగఁ గాదగుచరణపల్లవములు । ఆమీఁదటనఖసౌ
ష్ఠవములుజిగి । పోదియిడుతొడలచందమురాముని పాదపద్మముల
యందముగని । యాదానవిమదనాశుగములచే నదరిచెదరి దనుజారితోఁ
బలికె । ఎవ్వరుమీరుఏమిమీపేరు లివ్వనికియేలనేతెంచినారు । ఎవ్వరి
కుమారు లీచెలువారు జవ్వనియెవ్వతె నిన్ను వేమాఱుఁ । బువ్వవిలు
కేళిఁగలయఁగఁ బూనినానుబాళినన్నేలుము । నవ్వగాదనఘనాపేరుశూ
ర్పణఖ, నిన్నేకోరి యిటవచ్చితి మదనుజుఁడిదిగోకనుఁగొను మీసతినే
నవల సాక్షిగాను ఘనతఁ బెండ్లియాడినానటు । వెనుక దీనిఁద్రోడి యీ
పోటికి మొనసి నీవు నో పుమువె సౌమిత్రి । నెనయు మనినఁ జని వేడి
న నతఁ డనియె లలన నను గూడిననీ । వును దాసి నపుట నిజమనరా
మునియొద్ద కేగి యదిఘనాకృతిఁగనలి సీతపైఁజన లక్ష్మ । ణుఁ డసి గొ
ని ముక్కుఁ జెవులు కోసె రక్కసికి॥ వినఁగ॥ ౩

అఱచుచుఁ బారి యది ఖరునిఁ జేరి । మొఱపెట్టసురారి భూరి రణభేరి । పరఁగఁ గదలి శూర్పణఖచే దారి । నెఱిఁగి బలములరి ము రినడచె మీఱిపరుల వచ్చుట గని యనుజుని ధరణిజనుఁదోడ్కొని య గ్గిరి గుహ । కరుగఁబనిచి రాఘవుఁడు ధనుశ్శర వర కరుఁడయి బలువీ రుల దార్కొనె । ఖర దూషణ త్రిశిరులుదాఁకిరి హరిపైఁజనునే నుఁగు లు నాహరి । మెఱయసేన నొకపగలునఁ దెగ । నఱికి నారాయణాస్త్ర మున రాముఁ । డరులదొరలఁ దలల దొరుల నేసెనిలపై॥ విన॥ ౨

తమ్ముఁడు వచ్చి సీతను దోడి తెచ్చి । యమ్మోయి నన్న సాహస ము మెచ్చి । నెమ్మినుండె సు ఖమ్మున హెచ్చి । యమ్మాది రక్కసి య టలంకఁ జొచ్చి । పమ్మి రావణు చరణములఁ బడి వగవనతడు కరుణ్ జెలిఁగొఁగిటఁ । గ్రిమ్మి యిదే పున రామలక్ష్మణులు కాంతారసీమ నె లఁగ రాముని కలికి చెలువలరి చె । లఁగఁగా నీకిమ్మన నన్నిటుచేసిరి నీ తమ్ము లిందుకై పొలసిరి యనిన । కొమ్మనూరార్చిర క్షోవిభుఁకు రా ముని । నిమ్మహి శేషగి రీశునిగాఁ దలఁచె॥ వినఁగ॥ ౩

౩౨. ఘరజు - రాగము - అటతాళము.

పల్లవి-ఇంతిచెంగల్వ బంతిచెలువల మేల్బంతిగుణముల దొంతి వినవే శ్రీ

అనుపల్లవి-కాంతుఁడు డీకొను ఖరదూషణాదుల నా । వంత లోపలఁ జంపనెంత వారు నరులని । చింతించి దశకంఠుఁ డసురుల శిక్షింపఁజక్రి యిన కులమున మంతు కెక్కఁజనించె శ్రీరా మాఖ్య బ్రహ్మాది నుతుఁడయిమనె॥

చరణములు-విన గానిమ్మని శ్రీ హరి చేతఁబొలిసితే । మానుగ వైకుంఠ మందిరమేలుదు । నే నతని గెలిచితి నేని రాక్షస రాజ్య । మీనేల గలదనుక నేలుదు ననిదలఁచి । భాను నిభమగు రథమెక్కి

విధి పూని ప్రేరేప దుర్మతివై । రానుగత హృదయుండయి చనియెను రావణుండు మారీచు నింటికి॥ నింతి॥ ౧

వచ్చిన దనుజేశుఁ జెచ్చెరఁబూజించి । వచ్చిన పని దెలుప వలె నన్న మారీచు । మచ్చికచేసి రావణుండు పలికె రాముఁడు । హెచ్చి కానకు దశరథేశుఁడు బంపంగ । వచ్చి మునులకు నెల్లనభయం బిచ్చి మన ఖర దూషణాదుల । వ్రచ్చినాఁడట రాముని సతినిదెచ్చి యేలు దునన నతండనియె॥ నింతి॥ ౨

రాముఁడు నరుండని రావణతలచేవు । శ్రీమహావిష్ణువు సీత మహాలక్ష్మి । యీమేను బూని నాఁ డిచట నిను బోరిగొన । నామహాత్ముని చెనకు టదియే మృత్యువు వినువి । శ్వామిత్రుక్రతువున సుబాహునిఁ జంపి రఘుపతి నన్నుశరమున । నీమహోదధిన్వైచె బ్రదికితి నేమి సుకృతముకతననో యనె॥ నిం॥ 3

హరి నన్ను బొలియింప నవతరించిన ట్లయితే । వెరచితేఁ జంపక విడుచునా లేలెమ్ము।మెరసి నీవు మాయా మృగమై రాఘవుల స। త్వరముగ భ్రమియింపు ధరణిజ నేఁదెత్తు । మరుమాటలాడనినుఁ జంపుదు మారీచయని రావణుండన । వెరచిహరిచేఁ దెగినమోక్షము వీనిచేఁ బడనేలని కదలె॥ నిం॥ ౪

పదియాఱువన్నియ బంగారువలెఁదనువు । పొదలమేనిపై వెండి పువ్వులవలె చుక్కలు । గుదిగొన మణిరుచులఁగొమరారు కొమ్ములు। కొదమ రత్నము లనఁగా గొరిసెలు దనరఁగ । నుదుట నీలముల వలెఁ గ[illegible]గవ యొప్ప మారీచుఁడు లేడియై । కదలి శేషగిరీశుఁ డగు రాఘవుఁడున్న పంచవటిఁ జేరెను॥ నిం॥ ౫

33. నాయకిరాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి-దీన భక్తజన సౌఖ్యదాయకి ప్రాణనాయకి వినవే

అనుపల్లవి-భానుకులుఁడు ఏకాంతమున సీత తో నిట్లనె రావణాసు

ఝఁ డిదె నినుఁ గొనిపో నరుగుదెంచె నీవంతర్హితవై నీడగు ఛాయామాత్రము నిలుమీ నిను వర్షాంతమునందు పొందు వాఁడననట్లు నిల్చెసతి॥ దీన॥

చరణములు- చెలఁగు కపటమృగముఁ జూచి మాయాసీత దీనిఁ గొనితెమ్మనినశౌరి విలునమ్ములు గొని చనుచు జానకిని గొలిచి యుండు సౌమిత్రి నేనీ లేడినికలితనము మీఱదెత్తు ననిన లక్ష్మణుఁ డిదిమారీచుఁడు చేయు పోకలు వల దీ కార్యము పూనఁగా న గారిస్తుత యన నిల్వ కేగె హరి॥ దీన॥ ౧

సర్వపూర్ణుఁడయ్యు నచలుఁ డయ్యును సాక్షియయ్యు లోకానుసారియై పర్విడి మాయామృగము వెంటఁదగిలె భక్తపోషణుండ నెడి నుడి విదితముగా నుర్వీతనూజ కోరికదీర్చక నుద్దండాటవి రఘువీరుఁడు చని దుర్వారామర్షణుఁ డయి మృగంబు నుర్వింబడ నేసె నిశితాస్త్రమున॥ దీన॥ ౨

తుత్రిళ్ళడంగి కపట రూపు చెడి మారీచుఁ డొరలుచో హా లక్ష్మణా చెల్లరేనన్ను బోప్రమని చక్రిచీరినటులఁ గూసి నార్తరవమున నిలపైఁ దెర్లుచు మహీశు సన్నిధిచే ముక్తిం జెందె నచటనార్త ధ్వని విని తల్లడపడి భూమిజ రాముఁడాప దంబొందెను జను లక్ష్మణా యనెను॥ దీన॥ 3

మూఁడుజగము లసికి దొడరినను రాముఁడుభయమార్తుఁడౌనె చెలియ తెలియకనాడితివను మఱఁదిని యతివ సుజను లాడ రాని మాటలాడ నాతం డది వినఁగూడక హరీ యనుచు నన్న చనిన జాడం జన రావణుఁ డిష్టము చేకూడె ననుచుఁ జేరెను మానియై ని గూఢాత్మాకృతియై ధరా సుతను॥ దీన॥ ౪

పూజచేసి సీత పలికె మహా పురుష నిలువు మత్పతి వచ్చు దనుక నా జనకజ గని మీరెవరు దెలుపు నాతి యనిన యమోఘాధి

పతి యగు దశరథ రాజు కోడలను రాముని భార్యను లక్ష్మణుడను తమ్ముఁడుదానును వసి రాజీవాక్షుఁడు పదునాల్గువత్స రంబుల్ నిల జనకాజ్ఞ వచ్చెననె॥ దీన॥ ౫

నిన్ను వింటు నన రావణుఁడ నా నెలవు లంక దను జవిభుఁడ జగములనన్నిటిని గెలిచి నాను ననుఁబొందు నరునిపొందు నీ కేంటుకన విని భయంబున నన్నెలత యోరి ఖలుఁడ నిను రాముఁ డస్త్రాహతుఁ జేయు నన రావణుఁడెన్నికఁ బదితల లిరువై కరంబు లిమ్మైతగ రథమందు సీత నిడె॥ దీన॥ ౬

అలఘుగతిని బోవ శేషగిరి నిల యా హరీ రామ లక్ష్మణాయనుచుఁ । గలికి విలపింప విని జటాయు వది దెలిసి వచ్చి రణమొనర్చి కూలెను గిరివలె । గులుకుచు దశాస్యుఁడరుగ గిరినైదు గురు కపులను గని తొడవుల్ ముడి యిడి । చెలి వైచెనచట లంకాపురంబుఁ జేరి యశోక వని సతి నిలిపె॥ దీన॥ ౭

౩౮. లలితపంచమి రాగం - ఆదితాళము.

పల్లవి-ఓవనితా మణిరో వినవే నొకటి దలఁచే॥ నోవని॥

అనుపల్లవి-వేవచ్చు లక్ష్మణుని వీక్షించి హరి మది । నే సాక్షినౌదునైన నీ జగము మాయా మోహా । వ్యాసంగ మొందఁ జేతునని యెంచి । హా సౌమిత్రి హా సీత నచట డించి నత్తురా తప్పుఁ । జేసితి వింక నేమిసేతు ననిన రాముని గని యతఁడు పలికె॥ నోవని॥ ౧

చరణములు-ఆర్తనాదము విని యావనిజ నన్నుఁ బొమ్మన్న । నార్త రక్షకుఁడతని కడలకు మనిన । నార్తిచే వినరాని దుర్వార్తలాడ నీవమార్గాన ఆర్తినై వచ్చితి నన్ను మన్నింపవే యో దయానిధి యనె॥ నోవని॥ ౨

అమీాఁదఁ బర్ణశాల కరిగి సీత లేకున్న । రామ చంద్రుఁడుశో కవా రాంబునిధి మునింగి । తా మహామహుఁడయ్యు నిర్గళిత దుఃఖరా శి యయ్యుఁ బామరులకుఁ జూడఁ జింతా పరవశుఁ డైనట్లు విలపింపఁ దొడఁగె॥ నోవని॥ 3

హా పూర్ణ చంద్రానన హా చకోరాక్షి యింత । కోపమానా తోఁ బలుక కున్నా వేమి । ఓపరమ సాధ్వి యింక నేనె ట్లోర్తు నిమి ష మొకయుగ మాయెఁ । బాపపు దైవ మింత పగవాఁ డా యెరుగన ని వనితను వెదకె॥ నోవని॥ ४

వెదకుచు రాఁగా హాత పక్షుడయి పడియున్న । పతగేంద్రుఁ గని లక్ష్మణా పరికించితే।అతివ సీతఁడు మ్రింగి హాతుఁ డయినట్లున్నాఁ డు వీని । ధృతిచేఁ జంపుదు విలునమ్ములు దెమ్మన రామనే జటాయు వనె॥ నోవని॥ ५

హారిహారి యని డాయ బోయి యతనిచే దద్విధ మెల్ల । నెఱిఁ గి పక్షిరాజుమై కరమున నిమిరి । పరగబోధించిన రామా హారి పర మాత్ముఁడవు నిన్ను । కరమర్థిఁ జూచితి ముక్తి గంటిననిప్రాణముల్విడి చె నతఁడు॥ నోవని॥ ౬

ఛితిపేర్చి పులు గుమేనుశిఖచేదహించె నంత ధృతశంఖచక్రగ దాబ్జా స్వితుఁడయి హితుఁడయి । నతుఁడయి రుచిర తనుఁడయి పర మ విమా నా రూఢుఁడయి జటాయు । వతిభక్తి శేషాచల పతి యా రాముని నుతియించఁ దొడఁగు॥ నోవని॥ ౭

3౫. చూర్ణిక - జటాయుస్తవము,

శ్రీ మ దగణిత గుణమణి గణాలంకృత రుచి రచిత శుభస్వ రూపం ; సకలజన భయావహా దజ్ఞాన జనితకలుషాంధ తామిస్రనివా రక భవతారక దీపం ; అనుపమాద్భుత మహాత్రపతాపంహత దీన జన తా మనస్తాపం ; కరధృత విధి తామోఘ శరచాపం జగదుదయస్థితి

సంహారా విర్భావ తిరోధానాది మహామాయా వినోద నిదానం; అంగీకృతరంగ న్మంగళా భంగ తుంబురు నారద సంగీత వీణా మృదు గానం; భూత భవిష్యద్వర్తమాన కాల త్రియీ బాధ్యమానం, అస మానం; అక్షీణ కటాక్షవీక్షణ రక్షితదాక్షాయణీ ప్రముఖ నిఖిల భ క్తజన సమూహం నిర్గళిత సకలసందేహం, దుర్వారోర్వీభరణ హరణ నిర్వహణ చరణ లీలా మానవ దేహం నిరీహం; శ్రీమత్కరుణావలో కన మాత్ర క్షమిత ఫాలాక్ష చతుర్ముఖాది సర్వ సుపర్వా ఖర్వ ఖేదం, నిరంత రామనస్క సమాధి పరిపూర్ణ పరమ యోగీంద్ర హృదయ సరసీరుహ కర్ణికో పరిస్థిత విగత జగత్పవిత్రీకృతాద్భుత ప్రభావ భా సుర వియన్నదీ జనక విభవాభి శోభిత కిసలయమృదుపాదం, సమస్త జనానుమోదం; నతజన సంతత సకల కల్యాణగుణ సంపాదం, దళ త్పుండరీక పత్రజైత్ర విపులతర మనోహరవిలోచనం; శిలామయ మానిరోషా ఘర్షణ దోష విమోచనంకుముదబాంధవ కిరీట ప్ర చండ కోదండ ఖండనోద్దండదోర్దండదోషాకరాస్యందేవతా సార్వభౌ మం; రవికుల పయఃపారావారపరిపూర్ణ సోమం; గర్వితపూర్వగీర్వా ణ వాహినీ సందోహ కఠిన కంఠ లుంఠన గళచ్ఛోణితా రుణిత సహ స్రకర సహస్రకోటిప్రభాభాసమాన మహాభూత భయంకర సురర్షా భిధానావక్ర చక్రాయుధా భిరామం; మారీచ సుబాహు విరామం. హారహీరనీహారకర్పూరసుధాసార డిండీర శర స్నీరద శారదా నార దపూర్ణిమాచంద్ర చంద్రికా ధిక్కార దశదిగ్వ్యాపిత ధవళ యశో ధామం; శ్రీరామం జనన మరణాది ఘోర సంసార మహాగహన దావ దహనాయ మాన సకలజగజ్జేయమాన పావననామధేయం సూ రి జన భాగధేయం ఇంద్రనీలమణిప్రతికాశాతిస్ఫుట సుందరకాయం- రమాకాంతా కుచకుట్మల తటి చర్చితపటీర కుంకుమ సంకుముద మి శచ్చందన పంక ముద్రితశోభన విశాల వక్షసం హత ఖరదూషణాది

రాక్షసం రూక్షేక్షా శిక్షితపక్షం ప్రపన్నావన దీక్షం పరధన పరదారా విముఖమునిజనసేవ్యం దుష్టజన దుర్విభావ్యం. ప్రణవైక సంస్తవ్యం, ప్రతిపీఠికాశ్రావ్యం; విలూనదంభాభిమాన సదా భువన సంస్తూయమానమానవవపుర్నిర్మాణా సమానమానస సరోవరముహురుద్గత సముత్తుంగాఖండానందం వీచీ పరంపరా లీలా డోలాందోళితచిన్మయరాజహంసం, రాజకులావతంసం; రత్న ప్రభా చకచ్చకిత చామీకరచారుకిరీట కుండలం, పోషితాఖండలం; గుణత్రయ శక్తిత్రయమూర్తి ప్రియానువృత్తం, కరుణామయచిత్తం; పనసామ్రకదళీక్రముక ఖర్జూర జంబు నింబ జంబీర పున్నాగ చంపక మధూకవకుళాశోక తమాలసాల రసాలాది కోరకిత పుష్పిత ఫలిత లలితమహామహీజ కుహర విరాజిత రత్నచ్ఛవిచ్ఛటా లంకృతసానుప్రదేశ నిరత సముత్పతన్నిర్ఝరాకలితప్రశస్త సమస్తశిలాసోల్లసిత శేషాచల శిఖర మధ్య సువర్ణప్రాసాద విహరణశీలంతోషితాశేష భూపాలం; సురాసురయక్ష రక్షోరగ గరుడగంధర్వసిద్ధ సాధ్య కిన్నర కింపురుష విద్యాధర చారణా ప్సరో బృందరచిత బహువందనం; భక్తచందనం; రఘునందనం: త్వాం భజామి.

౩౬. శహన - అటతాళము.

పల్లవి-కోరి కూరిమి మీఱి కౌమారి ఖ - రారి చరితము వినవే

అనుపల్లవి-శ్రీరాముఁడు జటాయువు భక్తికిమెచ్చి। మీఱఁగఁగైవల్య
మిచ్చి యావలఁ జని హెచ్చి

చరణములు-సానుజుఁడై సీతనరయుచు రాముఁడు జని ఘోరాకారుఁడైన రక్కసునిఁజూచి మానధనుఁడౌ లక్ష్మణునితోడఁ బలికెను వీని బాహువులలోన నిప్పుడు మనము। పూని చిక్కితిమి కన్నులుఁ గాళ్ళుఁ దల లేదు వీని కేరని తెగువలోన రాఘవులిరువురు। వాని

యోజన దీర్ఘ బాహు ద్వయముఁ దెగనఱికినఁ గబంధుఁడుదాని కద్భుత
మంది మీరెవ రేనెఱుఁగ ననఁజక్రి పలికెను॥ కో॥ ౧

దశరథసూనులము రామలక్ష్మణులము తండ్రియాజ్ఞ వనమున
నుసీతతోడ । వసియించియుందాము వంచించియెవఁడో నా వామాక్షిఁ
గొనిచనెను వెదకుచువచ్చి । వెస నిన్నుఁగంటి నీవెవండనిన గంధర్వ
విభుండజుని వరమునను జరఁజీని యుగు । కొసరిఋష్టావక్రముని గనుఁ
గొని నేఁ దిన నసురగ నగుమని త । పసి శపించె విమోచనము రఘుప
తి సేయునని నెను దైత్యుఁడు॥ కో॥ ౨

దనుజతనువుగాల్చి మెఱిగింతు సీతా వృత్తాంతము నన్నిట్లు సే
యమెఱుఁగరుడీని । నననను రాకృతి విడిచి దివ్యగంధర్వుఁడై వినుతిం
చె హరినిమాయా మానవకాయ । అనఘ సృష్టినిగ్రహార్థముబూనితివి
పరమాత్ముఁడవు దైవరాయ సన్మునిగేయ । మనోరాగగోచరు జన
నా దినిధనుఁడవఖిలసాక్షివి । చిద్ఘనానందమయుఁడవు రఘునందన
వందనములు చేకొను నే॥ కో॥ 3

రూప రహితుఁడ వయ్యు రెండు రూపములు గల వోపరమ
పురుష నీకు స్థూలసూక్ష్మముల । ప్రపున జగములు గలుగు వెలయు
నడఁగు నీపాదమూన పరా కు హిరణ్యగర్భ । వపునసూక్ష్మమై విరాట
మవు స్థూలమై దీపించె నదియాకు దెలియునుమును లలమట । కోః
ధ్యానము సేయఁగ విరాట్పురుషుఁడనధారణా క్రియుఁడవు । చేపట్ట
రాముని తనువె సుమ్మఖిల జగముల ననెఁ గబంధుండు॥ కో॥ ౪

వానిజ్ఞానము మెచ్చి వరదుఁడు పలికెను వరమా నీపావనస్తవ
ము నుడివిన వినినగాని, వారికి సిరులుఁ గలుగు దురితముదొలఁగు గలు
గ దెన్నఁడు భయమని సెలవియ్యగానె రావణుఁడను రాక్షసుఁడు సీత
ను లంక లోనుంచి నాఁడే దినము శబరివద్దకి జనుఁడా నెలఁతచే సక

లమును విన గానగు ననుచు గిన్నరుడు చనె। భానుకులమౌళి శే
షాచల పతి మతంగాశ్రమముచేరెను॥ కోరి॥

32. మాంజరాగము - అటతాళము.

పల్లవి-హితమతిసతీ పార్వతీ యీచరితము వినవే

అనుపల్లవి-రతిపతి శతాధిక రుచి రాంగులా రామలక్ష్మణుల। నతి వేడ్కజని యానం దాబ్ధి దేలి శబరియెదు ర్కొనెను॥ హిత॥

చరణములు-పద యుగళి మ్రొక్కి పాద్య మొసగి। తదం బుకణార్ద్రసదమల సర్వాంగియై హరి దర్శన। ముదితవిరోచన జిత సారంగియై రాఘవులను స। న్మృదు ఫల గంధమాల్యముల దృప్తుల జేసి హృదయముల। ముద మొదవ బలికెను రాముతో శబరికర ఘటితాంజలి యగుచు॥ హిత॥ ౧

నిను కని ధన్యనై తనరితీ ఖలుల దునుమగ మునుల మనుపగ దశర। థుని సుతుడై నారా యణుడ జనియించుదు। వనినాగురుడు సువ్రతుడై దెల్పెను మతంగ। ముని యదినేడునిజమాయె శరణు శరణు దైవరాయా। వనితను హీనకులజను నినుదెలియజాల నన రాముడు పలికె॥ హిత॥ ౨

కుల నామా శ్రమాదులు హేతువులుగావ। బలనను దెలియ గ భక్తియొకటి వినాగజన దాన తపో మంత్ర। ములు భక్తిహీనము లైన నిష్ఫలములు గనుక। దెలిపెద భక్తిమార్గము సులభ మగు న పవర్గము। తొలుత సత్సంగతి యావల సత్కథాలాప గుణరతులను నేను॥ హిత॥ 3

ననుగొనియాడుటయు ఘనగురుసేవ యు। మ నియమాదుల ను వను బూజించుట। ననుభజించిన వారలను గని సంభావించుట సకల భూతముల। ధనుగా గని శమదమముల నెనయుట విమల ఙ్ఞ

త్తములఁ । ననువివరించుటయు నివి నవవిధభక్తు లనిమరల హరిపలికె॥ హిత॥ ౪

భావము సజ్జనసేవ పదిలమైనదినీకుఁ । గావునను జూడఁగాఁగలిగె నీఁక జానకి తెరఁగు వేవేగమెజూడగా । దెలుపుమనసతిని రావణుఁ డెత్తుకొని వేగ లంకకుఁ జనె మహాభాగా । దేవాదిదేవనీకుఁ దెలియని దిగలదే యనుచు జెలి పలికె॥ హిత॥ ౫

పంపానామ సరో వరతటిఋశ్యమూకాద్రిపైఁ । బెంపునను గ్రీవుఁడున్నాఁ డతని సఖ్యము చేయుఁ । డింపున నతఁడు దోడ్ప డునని తెలిపి శబరి । తెంపుననచటఁజితిఁబేర్చి దేహముచిచ్చుతోఁగూర్చి సొంపున శ్రీవిభుని దలఁచుచు దనువెడసి పరమపదమున కరిగె॥ ౬

ఈరఘువర స్తవము నెవరు పఠించిన వినిన । వారి కోరినకోర్కెల నిచ్చు శేషాచలేశుఁడు కృపను । ఘోర దురితములనుబుచ్చునివి జయాకరము । సూరిజనా నందకరము దారిద్ర్య సంకట హారము అరణ్యకాండముశ్రీ మీఱ సుబ్రహ్మణ్యకవి తెనుగించె॥ హిత॥ ౭

శ్రీమదధ్యాత్మరామాయణకీర్తనలు అరణ్యకాండము.

సంపూర్ణము,

శ్రీవేఙ్కటేశాయనమః

శ్రీమదధ్యాత్మరామాయణ కీర్తనలు.

కిష్కింధా కాండము.

౩౮. మారువరాగము - ఝంపాతాళము.

పల్లవి-శ్రీహిమాచలవరసుతా యీకత స -మాహితమతివైవినవే

అనుపల్లవి-మోహనాబ్జోత్పలా - మోదయుతమై విమలమైహంసచ
క్రవాకాదివిహగకులకో । లాహలమైపన సామ్రి వకుళ
కందళితతరువిలసిత తీర । మై తగు పంపాతటిని డాసి । సా
హస క్రమ కళాకు శలులగు రాఘవులు స్నాన । పానము
లుచేసి శ్రమముఁ బాసియలరిరి॥ శ్రీహి॥

చరణములు-వరఋశ్యమూకాద్రి సరణిఁదప్పకనడుచువారిశర
చాపధరుల నృపవరుల మరుజటావల్కలం బరులఁజూచి వెరగొంది
సుగ్రీవుఁ డరులని తలఁచిమంత్రి । వరుఁడైనహానుమంతు వారిసెఱు
గఁగఁబనుప నెఱవడుగైచని మారుతి శిరముపోక రామునియంఘ్రుల
నతుఁడై జగదుదయ స్థితులయ కరణ శీలురై పురాణ పురుషులై తన
రు । నరనారాయణులో గాక మీరెవరని యడిగెను॥ శ్రీహి॥ ౧

వినులక్ష్మణా యితని ఘనవాక్పటిమంబు వినుతశబ్దశాస్త్రిమత
మైశ్రుతిహితమై విని చెనని హరివటువు నతిమైత్రితోఁగనినే దాశరథి
వినురాముఁడిందురునా యనుజుఁ డితఁడు లక్ష్మణాఖ్యుఁడు సీతయను
నా వనిత మున్నే సితఁడు । నడవుల చరింకమజ్జనకుశాసన మున వచ్చి

ధవళిమండ । దనుజుఁ డెవఁడొ కన్నొఱఁగి సీత నెత్తుక చన్న దానివె కెదము నీవెవరో । తెలుపుమన రాముఁడు । వానరేంద్రుఁడు సుగ్రీవాఖ్యుఁడీగిరినమాత్యులుఁ । దానున్నారువాలికి భయపడి మహానుభావా ననుమీపాలికిఁబంపె । నేనుసుగ్రీవు మంత్రిని వాయు సుతుఁడ హాను । మానాహ్వయుఁడ సూర్యసూనునకు నీకుఁజెలిమి । మానితముగనుజేసెద ననుటకు రాఘవులు ననుమతింపవారిఁదనమూపుపైనిన తెచ్చిభానుజుకెఱుఁగచేయఁజెలంగిరామునిపాద పద్మములకెఱఁగి తరు శాఖపీఠ మిడియెనతఁడు॥ శ్రీహి॥ ౩

రామాభిగమనంబు సౌమిత్రిచేఁ బ్లవగ రాజు విని రిపు విషాలావగపేల భూమిసుతజూడ యేలీల నైనం దెత్తు స్వామియొకదనుజుఁ డోకసతి నెత్తుకొని పోవ । భారమై తోడవు లిటు పాఱనైచె నని యియ్యె రాముఁడు గని హా సీ । తా యనివిలాపింపఁ । బామరుని రీతిదైన్య పడఁ దగదని విరజుఁ డా మహామహుని దెలిపి యగ్నిసాక్షి । కముగ బ్రామాణికములు చేసికొనిరి సఖ్యమునకై॥ శ్రీహి॥ ౪

మయసుతుఁడు మాయావి వాలి ననిఁ బెనఁగి । పురిలోడియ సుర తొలఁగి గుహఁజొఱ నిర్భయుఁడై వానితోడ చెలఁగి యచట । దయచే నన్నుంచి పోయి మాసెలకురాకున్న । లయమాయెనన్నయని వలఁచి గుహను శిలదోసి । భయమునఁజని యది దెల్పసచివుల్ ననుఁగపి పతిని జేసిరరిఁ । బోరికొని మాయన్న వచ్చి ప్రియనురాజ్యమును గొనినన్నుఁ । దరిమిన శేషగిరీశ అదిమొదల్ ఇచటనునికి యనె నినజుండు॥ శ్రీహి॥ ౫

౩౯. కళ్యాణి రాగము-అటతాళము.

పల్లవి-తగ వినవే యీచరిత్ర ధళ - త్కంజ దళ మంజు నేత్రా।
నగవిభేదన మణి చయ కాంతి స్ఫుట సుగాత్ర స్తుతి
పాత్రా॥

అనుపల్లవి-వగఁబొగలు రవిజుఁ గని హరి నీ పగతుఁ డని మొనను
బలాధికుఁ డగు వానిఁ గెలువ నెట్లగు నని । యతఁడన్న
బలమెన్నఁగడఁగెను॥ తగవిన॥

చరణములు-దుందుభి యనెడి దనుజుఁ డాహవ దోహలత మ
హిషరూపుఁ జెంది వానిని దొడరంగఁ గొమ్ముల సందెడలఁ జీల్చి య
తఁడేపు । మఱిందించి కాలఁదన్నిన త ద్రక్తమీగిరినెఱయ వాలిని
'ఇందురాదల పగులు' నని శపియించెను మతంగుఁడనె గపిపతి॥తగవి॥

అది మొద లిచటనుందు నభయత ననఘ దుందుభి శిరంబు ।
అదె యోజనము చిమ్మినవాలి సని గెలుతు వన విని ముదంబు । గ
దుర పదియోజనాల్ చిమ్మినఁ గని సప్తతాళ పత్రములంత । గదిమి
యొకమటి గోయునటుల వి చిగుము మన హరి నగివిలుఁగొనియె॥తగ॥

శరమొకటి శ్రీరాముఁడేసిన సప్తతాలములఁ దుంచి । గిరిధ
రాతలరసాతల ముల నెఱఁగి పొదిచేరెనదిగాంచి । తరుచరాధిపుఁడురా
ముని పా దముల కలరుచు మ్రొక్కి శరణని । చరా చరమూలమైన
పరా త్పర వస్తువని పొగడఁ దొడఁగెను॥ తగవిన॥ 3

నా పూర్వపుణ్య ఫలముజగ న్నాథ నిను గనుట నేరు । ప్రా
పనితలంతు నినుసంసార నివృత్తికై గనులఁ జూడు । శ్రీపతి సతిసుతధ
నము కాం క్షించి బున్నద సమంబది నీప్రాపు పెన్నిధి పేదకబ్బిన ప
గిది నేఁగంటినని నినజుఁడు॥ ౪

క్షణ మెవఁడు నీయందు మది ని శ్చలముగా నుంచునాని । గ
న మోహ లత సమూలములం దెగు నిను రామరామ యనువారి । వి
నుతించి బ్రహ్మహత్యా శత మణఁగు నిఖిల బ్రహ్మమనిత్రోఁచె నటం
చుఁగొఁగలించెను శ్రీ శేషగిరి పతిని సుగ్రీవుఁడు॥ ౫

౪౦. రేగుప్తి రాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి-గరుడగమను సచ్చరిత్రము వినవె - గౌరీ సుకుమారి

అనుపల్లవి-సురుచిరాలింగనమునం బరిహృత - గురుకలుషుండై తన
రుసుగ్రీవుని పరమదయాదృష్టి గని చిఱునగవున వదనశశి
శృంగార శ్రీ మీఱ బరతత్త్వ మెఱింగి పలికితివా నను-
పాక్రృతు లెఱుంగక రఘుకులుడంచు - కరటులను మా
యచేత మోహితులు - గాఁజేతువనిపల్కె శ్రీపతి॥ గరుడ॥

లేలెమ్మికవాలితో నని కిజను కీలుగుఱు తెఱింగి రిపుని త్రుంతునని మేలుగ హరిపల్కిన కిష్కింధకు మిహిరతనయుఁడ రిగి కురయుచు చాలి సింహనాదము చేసిన రిపు శబ్దము విని రోషారుణనేత్రుఁడై వాలి రా నతని యురమినజుఁడరిచె వాలి యమునిబోలె వ్రాలుచు సోలుచు నొకరినొకరేచి చాలప్రొద్దు పోరాడివాలిచే దూలి రుధిరములు గ్రక్కుచుఁ జని హరి తో నని మొగపిరాజు తొడఁబడి॥ ౧

రామా ననుజంపింపఁగ దలఁచితి వో మాయన్న చేనటులైన చోనీవె సామీనను పొరిగొనుమని పొగడిన రాముఁడు కడువగచి నేనుసఖా యేమిసేతు మీరిద్దఱొకరూపమై నెరయుట సేయక తడసితి నని సౌమిత్రిగని యిచనికొక గుఱుతిడి యీమాటు బంపుమా యన నతఁడనుపమ హేమపుష్పమాలికయొసఁగిపనుప ధామనిధి సుతుఁడరిగి వాలిఁబిలువ నేమిచోద్యమని యాజికతఁడు పోగా మగనితోఁ దారపలికెను॥ ౨

పోవలదు మఱలరా లేవు ఇతఁడు పోరికిఁదిరిగివచ్చునాయనినగి వాలి నే వీరుఁడనై పోరునికి తగదు వేవేలు వచ్చినను నే వెఱవ వేవే గ నతనిప్రాపుతోడ జావ నడచి వత్తు ననిననంగదుచేవింటి రాముఁడ కపులకు వచ్చి సీతఁ గోల్పడి ఎడరవిజునితోడ తావహ్ని సాక్షిగా మైత్రి

చేసి నేవాలిని జంపుదుమనినాఁడట దేవదేవుఁ డతని శరణమని సు గ్రీవుని సచివుఁ జేయుమనె సతి॥ 3

రాముఁడు సాక్షాన్నారాయణుఁడై బ్రహ్మాదిసురలు ప్రార్థించర ఘుకుల సోముఁడయి జనించె రావణవధకు నామహితునకొరులు స్వజనులు ఏమిలేరబల పొమ్మని తమ్ముని నెదరిపొడువఁ దరువుమరుపున నుండి రాముఁడైంద్రిబాణమేయఁబడె సు త్రామసుతుఁడుసోలి గిరి కొన్న మైమెఱపు కాంతవడికిఁ దెలిసి గుణ ధాము ధృతజటాస్తోము కువల యశ్యాము లక్ష్మణకపీంద్రాభిరాము రామునిఁజూచి వాలిపలికెను॥ ౪
గరు॥

నాచే నీకపకారమేమిదిన నాథసుతుని వలన నుపకార మేమి రాచనడక తెలియక చేసితివి ఈచేతఁ జంపవచ్చునా బోయవై కాచి పొంచి యేసిన కీర్తియేమి క్షత్రియుఁడవై తేని నన్నెదిర్చిచూచిన య శమగు సీతకొఱకు రవి సుతు శరణను టేమిరామస్వామీ నా చతువ త యెఱుఁగవు రావణు సా న్వయముతో సీతతో నిటకుఁదెత్తుఁదోఁచ దాయె దోసమాయె నీకను దుందుభివైరితో నృపుఁడనియె॥ గరు॥ గీ

సకల ధర్మపాలుఁడనై చరింతు శాసింతు విలుకాఁడనై ఖలుల వారక కూఁతురు కోడలు తోడఁబుట్టువు భ్రాతృభార్య పలుకసరియ గునకటా నీవెఱుగక తమ్మునిసతి నతిబలాత్కారమునఁ బట్టినపాతకుని నిన్నుఁ జంపిన పాపముల్ రావనిన వాలిస్రుక్కి హరికిమ్రొక్కి యిట్కఁ దప్పులు వేచుశ్రీపతినీవు జగ దీశుఁడవని తెలిసెనన శేషగిరి నికేతనుఁడు శరము వెఱుకవాలి య నింద్యముగు కైవల్యమొందెను॥ గరు॥ ౬

౪౧. ఘంటారాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి-కోమలారుణ పల్లవ పాణి కోరవినవే శర్వాణి

అనుపల్లవి-భీమ సంగ్రామ హతుఁడైనవాలిఁ జేర్కొని వానరుల్ శో
కించిరి కోమలి తారముగా పో గకన్నుల బాష్ప ధారలు

భోరున నెలుక తార హారము లు రాల కిష్కింధా పు
రివెడలి నడుమళుకతార వదనవిజితరాకా తారాపతి నిజప
తినిజేరి వీరాధివీరా ననుబాసి పోయితే రమణ హా హా
యనియడలె॥ కోమ॥ ౧

రామా యేబాణమున నేసితో నానుగని నా బాణమునఁదామ
సింపక నను జంపుమనుచు తరణి సుతుని గని కోపమునస్వామి దయ
నఖిలముగ్గలై నీ కేమిసుఖ మనుభవించు మని భా మామణి విలపింప
రాముఁ డామగువ నూరార్పఁ గడఁగెను॥ ౨

ఊరక యేలపొగల శోకమునకు వేరైపోయినతతికి నారీనీపతి
జీవుఁడో యీశరీరమో నీమదికి కోరి గుణ భూతేంద్రియములు చేరికలి
గె మేనది తనువు శరీరనిత్యుఁడ చలుఁడెవ్వరి కీరీతి వగచెదని యనెను
హరి॥ కోమ॥ ౩

అనఘ తనువు దారువు వలెనడరును చి తాత్మ జీవుఁడు నిత్యుం
డని మొనసిపల్కితివీసుఖదుఃఖముల ననుభవించువా రెవ్వరని వనితా
మణియడుగ రాఘవుండు విని యహంకారాద్యనుబంధమె ఘనసంసా
రము జీవునకు సుఖాసుఖములజ్ఞానములనె॥ కోమ॥ ౪

బలు కోర్కెలుగల వానికి రానివి కలలోఁదోఁచునెటులటులనే
చెలి యనాద్యవిద్యా సంబంధము లేకహంకృతియంచునసా తలఁపే
సంసార మదియె బంధము శుద్ధస్ఫటికమున గెంపునిలుప నెఱుపై
నట్లు మతీంద్రియా కలన నాత్మకు సంసృతి యనె॥ కోమ॥ ౫

జీవుఁడు మనోయుతుఁడయి యడిపోవు త్రోవఁ బోవును జన్మ
మృతిభావ మొందుచుఁ బుణ్యవశత నా భక్తుల సంగతిత్రోవదెలిసి
మహాదాదులకు నేమేలౌబ్రహ్మమని దలఁచునీవు పూర్వ సుకృతమున
ను సేవించి ధన్యవైతివనె హరి॥ కోమ॥ ౬

నాచేఁ బలుకఁ బడిన యీవిధ మా లోచన చేసి సన్మతివయి
యేచి సుఖంపుమన రాముని నుతి యించెఁ దారకయదివినవె ఆచక్రి
మహిమ సుగ్రీవుని కానంద ప్రదమయ్యె సతనిఁజూచి వాలికిక్రియల్
సేయ సూచించి పంచె శ్రీరామచంద్రుఁడు॥ కోమ॥ ౭

తరణిజుఁడంగద పురస్సరుఁడయి జప్పరమునవాలి తనువుంచిప
రేతోర్వి కేగి దహనా ద్యపర కరణీయములొనరించె పరమాహ్లాద
మున రామపద సరోజాతములు గాంచి మ్రొక్కిన హరిపీరులకెల్లదొ
రడినక రాత్మజుఁడు మంత్రి యంగదుండనె॥ కోమ॥ ౮

సిరియు రాజ్యము నీదె నిను సేవించెద నను సుగ్రీవుఁగని హ
రి యరయనీవే నేను రాజవగుమనియానతీయ లక్ష్మణుఁడుపురిత్వరతోఁ
జేరి సుగ్రీవున కలరి పట్టముగట్టి వర్షర్తువున పరఁగ రమ్మనఁజనియె
శేషగిరీశుండగు శ్రీరాముని యొద్దికి॥ కోమ॥ ౯

౭౨. యమునరాగము - రూపకము - చాపుతాళము.

పల్లవి-ఫణి శయనునిచరితము విను - దాక్షాయణి భక్తజనప
రాయణీ॥

అనుపల్లవి-గుణనిధులా దాశరథులు ప్రహర్షణాచల శిఖర స్థలివిలస
త్ఫలమగుతరు వరవృతమైబహువర్ణ మృగవిహగ సేవితమయి
మణి ఘటితమై - వర్ష వాతసహమగు నొక గుహనుండిరీ
శ్రీనివాసుఁడు నరాకృతిఁ జేకొనినాఁడని - ఘాని వదులు
సురలు కరమను రాగమునమానిత ఖగ మృగశరీరులయి
సేవింతురు - ఫూని యనుదినము రాముని - యహోరా
త్రులుధ్యాన మానసికుఁడయి లక్ష్మణుఁడేకాం - తమున
వికసిత ముఖుఁడయి తగురఘుపతిని జేరియో భానునిభానీచే
మునువిన్న బోధ నేమఱచితిఁ గాన సులభమా క్రియాసం
యోగము సెలవిమ్మనియనె॥ ఫణి॥

చరణములు-ఇనజుఁడ నను(బూజించుఁగ నంతములేదనిన విను
సంక్షేపముగా వినుపింతుగురుదయ ననుపమ మంత్రోపదేశ మేధీమం
తుఁడు మొనసి గురునిచేఁ బూజావిధి తెలిసి తగ నను సభక్తికముగా
నారాధించి ప్రాత స్స్నానాదికమగునాహ్నికములొనర్చి శిలాస్థాపన
ముఁ జేసి కృత సంకల్పుఁడై గంధకుసుమాదుల ననుప్రతిమాదిపూజ
సేయగవలె ననె రాముఁడు॥ ఫణి॥ ౧

నా సన్నిధి భక్తినేమియొసఁగిన నెమ్మదినె యలరుదు చాలా
భక్ష్యభోజ్యచందనావాసోముఖ పూజాద్రవ్యములు దెచ్చి సిద్ధాసనము
న దేవుని ఎదుటఁగూర్చుండి లీలాభాసుర బహిరంతర మాతృకా న్యా
సంబులు గేశవాదికము మూర్తిపంజరన్యాసంబులు చేసి హృదబ్జ రవి
విమలజీవకళా ధ్యాయిశిలాదులకు కలాసిద్ధి చేయవలెననె॥ ఫణి॥ ౨

హృదయావరణాది పూజలాగమవిధి నొనరించి యర్ఘ్యపా
ద్యాచమన మధుపర్కముల ధూపదీపనైవేద్యనీరాజనాది విదితో
పచారముల నర్పించవలెనన్నవదలక స్తోత్రముచు నగ్నిప్రతిష్ఠాపనం
బుచేసి యదస్సూక్తమార్గమున హోమము వేల్చిదహనుఁ దప్తసువ
ర్ణసముగ మణిభూషణుగ విష్ణుపదస్థితునిగా బుధుల్ సదా భావింతుర
నెను హరి॥ ఫణి॥ 3

బలి పార్షదులకు నిడిన మంత్రజపముచేసి చెలఁగి విడెమిన్నృ
త్యగీతవాద్యము లలరఁగ నాముందర స్వస్తివచనాదులు సలిపి నాప్ర
సాదము శిరసావహించి హెచ్చి బలి దండమర్పించి కరయుగళి నాపాద
జలజంబులు స్పృశించి తలనుంచి మహాసంసృతివలనఁ బ్రోవుమనియు
ధ్యానమున జేయునతఁడిహపరములొందునని శేషగిరి నిలయుఁడను
జన్మునకుఁ దెలిపె॥ ఫణి॥ ౪

౪౩. పంతువరాళిరాగము - అటతాళము.

పల్లవి-కలికియలరుల ములికి చిలుకల కొలికి వీనులసుధఁ జిలికి కథ వినవే

అనుపల్లవి-చెలఁగి లక్ష్మణ దేవుని దెలిసి ప్రాకృతునివలె మాయ యలవడ హా సీతా యని నిద్రఁ జెందఁడాయెను హరి॥కలికి॥

చరణములు-అచట కిష్కింధాపురిలో హనుమంతుఁ డతి నీతి మంతుఁడగ చలేంద్రుఁడగు సుగ్రీవుని చేరి రాజా ప్రమరత ధనరాజ్యములుగొని రామచంద్రు మహానుభావుని మఱచి నావు ఖగచరపతి సుతుఁడు తెగిన గతి చెడక రాఘవుని జేరుమువిచికిత్సవలదనిన విభుఁడు పిల్పింపుమనెఁ గపులను॥ కలికి॥ ౧

అంజనా సుతుఁ డధిపుని యాజ్ఞ వానరుల రాఁబ నిచిన నఖిల దిక్కులుఁ బిక్కటిల్లఁ గని వీరులు మంజుతర గిరినిభ ధీరులుమహిాయు నాకసము భేదిల్ల వచ్చిరంతఁ గంజదళ నేత్రుఁడయితగు కాకుత్స్థకులుఁ డచలమున మణి పుంజ సాను స్థితుఁడయి పొఱలె సీతా విరహార్తిచే॥ కలికి॥ ౨

జానకి హా చంద్రముఖి ప్రాణములు నీమేన నిలిచినవే నన్ను బాసి యిందాక, చల్లనై మా మానవతి నంటి నీకరముల మఱినన్నుఁ దాకుమిా రాకాసుధాకర ; భాను సముఁడాయెఁ జంద్రుఁడు పరికింపు లక్ష్మణా యిదివఱకే పంకజాక్షి దనుజుచేఁబడి. యెటులొటయెఱుఁగ ననె రాముఁడు॥ కలికి॥ 3

స్త్రీసక్తుఁడై పాన మదదుష్టులచే రాఁడు సుగ్రీవునిఁ దుంతున ని రాఘవుఁడు దోడర ననుఁబంపు తీ వ్రాసి హతునిగఁ జేతుననుతు నని యనుజుఁడలుగ హరి కడురాయిడి సేయఁదగదో సౌమిత్రి నీవు చ నివాలి వలెఁజెడకు మనుమిఁకఁ దడవుఁ జేసినఁ జెడునన దవ శిఖ కరణి పురికి నతఁడరిగెను॥ కలికి॥ ౪

గుణధ్వనిచేయఁగవిని యంగదుఁడు వచ్చిమ్రొక్కిన వేగమీదో రకు మారాక దెల్పుమనఁ జని కలఁగి పురివాఁకిట నిదె లక్ష్మణుఁడు కపిరాజా పరాకా యన సుగ్రీవుఁడు దెలిసి మారుతినీవలుక దీర్చి యాఘనుని దెమ్మనఁ జని వలగొని కినుక నతవత్సలానుజా వలదని తోడి తెచ్చెను॥ కలికి॥ ౫

పతిపనుపఁ దారాంగన చని భయభక్తి వినయ సంభ్రమముల నతిఁజేసి కుశలమే చాలాకోపమేమి అతిభీతుఁడయి హరివిభుఁడు నన్ననిచె మిముచేర రాదేవా యని చెయిఁబట్టి సతి యంతిపురికి తోడ్కొనిపోయి నతనిఁ గనుగొనిఁ గపిపతి రుమాయుతుఁడయి పాన్పున నుండి యులికి పడి లేచె వెఱపరి వలె॥ కలికి॥ ౬

మద లోల లోచనుఁడయి మలయు రవిసుతుఁ గని యలిగి రామానుజుఁడు పలికె సుగ్రీవా చేసినమేలు పదటఁ గలిపి రుమావధూరతి పరవశత మఱచియున్నావా కాన వాలిని పదరిప్రాణము గొన్నసిత ప్రదరమెదురెదురు చూచుచున్న దనినరాము కార్య మనఘు యితఁడు మఱువఁడనెఁ భావని॥ కలికి॥ ౭

వానరుల నిదె చూడు డెబ్బదిరెండు వెల్వలను గూడుక భానుజుఁడు రాఁదలఁచి నాఁడు అని పలికిన పవమానసుతు చతురోక్తుల గతామర్షతనున్న రాకొమరు వేడుకొని భానుజుఁడు పూనివందనముఁ జేసిన వానిఁగౌఁగిట నిడి యూర్మిళాజాని యాసీనుఁడయి సరస పూజలు గొనె సఖునిచే॥ కలికి॥ ౮

రామదర్శనలాలసుఁడయి రథమెక్కి లక్ష్మణ కపీంద్రులు రణభేరీ మృదంగములు మొరలఁగాఁ గదలి హనూమన్నీలాంగదనలాది భూమిరుహా చరణ పతులు గుములుగొని గొల్వఁగాఁజామర సితాతపత్ర సద్విభవ యుతులయి శేషగిరి ధాముఁడయి రఘుకులాబ్ధి సోముఁడగు రామవిభుఁ జేరిరి॥ కలికి॥ ౯

౮౮. పంతువరాళిరాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి-రామాభిరామ గుణధామ రామకథా సుధా మా ధురి సా
మాన్యమా॥

అనుపల్లవి-రామునకనతిదూరమే తేరు డిగి వచ్చి సౌమిత్రి రవిసుతు
లు చేసిననతులు స్వామి కౌఁగిట నిడియర్ఘ్యపూజామాన్యు
లఁ జేయ హరిపతిహరి వామభాగాసీనుఁడయి రఘురామ
నృప యిటుచూడు వచ్చినకామరూపుల నగణితులఁ గపుల
జితరిపుల ననెను॥ రా॥

చరణములు-మేరు మందర హిమవ త్పారియాత్రాది గిరులఁజే
రి యుండెడి వీరులు దేవాంశభవులు భూరిశైలాకారులు రణోద్ధారులు
సార కరిబలులు దశశత సహస్రయులు విస్తార వారణ సత్వులు నిస్తు
లులు చారుసౌవర్ణ తనులమలశరీరులణిములు వినీలాకారులిదె గర్వలిడి
పరువిడి గణగిన పనికి ప్రాణమీయఁ గోరినారింక వీరుమీయాజ్ఞావశుల
భిజ్ఞాయను॥ రామా॥ ౧

గొనకొని భల్లూకకోట్లు గొల్వంగఁదగు నీగుణనిధి జాంబవం
తుఁడు నితండు పవనతనయుఁడు హనుమంతుండు నలనీల తారపనస
గజ గవయ గ వాక్ష గంధమాదన సుషేణ దధిముఖులు కేసరి ప్రము
ఖుఁడు వినుమితండు శతబలి దశరథుండీతఁ డనఘ వాలికొడుకంగ దుఁ
డితఁ డనుపమానబలాఢ్యులను పనిగొను మనిన నినతనయు నాలింగ
నము చేసి ముదాశ్రులోచనుఁడయి హరి పలికె ఘనుఁడయి॥రామా॥

ధరణిజ వెదుక వానరులం బంపుము నీ వెఱుఁగ నాకార్యసరణి
యనిపలికిన దాశరథియానతిఁ ధరణిసుతుఁ డగచరుల హరిదంతముల
కనిచె నవనిజ నడి నెలలోనెఱిఁగింపకున్న వారితుంతునని భేరి మొర
యించి యంగద జాంబవద్వినుతహనుమన్నల సుషేణుల శరభమైంద

ద్వివిదుల ననిచె సరస దక్షిణ దిశ కనిలజుని హాఁబిలిచి ముద్రిక సీత
కొసఁగు మని యొసఁగెఁబోసఁగ॥ రామా॥ ౩

శ్రీరామునిచే నాశీర్వాదములు గాంచి మారుతి ముఖ్యు లఱిగిరి సరిత్కుంజభూధరదుర్గముల్దిఱిగి వింధ్యాటవి నీరువట్టున డస్సి నీరపక్షులు గుహాద్వారము వెడలి రాఁగాఁగని బిలములోఁగా వారేఁగి సింహాసనమున నలి పరనిష్ఠతి నున్న యోగిని గని కోరి మ్రొక్కిన మీరెవరనుచుఁ జెలియఁజుగఁగా రామదూతల మన వారిఫలములు గొనఁగ సెలవిచ్చె సతి మదిని హెచ్చె॥ రామా॥ ౪

ఫలములతృప్తులయి లలనసీవెవరనిన నలవిశ్వకర్మతనయను హేమయందురు నను తొలుత నాట్యమునఁ ద్రిణయను మెప్పించినఁ గలిత సద్వస్తునిస్తులమా నీపురమిచ్చె నలినాక్షుఁ డది మొదలీ గతినుందు పొదలి యలఘుమతులార యనివారల ననిచి తాఁబోయి శేషాచలనిలయుఁడగు రఘువరు పదాంబుజముల కెఱిగి శ్రుతి సూక్తి వదను నుతి సలిపి చెలి బదరికాశ్రమమునను గైవల్యమొందెను॥ రామా॥ ౫

౪౫, గౌరిరాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి-ఇందిరా రమణు చరితము వినవే సుందరీమణి

అనుపల్లవి-మందయానమున జని కపులు మార్ని క్రిందనాసీనులయి
యెటుపోదము ఎందరయుదము సీతననిన వాలి నందనుండ
ను జనకాత్మజను గన్గొనక అందరిగతిమేని ననుజంపు ముం
దుగా రుమాజాని నేనిందు మృతి నొందువాఁడనన నందు
కొందఱింటె యుందమొందుకు మృతి యనిరి॥ ఇంది॥

చరణములు. రామబాణము గననభేద్యము జగత్త్రియమునందు గలదాచియుత యిట్లనుకేమి తెలివివలదా వినుమాచందమును సౌమిత్రికన్న నీమీఁదఁ బ్రేమ చాలగలదింకొక రహస్యము రాముఁ డనఁగ నారాయణుఁడు సీత శ్రీమహిళలక్ష్మణుఁ డాదశేషుఁడు స్వామిపా

ర్షదులము మనమును వైకుంఠ నివాసులము హరి భూమి భరము మా
న్ప దాశరథియై పుట్టెనని దెలిపె నంగదునకుఁ బావని॥ ఇంది॥ ౧

మనము రామకార్య నిర్వాహకులమయిన శుభము గలుగు
ననిన నందరీ ఘనుని బుద్ధి మేలఁగుటే మేలని చని చని మహేంద్రాద్రిచ
ల మెక్కి తరుచరుల్ ఘన మకరకమఠ కర్కట జలూక ఝషి తిమి తి
మింగిలాది జలచరాభంగమై తరంగాలింగిత స్వర్గ మనోజ్ఞాంగ వల్లి
యై తనరు వనధిఁ జూచి భీతిల్లి యది మనము దాఁటుటెడ రావణుఁడే
డ ననుచుఁ బ్రాయోపవేశ పరులైరపుడు॥ ఇంది॥ ౨

గిరిగుహ వెలువడి సంపాతి యను ఖగేంద్రుఁడు వానరులఁ గని
పొరిగొందు నిరతముఁదిందుకరులవలె నున్నారని పరువిడి రాదుర్మృతి
భీతిల్లినవారిఁ జేరిహరి జటాయువెంతసుకృతియై మరణ మొందెననువా
రి సంపాతి సహోదరుని మృతి దెలియ విని హరి నరు లచ్చటికి వ
చ్చుటయునెఱిఁగి వారును జలధికిరా నరిగి తమ్మునకుఁ దిలోదకము లిడి
మరలు నతని నప్పుడడిగి రగచరులు॥ నింది॥ 3

నగశిఖరమెక్కి నిక్కి లంకలో నశోకవని నవని సుతఁ గంటి ని
ది మొగమాటము గాదని పల్కి సంపాతి తగనిట్లను నాతమ్ముని జంపి
న పగదీర రావణునిఁ ద్రుంతు పక్షయుగము లేకునికి నెగురలేను చి
న్ననాఁడో మహాత్ములార పంతము మీఱఁగ నెగి జటాయువేను ర
విమండ లోన్నతం బెగురఁ గాను అరుణగభస్తిదీప్తి ఱెక్కలవిసి పొగర
డఁగి పడితి నతండువడుటెఱుఁగన నె॥ నింది॥ ౪

ప్రాణములు మూఁడు దినములకు వచ్చి పరగ శేషశైల వా
సుని దయ నేను దెలివొంది చాలా వగపోముఁడగ మానిఁజేరంజని
మ్రొక్కినఁ గని సంపాతి నీకీవిరూప మోఁవచ్చె మేను గృశించుటేమ
నిన జగతిలో మీరెఱుఁగని దేమి సంయమిస్వామి యైనవినుమని మధీ

ద చేష్టిత మంతయుఁ దెలుప విని కడలేని యడలూనియున్న నన్నూ
డించ మునిదలఁచెననేఁగ పులకు ఖగపతి॥ నింది॥ ౫

౨౬. పూరిరాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి-వినవెరామచరిత్రము దాక్షాయణీ॥ వినవె॥

అనుపల్లవి-మునిచంద్రుండో చంద్రముఁడు తనుదెల్పు రీతి సంపాతియ
ని యెఁగపులతో శోకమూల మీతనున్న తనుకారణము క
ర్మమనుచు॥

చరణములు-నేను దేహి ననే బుద్ధిచేత పురుషుని కర్మమును ఆ
దిమ యవిద్యవల్లనేను కాలిన యినుము వలెఁ దాను మాయా యు
తుండయి వలలోను గుణమయమై యీమేను మేనని భ్రమసి తేను తె
లివి మట్లైను దార సంసార మాయె తానా యవికార దురభిమా
నమునఁ గర్మములు చేసి ఫలాధి కుండగుచుఁ జెడి తిరుగు జీవుండనె॥
వినవె॥ ౧

యాగాదులుచేసి స్వర్గ భోగ మొంది యాఫలము పోఁగాభువి
పయిఁబడనరుండు బాగాచతుర్విధ భోజన సరాగ స్త్రీపురుష సంయో
గమున చేతో మయుండయి వేగమె స్త్రీగర్భములోఁగాఁ జొచ్చి నెతు
టఁదోగి యొకనాటికలల నడి గట్టియై యైదునాళ్ళగబుగ్గ వలెనై పది
యవ దినము రాఁగమాంస పేశలమానని తెలిపె॥విన॥ ౨

పదియేనహాముల కా మాంసపు పొదినెత్తుట జొత్తిల్లుపిండా
కృతియయి యంకురమిఱువది యైదుదినమ్ములకు ప్పతిల్లు నెల మొద
లు తల మెడ మూఁపు వీఁపునుదర మివియైము పొడము కరపద పా
ర్శ్వకటి జా నూరువులుదుకై యొనరరెన్నెల లాముదిత గర్భిణి కో
ర్కెవిదితమా మూఁడవ నెలను పొదల నంగసంధులఖిలాంగుళము
లుదయమౌ నాల్గు నెలల కనిపలికె॥ 3

తెలి గన్నులు ముక్కుఁ జెవులు బలువన్నెల చాలు నఖముల యిదవనెలఁ గల్గు నాఱవ నెలను గర్ణబిల గుహ గుదములు పొక్కిలి యొదవు రోమములును బెన్నెఱు లందముగను మొలుచు నాఱవ నెక్కటొ నెలను ఎనిమిదవ నెలను లలితా వయవోజ్వల మహా నష్ఠలి జ్ఞానియై జీవుండలరి మాతృభుక్త సార మైదవ నెల మొదల్ సచేతనుఁ డయి కొనుననె॥ వినవె॥ ४

నానా యోనుల జన్మించినేనాలుబిడ్డలకయిహీనవృత్తికిఁ జొచ్చి యునాకుటుంబ భరణమందేనామదినిల్చెఁ గలలో నయినా హరినిదలఁ చ నయితి గాన ననుభవించెద నీసారి గర్భ నరకము నేను తొలఁగిన మఱచి పోను హరినని శిశువు మేనుకదలి వెడలు మాతృగర్భములో నుంచి పదో నెల హరి దయననె॥ వినవె॥ ౫

తాను బ్రహ్మానందా ద్వయ ఘనతత్వ బోధాత్మగా వినుతా నెఱిఁగిన నజ్ఞాన జనిత మగు మోహ మడంగును గనుక పాత్రామది నిదిచేకొని తాలిమిఁ జెందు మనె మానియని తాఖగపతివానరులంగని తద్దయు మొక్కి అక్కలను వార వచ్చె శేషాద్రి నివాసునిదలఁచిన గ్రక్కున భవాబ్ధిఖలుఁడైన దాఁటు భక్తులగు మీకీవనధి యెంతని చనె॥ వినవె॥ ౬॥

४౭. ముఖారిరాగము - అదితాళము.

పల్లవి-కోరి శ్రీగారి భవ్యచరిత్రము వినవే॥

అనుపల్లవి-వారినిధి వానరముఖ్యులు చేరి దాఁటు దారి గానక తారి యొకరొకరి మొగములు సారెకుఁ జూచుకొనుచు దైన్య ము దేరనున్న వనౌకసులఁ గని తారకొమరుండుపలికెనల వేర్పడంగ॥ కోరి॥

చరణములు-కదలియిం దెవ్వఁడు గడచి సీతనుగని రాఁగలవాఁ డు వాఁడే మనకిట ప్రాణబంధుఁడా ఘనుఁడె రక్షకుండు రాఘవ స

గ్రిపుల కెలమి చెల్ల తడవువలదు మీామీా బలములు నుకువు(డనవుడు
మోదమున(గపు లుడుగక పది కొందలు దొంబది యోజనముల దను
మేమీాజలధి దాటఁగ గలమనిన విని జాంబవంతుఁడు యువరాజు
తోఁ బలికె॥ కోరి॥ ౧

మునుత్రివిక్రమదేవునకుముయ్యేడుమార్లొనరఁ బ్రదక్షిణముల
నొనరించినా నిప్పుడొదవె వార్ధక్యము దాటను జాల్ల శతయోజన
ములు ఆనిన వాలితనయుఁ డంబుధి దాటిచనిన రాఁగలనో రాలెనో
యనెను అనఘ నిను బొమ్మనఁ దగునే యేము బెరసియుండగ ననిఋ
క్షపతి పలికె నంగదుఁ డంతఁ బ్రాయోపవేశము సుఖమవెను॥కో॥ ౨

బలవంతు హనుమంతుఁ బ్రస్తుతింతా మితఁడు గలుగఁ జింతిల
నేటికి జలధి దాటి యాజానకిని జూచి రాఁగలఁ డని డాసిముమ్మాటి
కిం దెలిసి నిన్నెన్నఁ దరమేమముఁగావవలసి పొమ్మనిలతనయ పవనుఁ
డే చెలఁగితోడగు నీకనుచు నాశీర్వాదము లెనసిచేసి యలరించి బ్రి
హ్మపుత్రుని గని యాంజనేయుఁడు త్రివిక్రముడవలెఁ బ్రిబలె॥ కోరి॥ 3

మారుతి బ్రహ్మాండ మగల నార్చి పలికె నిరధి యుత్తరించి ఆ
రావణునిఁ దుంచి యవనిజఁ దెత్తునో ధీరులార మేలెంచి ఆరాక్షసప
తిఁగట్టి లంకతోనే రాముని సన్నిధికిఁ దెత్తునో త్వరఁగాఁజేరి త్రిజగ
న్మాతయైన సీతను జూచిరానో యనవుడు పౌరుషముమీాఁద నగు నవ
నిజఁ బరికించి రమ్మనిరి కపులందఱును॥ కో॥ ౪

తుహినాద్రి సముఁడత్యద్భుత స్వర్ణవర్ణుఁడు మహితారుణాననుఁ
డు అహికులసార్వభౌ మాభదీర్ఘవాలుఁ డనుపమ సుయశోవిశాలుఁ
డు అహితాంతకుఁడౌ హనుమంతుఁడొప్పె।నామహేంద్రాచల మస్త
కమునఁజూడ రహిమీాఱ శ్రీమదధ్యాత్మరామాయణమున కిష్కింధా
కాండము బహుళార్థమది తెనుఁగించె సుబ్రహ్మణ్యకవి శేషగిరిపతి
పేర॥ కోరి॥ కిష్కింధా కాండము, సంపూర్ణము, ౫

శ్రీరస్తు.

శ్రీమదధ్యాత్మరామాయణకీర్తనలు.

సుందరకాండము.

౮౭. సౌరాష్ట్రరాగము-ఆదితాళము.

పల్లవి-శ్రీరజతాద్రిసదనా వేడుకా శే-షాద్రీశు చరితము వినవిన

అనుపల్లవి-మారుతి సాగరము శతయోజన దూరమొక నిబ్బరమున దాఁటఁగఁగోరి యానంద కందళితుఁడై శ్రీరామునిభజియించి కపులఁ గాంచి కూరిమి వనచరులారా కనుఁగొనుఁడీ నన్ను లంకఁజేర భూరి వేగమునఁజనిజానకిఁగని పొసఁగవత్తు యశముదెత్తు మీకనియెను॥ శ్రీరజ॥

చరణములు-నేను ధన్యుఁడను ధన్యుఁడ హరిపద నీరజములమరనుగందునెవ్వఁడయినా మృతి కాలమందు రాముని శ్రీ నామస్మరణనొందు భవాంభోనిధిఁ బుడిసిలందు నడఁచి మానితముగఁ బరమ పదమా ఘనుడు తానొందు శ్రీజానిచేత నతని ముద్రికచేఁ బూఁతి రఘుపతిని నెమ్మదిలో ధ్యానింతు ననువా నీజలధి దాఁటెద నని హనుమంతుఁ డరికృతాంతుఁడు పూనిబాహువులు విచ్చి మెడపొడవుగ్గ నిక్కించి మీఁదుఁ జూచి మేనువంచి తోఁకఁబెంచి పాదము లూని మొగసైనానిపొగ రేమిచెప్పుదు॥ శ్రీ॥

పోవుచున్న పవనాత్మజు నలనమ రావళిఁజూడఁ దలంచి సురసాదేవికి నుపచేశించి పంచిన పావని నదియెదిరించి పెరిగిన నాపీరుతెట్టించిప్రిబలె నావలనది మఱియుబలియ సూక్ష్మతను వైశొంచి యాదేవి కడుపుఁజొచ్చి వెడలిన నగ ధీరునిగనిమెచ్చిజయమగునని తావచ్చుట సతిదెల్పి చనెనతఁ డావల బోవమైనాకగిరిదగ్గిరి రావయ్యా హనుమంతానీ రథిపనిచె నాయందుసుంత నీవు విశ్రమించి పొమ్మన నిలక యేస్పృశించినేర్పుమించి పోఁదొడఁగెను॥ శ్రీ॥ ౨

ఎదుటను సింహికయనురాక్షసి ప్లవగేంద్రు మైనీడ మ్రింగితోసఁ గుదియించె నతఁడెఱింగి తనఘన పదమున దన్నిన గ్రుంగిగెడసెవది గని గరుడుని భంగి నభమున బోదలుచు హరిపతియుదధిదాఁటెను। బొంగికడుముదమునను సువేలాచల మెక్కియద్భుతమతియై శ్రీలఁ దనరి మణిసదనగోపుర ప్రాకారసౌధో జ్వలమౌ దాని లంకారాజధాని కుదురు గని మెచ్చు చుండఁగరవిఁ గ్రుంకెఁదన్నెరు లెఱుఁగకుండ కదిసి వాయుజుఁ డణుమాత్రుఁడయి లంకాపురంబు గోపురంబుఁజేరి నిలిచె॥ శ్రీరజ॥ 3

లంకిణియను రాక్షసి యనిలజుఁగని లావుమెఱసి పోనీక యోరి నీకొఱకుసురింత లేకపోయెదు లంకిణిననుగయికోక వానరా యింకనైనఁజెడిపోక యెవఁడవు మంకుతనము మాని కలరూపు చెప్పుమనిఝంకి నరచేతనదియడచిన సామీరియుభూతతతి బెదరగా బొరికపుపిడికిటదానిఁబొడిచిన భువిఁబడి రక్తము గ్రక్కుచుమ్రొక్కుచు రామకింకరనతినీ పాదములకిదె తాఁజెడు లంకయింకమీదఁ। బంకజాసనుని వాక్యమదె యనుచుఁ బడఁతిరామ కథ విరామమిడక దెలిపె॥ శ్రీ॥ ౪

రావణు నంతఃపురమునఁగ్రీడా। రణ్యమున నున్నది సీత రాముని। పాదస్మృతిసంజాత మాయెనా కీవఱకు సుకృతముచేత నిను గంటి। శ్రీవరభక్తవ్రాతాగ్రిణి నీసేవగల్గెనేధన్య నోజను శ్రీసమేత

రాము । భూవిభుఁడు నామది రంజిల్లుగా కేవలమునిమదిని దివి కదిచనె । నా వారిధి నంజనీ సుతుఁడు దాఁటి । నప్పుడు రాసుతకు నాదశగ్రీవుస కు । శ్రీవిలయకారణములైయదరె । వామ భుజా ఖులు ధ్రువములై । వే విధముల శుభసూచకమై రఘుకీర్తిక్షితిణోరువక్షమైయదరెను॥ శ్రీ॥

౪౯. కేదారగౌళరాగము-ఆటతాళము.

పల్లవి-నలిన నయనుకథాసుధ నపర్ణాకర్ణాంజలులఁ గ్రోలవే॥

అనుపల్లవి-బలియుఁడగు ననిలతనయుఁ డావల లంకలోఁ జొచ్చి । యిలా సుత విలాస తనువల్లి నెల్ల చో నరయుచుఁ దిరిగెఁబురి॥ న॥

చరణములు-రావణుసంతిపురమున కేగి జనకభూవరాత్మజనందు శోధించి విసువక । దేవకిన్నర మరున్నాగ స్త్రీలు చెరనున్న కడనార సియందుఁ । భావని త్రిలోకపావని కృప।దేవిగానక లంకిణివాక్యముద లంచిచనె రమ।ణీయమగునశోకవనమునకు॥ న॥ ౧

రత్నంపుమేటికలలర బాగైన బావులు । రాజిల్లువిరితావులు దే వతాశాఖ । తతులనతులముగ జతలగు ఖగరు । తముల కలరు- లేడి పిల్లలకీవులు । అతిమృదుల మధుర ఫలభర న।మ్రావనిజ శాఖా లం । కృతస్థులుల గని మారుతి తా న।ద్భుతమతివెదకె క్షితిసుత న చట॥ న॥ ౨

అందమైహృదయూ । నందమై వనలక్ష్మి।చందమై మైత్రిగలసు కృతి గతి మిన్నంది శతశాతకుంభస్త।భాస్వితంబగు మేడఁగని భూపు త్రి।అందులేకున్నఁ బోయి మరున్నందనుఁడు తిలకించెముందరశింశుపా వృక్షము మొదట సీతను లోకమాతను॥ న॥ ౩

దనుజాంగనల మధ్యమున నున్నదాని శ్రీ తరుణీనననొప్పుదా ని దీనతయు జడగ।ట్టినకురులు నుపవాసముల గ్రుస్సిన మేను మాసి నచీర గలదాని । తనుఁగావవిభుఁడురామిఁకి నెం।త యువగం గన్గవను జ డిగొను బాష్పకణముల దాని రామునినుడుపు । పడఁతిగనెఁ గపిపతి।అ

వనిజ గంటిఁ గృతార్థుఁడనైతి రాఘవుపని నాచేతనుసాధింపఁబడెనని|భు
వికి దిగుతటి నగరి వెలుపలఁ బుట్టె నొక కలకలమదియుఁ గనినేను|రవి
కులుని సతినలరింతునని । పవమానసుతుఁడుండెఁ|బవళించి రావణుండు
కల రఘు|పతి భటునివానరుఁ గనిలేచె॥ వ॥ ౩

ఇదిదుస్స్వప్న మనిక్రీడావని దశ|వదనుఁడు రాఁగాంతశత|పద
కటకముల రొదలు ని శిచర|పతిఁ గని బలుదిగులు న నడఁగితలవంచు
క చింతా|పదమైతనమది శేషగిరి|సదనునారాముని గదియించి చిత్తరు
ప్రతిమవలె గదలకిట్లుండెనళికికలికి॥ వ॥ ౪

౪౦. బేగడరాగము-ఝంపాతాళము

పల్లవి-వింటివా నీరేజ|పాణివాణీ|వినుతగీర్వాణి భవాని॥

అనుపల్లవి-తుంటవిల్తునిబారి తాఁసురవైరి| తుది దైవమాడింపవైదేహిఁ
జేరి వా । ల్గంటిరో ఇంకమీఁదదయ రాదా| లలితమగు నీ
కటాక్షవీక్షణమున నన్నుఁ । గంటివా పట్టంపు రాణిఁజేతు
వరింపుదంటతన మేలనేచాల|తాళఁ జాలననేను॥ విం॥

చరణములు-పేదమానవుని రాఘవునినమ్మి యతఁడే దిక్కనిద
లంచెదవునీ । బోధకేమందు నేమందు విభుఁడిందు । రాఁదలచినాడే
మో గాక కపులగుములందు । సాధైన్యపుండున్నాఁడనివిన్నా । సత్వ
హీనునభిమాన హీనుని గుణహీను । గారవింపకు నీవు మునుపటివలె
నెంచినావు| లే దతనికలవబలననుఁబొందుమనె రావణుఁడు॥ విం॥

దశముఖునిపలుకు విని (సీతపలికెఁదృణమంతరువుగాఁ గొని
కినుకచేత దశర । థ సుతునకళికి । కాదా ఒకబీదత|పసినైర్క మొటిఁ
గి|ననుఁ దెచ్చుట క్రవ్యాద వస హావిస్సు కుక్కగొను లెక్క । వెసన
నుభవింతువాఫలంబురామబాణ । విశకలాంగుఁడవై లయమొందు త
టిన్నృపాల|శశినెజీఁగెద వుదధి దాఁటివచ్చి పొగరుదంచునని॥ విం॥ ౧

పిడుగులకన్న కడిది।గానుమాటలను।పడఁతి నసి గొని వేఁ్రియం బూను । దుడుకు రక్కసుల దొర।నెదిరి మందోదరి । తొఁగలేని చెలులు పదు।వేవు రున్నారు మఱి।గడుసరి యిదిమనుజాంగన దనుజా । గ్రిణి దీనిపయిఁబ్రేమ మాని పోదము రమ్మనుచు ద్విమానముల నాపొం దొల్లదేనిదీని । యొడలు కావలి వారు తినుఁడని చనియె రావణుఁడు॥

అవనిజను భర్జనముల బెదరించి । రసురాంగనలుబహువిధములు।సవినయము బల్కుఁడీ । సతికి రఘుపతికి । జయమ్మైరావతము నెక్కి రామలక్ష్మణులిచ్చటికి వచ్చి । తవిలిలంక గాల్చి । కోరిగెల్చి ధరణిజను గొని య । యోధ్యం జేరఁగఁగలగంటి । వివసనుం డై తైలమంటుకొగుం టెగూల । వింశతి భుజుఁడు గంటి నిదితప్పదని త్రిజటపలి కె॥వి॥ 3

లంకవిభీషణుఁ డేలఁ గంటి జానకి రామాంకమున నుండఁగల గంటి నింకభూసుతకువలగొనుఁడీ మేలనుచు । నింతినుడివిమ్రొక్కి చెలులు నిద్రించి రలజడి । పంకజాక్షి సీత శ్రమచేత । వడి యెలుంగెత్తి యేడ్చి ఘంటారవంబునం గొంకకీతఱి శేషగిరి రాముఁడ భిలాష గొని రానిదే మనితనువుత్యజించ నూహించెను॥ వి॥ ౪

౫౧. నాటకురంజి-ఆదితాళము.

పల్లవి-వినురఘువర చరితము పార్వతీ।వినుత మేచకాకృతీ॥

అనుపల్లవి-హనుమంతుఁడు జానకితో భాషింపంగ । నను వౌతఱియిది యని తాఁబలికెను । మనువంశ్యుఁడుదశ రథుఁడను నృపుడిలఁ దనరునాదొర । కునల్వురు తనయులు రామలక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్ను । లనువారలు రాముఁడగ్రజుండు । జనకాజ్ఞ నడవికేగి సీతాలక్ష్మణులతోఁ బంచవటినుండ రావణుఁడుసీత।ని నకులులను వంచించి గొని।చనె నెడరిజటాయువు గాంచి । జనపతిఁజూడ నేను సుగ్రీవు చెలిమి।గని వాలినిగీటడంచెన నెమారుతి॥ వి॥

చరణములు-వైదేహీ నరయ । నాల్గుదిక్కులకు । వానరులను బంపఁగొందఱ మేము।ఈ దెస వెదకంగ।వచ్చితిమందునే నీవారిధి దాటిలంకఁజొచ్చితిఁదిల । కింప నాదుభాగ్యరమ యన నశోకవని నవ్యశింశుపా।తరువు క్రింద నాతల్లి దేవతామతల్లి తను।నిందితహేమకల్పయవల్లి। వే దర్శించితి సీత యనుమాట । మేదినిపై సుతవిని మహాద్భుతముం దెనెద॥ వి॥ ౧

మిన్ను మ్రోతయో పవనుని పలుకో కన్న కలయో నేను రామ కథ । యెన్నాళ్ళకువింటి గర్ణామృతముగ । నెన్నఁడునిద్రలేదు కలగాదు సత్యమైతేను । కన్నులయెదుటప్రసన్నుఁడౌఁగాకని కనమ్రానుడిగి వచ్చిసీతకు మ్రొక్కి పిన్నపిచ్చుకంతటివాఁడై । వినుతారుణముఖుండై యచటివా । రెన్న నంజనీసుతుఁడు శేషాచ । లేసుండైనరామునిదూత నే ననెను॥ ౨

౫౨. శహాన-త్రిపుటతాళము.

పల్లవి-వినవెయాననజితచంద్రబింబహేరంబ జనని వర సద్గుణని కురుంబ॥

అనుపల్లవి-జనకసుత చిఱుతతనొందిన హనుమంతుని రావణుని మాయల బలుకిక యుండె॥ విన॥

చరణములు-తల్లి నేమాయికుఁడగా నానంద వల్లి గుణముల పాలవెల్లి నాయందరమరలు మానుమింకను వింత సేయఁ జెల్లునా కోసలపురిధాముఁడై తగు శ్రీరామదాసెల్లినుఁడను మారుతసుతుండ నల్ల సుగ్రీవుని మంత్రిని నేను కల్లగాదంచు నంజలి యొనరించు కపిఁజూచి నా వారలకెల్లు పొందగు ననె సీత॥ విన॥ ౧

మాయమృగ్రావణుండు నిటె గొనిచనిన చాయ వెదకుచు। నృపుఁడౌ బోయ చెలిచే నీతెలుఁగువిని నీ కడన్వసింప రాయబారమంపెన ను సుగ్రీవుఁ డచటికి బ్రహ్మచారినై చనివారల యభిప్రాయమెఱిఁగి

తాకొమరులఁ దెచ్చితి అంతనరవానరేంద్రులకు చెలిమి ఖలుఁడౌవాలి
ని రాఘవుఁడుచంపెననె నంజనీ సుతుఁడు॥ వి॥ ౨

మాత నిన్నారయఁగననుఁబంచినీచేతనన్నియునగును వాతాత్మ
జ మనలక్ష్మణుల మేలువార్త సేమము తెల్పి సీతా సతికిమ్ము ముద్దుటుం
గర మని హరి యొసఁగెఁ జేకొను ప్రియత్నమునఁ దెచ్చితి నృపతి చే
తి ముద్రిక యనిసీత కతఁడిచ్చెను ప్రీతిచేఁగొని శేషాచలేశుఁడౌ రా
మవిభునామాంగుళీయకహూఁదలదాల్చెను సీత॥ విన వే॥ 3

౫3. యదుకులకాంభోజి - అటతాళము.

పల్లవి-రామదాసుఁడవౌనీవు హనుమంతా రావయ్యాయిలకంతా
అనుపల్లవి-క్షేమమాసూర్యవంశాంబుధిపూర్ణ సోముఁడైన శ్రీరాముఁ
డు ఆలక్ష్మణుఁడు॥ రామ॥

చరణములు-ప్రాణదాతవు జగత్ప్రాణ కుమారా భూనుత వి
హారస పుణ్యవిచార మానిత కల్యాణ క్షోణీధరా కార మహితానం
దసారా కంటివానాయిఁడుమలు భూమినాథునికిదయరా నామనవి పవ
మానాత్మజదెలుపు ఆనాఁడునేనాడిన మాట కలుగ వలదను మఱంది
తో భాను సన్నిభుని తోఁదెలుపుము పరమధార్మికధారుణి విలసిల్లుము॥
రామ॥ ౧

గడువురెన్నెలలదాఁ కా హరిరాకున్న చెడుగురాక్షసులుభక్షిం
తురునన్నా రడిసేయు రావణుని మథియించి జయముగొన్న కడుకీర్తి
యనవన్న పతితోఁ దడవు వలదని నుడువు కరి తుంగ మడువుఁజొచ్చి
న వడువునను లంక వడిజొచ్చి దానవువ్రిచ్చి యవార్యత ఖగేంద్రుఁడ
మృతముఁగొను గడఁక రాముఁడు నన్నుఁ గొని చనఁ గాఁ బ్రియత్న
మును యత్నముగఁ జేయ॥ రామ॥ ౨

నాచే నీయునికివిన్న ప్రభు సానుజుఁడయి రామాలి వచ్చి రావ
ణుఁ దుంచిఘనుఁడయి యేచి యయోధ్యకు నిదెసిన్నుఁగొనిచను నిం

ద్రాది సురనుతుఁడయి అన నోబాలక నీవెట్లా దాఁటె దవబ్ధి కీవార్ధి
వారలెట్లా దాఁటు దురనిన ఓచంద్రముఖీ రాఘవులనా మూఁపున వ
హించిదెత్తునిటకు నాచేతి కానవాలిమ్మన ననువడనమ్మి నెమ్మిఁజూడా
మణియొసంగె॥ రామ॥ ౩

శ్రీరాముండొకనాఁడు చిత్రకూటగిరికోరి నాతొడలపయి గుక్కి
యున్న తఱి మీరియొక కాకియా మిషమని నాకాలిబొటన వ్రేలు జింపెను.
డగ్గరినిద్రదీరి మారీచ వైరి కాకిపై పూరి మంత్రించి కేరియేయశరమై
గారింప ముజ్జగము దిరిగి కావుమని రాముని వేఁడఁగ న్నీరు నీరసము
గాదనక న్నిచ్చి చనెనని యెఱుకసేయుము పతికి॥ రామ॥ ౪

చిఱుతవీరక్కసు చిక్కులఁబడక జరుగ నెట్లగుననిన జననినానడ
క యెఱుఁగవు మిన్నంది పెరిగెద భయముండక వీక్షింపుమని కడకతె
లియ వారివీరుండు దాల్చె నరివీర భయంకర విగ్రహము శ్రీహరివి
ష్ణుండు త్రివిక్రమ శరీరమును ధరించు తెఱంగున ధరణీధరాభ మగు
సీతను వరయ నాతరమె శేషాద్రీశ్వరుని రఘువరునిఁ జేరఁగజను
మింకను॥ రామ॥ ౫

౫౪. సారంగరాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి-రఘుప్రవరుచరితము - రాజముఖీ సఖి వినవే॥

అనుపల్లవి-అఘప్రహారి యాహనుమంతుఁ డవనిజాతకు నమస్కరించి
వన విఘట్టనమునకు గానికాదు సుర విపక్షుని సమక్షము
నుచుఁదలఁచె॥ రఘు॥

చరణములు-ఫలములు డుల్చి విరుల్ రాల్చి తరుపంక్తులు పడఁ
గూల్చి యళికులము జోపి పెరలు రేపి వాపి కూపజలములయడుసు
పై కిరానల చిత్తరువు మేడమరుత్తనయుఁ డాగ్రహమునఁదన్ని నేలఁగలి
పింగలచె కెలనివారు రావణుని కెఱిఁగింపఁ గెరలి లక్ష రాక్షసభటులఁ
బనిచె॥ రఘు॥

దండి మగలుమిగిలి రాఁ గని గుండె లగల నార్చిగదా దండము
గొని ఖండించెన గచరా ఖండలుఁ డదివిని యమరారి పేర్చి మండిపడి
పంపసేనాధిపతులఁ జండకోప కాండ చాపధరులై దండనాథులె
దురు రాఁ గపి జముని దండ కనిచె విని రావణుం డులికె॥ రఘు॥ ౨

దశముఖుఁడు సప్త మంత్రి కుమారులఁ దగు వీరులఁ పంపవా
రసమ శూల భిండివాల కరవా లాది సాధనముల ననిలజు నొంప నస
మాన బలాఢ్యుఁడై ఏద్వారను గసిమసంగి తోరణ స్తంభమున వెస
నుండెనంత శేషులవలన విని రాసురేంద్రుఁ డక్షకుమారు ననిచె॥
రఘు॥ 3

కరులు హరులు నరదములు భటు లసంఖ్యాకము లేతేరబంధు
ర కృపాణతనుత్రాణ సబాణ తూణ ధనుర్ధరుఁడై యేపుమీఱఁగ నరి
దివీరుఁడన నేఁగి యక్షుఁడు శరముల నొంపఁమారుతి యలిగిముద్గరము
చే వ్రేసి యతనిఁజంపి సైన్యము ద్రుంచెరావణుఁ డదియు వినె॥రఘు॥

కనుల నశ్రు కణములు నెలుఁగున గద్గదిక యడరగానురా వ
ణుఁడింద్రజిత్తు గని గజిబిజగా వానరుఁడొకఁ డింత చేసితేనుకనిసహిం
తుటెట్లు వానిఁజంపెద ననిన దేవనీవుపోవ నేటికి వనచరుఁ బట్టి తె
త్తునిచటి కని చనియె మేఘనాదుఁడు సేనలతో॥ రఘు॥ ౫

వాలు బలుక గదవిల్ తూపువజ్రాలజోదు దాల్చు ర త్నాల
సారు దేరు తేరు ధీరో న్నతి నెక్కిచని శ్రీమీఱఁగ వాలమ్ములైదెల
మి నాఱునొకటి ఫాల హృదయి పదవాలమున నసురగీలింపఁగనలి గ
రుడుఁడన నెగసి కీశవిభుఁడు గూల్చె రథరథ్యకుల॥ రఘు॥ ౬

ఎంతవాఁడు వీఁడనివేఱొక తే రెక్కి బ్రహ్మాస్త్రముదనుజ -
కాంతుఁడేసి యంతడాసి యతిధీ మంతు హనుమంతు బంధించె క్షణ
ము సంతతమెవనిఁబేరొకని సజ్జను లజ్ఞానకర్మబంధము లూడిముక్తి

గాంతు రట్టి శేషగిరీశుఁ డగురాఘవ దాసునికి తర బాధము లెంత॥ రఘు॥ ౭

౫౫. గుమ్మకాంభోజి - అటతాళము.

పల్లవి-నారీమణి వినవే యీకథా సరణి॥ నారీ॥

అనుపల్లవి-ఆ రాక్షసేశ్వరు పట్టి పట్టి దేరగట్టఁబడి వచ్చువాని య-ధీ
రాత్మువలెఁ బురము గనువాని వీరహనుమంతు గ్రుద్దుచు
వారులు చేరి రా బ్రహ్మాస్త్ర మొకక్షణము తనునవంటి
నదనుట వీరుఁడెఱిగియుఁ గార్యగౌరవముచేనూరక చనియె
పేరోలగమున నున్న తనువిభు నెదుట రావణి యిడె
నతని॥ నారీ॥

చరణములు-పూను బ్రహ్మాస్త్రమున కట్టువడెవీఁడు మానుల విఱిచె వీనిచే దనుజులెగారాకుగాలి చే నెఱుఁగతి బడిర నేరుల శాస్త్రి వీనికెయ్యదియో వివేకులు చెప్పిన దానిఁ జేయుంపు ముల్లోకులు మెచ్చఁ గా నీవనిన సుతుమాట లంకా జాని వినిప్రహస్తుఁడనుమంతుని జేసిఁ జూచి పలికె వీఁడెవ్వఁడో తానిచ్చటికి వచ్చుటేమో క్రీడా కాననము బెఱుకుటేమోసుభటులఁ జంపుటేమో వానరుని యడుగుమన నతఁడటుల నె యడిగి వనచర నేను విడిపింతు నిన్ను భయము మాని నిజమాడు సభలో ననె॥ నారీ॥ ౧

రావణా లోకత్రియవిద్రావణ విన రోరి సకల జీవహృదయస్థుఁ డైమీఱి దేవ దేవుఁడౌశ్రీరామశౌరిపాద సేవకుఁడనురా సురారి మారా మాంవసింద్రిని నారీమణిని నీవు శునకము హవిస్సుఁగొనుగతి దెచ్చి నావు ఇట్లాపలరా చెడిపోయ్యేవు ఇఁక నాబుద్ధివింటే బ్రతి కేవు రఘువతి ఋశ్యమూకమున సుగ్రీవుఁడను కపిరాజుతోఁ జెలిమి చేసి యొకతూఁపున వాలిఁజంపి కపులకుఁబతినిజేసి రవిజుని కపి దేవుఁడనన్నిన్నుఁజూడనంపఁ గావచ్చితిని బవనజుఁడన నే కంఠీరా తమ్మకంటిసీత

ను సెవితో(టవించితి కొంటెచేష్టల కో(తినాట చంపితి మంటవచ్చిచ నె నే పూటలన్నిటి కంటె మైప్రియమన(గా నువినవే వింటెనీకొడు కు నన్ను సాధించెనంట పొంగి నావు బ్రహ్మాస్త్రము యొంటనంటి చనె నీకు ప్రియముజెప్పెనంట; బంధునివలె దయచేవచ్చితి కంటక పుమతి త్యజింపుసుజగము గతి విచారింపుము బంటుగొనమెఱుకయది ముక్తిదముపౌలస్త్యతతుల నీ వంటివాని కసురత్వము తగు నాయా త్మగా నెన్నుట ననె నత(డు॥ నారీ॥

మేనుకంటెను నేనన్యు(డననియెంచి తేని పరాపరమైన వస్తు వౌదువు గానీవరయ బ్రాణమింద్రియ దుఃఖశ్రేణి లేదజ్ఞానమె మూ లమని దీని దెలిపితే నీకు మేలు కడ లేని దీనిగతి గానుతనువులో నీవు న్నావంట కేను తను సంసృతి బంధమగు నది మాను చిన్మాత్రు(డు నజు(డు నక్షరు(డ వును ఆనందస్వభావు(డ వనరా మేనుప్రాణము మ నసు మతి మొద లౌనవిభూమిమరుదహమిక ప్రకృతి వికారజాతము నిల్వొందెననెడు నిరభి మానినిరుపాధికు(డీశ్వరు(డు తానని యెఱుంగ ఘను(డగుననె॥ నారీ॥ 3

దశముఖ సావధానమతివై యొకటి వినరాముక్తిదెస నబ్బుహరిభక్తి వినరామ ననిశిత జ్ఞానముగల్గిమనరాదానాదాద్యుపాసనమును సోహ మనరాదా నసమానభవముచేకొనరా ఓరీదశరథాత్మజు(డు ప్రకృతి కంటె నుపరు(డు బిసరుహాక్షు(డువిష్ణుడు శ్రీదేవి వసుధాపుత్రి యాచె లి మున్నిడుకొని రత్న సమూహముతో వచ్చియిచ్చి శరణను దెసనీవె యపరాధిననుమత(డు శరణాగతప్రియు(డొస(గు నభయము శేషగిరి విభు(డు అనిపవనసుతు(డమృత సమానముగ(బల్కు పల్కుల కసు రేంద్రు(డలిగినలిరేగెను॥ నారీ॥

గీ. కర్ణాటకసారంగ - ఆదితాళము.

పల్లవి-తరుణీ యీచరిత్రము - సరణి సుజనాదరణీయము॥

అనుపల్లవి-ఇరువదికన్నుల నురోషానల మిరవై ప్రజ్వరిలను రావణుఁ
డు హరిదాసుడఁగుహను మంతుఁగనివనచ రాధమనినుఁ
దుంతును సీతను వధింతు తరిమిరామలక్ష్మణులనరి మురిఁ
జంపి కపికులాగ్రణుల తరణిసుతాంగ దాదులఁబొరిఁగొం
దు ధరణియందు యశముగందు ననియెను॥ తరు॥

చరణములు-నూరుకోట్ల రావణకీటములు నా తోసమానమా
అసురారినేను శ్రీరామ దూతనై మీఱినాను నా పేరు హనుమంతుఁ
డాక సారిగుద్దితే ఓరి నీపని దీఱునీతోసి వారలెంతమాత్రమురా దో
సకారి యని మారుతి పోనాడవిని కిన్కకే నారాక్షసచూడానుఁశియా
తిక్క దారి కోతి కండలు తెగ వేసిభూ తములకు బలిసేయుఁడని సెల
వియ్యఁ జేరిచంపఁగడఁగెడు భటుల నివారించి తమయున్నను గని
సారభాషణుఁడైన విభీషణుఁడు చారులెందు నవధ్యులాడు రనెను॥
తరు॥ ౧

వానరుఁజంపుట పాప మదిగాక వారలెవరు దెలుపు వారుపీని
చే నింతయువిని రాఁగోరు శ్రీరామ భూనాధునితోఁ బోరు వేవేగ మే
నీకుఁజేకూడు నో। దావవేంద్ర నీనికిఁ దగినశాస్తి మీరుసేయుఁ। గా
నియమింపుఁడన దమ్ముని నుడి తానెద నిడి రావణాసురుఁడు కపుల।
ప్రాణపదము తోఁక యదికాల్చి వీని। పోనిండని పల్కదనుజ భటు
లల్క। మూనక ననిలజుఁ గట్టి బహువస్త్రచయము తోఁకను జుట్టి।
నూనెలో నద్ది వహ్ని దరికొల్పి। మానగరమందుఁ ద్రిప్పిరేమందు॥
తరుణీ॥ ౨॥

పావని చిఱుతమే నొందె నంతనె వదలె। బందముల్ ఘనత
నుఁడై తనవెంటవచ్చెడి కావలివారలఁ దునిచి యింటింట నిజవాల।

దావాగ్నిఁబెట్టి బూడిద పెంటఁజేసెఁబుర । మా విభీషణునిల్లువినామం ట తోఁకంటక । పావనుఁడు చల్లనాయె గరువలి చెలి సీతాస్తుతిగంట గపిపతి । యావనధిలో లాంగూలము ముంచిచల్లార్చె । నేవిభునామ ము మూలము దెలిసిన జనులు । పాఁ కృతైతాపత్రయానలముఁ । బా యుకు రారఘువరునకు నీవైశ్వానరుని । చేవగునే తత్త్వము జని । సీ తాసతి ప్రదక్షిణము । గావించి మ్రొక్కి రామసన్నిధికి దేవి సెలవి మ్మనినఁ బదమనెఁగొమ్మ॥ తరు॥ 3

నినుమాచి యూరికయుంటిని నేనెట్లు నిచట నిర్వహింతుననిన కన్నతల్లి మూపునధరింతు రాముతో । నిన్నుఁగూర్చి వినుతిగాంతునని న మ । రున్నందనుని భక్తిమంతు గని విను । మన్న నేనేవేగనెనాప్రా ణముల్ ధరింతు నీవా । రాన్నధి యుంకించిరైన బంధించిరైన రా ముఁడు వచ్చి యవనిలోన దశకంఠుఁ జంపి । నన్నుఁజేకొనిన గీర్తి యందాక । యెన్నకుందుబొమ్మా హరిఁ దోడితెమ్మాయన్న నాంజనే యుఁడు చని సువే । లాచల మెక్కి యార్చె నువినియెన్ని రంగదజాం బవత్ప్రముఖులు। ఇదివాయుసుతునివిజయనాదమని॥ తరు॥ ౪

తరుచరపతిచరణములూనినతటి । గిరిశిఖరిత్రికిసరిగాఁ గ్రుంగి । యెగురుతరినుప్పది యోజనముల్ నింగి । కెగరె సాగరము దాఁటి ఖగరాజు భండినా మహేంద్రధరణీధర మెక్కెను బొంగి । సామీరి యురసి కౌఁగలించిరియంగదాదులు చెలఁగి పోయినపని నెఱవేరెనా యనిన మీకృపచేఁగంటి ధరణిజననినసంగతివినిచె వారలనిలజుని కొ నియాడి నానందమున నాడిరితోఁకముద్దాడిరి పఱచిమధువనమునకుఁ జనిమధు ఫలములడుగ శేషాద్రి పతికరుణగలుగ ఫలంబుల కేమియని వ మరుత్సుతుఁడిచ్చె సెలవెలమిహెచ్చి॥ తరుణీ॥ ౫

౯౭. నవరోజురాగము - అటతాళము.

పల్లవి-సరిగా రీసచ్చరిత్రము వినువారి కరయ నెవ్వారిలను గారీ॥

అనుపల్లవి-తరుచరుల, మధువన పాలకుల నెన్నక తేనెలాని ఫలములు
గొనికాపరుల చరణతల తాడితులఁజేసిన వెఱచఱచి దధి
ముఖాదులు చని న తరుణిసుతున కెఱిఁగి వనభంగ సరణి
దెలిపిన నతఁడెదఁ బొదలె॥ సరిగా॥

చరణములు-చూచివచ్చె హనుమంతుఁడు సీతా సుందరీ మణి
ని నామధువన మూ చెల్వమునఁ జొచ్చిరను రవిజుని మాట హరి వీరు
లలర విన నాచెవి కవనిజఁ జేర్కొనినట్లున్న దనిన నానోమహాత్మా
యాకార్యముల మెఱసి హనుమత్ప్రముఖులిదె వచ్చి రనిపిలువ వనేచ
రుల నంపఁ జని మిముఁ గంటిమి మేఁతయదయిన రమ్మనె ననిరి॥
సరిగా॥ ౧

మిన్నుముట్టి యాడుచువానరులుమ రున్నందనాంగదుల ప్రా
పున రామ సన్నిధిఁ బెన్నిధి గన్నట్లుగని మొ్రక్కి రున్నతి మదిఁబొద
ల చెన్నలరఁ గంటి సీతనులోక మాతమీసేమ మరసెరామ చంద్ర
రాజేంద్ర విన్నపమ శోకవని జానకియున్నదిక్కృశించి జడగట్టిన నెన్నె
ఱులతో రామారామ యన్ననుడితోడ ననె మారుతి॥ సరిగా॥ ౨

నేనుశింశుపా తరుశాఖలనుండి నీకథనుతించిన విని భూపుత్రి వీ
నుల కమృతసమానముగాఁ బల్కు నీఁడెవ్వండనియెంచిన మానవతీమ
ణి ఎదుట వానరశిశువనై నిలిచి మొ్రక్కి నమ్మిక బుట్టునట్టుగా పూని
యాద్యంతములు తేట గా నెఱుఁగఁ జెప్పి ముద్రికవిభుం డానవాలంపి
రని యొసఁగిన నందిమిన్నందెననెఁ బావని॥ సరిగా॥ 3

నను నమ్మి నెమ్మి మాయమ్మ పల్కె రా ముని కెట్లు నామీ
ద దయారసము జనియించు నట్లువిన్నవించు నాయిడుమలు గనినవా

డవుగావా అనిన రాఘవుఁడు నిన్నెడఁబాసిన మొదలు హాసీతాయని శోకించుచున్నాఁడు నేఁ జనినీ యునికిఁదెల్పెదన్నపుఁడను జార్కసుత యుతుఁడై కపులఁ దోడ్కొనివచ్చి యరివర్గిచ్చినినుఁ జేకొను నంటి న నెనంజనీసుతుఁడు॥ సరిగా॥ ౮

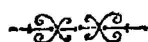
ఆనతీవమ్మరాముని వద్దికన నభిజ్ఞానార్థముగఁ జూడారత్న మొసఁగి ఆనాఁడుకాకముమదమడంచుట దెల్పుమనె సామి నీతోడ నేను నామఱఁది లక్ష్మణుని దుర్భాష ల జ్ఞానముననంటినది శమింపు మని ఆనెలఁత కన్నీరు మున్నీ రన నించ నూఱడించి ఘనోద్యాన మగలించి యక్షముఖ దనుజుల వధించితినని నత డు॥ సరిగా॥ ౬

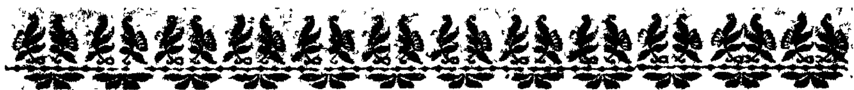
కొంకక రావణుఁగాంచి భాషించి లంకాపురి గాల్చి సీతాజ్ఞచే బొంకముగావచ్చితి రామ నీపాదం బుజముతో దలఁదాల్చి కింకరుఁడ దయఁజూడు మనివాయుజుఁడు పల్కిన రాఘవేంద్రుడానంద సాంద్రుండై పంకజ భవాదుల కశక్యము పవనసుత నీకేతగు నీపని కింకొకటి సాటిగాదని గది యించెఁ గౌఁగిట రాముఁడనిలజు॥ సరిగా॥ ౭

పరమాత్ముఁడనో నా పరిరంభణము దుర్లభము వినుసామీరి యనె నెవ్వని చరణాబ్జ యుగళి తులసీదళమ్ములఁ బూజ సలిపిన శ్రీమీఱు పరమపదమం దు దురారాముని చే నాలింగితుఁ డయ్యెహాను మంతుఁ డేమందు గరిమ నధ్యాత్మరామాయణ కావ్యమున సుందర కాండమిది యరసి తెనుఁగించె సుబ్రహ్మణ్యకవి శేషగిరీశుపేర॥ సరిగా॥

శ్రీమదధ్యాత్మరామాయణ కీర్తనలు - సుందరకాండము.

సంపూర్ణము.

శ్రీవేఙ్కటేశాయనమః

శ్రీమదధ్యాత్మరామాయణ కీర్తనలు.

యుద్ధకాండము.

౯౮. భైరవిరాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి-శ్రీరాజరాజేశ్వరీ యాచరిత్రమార్య నుతి పాత్రము॥

అనుపల్లవి-చేరిదాశరథిమోదము మది మీఱమనోరథిమై పలికె
మారుతి చేసిన పని దేవతలచే దీరదౌరల తరమె సాగర
మె వ్వారుదాఁటువార లల లంక యె వ్వరికిఁ గాల్చరాఁ దీ
ఱు సామీరి వలననేను రఘుకులము సౌమిత్రియు రవిసు
తుఁడును బ్రదుకఁగలిగె ననె॥ శ్రీరా॥

చరణములు-ఈసుగ్రీవునిభాగ్య మహిమ నుతియింపఁ దరము గాదు కడలిన క్రిమీనహితిమిపాఠీనములకు పాడు ఇదిదాఁట నేసరణి సౌనిక మీఁదు రావణాసురుగల్చి యెట్లా సీతఁ జేకొన నగు నిదేటి వాదు మోసమాయె బలా యనిన రాముని గని కపికులాగ్రణిపలికె నా సముద్రమెంత రావణుఁడెంత యేమిటికి చింత గెలుపువింత నీసరి లేరవని విల్లుఁగొని నిల్వనిన్నదుక నెవరి వశము వే సంద్రముఁదాట నూహింపు రఘు వీర రావణునినిమృతుఁగ దలంపుమనె॥ శ్రీరా॥ ౧

వానరవరులు కామరూపులైన రావణసములగుట చూడు నీ పనికై యగ్ని నైనఁబొరలనున్నారు నేడని భక్తిమానుషము లేర్పడఁ గన్నుఁడు సూనువాక్యముల కలరి యంజనీ సుతుఁ గని ప్రుడమ్మితేఁడు స్తో

నీచే లంకారూపంబు విని దానిపొంక మిఁకననతుఁన నవిధూమతమది వ్య తేజో౽ధికమై లంకాపురి త్రికూటగిరిపై నున్నదియొనపై దానిచు ట్టు వారాంనిధియగ డ్తయగు కోటమణిహిరణ్మయము పూనిధర్మార్థ కామమోక్షములు నానలరు చతుర్ద్వారములననే యతఁడు॥ శ్రీరా॥ ౨

తరుణశశాంకుల పైవిరోధమున దమవారల కన్న మున్నెఅసె నన్న కరణి గోపురములు మిన్నావరింపగను ప్పరిగెలు గృహములక న్న మేల్ చిత్రరుచుకూటముల మణికవాటముల దనరుసు ప్రసన్న స రసోద్యానముల నడబావుల చలువచప్పరముల నలవిఫణి సరణుల సు రలరయుదురనె నతఁడు॥ శ్రీరా॥ 3

రాజసింహ మిట్లున్న రావణుబల రాజినాల్గవపాలు హతమయ్యో నాచే జేజేరామ పదివేలు ప్రణతుల్ సేఁజేసె దనన్నేలుబంటు గాజ య శ్రీరమణ యనిన హరిహ నుమంతునిమేలు పూజవాక్సుమములఁ జేసి తపన పుత్రుగని సైన్యములనడిపింపుమి దే జయ ముహూర్తమని రాముఁడాన తియ్యఁబ్రియాణభేరి వేయించెశౌరి అజతనయుఁడనిలా త్మజునెక్కె నంగదుఁడువహించె లక్ష్మణుని అజికగచ గేంద్రపాలితకపిబ లాలి యిలయిానుగతి నడచె దక్షిణము॥ శ్రీరా॥ ర

తరుచరు లెగరుచు బరువులిడుచు రుచి కరములయిన పండ్లు దిని తేనెలాని గిరులెత్తుచుఁబుట్లచెండ్లు నానె గరవైచుచు గొప్పగుండ్లు దాఁటుచు హరి! మేమేదశాస్యుఁ దు్రింతుమేగెద మరమరేలన, జేం డ్లు మఱిరేబగలనకవింధ్య సహ్యా మలయాద్రులు ఘనకాననములును ఉరువడిదాఁటి కర్నాటక కమఠమ కర ఝషోగ్రాభంగరంగత్తరంగా కరమై భీకరమైన రత్నాకరముఁ జేరి యాదొరమైత్రిఁగని మురువుగ ని టసేనవిడియ నియమంపు మనిరిస్వామి మహాప్రసాద మనెను॥ శ్రీరా॥

ఆవేళ సీతను దలఁచి రాముఁడా హా యని విరహార్తి నేమందు నావిభుఁడు సత్యజ్ఞానస్ఫూర్తి ప్రజ్ఞానఘన కేవలానంద మూర్తి యో

గశోకవిదభావానువర్తి కీర్తి దేవతాచక్రవర్తి శ్రీవిభునెఱిగిన దుఃఖాదులు చెందనేరరీఘనునెనయునే? జీవాభిమానికే దుఃఖజాలము చిద్రూపమౌపరమాత్మకులేదు మా భావమునకేశోకాదులు నీదెసఁబోవఁగలవె యెఱుకేకానిలిచెఁ గావున శేషాద్రిపతి రాముఁడుసకల సాక్షియనితలఁపనయ్యోబుధులచే॥ శ్రీరా॥ ౬

౫౯. శంకరాభరణము - ఆదితాళము.

పల్లవి-వినవే మదవతీ సతీ వినుదయాదాక్షిణ్య లసన్మతీ॥

అనుపల్లవి-హనుమంతునిచే సైనసాహసము గనిసిగ్గునఁదలవంచి రావణుండు చనదు సురలచే నేనిటుసేయ నని మంత్రులఁబిలువనంపిపలికె॥

చరణములు-హితులారా కదనవిజిత విమతులారా ప్రభంజన సుతుండు చేసిన పని గంటిరే శూరతమీఱ కౌతుకకలంకఁబ్రవేశించి భూ సుతఁగాంచి యశోదులఁబొలియించి వితతమగులంకఁ గాల్చిగెల్చి చనె వెరవేమిఁజెప్పుఁడనె దనుజపతి॥ విన॥ ౧

ఓదేవా గానముదిత మహాదేవా వలదు నీ తావైతువలని భయము; జగత్త్రయజయప్రభావా ఆదేవేంద్రుఁ జెఱనిడె నీకొడు కలకాపతి యుళికి పుష్పకమొసఁగె నాదరింపవు వరుణుని, యమునికి భయమునొందవిదెంత నిరి హితులు॥ విన॥ ౨

మయుఁడు బాలామణి నీకొసఁగి నయముచాలాగాంచె నీదయ హనుమంతుఁడిటుచేసెనని దనుజలోకపా లా మయమునఁ బడనేల కోఁతియనియే మఱి యుంటిమతఁడందున బ్రదికిచనె నియమింపుమోర్తు మిఁక మర్త్యగర్వ నిర్వాపణఁగావింతుమనిరి॥ విన॥ ౩

నిదురదేరి కుంభకర్ణుఁడు నగరుఁజేరి కుంభకర్ణుఁడు చదురుఁజేరి యీమాట యుదుటఁగాంచి రావణుఁదిలకించి యో దోసకారి పదరి

యేవనిఁజేసితివి దీన ఫలమేమినీకిదె చేటుకాలము చిదచిదాత్మకుఁడు
రాముఁడు శ్రీహరి సీతాసతి శ్రీదేవి యనెను॥ విన॥ ౪

రామసౌమిత్రులఁగపుల సంగ్రామభూమిఁబోరిగొందు సామి
నేఁగల్గనీమదికి విచారమేమీ శేముషీజితాబ్జజ యని యింద్రజిత్తువ
ల్కఁ, నత్తఱిని భాగవత గ్రామణి విభీషణుఁడు శేషాచల కాంతాంఘ్రు
లెదనిడి సభకు చనె॥ వినవె॥

౬౦. కల్యాణిరాగము - జంపెతాళము.

పల్లవి-కాళీ వినుసుజ్ఞాన జనమానస కాసార కేళీ విహారమరాళీ॥

అనుపల్లవి-మేలుఁగోరిసురారి కోమలాంఘ్రులకుఁ గేలు గదియించి వి
భీషణుఁడన్నమన్ననఁ జాలఁజెందిసభికులదిలకించి దనుజేశ్వ
రుని కామాతురునిగాంచి పలికె శ్రీ॥ కా॥

చరణములు-రావణా యీకుంభకర్ణుఁడు నీయింద్రజిత్తు మహో
దర మహాపార్శ్వులు దేవా యీకుంభ నికుంభాతికాయు లీ దేవాంత
కనరాంతకులు మొదలౌవీరులు నిన్ను గావలే రా రఘుకులేశ్వరుని
బారి నీవుపడువేళనిను సీతయుఁగుబల్ కాలముగాపుఁగొన్నదివెర వెన్నమ
తీలేదు సీత నీవలె త్వరఁబోవలె హరిశరణన॥ కాళీ॥ ౧

ఇనకులాగ్రణిబాణముల్ లంకాపురి ఘనంబుగ నిండి రాక్షసు
లప్రాణముల్ గొనక మున్నె జానకినిరాఘవున కొసంగదగు కులగో
త్రాకారులు నఖదంష్ట్రాయుధులు వనచరులు నిరుపమబలుల్ లంకఁ
జొచ్చి వారకగలంచకయును రామునకుసతిని మ్మనఘ నీవుబ్రదుక లే
వు హరిసురేంద్రాదు లాదరించినను నినుహరించు రాముఁడనె॥ కాళీ॥

రాముఁడె నీపాలిమృత్యువు పాతాళలోకమున కేగినఁబోవచ్చు
నా యేమందు నిన్ననసతమ్ముని హితోక్తుల హితమాయెనన్న కౌషధ
ముల్ రోగిమెచ్చునా యామినిచరగ్రామణి విధివశుండై యావేఁయి

యీవిభీషణునిగని యోరిసేనెసఁగు కామితార్థములను సమర్థతనొంది
బాగరునఁ గాఱులాడుచు వైరులఁబోగడఁదగునె॥ కాళి॥ 3

కలిగినాఁడువిభీషణుం డనుశత్రుఁడు ఖలుఁడు కృతఘ్నుండితని తోఁజెలిమి దలంప గూడునాఁదాయాది చెడగోరునను నాపలుకు నిజ మాయెనిరుఁ డిటుబలికినఁ బలిమిఁ దల తెగవ్రేతును బగదీర నసుర కులాధమానిను గాల్పనెయని దశముఖుఁడు బలుకవినిరోషమున విభీ షణుఁడు నల్వురమంత్రులునుదానెగసెను గదాయుతభుజుఁడై॥ కాళి॥

గగనమార్గమునందు నిల్చివిభీషణుఁడు గంభీరముగఁ బల్కెను రావణా అగడుఁజెందిచెడిపోకు ప్రియవాదినై హితము నాచరించున ను దిరస్కరించితిపట్టైనా తగినమన్ననకెన్ని మత్పితృసముండవు దశ రథతనూజుఁడై యవతరించెఁగాలుఁడు జగతిరామరూపమై మహిజాత సీతయనఁగ జనించెను జనకునిఁట ననె నతండు॥ కాళి॥ ౫

ధరణీభారముమాన్ప సీతారాములు దలఁచిరి విధిప్రీతుఁడవై నేఁ గఱపిన హితవాక్యములు విననైతివిప్రకృతి కరయసాక్షిభూతము లవెలిలోను తానెచేరియునా నారూపనామభేదముల భిన్నునివలెఁదరు వులందనలుఁ డొకఁడైన కరణిరాగ వస్తుయోగమునరక్త స్ఫటికమను నట్లుహరి గుణాకరుండగునని॥ కాళి॥ ౬

కాలమవ్యక్తము ప్రధానపురుషులన గనాల్గుప్రధాన పురుషు లచే జగము లిలఁదనరు భగవంతుఁడు రాముఁడై సంహరించునిన్నునీ వారితోనిదినిజమ్ము కాళిసేఁజని హరికినేమమున మ్రొక్కి శ్రీలలర నుందునని విభీషణుఁడు వారల బోలిమాలిన భ్రమలందోలి శేషాద్రి పతియ శ్రీవిశాలుని సేవజేయ నపుడెచనె॥ కాళి॥ ౭

౬౧. సావేరి - అటతాళం.

పల్లవి-కామలీలాకార్ముక విజయభ్రూలతా ఖలపావనసువ్రతా
హిమశైలసుతావినవే॥

అనుపల్లవి-ధీమంతుఁడగువిభీషణుండు నల్వురు మంత్రులతో వచ్చిది
విని నిల్చి రాముని శ్రీమహితనాముని పాద నీరేజాతములు
చూచి నతుఁడై రామా రాజీవలోచన నా స్వామీ వినుమని
పలికె ఘనముగనను జెవుల పండువుగ॥ కామ॥

చరణములు-నేవిభీషణుఁడ సతినిమ్రిచ్చిలినట్టి రావణునితమ్ముఁడను రామా అన్నచే విడువబడితి గుణధామా యింక నీవేగతి ఘనశ్యామా సీతాదేవి రామునికిమ్మని దశముఖునితో చెలిపిన జంపవచ్చెను రణభీమా అదేవారికి వెఱచి నేవచ్చితి నేని సేవార్థము దేవ దేవదీనులకు నీవేదిక్కనినను విని సుగ్రీవుఁడితనినమ్మకుముమా యావిపగతుని యనుజుఁడుబలియుఁ డనఘ సెలవీదు్రంతు సచివులతోననియె రఘుపతితో॥ కామ॥ ౧

ఇనకులమణి రవిజుని మాట వినినవ్వి యనె నేఁదలఁచినమాత్రమున జగములను జగత్పతుల నిమిషమునఁదు్రంతు జననమొందింతు వేగమునం దెమ్మా దనుజుని సకలభూత అభయ దానకంకణముగట్టితి నే లోకమున ననినజన నాయకుఁబాగడి దిననాథాత్మజుండో యననావిభీషణా మునిదెచ్చి కనుపింపం గని మ్రొక్కె రాముని ఘనశ్యాముని విశాలాక్షుని మనోజ్ఞముఖాబ్జు సధనుశ్శర మహితకరుఁ బ్రశాంతుని లక్ష్మణాన్వితుఁబాగడ దొడంగెవిను॥ కామ॥ ౨

శ్రీరామ రాజలలామ మ్రొక్కెదనీకు సీతాహృదయాభిరామా ధనుర్ధారిపూరిత భక్తకామా శాంతా కారా యనంతశ్రీధామా నమస్కారము సుగ్రీవమిత్ర జేజేనీకం జలి రఘువరసార్వభౌమా జగముఁ గోరి పుట్టింపఁ జేరి రక్షింపనోలి శిక్షింపనీరీతులకాది కారంబగు నీకు నతి త్రిజగద్గురుండవై తగు నీకు జో హారులాదిగృహస్థవగునీ కమిత సాష్టాంగములుచేతుహరి నుతవాగ్ఝరీ యనెవిను॥ కామ॥ 3

చరాచరభూతములు చేచెలఁగి వ్యాపక స్వరూపమున వసించి యుండు టెఱుఁగరజ్ఞులు మాయనుంచి యెఱుకమఱచి జన్మమృతులు గాంచి యెప్పుడు తిరుగుచుందురు శరణాగతులఁ బ్రోవవే దేవ దయారసము నించి సుజననానా దరణీయముగాదు ధరణీధరలోక సరణి శుక్తి రజతముకరణి భ్రమయని యరయు తజ్జ్ఞులుపుత్రదారగృహాదులం దాస సేయరు విష యరతులగుసురు తుదనరయనివిశోక కరములగు ను జనుఁడివిగనుఁగొనువరదా పాలితద్విరదా యనెను॥ రామ॥ ౭

నీవే యిందుఁ డీశానుఁ డాద్యంతమైనది ద్దేవతలు నీవణువుకన్న నణువు నీవు గొప్పగను డిభువనావళి కనిన తండ్రివన్ననీవె ఆదిమ ధ్వాంత రహితుఁడవు పూర్ణుఁడవు నీవవ్యయుఁడవు సుప్రసన్నశిరోగ్రివశోత్రవక్షువాజ్నేత్ర శ్రోణిసజితుఁడవు మా యావాసవసాక్షివి నీవుద్రష్టవుశోతవు గుణా న్వితపంచకోశాతీతుఁడవు నీవనాశ్రయుఁడ వవికారివి భావరహితుఁడవాదిపురుషుండవు ప్రకృతికవ్వలివాఁడవనె॥ రామ॥ ౮

మాయచే నిజరూపమును విడి నరునివలె మహిఁ జూపట్టితినగుణి యంచు నినునిర్మాయకునిగాను దలంచు మహిత ధీయుతుఁడు మోక్షము గాంచు గాన నీయంఘ్రి భక్తియును నిచ్చచేనేఁగందు నేనిసత్సుఖములఁగందు యోగిధ్యేయ సుజన విధేయశుభనామధేయ ప్రణతగాధేయ ననుఁబ్రోవు శ్రీయుతాకఘులకునతియవి నుతిఁ జేసినవిభీషణునిఁగని రఘునాయకుఁడు హితముగోరుము యిపు డేమొసంగుదు దనుజకులతిల కా యని పలుక నతఁడు పొంగె॥ ౯

నేనుధన్యుఁడ గృతకృత్యుఁడనై తినినుగంటి నీదయగంటి బ్రహ్మానందము చేకొంటి జగతిలో నెవ్వఁడు ననువంటిఘనుఁడు నేనొల్ల సతీసుతసంపదల హరి నీయందే భక్తియుండవలె నంటి నానట్లశానిమ్మ న నసురజానికి మదిమెచ్చి నే నెమ్మదిలోనిన్నె నమ్మితినని నవ్వానిమది నీ

తాపమేతుఁడ నై నిల్తు నకుటిలుఁడ వైనను ధ్యానించిభవజలధి దాఁటు మనన్యమీస్తవము దీనిఁబఠించు నతఁడుకోర్కెలుగాంచుననె॥ గామ॥

నసుఁగన్న ఫలమిప్పుడే కాంచుమీఁవు లక్ష్మణా లంక నేలింతుజా ధు జలముగొని తెమ్మభిషేకింతు నేను సిరులు గనర దీవింతు నీకోడనె దనుజనిచంద్రార్కు లెందాఁక, నిలనాకథయుండునందాఁకనుండు వీఁడురాజ్యమును జేయునటంచు మనుజేంద్రుఁడు పల్కి దనుజేశుఁ బట్ట భద్రునిఁ జేసె మంత్రులతో వానరులలరిరినజుఁడాలిం గనముచేసి విభీషణా రావణవధకు తోడుగమ్మని పల్కినకీర్తిసాంద్రుఁడగు శేషగిరీంద్రుని సేవమొనరింతమనె॥ కా॥ ౮

౬౭. కాఫీరాగం - ఆదితాళము.

పల్లవి-అళినీలకుటిలాలకా ని స్తులకస్తూరికా లంకృత ఫాల ఫలకా సఖీ జనతిలకా వినవె॥

అనుపల్లవి-అల పంక్తికంఠుఁడంపశుకుండను నసురుఁడటువచ్చి వినువీథినిల్చి పలికె సుగ్రీవ మహారాజ రావణుండునిన్ గరపు చు నిమ్మాట లనెను॥ అళి॥

చరణములు-మంచికులమున జనించినావుకపి మండలాధిపతి వై నావు ఎంచినా వనుజసమునిగా నిను నెపుడుధనముతోడఁగుడువక పోవుమెూ హించి సురలులంకఁజొర లేరెంత మీరనిదశముఖుఁడు దెల్పెనని శుకుఁడు॥ నళి॥ ౧

వానరులానుడివిని చంపెద రఘువిరామ దయ చే నివారింపు మన నభయ మిచ్చితి వెఱవవలదనెను రామ త్మ్మోనాథుఁడుకపిసేనశు కుఁడరసి మాద్రోరతో నేమందు నినజయనె॥ నళి॥ ౨

వాలిమాఁయన్న మెటు లట్లనీవు వధకర్హుఁడవనురా పో తులువ యని లీల నాదిత్యసుతుఁడుపల్కుకవాఁ డేగి రావణునితో నుపమవాలి

యేయని యదంతయును దెల్పెనువి పాదహృదయుఁడై యుండె దనుజ
పతి॥ నళి॥ 3

అటమీఁదట రాముఁడబ్ధియుప్పొంగుట గనికను లెఱ్ఱఁగఁజేసి -
కుటిలభృకుటియై పలికెఁగనుఁగొను లక్ష్మణననుఁగన వారాశిది క్త్రట
ము లాక్రమింపఁగడఁగె వీనిమ దమడఁతుఁ గపులు శ్రమముఁబాసి చ
టులగతిలడచిపోదురుగా కని చాప మిక్కడిసునాళమ్ముదొడిగె॥ నళి॥

గడగడ వడఁకెను బుడమి దిశలవిసెఁ గడలి దివ్యతనువుధరించి
వడిగావచ్చి సన్మణులను రఘువరు ముందరనుంచి నమస్కరించినే జ
డుఁడను శ్రీరామ శుభనామ నా యెడదప్పులను మన్నించి జడు దయ
గావుకావు భూతపంచకములకు జడిమ స్వధర్మమని పలికె॥ నళి॥ ౪

నీవునిర్గుణుఁడవవికారివి మాయావియాతతివిరాడూ్రపు నీవంగీ
కరించి జగముల నేర్పునస్పృజింతు వౌర నీవై పులో దేవనీసత్వమున సు
రలైరి విధిప్రముఖులకునీవెప్రాపు భావజారి కినుకచేఁబొడమె భవ్యగు
ణసాంద్ర రాఘవేంద్రయనె॥ నళి॥ ౫

పుండరీకాక్ష మాయామనుజ తనుండవని నినుఁదెలియఁగలనే
దండమే మూర్ఖులకు సన్మార్గ దము పసువులకు మునుకోలవలె నే
నిఁకనీదండచేరితి దండమయా కో దండధారి యభయమిమ్మింకనే నిం
దుభక్తిలంకకు ద్రోవయిత్తు నీకనుచు సరిత్పతి వినవిన్నవించె॥ నళి॥ ౬

రిత్తవోదీమహాశరముకనుకిత్తతి గుఱిఁజూపుమని హరి యొత్తి
పల్కిన నన్ను బాధించుచు నున్నారుధీరులుద్రుమకుల్య మనుదరినా
మొత్తముపై వేయు మని పల్కెను స ముద్రుఁడు రఘువీరుఁడు నలరి-
సత్తుగ శరము నేయ నాభీరుల రిత్తఁజేసి యపుడెపొదఁజేరెనది॥ నళి॥

చెలఁగివిశ్వకర్మసుతుఁడానలునిచే సేతు వొనరింపు మితఁడుతో
లుత నే వరముగొనె నిందుకని పలికి హరికెరగి చనె సాగరుఁడు కడు

నలరె లక్ష్మణకపీంద్రులతో శేషాచలేశుఁడగు రఘువిభుఁడు నలునిజ లధికి సేతువుగట్టుమని సెల వొసంగెనగచరులు హర్షించిరి॥ న॥ ౯

౬౩. సురటరాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి-రామలింగా వృషభతు - రంగాద్య సితాంగా॥ రామ॥

అనుపల్లవి-కామితప్రదస త్కరుణాపాంగా కామగర్వభంగా గంగో త్తమాంగా॥ రామ॥

చరణములు-అమరాచలచాప అజ్ఞానంధదీప సనాతనరూప సు గుణకలాప అమితప్రతాప శమిత మజ్జనజన్మసంచిత పాపవినుతారాతక రూప విశ్వనిక్షేప॥ రా॥ ౧

బాలేందు కిరీట భవ్యజటాజూట శ్రీల సల్లలాట శ్రుతిచయ ఘోట త్రిపురదావకృపీట లీలాహాస నిర్మూలితనిశాట శూలాయుధ ఖేట సుజన హేమకూట॥ రా॥ ౨

సోమార్కానలనేత్ర సుందరీజనచైత్ర హైమవతీకళత్ర సన్ను తపాత్ర కామలతా లవిత్రసామజాసుజైత్ర సకలలోక సూత్రశ్రీశత తచరిత్ర శేషాద్రిశమిత్ర॥ రా॥ 3

తాంతకిట రిమరిస రీతమత ఝే మపధతకుంతఝుంతారితధప ధమప తాహతనటతక ఝుంతారిస్సరిగరీ సనిసరీ సనిధప తాంత కిటక తక మపనిధపమ ధళాంగుధిమితక దదింగిణతోం॥రా॥ ౪

౬౪. బిలహరి - ఆదితాళము.

పల్లవి-విను సర్వమంగళా నయనకళా - విజితాంబు దళ శంఖ సుందరగళ॥

అనుపల్లవి-ఇనకులమణి సేతువు మొదట రా - మేశ్వరు నొనరించి పూజించియేమనుజుఁడు సేతుస్నానము రా మలింగ దర్శన సన్మానముగను సతతము పంచమహాపాతకము లను జయిం చునాదయనటంచుఁ బలికెను॥ వీను॥

నరుఁడా కాశికిఁబోయి గంగాజలముగొని యరుదెంచి రామే
శ్వరుని నభిషేకించి పరఁగజలధిలోఁబొడవైన బ్రహ్మహపాపుఁడౌనని
యాక్షరణి తరణికులాబ్ధిసోముఁడు శ్రీరాముఁడు పల్కఁదరుచరులుత్స
హించి చలము బెట్టించి గురుగులగతి దొంతరలుగా బయనములును
తరగతిగొని తరలఁగా అరుసుగనలుఁడందినాఁడు సేతువొనరిచె నోజబ
దునాల్గుయోజనము లిఁక॥ విను॥ ౧

ఇరవై ఇరువైయొక్కటిరువై రెండిరువైమూఁడు, మఱునాఁడు
మూఁడననాఁడు చతుర్థపంచవా సరముల శతయోజనములుకపు
లు సేతువు పరువడిగట్టిరి చూచుహరివర పరివృతులయిదా శరథులు
హనుమంతాంగదులనెక్కమైబొదల మెరసి సువేలాద్రికిజనికాంచిరి
పరిఘ ధ్వజ తోరణాం బధికహిరణ్మయప్రాకారసౌధగృహా వర విటం
కమైతనరు లంకం బొంకము॥ విను॥ 3

పదితలలను మణికిరీటము లుంచి చెవుల స్వర్ణకుండలములు వె
ట్టిచేతులు గదియరతనాలకడేలు గీలుకొల్పి కలితాంగుళముల నుంగర
ములు పదిలపఱచి బొమ్మున వేల్పుటేనుఁగుకొమ్ముపతకమై తనరార
ఘునరుచి దేరఁ దిక్పతులగెలిచిన భీకముతనపాదమునఁ దగుగండపెండే
రము చమరుగనుత్తరగోపురముమీఁద దశాననుఁడు కొలువుండె నిం
దుమనమున॥ విను॥ 3

పాఠాంతరము.

చలువ గొడుగుల నీడరావణుఁడు వి శాలసౌధమున నుండె
యోధవరులతో అపుడు శకుఁడను చారుఁడా రావణుని గని విపుల
మతి దనుజసేనకు కపిసేనకు నెపుడు సంధిగాదు దేవాసురుల వలె
నింక నొకపని తడవుసేయకు నృపకుంజరునకు వైదేహినిచ్చుటొండె
జగడమిచ్చుటొండె రాముఁడు సుగుణాభిరాముఁడు విపులాత్మజ నేభ

లముఁగొని యెఱుకదెచ్చితి వాబల మిపుడుజూపు నీసతుల లంక రమి-
యింపు మనినీతోఁదెల్పుమని పలికెనని॥ విను॥ ౪

శ్రీరామలక్ష్మణులు సుగ్రీవ విభీషణులు చెలఁగినల్వురొక్క-చో
నున్నారు చూడు వీరె లంక నశింపఁ జేయఁజాలుదురితర వీరులనేకులు
న్నా రెన్నుచో సారమౌప్లవగ సేనసంఖ్య సేయనాతరమా మేరుమం
దరతుల్యులయోధాగ్రేసరుల చేరి వినులంక కెనురై పలుమాఱదల్చు
చు ధృతికిఁగుదురై మఱియూథపులు నూఱువేల్గొలువ మెలఁగు నతఁ
డు దివాకరసుతుఁడనిపలికె॥ విను॥ ౫

ఇతఁడగ్నినందనుఁడు సేనాపతి నీలుఁడు ఇతఁడువాలికొడుకంగ
దుఁడు యువరా జితఁడతుహాంత యూ హనుమంతుఁ డీఘనుఁడె సీతనీ
క్షించిచనె రామునికడ కితఁడుశ్వేతుఁడు రంభుఁడితఁడు శరభుఁడు పన
సుండితఁడుమైందుఁడుదద్వివిదుఁడితఁడు యోధాగ్రేసరుఁడు ఇతఁడు వి
శ్వకర్మసుతుఁడునలుం డీ బలములెన్న లేఁడీశుఁడు అతులశౌర్య రతి
బలాఢ్యులందఱు చతురులసురవధకుదనుజవర యనియెను॥ విను॥ ౬

ఇరువదియొక వేలకోటు లిరువదియొక వేల శంఖము లిరువది
యొక వేల బృందములు సుగ్రీవునిమంత్రి వరసేనలబలములెక్క-వెట్ట
నా వశముగాదు రేయుఁబగలుఁ బరమాత్ముఁడాదినారాయణుఁడురా
ముఁడు పరాశక్తి భూపుత్రిలోకజననియితి లయకారి అనజగముసం భ
వమాయె వారితో వైరము కొఱగాదఖలమాతసీతయనినీవు గోరితెచ్చు
కొనుట కార్చిచ్చు తెఱఁగని॥ వి॥ ౭

జలబుద్బుదమువలెఁజంచలము. సంసారము క్షణభంగురము.కా
యము పంచభూతముల వల్లనై పంచవింశతి తత్వాత్మకమైజడమై పా
లుపొందు నట్టిది తెలియమాయముఇలనెవఁడుదీనియందుమమత సేయు-
మలమూత్రములగంపరోతకొంప హంకృతి తెంప సలుపుఁటేమిటికి క

లుషము సుఖా దులఁజెందునేది యది దేహము కలుగకర్తనుట జీవు
నకుజ న్మలయంబు లటుగానమమశలఁపు మనె॥ విను॥ ౮

అతిశుద్ధమతి నిర్మలమాత్మవిజ్ఞానరూప మచలమవ్యయంబుస్వ
జ్ఞానమున వెతఁజెంది జీవుఁడు మోహితుఁడౌఁ గాన నీవు సన్మతిచే
నాత్మననిశంబు నుతియింపు దారపుత్రాదులయందు విరక్తిఁజెందు -
సుతుఁడవు విశ్రీనసునకు సుఖముల్ సతమునకు క్షితిసుత రాముసకిచ్చి
రాజీవాక్షుని మరుఁగుజొచ్చి బ్రసుకుమిల శేషశైలపతి భక్తిరావ
గాయనిపల్కె శుకుఁడాయెడనిఁక॥ విను॥ ౯

౬౫. అసావేరి-ఆదితాళము.

పల్లవి-పోలఁతి యీ చరితము - పోలఁ దిలకింపవే॥

అనుపల్లవి-లలితములౌశుకుని - పలుకులువిని పది - తలవాఁడరిగి శి
ఖవలెనై వానితోఁబలికెఁ బ్రియమాడిబ్రతికెడి నీవు సిగ్గు
లేక జగత్ప్ర - భుని నను బోధింపవచ్చేవిపుడేచంపుకు
నిను - గలఁపవధికర్తుఁడవుగావిక దలఁగిపో మూఢుఁడా
యన పిహ్వాలతచేఁ జనె శుకుఁడు మునుబ్రాహ్మణుడు వా
నప్రస్థగతి నుండె పోలసురలకు మేల్కీడ - సురులకుఁజే
యఁగ - సరణి శుకుఁడు సేయు - జన్నములు చెఱుప వ
జ్రదంష్ట్రుఁడరయ నొకనాఁడా - ధరణిసురునిడాయనగస్త్య
ముని యరుదేరఁబూజించి యతఁడారగించిపో - మ్మనముని
యొప్పిపోయస్నానముసేయతరివేచి వజ్రదంష్ట్రసురుఁడగ
స్త్యుఁడై వచ్చి - తగమాంసాన్నము వేయుమని వేడిన -
త్వరగా మాంసమువంటకమువండిరి మునీశ్వరుఁడు భజింప
నయ్యెడవచ్చికూర్చున్నతఱిశుకునిభార్యనావేశించిరక్కసుఁ
డు మానికినరమాంసమిడి చనియె భ్రమియించి కూడు
కూరలుమునిచందుఁడరసెమచుఁడా మిష యోగ్యమిది పెట్టి

తి వనికళపించె నసురనగుమయనుచు నెఱుఁగనని శుకుడరు
వఁగా ధ్యానించి మునిపలికె॥ షా॥ ౧

ఆవిచారముచే నిట్లయ్యెనానుడిదప్పదనఘ త్రేతాయుగమున
రావణుఁజంప రవికులమున హరిరాముఁడై పుట్టిన రథిగట్టుసమయము
న దశముఖుఁడంపఁదవిలి దూతకృత్యమునకుఁజని రాముని దర్శించెదవు
ముదమున నకళంకమహా సవనీ సుతత్వము నీ కబ్బునని చనెగుంభ భ
వుఁడు శుకుఁడావిధమున సద్విజుఁడయ్యె నవలమాతామహుఁడగు మా
ల్యవంతుఁడు సవినయమున దానవవిభునిగని రాజ అవనీసుత పురిఁజేరి
నది మొదలు దుర్నిమిత్తము లౌదవె వినాశకరములై మేఘములు గురి
సె నెత్తురుజడి శివలింగములు రోదనముఁజేసెడి కరులకొమ్ములునల్లనై
నవి యాపురీశిఖరముల గని గవిసె నెలుకలుపిల్లితో ననియె॥ షా॥ ౨

ఒకవింతదనుజేంద్రి యొకబోటిమగవాఁడూ రక ఇల్లిల్లుదిరుగు
నిర్భయమున వికటదంష్ట్రినన వినరము దెఱచుచు నిక్కాలమును తె
ఱఁగు విను సీతను సకలేశుఁడగు రామచంద్రున కిచ్చియుమఱుగఁజొ
చ్చి నను అకుటిలకరుణాఢ్యుఁడై నిన్నుఁగాచు శ్రీహరి రాముఁడై పరఁ
గు నను తత్వము ప్రకటముగా మాల్యవంతుఁడు దెల్పరో షకషాయిత
లోచనుఁడై రావణుఁడుమాటికి దిక్పతులఁగెల్చినానవనీ దేవముని
రూపుని ఒకపేదమానవుని రాఘవుని శరణొందునా మిన్నకలంచము
లు రిపులచేఁగొని హావేమో గానహాగడెదెవరినిఁకబుద్ధిగాదుమగు తా
తని యొంచినాపొమ్మనిన నతఁడరిగె॥ షా॥ 3

రావణాసురువైభవముఁజూచి రాముఁడు లక్ష్మణుని చేవిలుగొని
యర్ధచంద్రాస్త్రమావింటఁదొడిగి నింశాఅఁదీసియేయ నదియ సురాధి
పుపైఁ జనియొక్కటఁపదినూత్తై వెయ్యి సంఖ్యలనుగడచి పదితలల కిరీ
టములుపడఁగొని వెలిగొడుగుల వేవేగదాంచి మావలఁబొదిఁజేరె శర
మా వేళ దనుజాగ్రిణి సిగ్గునగుంధి వేవేగనంతిః పురవాసమున కేఁగిధీర

రీల రావించి భావించి లావునిర్భయమున సమరోత్సవము సేయఁజనుఁ
డు మదాజ్ఞావిముఖులను రణభయుల బీరమణంతు ననఁగ శేషాచల
దేవుఁడగు రాఘవునిచే ననిఁ దెగినమేలని తలంచి రందఱును॥ పో॥

౬౬. నాటరాగము - ఝంపాతాళము.

ప్రథమయుద్ధారంభము.

పల్లవి-గారీ వచోవిజితచారీ విను శ్రీమిత్రాతీ॥

అనుపల్లవి-శూరులై యనికిదివిజారులేగఁదోరణ భేరీ మృదంగముల్
పృథులశంఖారవముల్ వారకమోఁగియించి మహా మకర
హరి కరి వాహనముల నారోహించి ఘనవైరి భయద కర
వాల గదా శూల భిండి వాల చాపములు ధరియించియా
యితపడిరి॥ గా॥

చరణములు-అటకుమున్నే రాఘవాజ్ఞచే వానరుల్ పటుఘోష భీషణ స్ఫుట శౌర్యులై మహావిటపముల్ బలుగిరుల్ పెకలించుకొనివచ్చి కుటిలరావణబలము గూలు రాముఁడు గెల్చుఁ జటుల జయమొందు లక్ష్మణుఁ డినజుఁ డరినోర్చు నిటుజూడుఁడటంచుఁ దలపడి రరులతోఁ నప్డుగడుఁబూనికరణమొనరించునార్భటుల హనుమానంగదనీలకుముద శరభనలజాంబవత్సుషేణాది యోధవరులు॥ గారీ॥ ౧

లంక వాకిళ్ళానిలావృమై కపులు ని శ్శంకననురుల నఖాస్త్రము లవిదళించఁగా బింకముల్ దనుజులెమ్మోయిఁ బల్కినవలి రేఁగి పొంకమౌ పురద్వారముల వెడలిరి తోమ రాంకుశశరాళిచే నగచరులగీలించి అంకెలువేయఁగనిప్లవగులహితులబీరంబడంచి రాజిస్థలిని బహు పంకమయి మేదో మాంస రాశి నెత్తురు పంకిలమైపరఁగె మహాద్భుతముగ నయ్యెడను॥ గారీ॥ ౨

మరలిదితిజుల్ కరుల హరుల దేరుల నతిత్వరగఁబూరికొల్పిసంగర కేళిసల్పిర త్తఱివనేచరులు నట్లనపేర్చిరి జయేచ్ఛగ వేగమును బలము

నుగల్గి వేగముగ నమృతముగొనిన సురలవలె రావణాసురుఁడల సీతా చోరుఁడయిన పాపమువలన నిశిశరుల దొరలు దొరలిరిలఁ జతుర్థాంశ శేషసైన్యముల్ బఱచె భయధృతంబులయి కలఁగి॥ గారీ॥ 3

తనబలములిల్లాటఁగనికనలో కపుఁడై ఘనుడిందర్జిత్తుమేఘములలోదాఁగి క్రిన్ననిశితాశుగవితానములో లివర్షించె వనజసంభవుని వర మునఁ గన్న బ్రహ్మాస్త్రమున మర్కటానీక ముల నెల్లఁబడ నేసె దినకులమణి కోదండదీక్షాగురుఁడ య్యును బ్రహ్మాస్త్రమును మన్నించిత క్షణమూరక యుండిస్వబలముల్ గూలు టరసి యనల సన్నిభ జ్వాలధ్వయద నేతుఁడయ్యె ధనువుఁ దే లక్ష్మణా దనుజు భస్మీకరింతును బ్రహ్మాసాయకం బునఁ జూడు నాబలం బని శేషాద్రి పతిపల్కిన వాఁడుచనె నంతవనచరుల్ బడుట గనుఁగొని రాముండడలి యో హనుమంత క్షీరాబ్ధికావల దివ్యౌషధిజనకమగు ద్రోణనామగిరి గలదదివేఁ గొనివచ్చి కపులబ్రోవు మనఁబావనిదినమునఁ వనితెచ్చి వనౌకసుల సజీవనులచేసి నగమమున్నటివలెనిడి వచ్చి॥ గారీ॥ ౪

౬౭. ఆరభిరాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి-సారదయా ధురీణ సంగిత విద్యాప్రవీణా వినవే॥

అనుపల్లవి-ధీరులైన విరుల్ చెలఁగి భీక రారవముల ను అంకెలువైచి మీఱిన దివి ని రావణుఁడు మదిని నారసి వందురి రాముండు నాకెన్న దేవతానిర్మితుఁడయిన వైరి పోరనతని జంప యూథపులెల్లఁ బొండిటు సేయని వారిఁ జంపుదున నేను॥ సార॥

చరణములు-రావణానతి సబలులయి చని ధూమ్రాక్ష యూపాక్ష శోణితాక్ష మహావీర మహాకాయ ప్రహ స్తాకంపన మాహోదర మహాపార్శ్వులు దేవాంతక నరాంతక కాతికాయ త్రిశిర ప్రజంఘ కుంభనికుంభు లావనచరౌఘములోఁ దలపడిరా రావీరియద్భుత రా

ద్రిరసములే మనందగు గదా ముసలాశుగఛ్ఛురీ విశేష సాధనాళిచే వి
దళించిరి దానవులు కపిసేనాపతుల॥ సా॥ ౧

మర్కటుల్ బలియురయి కొండలఁ బెనుమ్రాకులఁ బండ్లగో
ళ్ళఁ బిడికిళ్ళఁ గర్కశ పదఘట్టన శిలోరు కర కపోలోదరముఖాంగ
ము లగల మార్కొని మోదికఱచి జీమిరిచి తన్నిరనవేగ నసురులెదు
ర్కొనరైరి వైచి లంకకైపాఱిరి కుర్కురశబ్దముల బలీముఖుల్ కొ
లంది నాఁబడక బల్ తఱిమిన ప్రహస్తుఁ డర్కకులచంద్ర ముదితాగచ
ర బలాంబుధిఁ జెల్లెలికట్ట కైవడినిలిపె॥ సార॥ ౨

ఒకనిఁబదింట నూట వెయ్యింట వ నౌకసుల నొక్కొక్కములికిఁ
గూల్చి నికషాత్మజమంత్రి జయప్రశస్తి నెఱయనీలుఁ డదలించి పేర్చి
కడిమి నొకతరుపుఁ బూని వాని తేరుమీఁదికిం బోయి సూతుం జంపి
హయముల మకురడంచి విలువ్రించనీల నిలిచితిఁ కనునొందఁగ నాగ
కేతనుం డిభంబుగతి రోకట నడుప నీలుఁడొకట సొలసి తెలిసి పెఱగి
రివైచి యురువడి రావణామాతులుఁ బొరిగొనియె॥ సార॥ 3

తలలువీఁడ రక్కసుల్ బర్వఁగని తారాసూనుపై నరాంతకుఁడు
చలమున హయముదోలిర క్తినేయఁ జలమున నంగదుఁడు వాజిపడనడ
చెఁ తలఁకొందక వాఁడురథ్నలిం బిడికిటఁ వ్రేయసోలి వాలికొడు క
టఁ దెలివొంది ముష్టిఁ బొడువఁ గుంది పొలిసె నరారియు దేవాంత
కుండ ప్పుడంగదుని దాఁక హనుమంతుఁడాఁ కలిగొనినబులోయనఁ
బొడఁజొచ్చి ఘనుండగు దేవాంతకుని రూపమడంచె॥ ర

అంతకాభీలుఁడగు నీలుండు పెల్లార్చ మహోదరుం డదల్చి త
న దంతిని డీయని డీకొల్పి రిపు తాటించినఁ గపిసేనాపతినొచ్చి పంతం
బు మీఱనగంబు గొని స త్వరంబుగ నేయ కరితో నొరలి గంతుఁ
గొనె మహోదరుం డంత నె జంత్రిమనఁ ద్రిశిరుం డనిలసుతుని శ

రాప్మృతు నీఁజేయ నతండరద మిం తింతలుగఁ జేసి వారివహ్నఁకు తల
లిల గూల్చెఁ వజ్రిగిరింగూల్చులాగున॥ సార॥ ౫

అంజనీతనయుని గదఁగొని ధూమ్రాక్షుఁ జేసిన బిట్టలిగిన్రుప
కుంజరుఁడు రుశైలముదెచ్చి వైవఁగూలెవజ్రదంష్ట్రుఁ బడు బలుని కరణిఁ
గెంజాయకనుల్ ముడివడిన బొమల్ పెంజీకఁటినేలు మైతోడవుల రం
జిలిన కంపనుఁడు తేరెక్కి వెస శింజిని మ్రోయించి పావనిమెయి శిలా
స్త్రములఁ జిందఁగ సకోపుఁడయి ప్రభంజనాత్మజుఁడు మ్రానిచే వాని
భంజించెఁ దేవతలు జేజే యనఁగ॥ సార॥ ౬

గదఁబట్టుగ ద్రిప్పి మహాపార్శ్వుఁడు కాలాగ్ని సన్నిభు రుషభు
నేయఁ జదికిలపడి మూర్ఛిలి తేరి ఱొమ్ము పృథుల కీశవరుఁడు పొడువ
వాడీల్గెఁ విదితుఁడయి మహాకాయుఁడరదంబు వెసఁబఱపి సజ్యకా
ర్ముకుఁడయి చెదరకుడి కపులారా వినుఁడీ కదనము వీరాగ్రేసరుఁ డగు
రాఘవేశుతో గాని సేయ తరమా మాతండ్రి దివిజులగెలిచెఁ గైలా
సమెత్తె నేవటు గావుననలతి గానని పల్కె॥ సార॥ ౭

అంగదుఁడుమహాకాయుని గని యూహా రజ్జులేల మాయయ్య
నుని ఱుంగుదుతోఁకను జుట్టి పయోధి లోముంచఁడె మాతండ్రి ము
న్నఱుఁగవా వెంగలీ యనుచుఁ బాదపమువైవ విశిఖంబునఁ దుంచి
బాణవృష్టి నంగదు ముంచి గదగొనిపోలయఁగ చొంగదొరంగ ఘడెఁ
గపులడలఁ సురారిమొదింట బడిట నొకట జెలఁగి మూట నూట నల
నీల గవయ గజ గవాక్షానిలసుతాదుల నేసె॥ సార॥ ౮

అంత నంగదుఁడు తెలివొంది ఘన గదాయుత భుజుఁడయి మ
హాకాయు ర థాంతరమునకుఁ జని హరిసూత కేతన చాపముల్ నుఱు
మాడె నిర్భర గదల్ వింతఁగాఁ గొనిపోర నపి పొడై యప్పు డయస్ మ
ల్లయుద్ధమున దుందుభి నంతమొనర్చిన వాలిదౌలాప్రవకు సరిగా సద్దుకు

జొక్క బొడిచి వడిఁ గరణోర్విని దొర్లి శ్రీరఘురాము చెంతకేఁగి ముక్క
న వాలిసుతు శేషగిరీంద్రుఁడు గాఁగిలించెను జెలఁగి॥ సార॥ ౯

౬౫. శ్రీరాగము - త్రిపుటతాళము.

అతికాయు యుద్ధము.

పల్లవి-ఆర్యసమ్మతమైహితంబగు నార్యయీచరితము విన వే॥

అనుపల్లవి-శౌర్యఘనగాంభీర్యసమరచాతుర్యాది సహాయుఁడయి య
తకాయుఁడైశ్వర్యవిభవము లనుసరింప న వార్యమయి గు
ణరవముమ్రోయఁ సూర్యానిభ మగు రథముఁ బఱపి య
సురావళి నోడకుమని పలికె॥ నార్య॥

చరణములు-బాణాసారమున వనచర సేనానాయకుల త్రుళ్ళ
డఁగించి సేనానాథులఁ జంపక రామ భూనాథుని నెదిరి సుజ్ఞానమూ
హించి రావణసూనుఁడదలించి మానమే లేమ ఏనెలవు గాదు ఏనీతి
యురాదు మాతో వాదు బూనిమానిసివయినావు గుణహీనుఁడవు కుల
గోత్రమెఱుఁగని వానికిపుడోద వెనిన్నియును సమానుఁడవె మాతోనని
పలికె॥ నార్య॥ ౧

మీనైయంబుధిచొచ్చినా గాని చట్టుమోసినాగాని క్షోణికో్రి
డీకరించినాగాని మానెక్కపండ్లిగిలించినాగాని భిక్షుఁడవయినటించినఁ
గాని గూనిబాపడవయినాగాని దొరతనముమాని మౌనివయినా ముస
లివయినా గాని శాంతిగొనిపోరుముగఁగఁ గలికినయినాగాని నినుబోనీను
సీమీఁద నిడిన తలఁపు మాననసెహరితోనసురవరుఁడు॥ నార్య॥ ౨

జ్వాలభీలంబౌ దావాగ్ని లేల లక్ష్మణదేవుఁడెదిరించి యేలరా
పడుచ రజ్జులుచాలా పేరెదవు చక్కఁగా నిలువు నీకొ్రవ్వడంతు జే
జేలలర ననిన చాలు సౌమిత్రిగొలువు పె క్కాలముల తెలఁగు నెఱ
గవు జరుగు కాలభుజగాభ శరజాలము పాలుగావలదనుచు నుద్వేషా
ఛ్ఛమున నెత్తురొలుక వాలమ్ముగీలించె లక్ష్మణు॥ నార్య॥ ౩

దానబల్ మెచ్చి యీఘనుం డే నన్నోర్వఁగఁ జాలునని యంత వానచేముంచె రావణి రామానుజుఁ డతఁడస్త్రానలముచే దానిమాన్పి పగవాని మైతూపుల వేనవేల్నించఁ గానిష్ఫలమయ్యె హీనునకుఁ జేసి నమేల్ కరణినా లోన పవనుఁడు వచ్చియజుచే దానవుఁడు వజ్రకవచము గొనిపూనెనని తెలిపివన రఘుకులుఁడానిశాటుని కవచముదునిమె॥ నార్య॥ ౪

ధీరుల్ దానవ మానవ రాజ వీరుల్దివ్యాస్త్రముల్బరఁగించి పేరల౯ హరిహరి కరికరి నెరసిన పరుసున పిరుదివియక గెలుపు నుబ్బిన బోరి రరుదార౯ ఘోరశరక్షత శరీరులై గైరికాభరక్తశైలములన నెప్పిరి కలన నారి నరి వోసి బ్రహ్మాస్త్రము దార మంత్రాన్వితము గా నిండారఁదీసి మనుకులుఁడేయసురారిసుతుతలదునిమె దుదినది॥ నార్య॥

ఆలో దేవతలానందమునఁ బూలవానలు గురియించిరి చాలా భక్తినుతుల్ చేసిన తమ్మునాలింగనముఁజేసి మైనిమిరెఁ గరమున దయాలోలుఁడైన హరి బాళిగపులునుద్వేల హర్షాబ్ధిదేలిరదిచూచి సైఁచక నేచి కాలయముల నఁ గుంభనికుంభు లోలి రణకేళి నగచరులఁదోలి తరిమినహరిఁజంపిరి వాలితమ్ముఁడు నతని కొమరుఁడు॥ నార్య॥ ౬

యూపాక్షుండు ప్రజంఘుఁడు మైందు తో పోరాడి రణోర్విఁ గూలిరి కోపోద్దీపితుఁడై శోణితాక్షుని రూపడఁ ద్వివిదుఁడు బొడిచి పాదమునఁ బ్రామెఁ బ్రతాపమనువొంద బాపురేయని ధూమ్రాక్షుని హనుమంతుఁడేపునఁ దెగటార్చి యార్చెను జేర్చి ఆపదలఁబడి పఱచి హతశేషాసురులు రావణున కెఱుఁగ౯ రూపించి రతిక్షాయాదు లీల్గుట యును శేషగిరీశునిరాముని జయ॥ మార్య॥ ౭

౬౯. గౌళరాగము - ఆదితాళము.

రావణుని ప్రథమయుద్ధము.

పల్లవి-సూరిజనసౌఖ్యదాయినీ యీ సుచరితము సునీసువ్రతము కాత్యాయనీ॥

అనుపల్లవి-పోరనతికాయాదిఘనుల్ బడుట కొరాటపడి రావణుండు కనుల్ సమీరసంయుతాగ్ని నెనయుగా ఖరారిపైఁజనఁగా మదినెంచివగమీఱ నింద్రజిత్తులంక కాపాడస మిద్ధరితంబ యిబలంబునడువన్ భూరిసాయుధమగు రథమెక్కి పొగరున నిక్కి నడచెను ద్రొక్కి॥ సూరి॥

చరణములు-వింటగొనయమిడి కపుల నదరంటశరముల నేసి చంపి దంటయగుచు నినసుతాదుల వెంటనంటి మంటలడతు నారాచములచే మదమడంచి బెబ్బులిపేరాఁకట నొంటిఁ బడివచ్చు పోల్కి దశాననుండు హరిగదసెసదిగని త్రిదశకంటకు నెదిరివిభీషణుఁడుగదా కనద్బాహుండై దాఁక నతనిపైనంటిన పగ మయదత్తశక్తిస న్నసశక్తి నేసె సుయుక్తి॥ సూరి॥ ౧

అయ్యస్త్రముగనినాచేసర మియ్యఁబమనతఁడు వధకుదగఁడయ్యాయని సౌమిత్రిస్ఫృపు నెయ్యమెఱింగిచయ్యనఁ బిరిందికి విభీషణు నెయ్యఁదిగిచివి ల్గొనియనికిగరియ్యుండై నిలశక్తివచ్చి నరేంద్రసుతుఁ జొచ్చివెలిఁగెను హెచ్చిడయ్యఁడెయ్యె సకలశక్త్యాశ్రయుం డనంతుఁడు హరికి తగుననుచు నతనికెయ్యది దుర్భరంబెటులైన యిలఁబడె దాన నరభావన॥ సూరి॥ ౨

సోలఁబడియున్న లక్ష్మణుని చాలి కరములనెత్తఁబోయి వ్రాలి రావణుఁడు సిగ్గుపడె జాలిజగతిమూలమై తగువిరాట్పురుషుఁడై పాదలు విష్ణుగదలపఁగ సురారి కేలీల నగు రావణుఁగనియొ కింతలోనఁ జవిపావని యశనిఁబోలుపిడికిటను బొడువమోకాళులుభువిన్ మోదఁబడి ఇ

లేఁడు ముక్కలన్ జాలరుధిరముగ్రక్కెలక్ష్మణున్ సామీరిఘనుండై కొనిచనెను॥ సూరి॥ 3

రామతుష్టనాథుఁడనిలజుని సామర్థ్యముఁబ్రియముగనిపొగడి భీమాటోపమునధనుర్ధరుఁడై మారుతి నెక్కి కొంకుఁగలుచునాఁటిరుద్రుని వలె గదియఁదెలిసి దనుజకిరీటిమహాహర్షణమునఁదే రెక్కిరాఁగను నరాధిపుఁడు బాగ్వాలదల్చిపోరాదైత్యాధమా బ్రదికిపోతే న పరాధము సర్వసముఁడనైననాకేమిటికిఁ జేసితివి నినుభక్తియిలకిడుదు బలిగననెఁగడుఁగెరలి॥ సూరి॥ ౪

శ్రీరామునినుడివి వాహన మైరాజీలు హను మంతునేసెసు క్రూరాస్త్రములరావణుఁడు కినిసివానరాగ్రణినెచ్చి భూరి తేజో బలంబునవృద్ధి బొందెఘృతముచేనగ్నివలెన్ రఘువీరుండపుడంజనీకొమరుని వివిక్తసవ్రణునిగని రావణునితేరు గుఱ్ఱములు గొడుగువిల్ సారథి కేతువుఁద్రుంచి యర్ధచందురు లకోరియలఁ బడల్చెకిరీటము ల్గూల్చెర విసముల్లసత్ప్రభముల్॥ సూరి॥ ౫

బాణావళినెచ్చినావిపుడు ప్రాణాలతోఁ బోశ్రమదీఱఁగోణాధిపానాబలమరయ జాణవై రేపురా కానీ యనీ నృహరివఱుకవాక్యాండములనెచ్చి డగ్గరి కరేణు పతిమృగపతిచేఁబడి యరిదివిడువఁబడిప అచుకై వడిమానమేది రావణుఁడు పాఱి కడునడిక్ లంకఁజొచ్చె మదినెంచె నాశ్రీనివాసుఁడే రాముఁడు ధరణి శేషగిరిధనియనంబరఁగెనని॥ సూరి॥ ౬

౨౦. తోడి - అటతాళము.

పల్లవి-రామసంజీవనౌషధికల్పలతా - శ్రీమైన కాసుతా వినవే॥

అనుపల్లవి-ఆమీఁద వగచె రామచంద్రుఁడు హాలక్ష్మణా హా యని విలపించెను॥

చరణములు—తానువిష్ణుఁడైననుమాయ చేనుజగమునెల్లనుమో
హింపఁగానుమదినెంచి నెవరుమించితిక్షోణిపైఁబడి మూర్ఛసొ్రక్కియు
న్నవానిజూఁచి కన్నీరునించి నానోముఫలమా నాపెన్నిధానమా నా
నీడ నాఁకోడ నేనీతోడఁ బూనిరాఁదలఁచి నినుఁ బిలిచినగాని పల్కవ
దేకోపమా నేనన్యుఁడనే కరుణజూడగదే నన్నుగన్ను లలరఁగనవె
నృహరి॥ కామ॥ ౧

అంతరాముఁడు చింతాకులుఁడై ధీ మంతాయోహనుమంతా
రానా సంతాపముదీర్చవా సంజీవనిఁ బంతముతోఁదెచ్చి ప్రాణములి
చ్చియీఘట్లతమ్మునిజేర్చవా మంతుకెక్కినీమహిమనకొంతదేపా
వనిమొ్రక్కిచనె నా చక్కనంతయును జారులవలనవిని యసురపతి కా
లనేమి గృహాభ్యంతరముఁజేర వాడతనిన పర్యలఁ దనిపి కార్యమేమని
యడిగె॥ ౨

రామానుజప్రాణమీమారుతి దివ్యసామద్రికిఁబోయె నామార్గ
మువిఘ్నమామాయలుపన్ని యీరేయిగడుపునీమేలుమఱువన నుద
కాశ్యునికాలనేమిబోధింపనెన్ని మామారీచుఁడేమాయె నట్లనె నేన
నుమానమేమి రావణానీజీవనమేమిహితనుతపౌత్రబాంధవు లీల్గిరవనిజ
చే నేమి తనువేల హరికినిచ్చి సీతనీరాజ్యము విభీషణుని కిమ్మనెను॥ కా॥

మునివైయడవికిఁ జనివైదికకర్మఘనుఁడై విబనస్థలివైతగునునికి
గొనివైరాగ్యమున విషయాసక్తిఁ జనునింద్రియములమెల్లనడిగిచిపర
మాత్మనెనయించి చిత్తముననిను ప్రకృతికివిలక్షణునిగాఁదలపోయు
మనఘ చరాచరజగ ముబుద్ధ్యాదికములను బడెడిదేడిదిచతురా ననుఁ
డుమునుతృణముతుదయా నిదివిను ప్రకృతిజన జననలయ కారణము
దిదెమాయ యనఁబడుననెనతఁడు॥ కా॥

శ్యామారుణశుక్లభామాకృతిఁ బ్రజల నామాయసృజియించి
కామక్రోధాది నామాద్భుతసుతులను హింసేచ్ఛాది భామినులఁగని

యదిబహు బాళిఁజెందించఁ బరమాత్మ నీగతులను ఏమియొల్లనియా త్మేశునందదిస్వగుణస్తోమము నారోపించుదీపించు స్వామి నిర్మలుఁడైన ను బ్రకృతి సంగియై వెలిఁగని బ్రమసి తనుదామఱచి గుణ మోహి తునిఁగా దలఁచితనుదెలియు క్రియ వినుమ నెనతఁడు॥ గా॥ ౫

ఏకాల మునవివేకాఢ్యుండైన శ్రీకారణగురుని చేకాయికమో హాశోకాదికములేనివానిఁగా దెలియం జేకుఱునత్తఱిమరల్చిచూడ్కిఁగ ను నాత్మజీవన్ముక్తుఁడై ప్రాణి ప్రాకృతగుణములచేఁ బడకనీవు నిన్ను-పరిశీలించుయతూనికశితూ కరుణదక్షుఁడవై ప్రకృతి కవలివెలుఁగని యాత్మను దెలియ నీకౌదవు ముక్తియదిబళువే ని సగుణాత్మధ్యానము ను జేయుమనె॥ కా॥ ౬

ఉదయార్కోజ్జ్వల హృదయా బ్జకర్ణికా భ్యుదయాసనమున స దయామతి సీతగదియ నలరునాస కన్నవయుదుడై పొదలువాలి మెఱు పు బోలుచేల నానికదలునందెలవానివిదిత వనమాలాన్వితునిగఁ గౌ స్తుభహారాంగద కటక కిరీటుని వీరాసనునిముద మొదవ కేల్ దోయివి ల్లమ్ములఁ దాల్చికొల్చు లక్ష్మణుతో సదరహాసముగ బల్కు రామ చంద్రుధ్యానింపు మధిపా యనెనతఁడు॥ కా॥ ౭

ఈరీతిగ హరిచారిత్రము వినుము చేరిశుభములవ్యారి క ర్మా నుసారిగావచ్చిన దురితౌఘములు తొరిచెడుఁ గార్చిచ్చుదారిలో మీాఱి కంటకమునిల్చి హెచ్చునా మారవికార పౌలస్త్య వీర వైరముమాని భక్తిఁబూని శ్రీరాముఁ బరిపూర్ణు నెకసిసదారూఢభావ భావితుని శ రీరనామ రహితుని శేషా దినివాసుని దలఁపు మనె మారీచుఁడు॥ కామ॥ ౮

౭౧. కన్నడరాగము - ఝంపాతాళము.

పల్లవి-శరణాగత సంభరణా - వరకువలదళనయనా కృతతుహిన కరచండకిరణా వినవే॥

అనుపల్లవి-పరతత్త్వాశ్రయమహాత్మా వేద్యసుధాత్మా - పరుణిబల్కు - కా
లనేమిపయిన్ రావణుఁడు కెరలితప్తఘృతంబునజలంబు వ
డినక్రియ - మెఱసినినుఁడుత్రుంతు నామాటమీఱితి పరుల
చే - లంచములు గ్రహించిరామకిం - కరుడవై గురుని
పోల్కి బోధించెదవరరేయనఁగినుకవల దంచుగదిలెవాఁడు॥
శరణా॥

చరణములు-హిమవన్నగపార్శ్వమున వసమురచి యించికాల
నేమి మునివలెనుండెను మించి సుమీరసుతుని భ్రమింపఁదలంచి అ
మితజవంబునను గపివంశమణివై వాయుసాధ్యుఁడై యేఁగుచోఁబుష్పా
శ్రమముగని తెమలితో్రవ తోలంగెననికలంగి యీసంయమినడిగిపో
దమనుచుఁ బోయితత్పాదములకు మ్రొక్కి దేవరామభద్రదూతను
హనుమంతుండనఁదగువాఁడ దృష్టాతురుఁడఁనుద కముఁజూపు త్రావిపో
యెద ననిపలికె॥ శరణా॥ ౧

అమృతోపమమహా కమండలముతోయంబు ద్రావు ఘలనిచ
యంబు దినువినుతంబు నమంత్రముగనిత్తు నౌషధంబు సమరతలంబు
నఁబడిన లక్ష్మణుఁడెలమి సమరసర్వకాలవేత్త యనగాఁ దెలిసెను శ్రీ
మముదీర్చుక రేపు బొమ్మురే పకడవని తమకమునమానిపలుకగుం
భజలమల్పము కొమరున సరస్సునటునిఁ బంపిచూపింపు సుమహితయ
ను పవమానసుతు వెంట శిష్యునంపి మడువుఁజూపి రమ్మనెఁ గపట
ముని॥ శరణా॥ ౨

కొలనాద్విజుచేననిలజుఁడు గాంచి కోర్కెమించి కనులు ముకు
ళించి ప్రవేశించి జలంబుద్రావెను సంభ్రమించి బలుమకరిమ్రింగెను
హరిప్రవరుండు తడబడక తనహస్తములనడువక వెస మొసలి తలబ
గిలి మృతరైమదవతిరై చూపట్టి బలియుఁడ భవద్దయను శాండిల్యు
శాపము పొలిసె నే ధాన్యమాలినియునా సురాంగనను ఘలదు ష్ముని

యనుచు నమ్మనిటమ్ముఁ గనిన వానిఁజంపి విజయముచేయుమని యచి
చనె॥ శరణా॥ 3

అతివేగమె యాంజనేయుఁడటుపోవహా ఇదేమి ఇంతకురామి
యుపదేశమిత్తు తత్వ దక్షిణ యీ గురుస్వామికుతుకము నందినమేల
నఁ గొమ్మనుచుఁగుటి లయతినిముష్టిఁబొడుచన్ రాహితుండపుడు మత
కములు బన్నుంగ మరున్నంద నుం డన్ని వితగానొనర్చి కాలనేమినివ
ధించెవి తతమాయికుని భటుండుమాయలఁ బడునె శ్రితహితుఁడా
క్షీరాబ్ధిదాఁటి ద్రోణగిరి జేరి యౌషధములను గానక గిరిందెచ్చె॥ శ॥

ధరమత్తటి మారుతిడించి రామ ధరణీశుపాద సరోరుహముల
జోహారు శిరంబొరయసల్పెను వేమాఱు నరహరి యాదరణమొఱయం
బ్లవగకే సరికుమారుం గౌఁగలించె సుషేణుండౌషధ వరముగొని సౌ
మిత్రికి శ్రీమీఱ జికిత్స నెఱపెనఁట నిద్రపోయిలేచిన టులనెంచి నిలు
నిలు దశానన పోరిగొందునీవెచటఁ జొరగల వను ననుజన్ము శేషాచలే
శుఁడగు రఘుపతిశిరము మూర్కొని యెదనుంచె॥ శరణా॥ 4

౭౨. ఉసేనిరాగము-అటతాళము.

పల్లవి-మాంగల్యమూర్తిలస - మానకీర్తిహృతాంగజార్తివినవే॥
అనుపల్లవి-ఉప్పొంగిరామభూజానిప్లవంగ - పుంగవులతోడ నప్పుడు
విభీషణోపాయ సంగతుఁడై పోరికింగ డంగెనంగదాదులు-
తుంగగిరి శృంగ తరు ధరులై - సింగముల భంగిని జెలం
గిరి॥ మాం॥

చరణములు-రావణుండుకొలువు లోవసించిరాక్ష సావళిఁ గాం
చియనెరాముఁడు నరుండా భావింపమదిని నారాయణ దేవుండువిధిని
ణఁయమతనిచే చావునాకిది నిశ్చయమిందు కైవగవఁగాదువిసనరణ్యఁ
ఙఁ భూవిభుఁడనుచిట్టె మావంశజుండైహరివిను నీవారిఁజంపుమని
పూనెఁ గావలయుఁనని గావ కుంభకర్ణుని దాఁవిశుఁదోడి తెండని పంప

ఘటులేగి వివిధముల బోధ గావింప మేలుకొని సురఁ ద్రావిభుజియుం
చిచని సభన గ్రిజు పదములకు మ్రొక్కనినుజుండు॥ మాం॥ ౧
ఆదరించితోడ మీఁదనిడుకొని యాదశగ్రీవుండనియె దమ్ముఁ
డా పోద్రోయరాని వెతవచ్చెనిం కేదిగతి దీనికీయనిలోగ్రి వ్యాదవరుల
నిర్మూలనమాయె నీదుకృపాణిచేఁ గానిరా మాదిశత్రుల గర్వముడుగ
దనిన నవ్వి యతండన్ననుగన్గొని మున్నేఁదెల్ప లేదాదీనఁజేటగునని సీ-
తాద్రైత సాత్వాన్నారాయణుండు యీవాదులేల నారదమౌని యొక
నాటినిశిగిరి మీఁదనేనున్నతఱిరా నమ్రుఁడనై యుదంత మడిగితినని॥
మాంగ॥ ౨
దేవతలు మీచేవం జెడిపోయి రావణ కుంభకర్ణాసురులచెట్ట
మీ తోవిన్నవింపవచ్చితి మన శ్రీ దేవుఁడనుకంపమతి పెఱుగుంచి
వేవేనిలింపావనుండై పరమ పావనరఘుకులో ద్భవుండయ్యెననిసుర
ముని పనివినెగణుతింపరా మావతారసహస్రాంశ ననుమాహరి లీలా
వతారము లెవ్వియైన రాముఁడు శివుండు నీవు రామునిభక్తి సేవింపు
మెవ్వారావిభు భావింతురనుఁగులైపార వ్యయసుఖముగాంతుర నెదై
త్యుండు॥ మాంగ॥ 3
కుంభకర్ణు వాగ్దంభమువిని యూర కంఠేకము క్రియున్ ముఖ
మొప్పఁగ జంభాహితారాతిని మరణవి సంభ్రముకై రా రాఘవాస్త్ర
కుంభత్ప్రహారహతి నేచివి జృంభించ లేవు నిద్రించంగఁ లెమ్మంతండ్రియ
నె నాకారాదు ర్లభితశాఖలతాంత బంభరుండితండనిరా నంభోధర
మువలె మేన మరఁగోటదాఁటెది కుంభికరదృగ్గోస్తంభవిన్యస్తనిస్తుల-
దంభోళి సమధికకదా వష్టంబుఁడై వెడలె ఘటకర్ణుఁడు॥ మాంగ॥ ర
పౌలస్త్యుఁడబ్ధియుల్లోల్లముగనార్చి యాలమున గపులకీ లెడలిం
చి జము పోలికరాఁగా నన్నకుమ్రొక్కిలీల ననురాగావహా దృష్టినను
బాలింపువేగా విభీషణుఁడ మేలెంచి బాగాబోధించితి నేలం కేంద్రుని

జగన్నాథ రాముఁడు సీతనిమ్మతని కవఁగా సాలోఁగా గరవాలహనుమ త్ప్రచండుఁగణంగి నన్నుఁదోలె రాముని చరణతో యుజముల్ చేరితి ననఁగ సమ్ముఖుండై యుతం దతనిం గౌఁగిలించెను శ్రీనొంది చిరంజీవయి శేషగిరిపతి జయమనుమనెరు॥ మాంగ॥ ౯

73. మధ్యమావతి రాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి-సారవచన రచనా విశారద క్రూరదానవఖండనవిశారదా॥

అనుపల్లవి-ధీరుఁడై కుంభకర్ణుండనుజుని నూరడించి మదించియుండుట వైరుండాప్తుఁడని తెలియదని సమద వారణమువలెఁ గూల్చెఁగపులను ॥ సార॥

చరణములు-దండి మగలనగలించగని కోదండమెక్కిడి యుఖండాసుగములు చండభాను కులుండు దనుజవరు గండడంచిమించి నిండు కోపమున ననలాస్త్రమున ఖండించెను వానివలకేల్ మొండుగాదని కిరిండనగచరులు బెండాబుడసరై పడిరి విను॥ సార॥ ౧

పెరిగిన పగచే సాలవృక్షము బెరికికొని నృకేసరి కెదురైవాఁడరుగఁగా నరుదేరంగనిరాము ధరణీపతి చెంగలువ సరములాగొనరు కూవ్రులఁజూపి పఱపు బాహువునటికెనైంద్రమునఁ బరువుతో రాసుర కాళ్ళదుంచె భల్లెమున నేడు పిల్లతూపుల॥ సార॥ ౨

దొర్లి దొర్లి బడబాముఖముకియ దొడరి నోరుదెఱచిచంద్రుని మెంప దర్లురాహువుమాడ్కి రామునిపై దొర్లగనియప్పొగరుల దొర్పసేసెను రాముఁడైంద్రమునఁ బొర్లి తలపడెనులంక భోరనఁదమువ్రు నీరధిఁబడెను॥ సార॥ ౩

లంకగోపురము గూల్చెఁదలతోఁ బొంక మేదిజలధితిమింగిలాది సకులంబ చుతనువు పడిచదిపె జంతుకోటిమిగుల జంకుదీఱి నుతించి విరులజడి వొంకముగ సురలుగురిసి శరుఁ పంకజాత నేత్రుని ధనుర్బాణపాణియగు కోదండరాముని॥ సార॥ ౪

తామునిగనుగొన దేవమునివరులామని కొన్ను ప్రేమ నేగుదెం చిరి ధామచే దిశలు వెలుగ నుతించె దైవతఘునివారిని రామచంద్రుని గురుని కువలయశ్యామసుందర శరీరుని దయా సామదృగ్గళిత నిజాశ్రి తార్తుని సామిని శేషశైలాధిపుని॥ సార॥ ౫

౭౪. పూరిరాగము - త్రిపుటతాళము.

పల్లవి-శ్రీజగన్నాథ హేరఘువరదయానిధే॥ శ్రీజగ॥
అనుపల్లవి-ఓజసా తేజ సాంబ్రాజ్య సేత్వన్న మోహా రే॥

చరణములు-కారణా కారణాఘనివారణ నారాయణ ధారణా శ్రియపరిమాత్మ॥ శ్రీజగ॥

నిఖిలలోకాధారసాక్షిణ విశ్వస్యబోధాకర సుకరూపమా యా మనుజశరీర॥ శ్రీజగ॥ ౨

పూర్వోపి సర్వేషాంస విభాసి స్ఫురసి త్వమమరాత్మనాంకర్ణ ధారో భవాంబుధేః॥ ౩

ఉన్మీలయేన్నేత్రి సృజసిజగదుప సంహారసి విన్మాత్రోత్వాయిస స్మనో నిమీలనేన॥ ౪

యస్మిణ భారతీదంచరాచరం యస్మాద్భవతీదం తస్మై బ్రహ్మ ణే తేనమః॥ శ్రీజగ॥ ౫

ప్రికృతి పురుష కాల వ్యక్తావ్యక్త బహురూపిణ జానంతియం సుకృతినోఽముక్ష్మయి రామాత్మనేనమః॥ శ్రీజగ॥ ౬

త్వాం సర్వజగదాధార మూర్తిమితి వదతి శృతిరవికారంసా శంపతిజ్ఞానరూపమూర్తిం॥ శ్రీజగ॥ ౭

నాధిగచ్ఛంతి బుధాః శృతివాదినస్త్వత్ప్రసాదంవి నా విరో ధాద్వైతి కాద్దేవనిశ్చయం॥ శ్రీజగ॥ ౮

విలసతోమాయాయనాక్వచిదపి భేదోరనేరివ తే జలదర్పణాదిభి ర్దృశ్యతే॥ శ్రీజగ॥ ౯

కామత్త్వోభ్యాంత్యా కల్ప్యతేమనసా విషయంతవరూపం దృశ్యం కథం కథయ దృశ్యాభావే ధ్యానం కధం॥ శ్రీజగ॥ ౧౦
హేహాశేత్తే వతారేషు రూపాణి సుహృదో ధ్యాయతి యేతే హితరతిసంసారార్ణవం॥ శ్రీజగ॥ ౧౧
కామాదయశ్శత్రవో భీషయంతి మామతర్నార్గాలాః యధా మూష కాః తథాధర్మసేతోః॥ శ్రీజగ॥ ౧౨
మానసవాక్కాయి కైస్సద్గురురూపధ్యానస్మరణార్చనేషు ధురీణానా సంస్మృతిర్గోష్పదాయతే॥ ౧౩
మామవనే వేత్వాం శేషాచలస్వామిన్ మణిరఘూణాం సునామన్ శ్రీయోధామన్ భూమన్॥ శ్రీజగ॥ ౧౪

౭౫. పంతువరాళిరాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి-భాషాపతినుతగుణ - భూషాపరితోష యోషామణిరో వినవే॥
అనుపల్లవి-దోషాకరాంతకుని - భూషించి నారదుఁడు తురషాణ్ముఖ్యులఁగూడి - భాషింపుచుఁ జనెవిభీషణాకృతికిఁగుంభకర్ణుఁడు చేర్చి మృతుఁడౌటవిని దశాననుఁడురోష శోకములు బెనఁగొనఁ గొలువులో నేలపైఁబడి మూర్ఛిల్లెను॥ భాషా॥
చరణములు-ఘోరునఁగన్నులనీరు వరదలైపార నోరుబెఱచియడలెను అనుజుఁడాయని పేరునుడివిబడలెను వీరుఁడాయింద్రజిత్తు కారుణ్యమున నెత్తి శూరులేద్దురె నేను పోరునరాఘువుల వీరమ్మ బీరుఁడితండనమాన్పి నీబుణంబుదీర్చ్చెద నను బంపగదే రాత్రించరశేఖరయన గారవమున సెల్వొసంగెను॥ భాషా॥ ౧
సన్నాహసేనలతో విన్నాణిమైరావణి కన్నవారెల్లఁజెల్లఁగ నికుంభిళలో నున్నయనలుఁడు వెలుగఁజెవ్వారుచెంగల్వాలుసిగఁజుట్టి సూర్యపుటము వన్నెపటముకట్టి గట్టి - మిన్నా కెంజాయపూఁత సన్నఁగా

నలదిసృక్సృవాది కు శోన్నతాస్త్రరణుం జై హావిస్సువరి సన్నుతియు
జ్ఞయేస్వాహా యని నిష్ఠతావదలక వేరిల్చె॥ భాషా॥ ౨

ధూమసంతతి భూనభోమండలమునిండ రామావనీందురిందు
గనివిభీషణునిచే నామార్గము లెల్లవిని యామాయవిందురింతునే నాగ్నే
యాస్త్రమునఁ జూడుమా మిత్రాయనిననాతో సౌమిత్రినిఁబంపుమి
యామినీచరునికి పదునాల్గేండ్లాహారనిదరిలు లేనివాని చే మృతి మిత్రి
యనిన నెచ్చెలిమెచ్చి భూమీశుండు తమ్మునిఁజూచె॥ భాషా॥ 3

శాంతాకారాయ అ నంతాత్మనే న మ శ్చింతాలతాచ్ఛేదినే
రామాయ సీతా కాంతాయ పరమాత్మ నేయనిన లక్ష్మణుని సంప్రే
మ నెంతో దీవించి యాచి యింతింతనరానిశోషించిమన్నింప తిచ్చెఁ
దాశరథి హనుమంతుపై నెక్కెలక్ష్మణుఁడు కపిసంతతుల్గొలువ విభీషణు
తో మంతుగన్న పరాక్రమాలాపము లంతంతఁ బలుకుచుం జనెను॥
భాషా॥ ౪

మితిమేర లేనిబల ప్రతతిగొలువభల్లూక పతిజాంభవంతుఁడుబ
రా బరిసల్పివాలి సుతుండుసురటివిష్ణురఁ జతురుండయినల్వురు సచివుల
తో విభీషణుఁడ నంతుఁడయిగొలువనెఱ దొరననుచురామానుజుండు
రణ రతిమదిఁ ముప్పిరిగొని నికుంభి శకువెన్సఁ జని తదేకనిష్ఠాన్వితు
నసురవర సుతునిఁగని గొనెను విల్ శేషాద్రిహరినిఁ తలంచి॥ భాషా॥ ౫

శుద్ధసావేరి - అటతాళము.

పల్లవి-శచీసీసందర్శిత మణిదర్పణా మహారణనిపుణా - సమదారి
దమనా వినవే॥

అనుపల్లవి-శుచిపరిమితా శుగమునునాజీ - సుతుఁడాజి చిలుక తేజిదొ
ర - రుచిందనరి యిందరిజిత్తుమేన - రూపడంచి చలియిం
చఁగభంచి - నచరాచరఘా జగంబులకు - పరిమురకేంట

కుడనక్కజను నిన్ని చటఁదు(గించి ప్రభూతబలి - యిదుడు
చూడుమని కడఁకతోఁబలికె॥ శచి॥

చరణములు-(ద్రోహిసీమంత్రిమును షనిగొన నాహుతాశనున కిచెనినుగఁబూ ర్ణాహుతిగ చేతు ననిన లేచి యసురవరసుతుండతనిఁజూచి శౌపలబలమున నిన్నుజం పెద (బదికిపోలేవసిర మెక్కి సాహసంబున చాపమెక్కిడి శరములువడి బరపె నరుఁదుగ వే హనుమంతు న్మొగం బగలనేసి పినతండ్రిసిగని నీదేహమేలకాల్చనే ననువ ధింపించం గడఁగి తివనిపలికె॥ శచి॥ ౧

ఓరిసీవిటు జూడుమనుచు పోరిగెలు పెదఁ గోరిముంచెను నార షపుబడి సౌమిత్రి సు రారికొడుకడరె నతిబలులు కేరిదూరికటూరిచూరి గు తారిపేరిడినలకోరిలఁ జీరిచేరిబలారిన్పృతుల దారి నెఱసడివారిమెరవడి యేరికినై నక్కజగంబులను యెఱుంగనుపోనిపాదలుకదలిక మారుమారు మను నదల్పులను తీఱదొకనినొక నేలపొగడ॥ శచి॥ ౨

భానునిభమగుచూడ్కి నారాచ బాణములులక్ష్మణు ననిలజుని విమలముఖాబ్జముపదింట విభీషణునేసి నానరుల గజగవయగవాక్ష వా లిసుతముఖ్యులబడల్చిన దానవాగ్రణీవిల్ దునిమి రా మానుజుఁడువాఁడె న్ని వింద్లెత్తి న మానకపొడిఁజేసి సౌమ్యసిలజేయఁ గానేలఁబడి మూర్ఛదేఱి పూనియన్యధనువునశరములు పుంఖానుపుంఖములుగనిని చె॥ శచి॥ ౩

మేటిమాయలవాఁడు వీఁడొక పాటివాడనక దెగటార్పుమిదేటికి ననువిభీషణునుడిపాటించియా రాజమౌళి సాటిలేక శ్రీరామచంద్రుఁడు సత్యసంధుఁడు విజయశాలియ నేఁటి మాటనిజమేని వీనిఁ గీటడంచునని యైంద్రబాణమేయ నూతనమణికుండలములు సకిరీటరుచిర తిలకంబ గుతల పాటిదప్పియిలపైఁబడెసుర కోటివొగడను కిరీటియనుచు॥ శచి॥ ౪

ఒత్తెశంఖము స్వర్ణపుంఖము వాత్తిధ్వని జగమునిండఁగరఘు సత్తముఁఢరసి యిదితమ్ముని జయసాధమని వొదలెఘుదని క్రొత్తగాయ

ముల తగుమైత్రిఁ గువలయేశ్వరు పాదయుగళికి నొత్తమిల్లినఁగుర్చ్చి
కౌఁగిట నునిచెలక్ష్మణు నాప్తైరామనీ- చిత్తము కరుణాయత్తమగుటఁ
జేసిగెలుపుగొనివచ్చితి పురుషోత్తమాఖ్యనొనరి శేషగిరి నుండుహరివ
నుచుఁ బలికెనతఁడు॥ శచి॥ ౫

77 శంకరాభరణరాగము ఆదితాళము.

పల్లవి-వినవేరమాదత్తకర్పూరవీటి-వినుతాచింతగుణపేటి॥

అనుపల్లవి-వినవేరావణుండింద్రజిత్తగచరులమేటి వీరులఁగూ
ల్చిన కూఁతసామిత్రి జయధాటి॥ వినవే॥

చరణములు-ఇలఁబడిమూర్ఛ మునిఁగిలేచి పెంచు వలెనోరుపగులం
బలవించు దిశలుతిలకించుదలవంచు హాదైవమాయంచు ధృతిడించుఁ
దనువేటికని యెంచునంచు॥ వినవె॥ ౧

ఈతనిగుణములెన్న నూరోవెయ్యో- యిఁకగెల్పు పాతరోను
య్యోతల-పోతలాయెను విన నవ్వులాయెను కుయ్యో మొఱ్ఱో య
నునిలింపుల కయ్యోయనియెను॥ వినవె॥

బ్రతుకేమిటికని యింతటికిసీతా సతిహేతువనిలోక. మాతయన
క-కాతరుండయి కత్తిదూసివ్రేయఁగడంగవాఁత-మితియనవలెనిది రా
వణున కేదిసీత ॥విన॥ 3

స్వామిబ్రహ్మకులము నందుఁబుట్టి-చంపుదురాస్త్రీలబట్టి శ్రీ-
రామావనీంద్రుని గెల్వుమనగిట్టి-రమ్మనిదిగిచెను సుపార్శ్వుండుచేపట్టి॥
వినవె॥ ౪

తిరుగవచ్చి కొలువుకూటముఁజేరి- త్వరగామంత్రులంజీరికరితురగాదులనెక్కి- రండని శేషగిరి- హరిగాఁ దలంచె రామచెంద్రునిమాయదారి॥వినవె॥ ౫

· 78 రాగం. కన్నడగౌళ-ఆదితాళము.

పల్లవి-వినవే కోదండధారిణే- విమలయోగి మానససంచారిణే॥

అనుపల్లవి-ధణంధణమని భేరిమ్రోయ రా- వణుండులోకవిద్రావ ణుండు వెడలె-దనయుఁడింద్రజిత్తరిచేఁబడిన దావంతమునన నికిసేనలతో॥ వినవె॥

చరణములు-బాణతూణ కృపాణధనుగాది బహుసాధనములఁ దనరు తేరెక్కి- పెళపెళద్రొక్కి-పొగరెక్కి-తానిక్కి- చూచెరామునిచక్కి- నాణెమగువిల్లెక్కిడినృపతియ-నూనమైన నారాచగతినెంచె- మేనుస్రుక్కి-నెత్తురుల్ గ్రక్కి-దల మించెనెక్కనైనఁజిక్క-నీక॥వినవె॥ ౧

మిడతలగ్నిలోనబడి కాలిన-వడువైదళములు నృహరిచే జచ్చి నదిగనినొచ్చి వెన్నిచ్చి-కడువడిఁబరచి లంకజొచ్చి-ఒడల్ వడవడంక రఘుపతి-యడరివెంబడించె నని దిగులువడి-పుడమితేఁడేడ నేనేడని పొగడెంబదినోళ్ళ హరిరావణుఁడు॥వినవె॥ ౨

నేనురావణుండ నిది లంకయని-తానెరింగి శుక్రసన్నిధిఁజేరి మ్రొక్కి-కోర్కి- వినువైరి నేనోర్వఁగ సెలవిమ్మనిన నోరీ దానవాధిప యవిఘ్నముగ బాతాళ హోమ మొనరింపు సపరికర-మైన రథమగ్నియందొగిఁబుట్టిన నెక్కి- శేషగిరీశు గెల్వుమనె॥వినవె॥ 3

79 నాదనామక్రియ ఝంపాతాళము.

పల్లవి - వినవే॥

అనుపల్లవి - ఘనవేదాంత దానవానీకములు తనచుట్టు కావలుంచి హర్షించి మొనసిపాతాళగుహ ననలునిఁబ్రతిష్ఠించి మనుచుగురునాజ్ఞ హోమము సేయఁగాదొడగె॥ వినవె॥

చరణములు-ధూమసంతతిభూ నభోమండలమునిండ శ్రీమన్నృపాల తిలక అభిచార హోమమిది యనుచుబలుక విభీషణు ప్రేమఁగొనియాడి పంపెను హనుమదాదులను శ్రీమిహిరనందనుని తోత్వరతో రామువిభునికి మ్రొక్కి-లంక కోటలుదాటి వేమారు వానరులు వెదకిరి దశాననుని॥ వినవె॥ ౧

సరమయను చెలివిభీషణుని పత్నియతండున్న తెరగుచే నన్నుం బాపగుహవాతి మరుగుశిల మరుగు బాపనలువు పడిచూలెంబడిమహా మాన ధరుండయిన రావణుని శిరములుగలక గుదియలమోదచలమటి యచలుండయి యున్న తటిని మందోదరిని కురులు పట్టియీడ్చుకొ గొనివచ్చె నంగదుండు॥వినవె॥ 2

నైకముడిపీడెంజీరయుం బోకముడి పీడెశ్రీకరంబగు మొగంబు చెలువెడలె నాకుమార రత్నంబు లేమినిట్లు చేకూడెననె కాక లీకల రవ కోకిల కంఠముగ నడలెను బడలెను యీకష్టమునకు లేదు ఇంతయిన సిగ్గుయిక రాకొమరుచేకొనరాదే యనిపొగలె॥వినవె॥ 3

వాలుగొనిలేచిసతి వదలుమనియసురపతి వాలికొడుకు నువేసి ను హోమమది చాలించి మదిరోసెను కపులుంజని రాలోలనయన లా లనముంజేసి వగపేలదై వాధీనము యీజగము కాల జ్ఞానావలంబన మొందుమజ్ఞానమూలంబుదుఃఖమోహములహంమతియున నెను॥ వినవె॥

దేహాద్యనాత్మలందీయహంబుద్ధివల దిహసంసృతి మూలము అజ్ఞానదోహళము నింద్రజాలము ఇది చాలుసోహమనవలెనాత్మ శుద్ధ డజరుండుమమ త్వాహంకృతివిరహితుండు సాత్యుతుండుదేహేంద్రియప్రా ణధీకాలకర్మ సన్మోహాదులకు ద్వంద్వాదులకునన దశముఖుండు॥వినవే॥

నేనురాఘవులనని లోనణచి వత్తు నిటు రానేరకున్న జిత్తుము క్తియనువిధానంబుం జారబుత్తు నేనెటులయినం గానిమ్మవలసీతంఖడ్గము నందునిమియామేనగ్ని బడవేయవేడాయ వే నానాతినాడంబగన్నాయ కుండతనింగెల్వగా దన్యగణ దుర్జయుండనెను॥వినవె॥ ౬

మునుమత్స్య కూర్మకిటిమనుజమృగ వామనధ రణిదేవతారూ పమైనాసామి మనవంశభూపాలకనిలింప రాజపితృగణముల సముద్ధరిం చెను ఇపుడిలను ఇనకులమున శ్రీరాముండనంబుట్టి నిను । జంపమొనసి నరుండు ధాతపురుషేశ్వరుండనెను॥వినవె॥ ౭

ఆరసిన్యహరికి సీతనర్పించి తమ్మునికి దొరతనమిచ్చి ముదివై యెడ బలో చిరుగు మింకసుగుణాఖనివయి యనిపలుక తరుణి లేదజ్ఞతను సీత లక్ష్మీశ్రీహరిరాముడంగు నతనిచేవచ్చి చెచ్చెరనైక్యమొందనిటు చేసి తిని. శేషగిరి వరు గుటిగంటిననివచ్చె సభక్తలసురారి॥ వినవె॥ ౮

80 కేదారగౌళరాగము ఆదితాళము.

పల్లవి-రతిసంవిద్య మానసుచామ రాలోలాలకా వినవె॥

అనుపల్లవి-చతురఫణితిని తాపసగుణజాలకా అతిక్రోధనులు దివ్యసాధను లగ్నివర్ణ వృశ్చిక సర్పరోముల తులబలులు ఖడ్గరోమాదివీరులు ఘోటఖరపస్వాదుల్ తన రతముచుట్టు మతము బిట్టుచూపుచు రావణుఁడు శ్రీరాజిలెను॥ రతి॥

చరణములు-మణికిరీట మకరకుండలముల రుణకిరణరుచిమీఱఁ గా ఘన చిరత్నరత్న ఖచితమగుపతక మురమునందొరయఁగా కర మొదస్వేల్పు లేనుగుదంతము తగు తొడవయ్యును గెలుపుదిశాంతము లను చాటుసీటు దోపనన్యులు భలారె యితడు బలారి వైభవుఁడనుచు బలుకఁగదశాననుఁడా హావకేళికడరెఁ దిద్దశావళి దనుకడానికాలగండ పెండేరము దాల్చిబిరుదై మేల్ చిరాకుల॥ రతి॥ ౧

ధాణధణమనెడి భేరీరవము తవిలి భువినిండ నాణెమగు వాహన ముల దిప్పువి న్నాణముకోర్కి పండబాణతూణ కృపాణా వలియు వాణిముత్యపు సరులఋుత మెరయ బ్రవీణతననికి వెల్వడెసఖి జాణయు గుట గాంచిరి విభీషణుని మాటలాలించియీపోణిమెచట గానమని తల యూఁచి పొంగారు బంగారనిలోనె॥ రతి॥ ౨

ఏణమీటునసూటిగా మౌర్వి టంకృతి నితూణయుగళి వెడలి పోరలుశరాళి మెరయుగ కేలఁదీసి పాణిలాఘవమురణపటిమతఁబరులు మెచ్చఁజేతు ననుఇచ్చగపి శ్రేణిలో వరల జుక్కలలో తేనివమువ శ్రీ

దివాసుఁడు జాణ తనమయారె బళి మఝ్ఝూరె యని జగతివారెల్లను
వానినుతించిరి శేషాద్రిపతి పురాణపురుషుఁడని నయమొంకఁగి॥రతి॥ 3

81 నాటరాగము ఆదితాళము.

పల్లవి-సుఖీభవయనివే సఖీమణి వినవే ప్రిఖేలనముగ విభాక
రాత్మజముఖాగ చరవీరుల నెంచి॥సుఖీ॥

అనుపల్లవి-సఖాళి నలరించిమెయిఁబెంచి లిఖించి నటులఁజరించు
వైరుల ముఖాముఖిగ నెదిరించిచలముంచి దట్టించి దశ ము
ఖుండఖిలాస్త్రములను బరఁగించి యఖండగతి నల యించెగ
పిబలము॥ సుఖీ॥

చరణములు-రావణారమ్మనహుంమని యావాయుజుఁడు పిడికిటఁ
బొడువసోలివాలి చావుదప్పె నాకీకలు ములవేలనిబాళి గవేఁబో నెత్తురు
లా పడినోళ్ళ బావినీళ్లుగ బెనులోయయనగా వెడలె దలలలో మెదడద
రెదేవుఁడెరుగు నీదెబ్బకబ్బయని భావించి యాంజనేయ భళిభళిపరాజే
యనీ లావు మెచ్చవచ్చునన బ్రిదికియు న్నావిదేటి బలంబనెప్లవగమణి
॥సుఖీ॥ ౧

అయినను తోడటుగనిమాటఁబకొని నేన వలనిను వేృతు బ్రితికె
దవోనా ఆనరాచనుండఅచే నడచినంతలోనా కౌను నివ్వెరబోవదెంత
లోహితవాదవె హాని శాచరయన్నదరున దానవుఁడు మూర్ఛానిపై
బదియగ లేని బలుపెనులైయున్న మానెనని హనుమంతుడలవాలి సూ
నుఁడును నలుడు నీలుడు నమరిరి॥సుఖీ॥ ౨

ఓరియగ్నివర్న యటుగూపటుముష్టి - నెంతునని కృతాంతుఁ
డనడాసిరోసియోరి యెబ్బెరాసి చీ రా రాకాసిమూరు మాటాడనీకని
లజుఁడు పేరడచెవాని సర్పరోముని తారకొడుకు నేర్పరోయనఁదున్రిం
చదీరెనలునిచేఖడ్గరోముండుసారాహిపవరభీముఁడుఘోరారికాలుఁడగు
నీలునిచేగొంత హాయిఁజెందెదము రామునిచెంత లంకనాథుఁడంటను

కలలాతిచేత హితులు తెగబగంబింకఁబూనరమార్చి మిాటియర్చి పీడు గర్వియనుకిన్కచే శంకలేకరఘునాయకునెదిరి శరాసారమున ముంచె నుహారి మంటగొనియలంచెను అలంచెను కంకపత్రాఖిలాస్త్రముల వహో శాంకరి నేనేమందునే జగములందెఱుఁగవు ఁద్దు నకళంక ఘోర రామరావణులిటు లాహావంబొనర్చిరి కనులకువిందు ॥సుఖీ॥ ౪

భూమిపైనిలిచి హరిరథముపై యామినీచరుండుండ వేల్పుల సా మిమాతలిరథంబు రామ మను జపతి కీయవేమిా నే మిా దాసుఁడఁ గ్రహింపు మిదెందె జయదమని మనవిగాఁ జెల్ప నేమేలని త్వరగా రథ ముతగ వామిదెచ్చి కౌసలేయ యిదిసు త్రాముఁడంపెఁ దేరెక్కియా రావణుఁగొనుమని మొక్కిదను పీమహాస్త్రముల్ తురగముల్ నేని వెల్ల శేషగిరివరానీవనెను॥ సుఖీ॥ ౫

82 రేగుప్తి రాగము ఆదితాళము.

పల్లవి-కౌమారి రామరావణుల సంగ్రామనిపుణతలు వినుశ్రీ మిాఁటి॥ కౌమా॥

అనుపల్లవి-సామజవరముల్ వశానిమిత్త సామర్థములయి పర స్పరంబు దీమసంబుననిలఁ గలగుక్రియఁ భీమ విక్రమము లందలపడిరి హైమపుంఖకంక పత్రశిత సాయక సహస్ర ములుమ హామహుల్లైసాము జేసి యేసి రెంచె నుతించఁ దామరస గర్భున కలవి గాదనఁగ॥ కౌమా॥

చరణములు-ఆగతపునరాగతా సమసమయోగ ప్రయోగకృ త ప్రకృతులయి యాగియొక్కరి నొకరు హుంకరించిరి యేఁగిమా ర్గానిని తొలుతసఖ గది మొధనుర్జ్యాలతాటం కృతుల్ భూనభోంత రంబు నిండుగాగుణింపు చుగురుల్ దప్పక భాగురుత్వములబల్ బాద లికల బాగుగను శిలీముఖములు శాలమ్మయి ఘరషి పరాక్రమముల స్పింహా

ములన్ నాగంబోరిరనిని జేరియామానవదనుజ నాథమణులు ఘనాకృ
తులు॥ కామా॥ ౧

వింటనుదశవదనుఁడు పదిట పం డ్రెంట నిరువదింటఁ గడువ
డినేయ నంటివాని నన్నింటిఁ దూపులఁబో గెంటివోసే సెరామవిభుండు
సుర కంటకు నపుడా జ్యావాలుతిననలు కైవడినఁతడాగ్రహించి యేఁబ
దింట నెంటునూటఁగ గనలితనువంటి యమ్ము వాటంబు గనుమి న్నం
టవాటంబనపరగువాని యురము రక్షించి యిలాధిపుఁడద రంటనే
యల్ల మాయలరావణాసురుఁడు సోలి తెలిసెను సొక్కునను॥ కామా॥ ౨

మాతలి తెచ్చిన హరిస్యందనము నాతఁడెక్కి నృహరిసకోదం
డాతతకరుఁడయి జ్యారవమున బ్రహ్మాండమునిండ మోహరించెను
చాతురినసురాధీశుఁడుఁగ స చేతనుఁడయి రామాధిపునెదిరి జాతరూప
పుంఖాంచితబాణ జాతముం బ్రియత్నంబుగ నేసె సీతాపతిమేరు స్థిర
ధృతియైశ్రీ మతియైసుకృతియైతన విఖ్యాతిహెచ్చనంత నెచ్చరించివ
నాటులలరయసురులదరఁ బేర్చె॥ కామా॥ 3

రావణుఁడనలాస్త్రము సేయశ్రీ రాఘవుఁడనలాస్త్రమున నెమా
న్చె దైవమున నే దైవాస్త్రముమరల్చె దైవతనృపవతంసముఅస్త్ర కో
విదుఁడైరాక్షసరాజుకా కోదరకూరాస్త్రము బరఁగింప దావశిఖా
ముఖముల్ భుజగములు రావెడందనఖముల్ గలగరుడా ఖ్యానపుం
ఖాస్త్రముపుంరత్నంబరసిప్రయోగించె జయోన్నతియై యావిహంగ
మాస్త్రలింగాభరణాంబకములయ్యహి శరముఁదుంచె॥ కామా॥ ౪

నాగాస్త్రము ప్రతిహతంబయిన బాణములడరించెను శతంబు
సహస్రమూ గురుభుజపై లంకేందుఁడొకట హరిసారథినొంచి యతం
డ్రితుఁ డైగననయి నాళక రిపు నవనింబడగ నాక్షణమున నేసి శ్రీగరు
చ్ఛురణబూన్చి ప్రహరించె వాహనములనైంద్రము మూగినసురవర

ఘనరాక్షసరోగణ మునువిభీషణుఁడు భీతిలిరు గాిగచరులు యాశ్వవరు లమైనా-కాదియనఁగా దశముఖుఁడుగర్జించె॥ కౌమా॥ ౫

నిటలతటభృకుటిమై కన్గవగ-న్మెరుకెం జాయకుటిక యోయన-బటుస్థిరకోధాగ్ని నసురకాలి పదునవగని న్మపక్కిరీటివిలు దిటవుగ గొని టంకారముఁజేసి నటుల శరమున లంకాపతి నేసియు-దుటునగం డడంచికపులకు సంతోషముగావించి యాక్రమించి కుటిలాత్మురు నుదు కాశ్వగను-జగ ద్గురుకోపంబొదవప్రతాపంబున-బటిమనంతకుండనంద గెను హరి పరుసున జరాచరముల నెఱబెదరె॥ కౌమా॥ ౬

పుడమి గడగడ వడఁకె రావణున కెడదభయంబు దొడఁగెఁగు పితుడగు పుడమితేనికాని శాంతెందుఁకి పోరననుపమయ్యెనిఁకెట్లోకో గడుసుదియనుచు స్ఫురత్ విమానాగ్రములనుండి కిన్నెరచాల్ గనుం గొని కడఁకరెండురూపుల్ దాల్చెనన గాధృతశరచాపుల్ దలపడి యుడుగకసప్తాహోరాత్రములుస మున్నతినొందొరుపులనొంచుచువా రడరి రందు రఘుకులేంద్రుడగు శేషాచలపతి ప్రబలె సుకృతియగుచు ॥కౌమా॥

83 వసంతరాగము ఆదితాళము.

పల్లవి-వినుచెలి॥

అనుపల్లవి-విను చెలిరాముఁడు కడువడి కెరలి తనువునఁదూపులు నిని

చెడి సరళి - దనుజునిఱెక్కల్-ము నఱికెం దవిలి ॥విని॥

చరణములు- తెలిదామరలనేలుక నులహరిచెంగల్వవిరి వేచెలు వుదాల్చెను తలలుపదిపదితూపుల దినమణికులుఁడిలగూల్చెను వేము ల్చెను॥విను॥ ౧

మఱియొకమఱుపదిమార్లు నూరుమార్లు నెఱయుగదలల్ దుృం చు కరములుగళములు గరమునుందుృంచు సుకరములొటఁగని హరికో పించి॥విను॥ ౨

మణికిరీటములు మకరకుండలములు మంజుముక్తా మణిహారములల్ మణిపతకముల సనువుగ తాళీల్ కేల్ కడెములుగల తనువుల్ చేరిబల్॥ వినుః 3

తలతొడవులుపీనులసా మ్ములనువాపతకముల్ గల ఖలరావణదేహము లెప్పటి వలెఁబెరుగ నచ్చెరువొందెనృపమౌళిబల॥వినుః ౪

వేసినేనలసితి నతికివేసారితి పీనికిఁజావులేదాయెనుయీశరము లెట్లో వైరులఁబొరిగొన నివి వితాయెనని హరిచింతిలెను॥వినుః ౫

కారణకారణుఁడవైయు నరునివలెగన్పట్టెదవు ధరలోనను గారడిమాయన్న కడుపులోపలిసుధా ఘటమగల్పుమని విభీషణుఁడనెను ॥వినుః ౬

పొట్టలునెక్కిన దట్టముశ్రీరాము డట్టేయేయసుధాకుంభము పెట్టిగాల్చి శాంతిఁబడగొట్టి సురతలల్ తొమ్మిది పదునెనిమిదిదో స్తంభముల్ ॥ వినుః ౭

మోటుమానువలె జెన్నఁజిపగదశ ముఖుఁడొడుగరచి గేల్దోయి పాటవమునఁబోరెను శేషాచల పతితోనాఁకన్నెక పగలురేయి॥ వినుః ౮

84 కాఫీరాగము అటతాళము.

పల్లవి-రమణీరమణీయమె యీచరితము॥

అనుపల్లవి-శ్రీమజలబిందుల నున్ముఖుఁడయిరామ చంద్రుఁడు రావణునితోఁబోరుటెంతో॥రమః

చరణములు-ప్రదరములదరంటనేపి పెటపెట పండ్లుగొరికిపగతుడాసి కొదలేని కినుకచే గోదండజ్యాసిద్ధమైతనరె నాదముచే మ్రోగెంద్రముడాసి కదిసిగాలము సికటంచుయు గాంతాగ్ని వలె రాముండదరెను॥ రమః ౧

అసురేంద్రుఁడట్టహాసమునమీాన మట్టిదిటి యుల్లాసమున వినువిన్ను గెల్తునేనని సాహసమున మనలకురామార మ్మాయనిరోసమున వనదుగాని చలంబుననుని యీ పైనచాదున్న పోరి తిద్దరు ॥రమ॥ ౨

ఈవిధమున సరిసరిగా రామరావణులకు సరికిసరిగా దేవరాఘవ మనవిదెల్పఁగఁదరిగా భావింపవీని చెంపరలాడువిరివిగా దేవకంటకుని బ్రహ్మాస్త్రము చేవేయుమనెనుసురసారథి॥ర॥ ౩

బ్రహ్మాస్త్రంబరిఁబోసి రఘుపతి సమంత్రికముగఁ జేసి సింహా మేనుఁగుబట్టి సిల్చినట్టికాసి బ్రహ్మరాకాసి పాలిగొనవేసి భ్రమచే రావణునితలయిల రాల్చిపోదిఁజేరెబ్రహ్మాస్త్రము॥రమ॥ ౪

బ్రహ్మాస్త్రమునమితిదీర రావణబ్రహ్మ కజుఁడువ్రాసె నారా యని బ్రహ్మర్షిసుపర బ్రహ్మరుద్రాదుల బ్రహ్మస్తవముగవాగ్బ్రిమ మునమనసార బ్రింహసు బ్రింహణ్యరామ బ్రహ్మమిల శేషగిరి హరి యనిరి॥రమణి॥ ౫

౮౫ గౌళీపంతురాగము-ఆదితాళము.

పల్లవి-వినవే కలకంఠ లలితకంఠనుత వైకుంఠ॥

అనుపల్లవి-మనుజేంద్రునిగెల్పు రావణుచావు గని యుత్కం
ఠవనచరుల్ చెలంగిమేల్ మేలని వదంతిఁజేసిరి సదంతికము
లను॥ విన॥

చరణములు-క్రిందుగ సురదుందుభులు మొరసె రామునిపై దేవమందార పుష్పవృష్టికురిసె జనవినుతి చెవులవిందాయె నచ్చరల్ దిగ్గదాదామనియాడిరి ముందుజేజలరాయని తనువందుజ్యోతివెడలి రా ఘవు నెనసె॥ విన॥ ౧

సురలచ్చెరువునొందిపీఁడు పరదారరతుఁడు గురుజనద్రోహియు య్యనేడు ముక్తుడైనాడు హరికిమనము సత్యదేహమట్టె సాహారినిగూడు

తారులకెవ్వరికి దెవ్వరమన సురమునీందు్రడనిరు దేవతలఁగని॥విన॥ ౨

రావణుఁడలుక నృహరియందే మదినిల్పుటచే రాముపైకుంఠముఁ జెందె మోక్షము నొందె శ్రీవంద్యునిపగవాఁడై వానింబొందెఁ గేవల బ్రహ్మమై నిలచునునికృష్టుఁడైనవనేను మునిః॥విన॥ 3

అని దశాస్యుదునిమి డాఁపలిచేవిల్లాల పలిచేఁదూఁ పొవర నిల నాసీనుఁడయినిలచెనిందస్తుతిఁజె న్నారిరికే్రగను లెటుపైవోల్పఁ మేను రవికోటి ప్రభచేఁ దనరఁగావీరలక్ష్మిమణి నెనయు శేషగిరి రాముఁడర యఁగను॥విన॥ ౪

86 ఆహిరిరాగము ఆదితాళము

పల్లవి-వినవే హేమదుర్గా స్వర్గాపవర్గ॥

అనుపల్లవి-ఇనవంశమౌళి విభీషణుతో నినజానిలజాదుల మీతోడుననునే జయముశ్రీయునుగొంటి నరుపమమీకథజగతి వాకు్రవ్వఁడనె॥ విన॥ ౧

చరణములు-కురులుజీరాడఁగుంకుమ రేఖ గరఁగమోముపాఁడ వగతో మెఱుగుకన్నులనీళ్ళు నెరజడితో నిండాడనురువులయిన బిగిగుబ్బల బరువుచేఁ గొనసియాడ సరులురాల మండోదరిమొదల్ సకియల్వచ్చిరి హా హా రవంబులను॥విన॥ ౨

హానాథ హారావణ హారణశూరా హాలోకవిదా్రవణా జితైరావణా దీనులమైవగవఁ దేర్పవదేమి రమణదానవేందా్రగ్ని హాతు్రని భూనాయకవరేణ్యుఁడార్చినా నేనురామునికి సీతనిమ్మని నినుఁదెల్పియు విననైతివనెను మయసుత॥విన॥ 3

అన్నాయీాపద్దుదానితోవల దన్నాయెంతరద్దు చేసితివన్నామిన్నయంగముగాల దన్ను చేటిహద్దు పిన్న పెద్దల్వద్దువద్దు అనునాపని నేమిఫలముగద్దు నిన్నువంటినెట సాహసికులిల నున్నారె యని విభీషణుఁడడలెను॥విన॥ ౪

స్వామిలక్ష్మణునిగనియీవిభీషణుబోధింపుమని పల్కినవినితా మైత్రిఁజేరి తాపించెదవుసఖుండని యీపయినితండు నీకెవ్వఁడు ఇతనికి నీవెవ్వఁడవేమిపని భూమినిసుకనది వేగమునజను పోల్కి జనిమృతులు జనుల్ దైవమాయనవె॥విన॥ ౫

నేనునీవనుటెల్లభ్రాంతి మేనులమేనుల్ దేహివల్ల దేహియా నెల్ల మానాభిమానావమానములుకల్ల తాసుజ్ఞానానందబ్రహ్మ మేన నకున్నవానికి ముక్తియిల్లగునీవనయంబుగ సౌఖ్యమొంది స మిద్ధతేజముస బయల్ సేయుమనెహరి॥విన॥ ౬

కృపదెల్పురామానుజుని నుడినడల్ దేరి యిష్టుఁడు రాఘవునడుగుల్ వలగొనినపుడే నిపుణ మీయన్న యపాపుఁడనురాముని యుప మమెచ్చి యంతఃపుర చపలాక్షుల నూరార్చియగ్రజుని అపరమితము దనుజుల్ బూనిరా నందలమున నిడుకొని చనెవిభీషణుఁడు॥విన॥ ౭

వేదవేత్తలతోన నాహితాగ్ని సంవిదానముగాను బరలోకవిధులవేదోక్తముగనన్నకు విభీషణుఁడుసలిపెను వేదవేద్యుఁడగు శేషగిరిశ్రీ వేంకటరామేంద్రునికిమ్రొక్కిన సాదరప్రియాలింగనమునహరి యొసంగెఁజిరంజీవ సుఖీభవయటంచు॥విన॥ ౮

87 బిలహరి ఝంపతాళము.

పల్లవి-దేవాదిదేవుని రాముని సత్యవాణి పూవుఁబోణివినవె॥

అనుపల్లవి-యావచ్చంద్రశ్చ సూర్యశ్చ యావత్తిష్ఠతిమేదిని యావద్రామ కథంలోకేతావద్రాజ్యంకరోత్యసౌ శ్రీవిభీషణ యనియానాడెబలికి తితేలక్ష్మణా పట్టాభిషేక మొనర్చుమనె ॥దే॥

చరణములు-రామేంద్రుని యానతిశి రమునందిడుకొని సౌమిత్రివానరులఁదోడ్కొని వేగమెచని హేమప్రాకారసౌధ ముక్తామణి

తోరణము శ్రీమత్ప్రీతి గృహాంగణము శ్రీదము లంకాపురీంద్రము వేమఱువ్యేగడికళ్యాణ నిలయమనను హేమసింహాసనమునవ్వి భీషణు నిచె॥ దే॥ ౧

సాముద్రిజలంబులు స్వర్ణకుంభములనుంచి శ్రీమించిమైత్రిదె ప్పించి ధర్మముమెప్పించి యామినిచరులఁ బాలించిలంక యేలుమనిమం చిహేమ పట్టముబూన్చి సామాదిశ్రుతుల్ పఠించి భూమీసురులుతా ను విభీషణాభిషేక మొనరించెను రామానుజుఁడు సంభ్రమమున॥ దే॥ ౨

కానుకలతో సఖుఁడులక్ష్మణుఁ డగ్రమున నేరా దానవేంద్ర శ్రీమీఱ విభీషణుండు దీనావనుఁడు వీరాధివీరుఁడు ముందుగౌరవ మా నితుఁడౌ శ్రీరామప్రభుసన్నిధిఁజేర నానతిఁగ వచ్చి యభివాదయహాం నృప చంద్రశేషాచలేంద్రాయని నతులొనర్చె॥ దే॥ 3

88 కాంభోజి ఆదితాళము.

పల్లవి-వీణావాదనాభినయితమస్తకావిలసత్కాంచితపుస్తకా॥

అనుపల్లవి-ప్రాణసమునిశ్రీమ ద్విభీషణునిరామ క్షోణిపతికోఁగి టిలో మన్నించిభువిలో నాణెమయ్యెంగీర్తి కృతకృత్యుండ నయితిదయ స్ఫూర్తిననిపలికి జాణయె విభీషణానుమతి నాం జనేయ సీతకు నాగెల్పుదెల్పుమనె॥ వీ॥

చరణములు-మారుతిరాముని యానతిలంకానగరిఁ జేరి శింశుపా తరువు ప్రాపునఁజిక్కి మీఱినవగబరువుచే నెల్లపుడు శ్రీరామ శ్రీరామ శ్రీరామ తారకనామకోరిన గావవె అనియన వేమాఱుఁబల్కు సీతాసతికినతిసారెకొనర్ప హితాగ్రణియనుచు నారీమణి తెలిసి దీవనలి చ్చి హారమణిగణములన బ్రియోక్తులమనిచె॥ వీ॥ ౧

అమ్మాసీతమ్మా రాముండురావణుని ననిలోసబలముగాఁ బోరి గొనెననినగొమ్మవీనులవిందుగా వినియుప్పొంగి నిమ్మహినినువంటిఘను

లెవరుముక్కంటి తమ్మిచూలిసిరిదొరమనుచునిన్ను రా రమ్మాదీవనచే కొమ్మాయనియమ్మయనిచె సెలవియ్య నమ్మరుత్సుతుండు నృపునిఁజేరి మాయమ్మ మీజయముల మిన్నందెన నెవీ॥ ౨

ఎవరికైనె నేనింతచేసితినట్టి యవనిజ నభిషేకించి యలంకరించి నవరత్నముల మంచిపల్లకినుంచి నవరణఁదోడి తెమ్ము విభీషణాయన నవనిపతి యానతి శిరమునందిడుకొని పవనజాదినఖులతోడఁజనియ భం గసంభ్రమముతో నిపుణులగు యువిదలనుబనుపజడలు వీడిపించి యువ తికిమంగళస్నానమొనర్చిరివీణా॥ 3

పట్టుచీరగట్టి బంగారురవికదొడగి బొట్టుకస్తూరిదీర్చి కాటుకక నులబెట్టి కురులుగూర్చి సరులుదాల్చి పట్టెడబన్నసరము బవిరెలు మురు పుతాళి పతకముకంఠసరులు కీల్కడెములు దిట్టమగువడ్డాణము అణిము త్రెపుముంగరరాణముగలందెలు మట్టెలు జిటిగజ్జలునుకై చేసి మంజు లాందోళికమున నిడిరతివను॥వీ॥ ౪

పల్లకిలో సీతాభామశ్రీ రామవలె నుల్లసిల్లఁగరాఁగనికపిదనుజ సేన లెల్లగన్గొనమునుకొని వేత్రహస్తులు మళ్ళింపగోలాహాలమైన పరి కించియిలా వల్లభుడనుమతించిచూడఁగా బంచియల్లమాయసీతగా విడిచి ము న్నగ్ని వడిసీతగా దేఁదలంచి మెల్లనశిబికెడిగిరమ్మని నడచి మృగాక్షి శేషగిరీశుసన్నిధిఁజేరె॥ వీణా॥ ౫

89 సౌరాష్ట్రి అటతాళము.

పల్లవి-శృంగారా నంతకళ్యాణవతీ సంగీతభారతీవినవే॥

అనుపల్లవి-ఉప్పొంగుచు సీతరామునికిమ్రొక్కి చెంగటనిలువము న్నటి నెనరుదక్కి అంగనామణిరావణునినే ననిజంపి చెఱవిడి పించితిని సంగతిగనీమనసువచ్చినజాడలనుబొమ్మనెను రఘు పతి॥ శృంగా॥

చరణములు-అనిన రాముని మది భావించి లక్ష్మణుని గాంచి కన్నీ రునించి కనికరమున నన్ను గనుఁగొనవన్నా అనలునిఁజొచ్చి వచ్చిన మీఁద నన్నుఁ జేకొనుమని కోమీయన్న అనినమానినికి కనుసన్న జనపతియొ నర్పజ్వాల నువిపజ్జ్వలన మొందించెనగ చరతతి॥ శృంగా॥ ౧

తరుణిప్రదక్షిణము వచ్చి విభునికి దండప్రణామ మొనర్చి గురుపతి దైవమనియుంటినేని పరమపవిత్రి యో పవమానమిత్రి సరసుఁడగు విభు నిననుఁగూర్చి యరసి రక్షింపుమని చేర్చి యురికెనగ్నిని జానకి సురా సుర మనుజకపి వరులు పొగడ॥ శృంగా॥ ౨

ఇంద్రుఁడు యముఁడు వరుణుఁడు గుబేరుఁడు వృషభవాహనుఁడు నీశానుఁడు చంద్రసూర్య సిద్ధచారణవసు సాక్షివి జ్ఞానవిగ్రహుఁడ జితేం ద్రియుఁడవు చిదానందమూర్తి వటంచు రాముని నుతించెను॥ శృంగా॥ 3

వసువులలో విభావసుఁడవు రుద్రులలో నసమాక్షుఁడవు శంక రుఁడవు వెసఁ జతుర్ముఖబ్రహ్మనీవె ప్రాణేంద్రియ మనదుగానశ్వినుల చంద్రసూర్యులు పొసఁగఁగన్నులు జగత్కర్త దకు మొదలొకఁడవచలుం డవమేయుఁడ వసదృశుఁడవు మాయ నరాకృతి నరినడచంద్రగితి వనిర మరులు॥ శృంగా॥ ౪

ఈమహిని సురలు గొనియాడ బ్రహ్మ దేవుండు బ్రణమిల్లి వేడ భా వింపగా గోరి ప్రణతార్తిహారి దేవ శేషాద్రివిహారి శౌరి రావణాంతకరూ పధారి రాగరహితమనోఽనుసారి భావజారి ప్రముఖసూరి ప్రమదకారి యనినుతించె॥ శృంగార॥ ౫

90 రేగుప్తి రాగము-రూపకతాళము.

పల్లవి-వందే విష్ణుం విష్ణుమశేషస్థితిహేతుం త్వామధ్యాత్మజ్ఞానభి॥

అనుపల్లవి - రన్తర్హృదిభావ్యం హేయాహేయద్వంద్వవిహీనం

పరమేశం సత్తామాత్రం సర్వహృదిస్థం దృసిరూపం॥ వందే॥

చరణములు_ ప్రాణాపానౌనిశ్చయ బుద్ధ్యాహృదిదిక్వ త్వాభి త్వాసర్వంసంశయబంధం విషయాఘ్నార్ పశ్యంతీ శం యం గతమోహం యత యస్తంవందేరామం రత్నకిరీటం విభాసం॥వందే॥ ౧

మాయాతీతం మాధవమాద్యం జగదాదిమనాతీతం మోహావినాశం మునివంద్యం యోగిధ్యేయంయోగ విధానం పరిపూర్ణం వందే రామంరంజితలోకంరమణీయం॥వందే॥ ౨

బావాభావా ప్రిత్యయహీనం భవముఖైర్భోగాసక్తైరర్చిత పాదాంబుజయుగ్మం నిత్యం శుద్ధమనంతంప్రిణవాక్యం వందేరామంవీరమశేషాసురదావం॥వందే॥ 3

త్వమ్మేనాథస్సాధిత కార్యోఽఖిలకారీ మాయాతీతో మాధవరూపం ఖలదారీభక్త్యాగమ్యో భావితరూపోభవహారి యోగాభ్యాసైర్భావితచేత స్సహచరీ॥ వందే॥ ౪

త్వామాంద్యంతం లోకపతీనాంపతిమీశాం లోకాతీతంలౌకికమానైరభిగమ్యం - భక్తి శ్రిద్ధాభా వితచి త్తైర్భజనీయం వందే రామం సుందర మిందీవరనీలం॥ వందే॥ ౫

కావాజాతుంత్వామతిమానం గతమానం మానాసక్తామాధవశక్తౌమునిమాన్యం బృందారణ్యేవందిత బృందారకబృందంవందే రామంభవముఖవం ద్యంసుఖకందం॥ వందే॥ ౬

నానాశాస్త్రైర్వేద పురాణైఃప్రితిపాద్యం నిత్యానందం నిర్విషయజ్ఞానమనా దింమత్సేవార్థం మానుషభావం ప్రితిపన్నంవందేరామం మరకత వర్ణం మధురేశం॥వం॥ ౭

శ్రిద్ధాయుక్తోయః పఠతిమాంస్తుతిమాద్యం బ్రహ్మాంబ్రిహ్మజ్ఞానవిదానం భువిమర్త్యాహా రామంశ్యామంకామిత కామప్రిదమీశం ధ్యాత్వాపాత కజాలైర్విగతస్స్యా ద్వంద్వై॥వం॥ ౮

91 హిందూఘంటా ఆదితాళము.

పల్లవి-అనిబ్రహ్మరామచంద్రుని గొనియాడరే శ్రుతిజాడరే॥
అనుపల్లవి-అనలుండాహరివేడరే జనె జానకితోడరే॥అని॥
చరణములు-సీతాపతిమహాధృతినీ చేనిర్ణిత త్రేతాయుగజాతారి
వీరనిర్ఘాతలోకమాత॥అని॥ ౧
నీవునాయందు దాచిసురమణిరే బ్రసన్నసురమణిరే దేవచేకో
రావణాంతక దీనపాలకతిలక॥ అని॥ ౨
కలువతమ్ములకొలనిలోసిరి కరణిరే తగుతరుణిన్ మతికితంబెడఁ
బనిచెరే శ్రీహరి మనిచెరే దొడనునిచెరే॥ అని॥ ౩
యోషాగ్రిణి శేషాద్రివి భూషామణివెలుఁగరే దోషాధికరోషావ
ళిదొలఁగరే శ్రీగలుగరే॥ అని॥ ౪

92 పున్నాగవరాళి ఆదితాళము.

పల్లవి-భజేహంభవానిహృదా భావితంబుధసేవితం॥
అనుపల్లవి-నిజాశ్రిత భవదవానలవి నిర్మలనామధేయం అజన్మ
హీయం రారాజగేయం వ్రజామరేంద్రం రామచంద్రం॥
భజే॥
చరణములు-ఇందీవరదళ శ్యామంహిత ప్రసన్నముఖాభిరామం
బృందారకశోకవిరామం శ్రీకాముకమకామం నందితసనకసనందనస్తో
మ మరిందమంశ్రీరామం॥భజే॥ ౧
ప్రపన్నానందసందోహం ప్రమోదావహామేయదేహం తపో
యోగసమాధివిమృగ్య తపనజాపూర్వభాగ్యం సుపర్వభావ్యంకృపణా
భావ్యకృపావ నింద్రంరామభద్రం॥ భ॥ ౨
విదేహజానందరూపం విభీషణాదికృతసల్లాపం చిదానంద మూ
లాయితమ క్షేమయోగసమన్వితం త్వదాప్తివినతస్సదాసిరతః ప్రదుష్ట
మతిమారే ప్రసంగహారే॥భజే॥ ౩

స్ఫురద్రత్నకేయూరవంతం కిరీటకుండలభానుమంతం పురారాతిలోభంశ్రీ పురంధరమణీమితాభం స్మరాతికాంతంసహానూమంతం స్థిరంశాంతంశ్రీకాంతం॥ భజే॥ ౪

జ్వలచ్చంద్రికాంతాస నీనంతమానుదయానుఖాసీనం దశత్వం కజదళాయతాక్షం దయాకటాక్షవీక్షం ఖలారినాశం కైవల్యకోశం విలాసశేషాచలాధీశం॥ భజే॥ ౫

93 యదుకులకాంభోజి అటతాళము.

పల్లవి-వింటివాదుర్గ స్వర్గాపవర్గ విభురామేంద్రుని స్తోత్రము॥

అను పల్లవి-తెరగంటిరాజగు వేగంటితో నాతమ్మి కంటికతలవి చిత్రము ఇఉనది కంటిదొరజ గడమునఁజచ్చిన కపులక మృతపు జడులనలవడిగెట్టించి బ్రతికింపుమనహాగ తొంటి యటులనెనర్చివానరుల॥ వింటి॥

చరణములు-జంటబాయకనే నంటియుఁజలిచేము క్కంటినిసీతారామామనఁ గంటినినినుఁబొగడగంటిని ప్రజనోము పంటదశరథుఁ డిదె రామాచూడుమ టంటినంతటరాముఁ డభినుత హర్షమున జనకునకు మ్రొక్కెను అంటకౌఁగిటనిడిసుతునిము ద్దాడికొనియాడి సనె దశరథుండు॥ వింటి॥ ౧

సీతాలక్ష్మణులతోఁ జెలగిసన్మంగళ స్నాతకులకై దయిచేసి చసిన చేతో ముదమసిన శ్రీరాముఁడుసఖుని చేబట్టె భరతునెడఁబాసి తొడవుల నేలిరఘువర తోడులగురవి జాతాదికపులబహు మతమ త్ప్రీతియుగుననినఁబలినుడి మణి జాతినలరించెనతడందతిసి॥ వింటి॥ ౨

అంబరయానత్ర్యంబకసఖువిమా నంబున రాఘవుఁడుండితమ్ము నిఁబింబోష్ఠిసీతంబువ్వ కంబునెక్కించి కలవుగానుండి సిరులది రంబుగా రాజ్యమేలుఁడు రాజులై యనినవతిస్వామీ యంబకొసల్యాకెరిగి యయో ధ్యాపురిసి విమఁగినగినడి యసిరి॥ విం॥ ౩

హనుమంతుని సకలవనచరులసుగ్రీవునివిభీషణునిమంత్రులను
గూడిరమ్మని ధనదయానమున నిడుకొని రఘువంశ మణిదానికా ఘనప
దంబున జనంబనిగొని జనకజంగనుఁగొని త్రికూటంబునలంక సొగసుగ
నుమిది రణభువిరావణాదులీల్గినచోట నె॥వింటి॥ ౪

ఇది సేతువుకడలి కీవలరా మేశ్వరునెదవించి నానబలామాతో
నదేరావణానుజుఁడితవైనచోటల్లదె కిష్కింధయబలా వాలిన్విదళించి
నాను జేకొనుముువ నేచరులసతులనని కదలియిదిపంచవటిచిత్రకూటం
బిదిభరద్వాజా శ్రిమంబనెను॥వింటి॥ ౫

ధరవిమానమందిజితో డిగ్గిపోడిగసీతా సహితుఁడయియేగపర
మతపోనిధి భరద్వాజదివ్య చరణములకునతులిల మ్రొక్కుచుభరతుం
డును బినతమ్ముఁడును సుఖ భరితులే కౌసల్యకుశలియె గురువర్యయనిన
శేషాచల శౌరియందజికిమీ దయనుగుశలమనె॥వింటి॥ ౬

94 ఫరజు ఆదితాళము.

పల్లవి_సేవకజీవమణీవినవే నిజసేవక భామామణీవినవేనిజ॥

అనుపల్లవి- సేవకసారమణీదేవు జితదశగ్రీవుని మహానుభావుని
భరద్వాజుఁడుగనిభాను తేజుఁడీవు పనికిఁజని యేమిజేసితివ
దెల్లను నీదయవల్లదెలియునని॥ సేవ॥

చరణములు-ఆదిమధ్యాంతములు లేవద్వయ బ్రహ్మమా లేవా
దినీవాసలీల మాయనీమాయపాదు నీవెబొందమ్మి పాపనికి యానెమ్మి
ఆదినారాయణస్వామీ అంతర్యామినాద బ్రహ్మనందరసికవర సందితా
త్మ పరమాత్మయనెను ముని॥ సేవ॥ ౧

నీవువిష్ణుఁడవు దేవిసీతలక్ష్మణదేవ్రుఁడు శేషుఁడు తెలియనీమా
య నీవునీయందెనీ చేవిశ్వముసృజించి నావునభ యమువలె నీవునంట
కున్నావు నీవుసాక్షివి నిఖలభూతములలో వెలిపూర్ణుఁడవై వెలయుదు
వనె॥ సేవ॥ ౨

వెట్టివానికినీవు వేసైతో చినాపు కుట్టులఁబ్రిజలపోసివ గోవిందుఁ డవు ఎట్టినై నల్లనై యేమేమిగన్పట్ట నేమిగట్టి పీవఁబను నీయెల్లనీవేజ గము నీవల్లమరాకునఁ బవళించినయ్యారియొక మహిమగలదె నీకన్యమ నెనుముని॥ సేవ॥ 3

మాయజడమైననీచే మఱిచూడఁ బడినందుచే మాయగుణముల తోడను జేయుజగములనుఱాయి సూదంటుతో హత్తిక దగినటుహాచే యువారికిని వీనియందుపచార మాయవు మాయురే దేహరహితుఁడగు నీకి మ్మహిస్థూలసూక్ష్మతఁ గలిగెనన॥ సేవ॥ ౪

స్థూలమువై రాజము సూక్ష్మహైరణ్యము లీలను మేనులు వేల కొలంధులు హేలచాలించితేను ఎనయువిరాట్టనుమూలమైన నీయువ తా రాను సారసార శ్రీలనెసఁగిపాసఁగు నీకథాసుధ గ్రోలు వారలకే ముక్తియనెనుముని॥ సేవ॥ ౫

నలువమాటలుపట్టిన కులమణివైపుట్టి జలధిగట్టి యిలబరుపు దట్టి భళిరకౌసల్యపట్టి ప్రబలుఁడగ పఘనట్టివెలయువెంకటరామ శ్రీసీ తారామా తెలిసి నీవుకావలసిసేయు పనియలవియెమొరుల- కనిపలికె నుముని॥ సేవ॥ ౬

శరణసుజీవనునిగాఁ - బరమపావనునిఁగాఁ గరుణయుంచి నా యిలు - సిరివెలయించిపీరుల పూజవరించి - నావిందారగించి మించి పురముపాలింపుమీరే - పెనీవెమాపాఁ పుహరిశేషాచల - నృహరి యని నగుచు నాజ్ఞనుండె హరి యలరి రందఱును॥ సేవ॥

95 పూరిరాగము అటతాళము.

పల్లవి-మానినీపరాకమాని నీవువినవే॥

అనుపల్లవి-శ్రీనివాసుఁ డీలీలభరద్వాజు-చేనన్నిటఁ బూజితుఁడై హితుఁడై ధ్యానించి మదిభరతునిగుఱించి-హనుమంతుఁగాం చి యనూనకరుణారసమునించి నేనువనినని మొనసొనర్చిన-

నెలఁపనులుకుశలము మునివిందువానరాసురులతో మారా
కఁదెల్పుమనె॥ మానిని॥

చరణములు-ఇదె వత్తుమయోధ్య కని తెల్పుమాగు-యాత్తమున
కానతిసల్పుమాసచి త్తత్వ మూల్యసాశీల్య కౌసల్యకుఁ-బతిమొక్కి-
తిననుమా తల్లులగనుమాయి త్తతినతిత్వరితగతిఁ జనుమాశృంగి బేర
మునన్నృప-సత్తమునిగుహుని గనుగొనుమా హత్తి నందిగ్రామమునను
మనయనుజు-ననుజసహితుభరతుని గుణోత్తరుని- సేమమారసిరమ్మా
యనెనుహరి॥ మాని॥ ౧

మారుతినతిచేసి పనివినెను ఖగపతిగతి శృంగిబేరముఁ జేరెను
సానుజుఁడై రాముఁడు-సీతాలక్ష్మణ సేనాయుతుఁడై వచ్చుట గుహునికిఁ
దెలియంబలికి అతులసుందర మనుజతను వంది-నంది గ్రామస్థితుభరతు
శ్రీవిరతుఁ జెందినతిచేసికుశలమే సుమిత్రానందన సతీసమేతము రఘు
పతి భరద్వాజుకడనున్నాఁ డుసుఖియనెను॥మా॥ ౨

మీరెవ్వరికై నారచీరలు నేలఁబవ్వళించిజడ దారులునై గువ్వ
మేత కాయ-కూరలమెసనను నెవ్వనిపనియేమియా దైవరాయడవ్వి
రాధఖరాసురులనోర్చి వాలిని తెగటార్చి యతనితమ్ముని సిరులఁగూర్చి-
మొవ్వముగ జేకొని కడలిగట్టవ్వలను రావణునిబారి గొని తెప్పునను
సీతచెఱయుడిపి కొనివచ్చెననె॥మా॥ ౩

ఆకైకకొడుకు హర్షపరవశుఁడైదయ చేకొఁగిటనుంచి గురుయ
శుఁడైయీయాకృతినెనసిన-యాదిదేవుఁడవొసివు కాకుత్స్థకుల చంద్రు
ని రామేంద్రుని-రాక కెఱిగించి సుధనించిమము- మనిచితివని యనేక
బహుమతుల నలంకరించి-రాకొమరుకీర్తి యనిలజుచే సాకల్యముగవిను
మని సుమి-త్రాకుమారక రాఘవులగనఁగా బోదమనెను॥మా॥ ౪

ఆపౌర్ధమంత్రి బుధగురుజనులు జయభేరులువార సుందరులు
తా శ్రీరామపాదుకాంచిత మంతకులై మహారాజసన్నిధిని పెన్నిధిని

జేరినటువలె భరతశత్రుఘ్నుల్ శరణుశరణు నమస్కారశతమనిరి జిత విఘ్నుల్-సారకరుణామృతా సారలసద్విలోకనము తమ్ములమై-పూరించివర శేషగిరి నృహరిమన్నించె॥మాని॥ ౫

96 ముఖారిరాగము ఝంపతాళము.

పల్లవి-వినుతశీలాదాన విజితసురసాల వినవేహిమశైలబాల॥

అనుపల్లవి-ఘనుడు రాముండు పుష్పకముడిగ్గి తనతమ్ములను కౌంగిలించి తోడ-లనిడెవారల-వ్వనజాక్షుచరణమ్ములకును మ్రొక్కి వందనము జనకనందన కొనర్చిరియలరి॥విను॥

చరణములు-తొలక్ష్మణుని భరతుం డాలింగనమొనర్చె నాలీల సౌమిత్రియను జన్మనెనసె నవ్వానితమ్ముండు-కొడు కుచాలు . కపులు మనుజులయి లాలించిరి వాగిత్తు-ల రాఘవుల చాలాజయమూలమ య్యెను-నీసహాయము తమ్ముడాయనె భరతుడర్కసుతు॥విను॥ ౧

గురుభక్తి గౌసల్య కెరగితల్లుల కెల్లకరమర్థి మ్రొక్కుచును-వరవిమానమున భరితామలనిడుకొని భానుకులమణిజేరె బురమునంది గ్రామము సత్వరమునుగ విమానవరమా పొగడదరమా-సుఖంబవతు శివసఖంరహాయ నర్చనివినెననిరి॥విన॥ ౨

రామచంద్ర నరేంద్ర రాసిరియీపాదుకల నేమించిధనమును సామజాశ్వనులు స్వామిసచివాప్తాది-సప్తాంగములివెల్ల నీమహిమ చేన ధికము దశగుణముస్వామీయని శ్రీమీాఱు పాదుకలరాముని యడుగు లామకొనర్ దొడిగెభరతుండు॥విను॥ 3

పనునాల్గెండ్లాయె-భవదంఘ్రియుగళిగని సదయాత్మ గురువర్య సత్కార్యధుర్యయిదె నమస్కారశత-మిదెప్రదక్షిణములని వొదవించెను వసిష్ఠుని అనుమతిని తదుపాంతమున గృపాంబు నిధి శేష-ధర విభుడు చరాచరగురుండు రాముండుండె॥విను॥ ౪

97 కన్నడారాగము అటతాళము చాపు.

పల్లవి-ఆయత జగత్కార్యాభూ - షాయితచంద్రసూర్య ఆర్య
వినవె॥

అనుపల్లవి- ఆయెడఁగౌసలేయుఁగాంచి కైకేయికొడుకువిధేయుఁ
డై సామిరాజా నేమి యీయఖిలరాజ్యముభరింపు- మీపట్ట
భద్రుఁడవై హాయిగామము ప్రజలనేలు - మానాడుదశర
థుచే మాయమ్మచేకొనినసిరినే - మముజేసినాడు నాకొసం
గినఛాయ నేనిప్పుడు నీకొసఁగితి - సాష్టాంగ వినతిచేకొను
మనె రాఘవుని॥ఆయ॥

చరణములు-అత్రివశిష్ఠుఁడు తథా స్తనెను-చిత్తమురాఁ బినత
ల్లిభాషించెను ఉత్తముఁడౌ రఘుసత్తముఁడ భర - తోక్తిసరిఁజేకొనెను
హత్తినమాయ పొత్తనమనుజతను- వెత్తుటను సుఖచిత్తారకరూపమై-
సానుభవమై సత్తయినపరమాత్మకు వింతాసర్వభువన - సృష్టియగునీ
శ్వరున కిదియెంతజత శ్రీకాంతవిత్తమగు నెవ్వనిబొమముడిని - విశ్వము
నశించు నెవ్వనిదయక్రొత్తగా జగమువిలసించును-కొన్నిలీలలను వర్తిం
చునటంచునతఁడా॥యత॥ ౧

ఆవలశత్రుఘ్ననియూనతిఁ గేవలభక్తి పనివారలు నియతిని
శ్రీవరదునానిమిసమున కిరీటిఁచేయ శృంగారాకృతిఁ శుచిస్నాతులైవి
భాకర వంశాగ్రణులు శోధితజడాళులై శోభనస్నానమున బావనులు
నై చతురలంకృతులయి శ్రీరామలక్ష్మణ భరతశత్రుఘ్నులు సారమతుల
యి అలరిరి సుమంత్రుఁడు సావధానమునఁగై చేసిస్యందనము దెచ్చి
మీరెక్కుడు దేవయని విన్నపమొనర్చిన-దివ్యమగు తేరెక్కెఁ జక్క
నిరామవిభుఁడా॥ యత॥ ౨

తెల్లనిగొడుగును బట్టె శత్రుఘ్నుఁడు-మెల్లగవిసరె జామరము
లక్ష్మణుఁడువల్ల భరథముకందములు పట్టవాగెలఁదే భరతుఁడు బల్లి

దులుకపువెల్లి గుజ్జములనెక్కి సుందరమనుజాకృతులయి రాఁగాను మోదముతోను మొల్లముగమంత్రి పరసరయుతులయి పీతాంబరమణి భూషణపరిభలచే నుజ్వాలులయి ప్లవగదానవకు లతల్లజులుతపనజ విభీషణులుల సద్విపములెక్కి విలసిల్లిరి యయోధ్యమీరంజనిరల్లిబిల్లిగఁ బ్రజలుగనుంగొని రాహరినినా॥యత॥ 3

నాథులుసీతను శృంగారించి-నూతన రత్నాందోళికముననుంచి-ఖ్యాతిగను సుగ్రీవునిపత్నులందలముల నారోహించి చాతురినిరాగా తూర్యాధిక నినాదము మధురమైతోడ్తొనెసఁగ నింపొసఁగ న్విజాతి ముఖ్యులు నైగమోక్తులను నాసీర్వాదింప బ్రశంసముగ సకలవైభవమును ప్రవేశమైపురిజాతి కౌతూహలమున రామ చంద్రోదయముగని యుప్పొంగి స్త్రీతరుణబాల వృద్ధాఖిల చేతనాంబుధి మించిగాంచి-మించినది॥ఆయ॥ 4

రాముని దూర్వాదళశ్యాముని హైమమణి కిరీటాభిరాముని కామకోటి శృంగారధాముని - కల్పకధాముని సామి నరుణతామరసనేత్రాంచలములవాని-శ్రీమణిమయాంగదహారకలనూపుర శ్రీమహిత నవరత్నకటిసూత్రాంచన్మధ్యుఁగాంచన చేలునిచలత్కుండల శోత్రిద్వయుసరస కస్తూరీ మలయజవిలిప్తగాత్రుని-శ్రితహితుని శేషాచలపతిని భామినులు మేడల నెనరఁగని - రామహిమ యేమందు నెందుగననా ॥యత॥ 5

98 భైరవిరాగము ఆదితాళము.

పల్లవి-మహనీయ గుణవిషవర్ధనీవర మోపర్వతవర్ధనీవినవే॥

అనుపల్లవి-మహిమతో రామప్రభుమణిరా - మల్లికల్ పరిమిళ
హిమాంబువుల్ ప్రమార్గమునను జల్లి రాపురంబు ప్రజల్
తమభాగ్యమిదే యటన్న మది॥ మహ॥

చరణములు-భూరిభేరీ నాదములు దెసల బొసఁగియొసఁగి చా
రురత్న కిరీటాదిభూ-షణద్యుతులు వెలుఁగవారకామినులు తాంతఝం
తరి-తరికుందయని దరువుల్ శృంగారాభినయంబులు చెలంగఁగ ఘనం
బగుతండ్రి గృహంబు జేరెను హరి॥మహా॥ ౧

రామదేవుఁడు కౌసల్యా చరణయుగళికి రామతోనతుఁడై పిన
తల్లులలరఁగా మ్రొక్కి-పనికి ప్రేమచే సుగ్రీవునినిజమణి ధామముననుఁ
విడియింపఁగఁబంచెను సామీరి విభీషణాదుల సకల-సమృద్ధ నివేశము
లన్ నిల నెలవొసఁగె॥మహా॥ ౨

సీతాపతి యభిషేకార్థము చతు-స్సింధు జలముల ఖ్యాతిగాఁ
దేఁబంపుమని భరతుఁడానతీయనసములఁ దారసూను సమీరాత్మ జాం
గదసుషేణుల సుగ్రీవుఁడు బంచెను జాత ప్రీతిని జని వారలబ్ధి జలంబు
లు దెచ్చిరి శేషగిరి వరుదయ॥ మహా॥ 3

99 ఆనందభైరవిరాగము రూపకము చాపు.

పల్లవి-పట్టాభిషేకము వినవే శాంకరీనీజన్మ పావనము సేవింపు
ము కోరి॥

అనుపల్లవి-పట్టుగొమ్మభ క్తులకనఁ బాల వెల్లిదయామృతమున
కిట్టితపము లెవరుచేసిరి-యిత్తఱినలరి శ్రీహరి॥ ప॥

చరణములు-శ్రేష్ఠులైనసిష్ఠులు మొదలుగా పురోహిత వశిష్ఠు
లఖిలనిగమ విదులుగా సుకృతనైష్ఠికులై నగరుఁజేరి- నవరసాలంకార
యుతుల నిష్ఠరత్నసింహాసనమున నెలకొలిపిరి సీతారాముల॥ ప॥ ౧

హాన్ను వన్నె చిన్న కన్నెల జేజేల - మన్నీలు మంత్రులు
ధన్యులు పసిడి వన్నె శమకముల నన్నిగూర్చి వసుమతీంద్రుని బన్ని శ్రీ
మంతుఁజేయు పగిది నభిషేకించి రాముని॥ ప॥ ౨

వామదేవ జాబాలిగౌతములు-వాల్మీకాది మానుపాళి ఋగ్య జుస్సామవేదమంత్రముల కు-శాగ్రి తులసి పుష్పగంధ సాముద్రోదక సంపూర్ణ హైమకలశములనొసర్చిరి॥ ప॥ 3

గొడుగు శత్రుఘ్నుండు ధరించెను శ్రీసుగ్రీవుడు విభీషణుడిఁ బగడలను చెలఫు దొడరి శ్వేతచామరముల - నిడిరి వాయుదేవునిచే నిమదబంగార్లు సరిపెన నిలింపరాజుపంపెహారి॥ప॥ ర

రామనామాంకములు పాడిరిగంధర్వులు - ప్రేమ నచ్చరవెల దులాడిరి - అపుడు వేమఱు జయదుందుభులు - వేలుపులు మ్రోయిం చి రామస్వామి పైమందా - రకుసుమ వర్షములుగురిసిరి॥ ప॥ ౫

కోటిసూర్యేందు మండలాకార మణికి రీటాంగద పంక్తులకుండ లద్యుతులకోటికౌస్తుభాదికము మొలనూలునందియలకోటిమదనసుంద రుని - కోదండ విద్యాగురుని రాముని॥ ప॥ ౬

నవ దూర్వాదళశ్యాముని పద్మపత్రనయనుని స్వర్ణాంబరునిరు చిరదివిజమాల్య శోభితుని నవ్యచందనాలంకృతుని - నవమణివలయాం గుళీయ-క విలసద్భుజుని రాముని॥ ప॥ ౭

మించుపసిడిమించు తనువునం దొడవులుగీలించి మొలమీఁతమి చ నువున హేమించి రాముని డా తొడవ - సించి గెంగేలంగౌఁగిలించి సీ తాసమాఖ్య గాంచి చెలఁగు సిరికి హారికి॥ ప॥ ౮

వరదుఁడై సుబ్రహ్మణ్యుని యేలిన - కెఱసరసునియానతశరణుని గురుతెజెంగి వర్ణించ నెవరితరము మనోవాగగోచరుండగు శ్రీశేషాచల- సార్వభౌముని వేంకటరాముని॥ ప॥ ౯

100. ఘంటారాగము-రూపకతాళము.

పల్లవి-నమోస్తు శ్రీరామాయ నారాయణాయ॥

అనుపల్లవి-నమః పద్మమిత్రవంశాయ రఘునాథాయ, సీతాస మేతాయ తే॥ నమో॥

చరణములు-రామచంద్రాయ నీలోత్పలదళశ్యామ కోమలాంగాయ తామరస లోచనాయ కిరీటకుండ లాంకితాయహారయే సింహాసనస్థాయ॥ నమో॥ ౧

కృతవానసిలోకం స్యాన్మేవ ధృతవాన్ శేషాకృతివా ప్రతినా ప్రతిచాసిశశిసూర్యాబగ్ని భేదేనపర్జన్యౌషధిభిః బహురూపోసి॥నమో॥

మత్స్యకూర్మ వరాహన్నృసింహ వామనభృగు రామశరీరో వత్స్యసే శ్రీమహారామాంభూత్వావాసుదేవబౌద్ధకల్కిభిః క్రీడసే॥నమో॥ 3

ఏతచ్చరాచరేయద్యత్తన్న దృశ్యతేత్వయావినా - భూతభవిష్యభవతామీశ్వర స్త్వం హేతునాంతేసపరాపరతత్వమసి॥ నమో॥ ౪

పరాత్మనస్తేరూపంసవిదుః ప్రాకృతజనాతవ - చరణాంబుజసేవామలమతి నాంపరమైశమేకం విథాతితత్వం॥ నమో॥ ౫

సరసిజాసనాదయో బర్హిర్ముఖా సచ్చిదానందఘనం-పరమాత్మానం జానంతిత్వాంభక్త్యాభజ నేసుధీర్ముక్తిముపైతే॥ నమో॥ ౬

ఇమం స్తవం నిత్యంసుశీలేన శృణ్వన్ పఠన్లిఖన్యః - సముక్తి సౌఖ్యం భవత్పదంయాతి శ్రీశేషాచలపతే॥ నమో॥

101. సైంధవి అటతాళము.

పల్లవి-వందనము శ్రీరఘునందనా అని-రిందువదనా॥

అనుపల్లవి-నందన బ్రహ్మసూర్యేందు వసురుద్రాశ్వినీ - బృందారర్షి జనబృందములానందముగ॥ వంద॥

చరణములు-రావణాసురుచే స్వారాజ్యము కోల్పడితిమి - దేవా మహానుభావా - ఆదేవతారి మృతిందెందెనీ-చే విభవము తిరుగఁజేకూరెనని శచీంద్రులు॥ వంద॥ ౧

యాగభాగములు మాచేఁగొని నాహరించు - బాగా రావణుండు పోగా సర్వాశమున మాభాగములు తిరుగాగ్రె-కొంటిమని - క్రతుభుజులు వేల్పు॥ వంద॥ ౨

మచ్చికమాపుత్రివర్గ - మిచ్చినపిండములెడఁజొచ్చి తానెకొను-
పొచ్చినేడచ్చుపలుఁడు నీచేఁజచ్చినందున - వచ్చెసౌమ్యని పితృదేవతలు
విన్నవించి॥ వంద॥ 3

శ్రీహరి చేరితవ వాహనముగ మోయించెని - ర్మోహియయి జ
గద్రోహి మహాపాపోర్వినీచే హతుండయ్యె ను - త్సాహముగ గ్గెనీస
త్కృపనని యక్షులు॥ వంద॥ ౪

గీతముఁబాడెద గాసం - గీతకీర్తి నతపారిజాతాసీతా సమే - తా
సుజాతోల్లసత్కౌతూహలులమైతిమని - గంధర్వులలరిమనవిచేసి॥ వం॥ గి
కిన్నరవిద్యాధర మరున్నాగ గరుడులు - మున్నగునప్సరసలు
నుప్రి - పన్నావనాబ్జాతమధువన్నగని భక్తిపారవశ్యమున కొనియా
డి॥ వంద॥ ౫

ఆడిపాడిమెప్పించిన ర్వామరుల్ మందారవృష్టి - తోడ దుందు
భులుగూడజో - డాడ సీతాలక్ష్మణాంజనేయులతోఁ గ్రీడించి శేషగిరి -
కృష్ణానుమతి నిరవొందె॥ వంద॥ ౬

102. పూరిరాగము-ఆదితాళము.

పల్లవి-కౌమారి గారి వినవేరఘుపతి చరిత్రము॥
అనుపల్లవి-రామడు పట్టాభిషిక్తుఁడై మహిప్రజల కనురక్తుఁడై
మనిచెసీతాయుక్తుఁడై మనువంశజులంతకు॥ కౌ॥

చరణములు-నెల మూడువానలుగురిసి - కలమాది సకలసస్య
ములం జెలువొందెను వసుంధరతరు - వులుసుగంధ కుసుమఫలవంతము
లయ్యె నెల శ్రీరామనృప - తిలకము శతసహస్రధేనువులను నొకలక్ష
వృషభములను ముప్పదికోట్ల నిష్కముల వస్త్రాభరణముల నెలమివేద
శాస్త్రవిత్త - ములగు భూసురసత్తముల కొసంగెను రఘూత్త - ముని
చరితము వినవినఁ గ్రొత్త॥ కౌ॥ ౧

సవితృసూనుని మన్నించి స్వర్ణరత్నహారములిచ్చి [illegible]

మణి దనుజేంద్రుని అలవిభీషణుని సన్నవరత్న హారాన్వితుఁ - గావించి మించి సవరణతో నంగదునిఁ - జేరబిలచి భుజకీర్తులిచ్చి ప్రవిమలభక్తి నంజలియుతుఁడై - కొలిచియున్న హనుమంతుఁడిలకించియిలకుమారిక॥ కా॥ 2

సీత తారావళిఁజూచు చెలువునిఁడా మోముజూచుచి ఖ్యాతవానరులఁజూచునటులున్న తతినృహరిసీతయెవనికి దోఁచువానికిమ్మనిన- చాతురినుపకృతి మనమునను స్మరించెవై దేహీనీరజాతనయన - చాలాగారవించి నెనరుమించి సీతాంశుకోటిరుచిరము - జాతిముత్తెముల సరము వాతాత్మజు కంఠము-వంచి యలంకరించెఁ గరము॥ కా॥ 3

మారుతిగౌరవమున మెఱుపు తారావళితోన సౌరైనట్లుండెనంత - శ్రీరామవిభుండతనిఁ - జేరరమ్మని హనుమంతాజ్ఞానోపదేశము సారముగొనుమని యొసఁగవిం - టివెమున్ను అనిలజుఁడు నమస్కారమొనర్చి అనుక్షణంబుననిన్ను గొనియాడుచుండు - శ్రీరామనీకథ యెందాక ధారుణివెలయు నందాక - నారూఢి జీవింతు మీకటాక్షమున నేను॥ కా॥ ౪

కోరినట్లెల్లనిచ్చిసా మీరికల్పాంతమునమదీయసారసాయుజ్యము నొందెదవు అని పలికె హరియపుడు - శ్రీరమణీసీతనీవు నెందుందువచట శ్రీరాజిలు సకలసంపదలు సుఖమున నిత్యానందుఁడై వారికినతుఁడయి హిమవత్ప - ర్వతమున మహిమతో రామనామజపమహిమ- ద్యుతి తేజుండొనర్చు చుండెనుమా॥ కా॥ ౫

ముకుళిత కరకమలుఁడయి - ముందరనిలుచున్న గుహునికి కకుత్థ్సవంశసార్వభౌముడు సర్వజ్ఞుఁడనినసుగుణుఁ డకలంకుండయిన శ్రీరాముఁడు చాలారాజ్యము - ప్రకటముగా నొసగి ప్రజలనేలుము నీవు తుదసారూప్యముక్తి కికుదురై చదురై - నదురయ్యెదవని సెలవిచ్చె - సమ్మతిని సనుజనమస్కార - శతములొనర్చిసమస్తకపుల్ విభీషణుడు

సుదము - తమభోమములకుంజనిరిభామ॥ కా॥ ౭

ధరణీధరుఁడు శేషాద్రి-ధరణిసీతామనోహరుఁ డాహరిపరమాత్ముఁడు నిష్క్రియుండు సత్యప్రకాశఘనగురు స్వసుఖానుభవుఁడురాముండు కర్తృత్వావిరహితుం డయ్యు మనుజుఁ డయినందువలన జనోపదేశికుం డయి గురుతరాశ్వమేధశత మొనర్చు - చులలనామణితో పదివేలేండ్లి రహించె రాముని సేవించెహితుఁడై - యు వశాజై దయయుంచి సర సమతిమై వఱలిమించి సౌమిత్రిచెలఁగ శ్రీమించి॥ కా॥ ౮

103. శంకరాభరణము అటతాళము.

పల్లవి-శ్రీరాముని శ్రీమచ్చరితము శ్రీజ్ఞానసూనవినవే॥

అనుపల్లవి-హారాన్నిధి గర్వవిభంజనోద్ధార - శరలాఘవుని యీరాఘవునిత్మారమావరుసతత శ్రీకరుని దాన విచక్షణుని సారస దళేక్షణుని సర్వవిలక్షణుని హారనూపురకిరీటాంగదుని మది సుగ్రీవుని - వైరిహృదయవిభీషణుని మధురభాషణుని॥

చరణములు-శ్రీరామ ఆయుష్యము ఆరోగ్యప్రదము ఆమోదము - శ్రీయశోవర్ధనము శ్రీసీతాపతి ప్రసాదము శ్రేయోమార్గము ప్రియకుమార విద్యారత్న సంధానము హాయిపావనము జ్ఞానోదయ ముని-త్యాభ్యుదయము నధికపుణ్యామ్నాయము అధ్యాత్మరామాయణం బెవరు విన్ననుడివి నవారనఘులై నారాయణునికరుణ ధన్యుల నగుదురందమున॥ శ్రీ॥ ౧

భూమిసురులా దరించి సౌజన్య - ముఁ జెందుదురేల మిరాజన్య-ఘుమువింటే చెందు విజయ సౌఖ్యము ఈమహితాఖ్యానమెవరు వినినవారుస్వామికి సన్మాన్యులు వరధన్యులు కామితార్థప్రదము-జనకోటి జన్మమహత్కృత సంఘాతగుణవవిస్మృతపేటి వారాన్నిధిదాటి శ్రీమహావిష్ణు సాయుజ్యపదం బొందుదురు ముదంబు-నామతారకమ్ము శాంభవీ యోగసుందరము॥ శ్రీ॥

శ్రీ శేషాచలవేంకటాఖ్య - లక్ష్మీరమణునిపేర-నీశ, బ్రహ్మాదిల క్ష్మి, స-ర్వేశత్వశాలి పేరను కోశాతీత నిరీశ సత్యసుజ్ఞాన గురుడౌవి ష్ణునిపేరను ఈశుభాధ్యాత్మ మీరామాయణము, తెలుఁగుకీర్తనలుగ నేర్పరించె నృగుణముక్తామణులపేరను కౌశలంబునను యుద్ధకాండము ఇది షట్కాండ షుఖండచిదనుభవరుచి కవిసుబ్రహ్మణ్యకవి శ్రీరాముని శ్రీమచ్చరిత్రము శ్రీసుజ్ఞానమునుడివె॥ 3

104. షంసేనిరాగము-ఆదితాళము.

పల్లవి-మంగళం శుభమంగళం॥

అనుపల్లవి-సంగీతలోలునికి శృంగారశేఖరునికి - నంగజాతకోటి రుచి-రాంగునికి రామునికి॥ మం॥

చరణములు-సీతసమేతునికి శ్రీపతికిభరతజాతాదరునికిని-జయ మంగళం-ససుమి-త్రా తనయునికి ఖ్యాతివిక్రమాంజనీ-జాత శ్రీరాము నికి-కౌసల్యకొమారునికి కైకేయీ వరదునికి-త్ర్యంబకరాఘవునికిని॥జ॥ ౧

కోసల నగరిస్వామి కోదికన్న పెన్నిధికి-శ్రీ సదాభ్యుదయునికి శ్రీనివాసమూర్తికి-శ్రీధరునికి విజిత వి-రాధునికిభక్తజన-సాధారణునికి-జయమంగళం - మూలాధార షట్క్రమ-లాగ్ర సహస్రారదివ్య-బో ధానంద ఘనపూర్ణజ్యోతికి॥ మం॥ ౨

హారికి భవనీరధి-తరికి ఖరదూషణారికి-శరణానత శబరికి జయ మంగళం కూర్మ హిరణ్యాక్షశిర శ్ఛేదకిరికి-హిరణ్యకశిపు సంహారనర కే సరికి॥ మం॥ 3

భానుసూను రాజ్యసం-ధానసిపుణునికి వి-జ్ఞాన తపోగమ్యునికి-జయమంగళం-సన్మానార్హునికిసింధు-మానాపహారికినస-మానగాన ప్రవీణ-స ద్గుణపతికి॥ మం॥ ౪

పక్షివాహనునికినక్షయునికి సరసిజాక్షుని కధోక్షజునికి॥ జయ॥

అస్త్రక్షత మారీచమకరాక్ష కుంభకర్ణాది-రక్షోవీరునికి రాజప
రమేశ్వరునికి॥ మం॥

రావణాంతకునికి దేవదేవునికి జనక-జావిమోదకృతికి॥జయ॥

పరమపావనునికి విభీషణా-వనునికి భూమి-చేరిన సౌఖ్యవర్ధిష్ణునికి
విష్ణునికి॥ మం॥

శ్రీకాళహస్తినగ-రీశంబు మిత్రునికి-సౌకర్యశాలికి॥ జయ॥

సుశ్రీ శ్రీకకుత్థాన్వయ-సింహాసనస్థునికివి-వేకునకార్య శేషగిరి
వేంకట సుబ్రహ్మణ్యునికి॥ మంగళం॥

క॥ శ్రీనాయక కృపచేతను
గానాధిపులకు నెల్లఁగడుహృద్యంబై
భాను శశితారకంబై
మానుగ నీపుస్తకంబుమహి నెగడొందున్॥

శ్రీమదధ్యాత్మరామాయణకీర్తనల

యుద్ధకాండము.

సంపూర్ణము.

0883 - 246 2565
903 246 2565

mohan PUBLICATIONS

మోహన్ పబ్లికేషన్స్,

అజంతా హోటల్ ఎదుట, కోటగుమ్మం, రాజమహేంద్రవరం - 533101.

WWW.MOHANPUBLICATIONS.COM

మావద్ద లభించు గ్రంథములు

1. వ్రతకథలు - పూజలు

1.	శ్రీ వినాయక వ్రతం	వెల రూ.10-00
2.	శ్రీ విఘ్నేశ్వరపూజా-పుణ్యాహవాచనం	30-00
3.	శ్రీ విఘ్నేశ్వరపూజ (కాణిపాకక్షేత్రమాహాత్మ్యంతో)	10-00
4.	సంకష్టహరచతుర్థి శ్రీమహాగణపతి వ్రతం	30-00
5.	వరలక్ష్మీ వ్రతం	10-00
6.	కేదారేశ్వర వ్రతం	10-00
7.	త్రినాధ వ్రతం(కలర్)	10-00
8.	త్రినాధవ్రతం(సాదా)	5-00
9.	క్షీరాబ్ధి వ్రతం	12-00
10.	మంగళ గౌరీవ్రతం	10-00
11.	వైభవలక్ష్మీ వ్రతం ఫోటో యంత్రంతో	25-00
12.	శ్రీలక్ష్మీ కుబేర వ్రతం (ఫోటో యంత్రంతో)	25-00
13.	కనకమహాలక్ష్మీ వ్రతం (కామేశ్వరీపాటతో)	25-00
14.	సంతోషీమాతా వ్రతం	25-00
15.	ఏడు శనివారాల వ్రతం	25-00
16.	సత్యనారాయణవ్రతం	25-00
17.	శ్రీ సువర్చలాహనుమద్దీక్ష	30-00
18.	శివదీక్ష	10-00
19.	కాత్యాయనీ వ్రతం	20-00
20.	సౌభాగ్య గౌరీవ్రతం	20-00
21.	తిరుప్పావై (ధనుర్మాసవ్రతం)	36-00
22.	స్త్రీల వ్రతకథలు	36-00
23.	స్త్రీలవ్రతకథలుస్థూలాక్షరి (నేదునూరిగంగాధరరావుగారి)	54-00
24.	పెళ్ళి పాటలు - స్త్రీలపాటలు (కామేశ్వరిపాటతో)	36-00
25.	సర్వదేవతా పూజావిధానం	25-00
26.	ఆరువ్రతాలు	30-00
27.	రాహుకాలంలోదుర్గాదేవీపూజా	10-00

ఈ ధరలు నికరముకాదు, ఎప్పటికప్పుడు మారుచుండవచ్చును.

28.	తులసి నిత్యపూజ, తులసీఉపయోగాలు	10-00
29.	శ్రీ చక్ర రహస్య విజ్ఞానమ్	36-00
30.	శ్రీచక్ర పూజావిధానం(పెద్దది)	36-00
31.	లక్ష్మీ - గౌరీ నిత్యపూజ	10-00
32.	శ్రీ సరస్వతీ నిత్యపూజ	10-00
33.	శ్రీ దుర్గానిత్యపూజ	10-00
34.	కాలభైరవ నిత్యపూజ	10-00
35.	శివపూజ	10-00
36.	వీరభద్ర పూజ	10-00
37.	ఆంజనేయ నిత్యపూజ	10-00
38.	నాగేంద్ర స్వామి పూజ	10-00
39.	సుబ్రహ్మణ్య నిత్యపూజ	10-00
40.	రామదేవుని కథ	10-00
41.	శివదేవుని కథ	10-00
42.	లక్ష్మీనరసింహపూజ	10-00
43.	వేంకటేశ్వరపూజ	10-00
44.	బ్రహ్మంగారి నిత్యపూజ	10-00
45.	సూర్య నిత్యపూజ	10-00
46.	నవగ్రహ నిత్యపూజ	10-00
47.	రుక్మిణీ కల్యాణం	25-00
48.	ఉమామహేశ్వర వ్రతం	36-00
49.	శ్రీ కామేశ్వరీ వ్రతం	36-00
50.	16 సోమవారముల వ్రతము	25-00
51.	పార్వతీకల్యాణం	25-00
52.	సహస్రకమలవర్తి వ్రతము	25-00
53.	పంచముఖ ఆంజనేయ పూజావిధానము	36-00
54.	అష్టనాగపూజ	36-00
55.	పూజలు ఎందుకుచేయాలి ?	36-00
56.	ఏ దేవునికి ఏపుష్పాలతో పూజించాలి?	36-00
57.	ఏ దేవునికి ఏప్రసాదం నైవేద్యం పెట్టాలి?	36-00
58.	ఏదేవునికి ఏవిధముగాదీపారాధనచెయ్యాలి?	36-00
59.	ఏదేవునికి ఎన్ని ప్రదక్షిణలుచేయాలి ?	36-00
60.	హనుమద్ వ్రతం	36-00
61.	పంచాయతన పూజ	63-00
62.	28 వ్రతములు	120-00

63.	కలశపూజలు (9ఒకేసారి)	150-00
64.	కలశపూజలు (విడివిడిగా) (ప్రింటులో)	....
65.	హ్రీంకార మహాయజ్ఞం (ప్రింటులో)	....
66.	గోమాత	40-00

2. స్తోత్రాలు-సుప్రభాతములు సహస్రనామములు

1.	శ్రీ లలితా విష్ణు సహస్రనామస్తోత్రాలు పురాణపండ రాధాకృష్ణమూర్తిగారి సంకలనం	45-00
2.	లలితావిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రములు (హిందీ) ,,	50-00
3.	లలితావిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రములు (ఇంగ్లీషు) ,,	50-00
4.	స్థూలాక్షరిలలితావిష్ణుసహస్రనామస్తోత్రములు(పత్రికసైజ్)	99-00
5.	లలితావిష్ణు (కేస్ బైండ్) 1/8 డెమ్మి	63-00
6.	స్థూలాక్షరీ లలితావిష్ణు (క్రౌన్‌సైజు)కేస్‌బైండ్	108-00
7.	సర్వదేవతా స్తోత్రమంజరి	120-00
8.	సకలదేవతా అష్టోత్తరశతనామావళిః (63)	24-00
9.	విష్ణుసహస్రనామస్తోత్రమ్ (క్రౌన్)	25-00
10.	లలితా సహస్రనామ స్తోత్రమ్ (క్రౌన్)	36-00
11.	లలితా సహస్రనామములు	24-00
12.	లక్ష్మీ సహస్రనామములు	24-00
13.	దుర్గా సహస్రనామములు	24-00
14.	ఆంజనేయ సహస్రనామములు	24-00
15.	శివ సహస్రనామములు	24-00
16.	విష్ణు సహస్రనామములు	24-00
17.	గణపతి సహస్రనామములు	24-00
18.	సుబ్రహ్మణ్య సహస్రనామములు	24-00
19.	గాయత్రి సహస్రనామములు	24-00
20.	లలితావిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రాలు	24-00
21.	శ్రీరామా సహస్రనామములు	24-00
22.	సరస్వతి సహస్రనామములు	24-00
23.	సూర్యసహస్రనామములు & ఆదిత్యహృదయం	24-00
24.	శ్రీవేంకటేశ్వరసహస్రనామములు	24-00
25.	మణిద్వీపవర్ణన (పెద్దది)	24-00
26.	సంధ్యావందనం	24-00
27.	మంత్రపుష్పమ్	....
28.	త్రిభాషా హనుమాన్‌చాలీసా	15-00
29.	హనుమాన్ చాలీసా	10-00

30.	మణిద్వీపవర్ణన (పాకెట్)	10-00
31.	ఆరు చాలీసాలు	10-00
32.	శివారాధన (శివస్తోత్రాలు)	10-00
33.	వేంకటేశ్వర సుప్రభాతం (పాకెట్)	10-00
34.	ఆరుదండకాలు	5-00
35.	వేంకటేశ్వర గోవిందనామములు	5-00
36.	అష్టలక్ష్మీ స్తోత్రమ్ కనకధారాస్తోత్రమ్	10-00
37.	దేవీఖడ్గమాలాస్తోత్రమ్ (మహిషాసురమర్దనీస్తోత్రంతో)	10-00
38.	సుందరకాండ (పాకెట్)	10-00
39.	భగవద్గీత మూలం	27-00
40.	రామరక్షాస్తోత్రమ్	15-00
41.	స్తోత్ర రత్నావళి	36-00
42.	పురాణపండ లలితా-విష్ణు సహస్రనామస్తోత్రమ్(మినీ)	10-00
43.	పురాణపండ లలితాసహస్రనామస్తోత్రమ్(మినీ)	10-00
44.	పురాణపండ విష్ణు సహస్రనామస్తోత్రమ్	10-00
45.	పురాణపండ ఆదిత్య హృదయం	10-00
46.	మంత్రపుష్పం (మినీ)	10-00
47.	శివానందలహరి-సౌందర్యలహరి	36-00
48.	కుజదోషం	10-00
49.	కాలసర్ప దోషం	10-00
50.	మీ అప్పులు తీరాలా?	10-00
51.	దృష్టిదోషాలు నివారణ	10-00
52.	పంచసూక్తములు	10-00
53.	సంధ్యావందనం	10-00
54.	రుద్రనమకమ్-చమకమ్	10-00
55.	గాయత్రీమంత్రాలు	10-00
56.	హయగ్రీవ స్తోత్రమాల	10-00
57.	దక్షిణామూర్తి స్తోత్రమాల	10-00
58.	ద్వాదశ జ్యోతిర్లింగాలు - పంచారామాలతో	10-00
59.	శ్రీసూక్తం పురుష సూక్తం	10-00
60.	నవగ్రహస్తోత్రమాల	36-00
61.	మహాన్యాసమ్	36-00
62.	సుందరకాండ గానామృతం	36-00
63.	గోమాతపూజావిధానము	10-00
64.	ఆనందసిద్ధి - 1 శ్రీదేవీ స్తోత్రమాల	108-00

65.	ఆనందసిద్ధి - 2 ఏ సమస్యకు ఏ స్తోత్రమ్ పారాయణచేయాలి	108-00
66.	ఆనందసిద్ధి-3 మానసదేవీ స్తోత్రమాల	108-00
67.	శ్రీ కాలభైరవ రక్షా కవచమ్	63-00
68.	అర్చన	40-00
69.	నిత్యదేవతార్చన	40-00
70.	సర్వదేవతా స్తోత్ర నిధి	99-00
71.	శ్రీచక్ర నవవరణార్చన	63-00
72.	చండీ సప్తశతి పారాయణ క్రమం	99-00
73.	శ్రీదేవి స్తోత్ర రత్నావళి 32 దేవి స్తోత్రాలకు తాత్పర్యంతో	99-00
74.	వనదుర్గా మంత్రానుష్ఠాన క్రమమ్	63-00
75.	శ్రీ కాలభైరవ వ్రతము	63-00

3. శ్రీ సాయి దత్త గ్రంథములు

1.	శ్రీ సాయిబాబా సచ్చరిత్ర	120-00
2.	సంపూర్ణ శ్రీ గురు చరిత్ర	120-00
3.	శ్రీ సాయిఆరాధన-షిర్డివైభవం	120-00
4.	శ్రీ సాయిబాబా జీవిత చరిత్ర (క్రౌన్)	63-00
5.	శ్రీ గురుచరిత్ర (క్రౌన్)	63-00
6.	నవనాధ చరిత్ర	99-00
7.	శ్రీసాయిచరిత్ర (బైండు) ప్రయాణపుపారాయణగ్రంథం	63-00
8.	శ్రీగురుచరిత్ర (బైండు) ప్రయాణపుపారాయణగ్రంథం	63-00
9.	సత్యదత్తవ్రతం దత్తాత్రేయపూజాకల్పం,సహస్రంతో	30-00
10.	అనఘాదేవీ వ్రతం	30-00
11.	భక్తుల ప్రశ్నలకు బాబా జవాబులు	30-00
12.	శ్రీ సాయిపూజాకల్పం (సహస్రంతో)	25-00
13.	శ్రీ సాయిభజనమాల	20-00
14.	శ్రీ సాయి భజన్స్	20-00
15.	శ్రీ సాయిభక్తి గీతాలు	20-00
16.	శిరిడిహారతులు (భావంతో)	20-00
17.	"శ్రీసాయి"కోటి	27-00
18.	"శ్రీసాయిరామ్"కోటి	20-00
19.	శ్రీ సాయినాథ స్తోత్రమంజరి	10-00
20.	శ్రీ సాయివేయినామాలు	8-00
21.	శ్రీ సాయి హారతులు (పాకెట్)	15-00
22.	శ్రీ సాయి స్తవనమంజరి	10-00
23.	హిందీ శ్రీ సాయి హారతులు	15-00

24.	శని సింగణాపూర్ క్షేత్రమాహాత్మ్యం	63-00
25.	ఇంగ్లీషు శ్రీ సాయిహారతులు	15-00
26.	షిరిడి దర్శనం-శ్రీసాయి వైభవం	99-00
27.	సాయిసత్యవ్రతం	30-00
28.	సాయి అనుగ్రహమ్	120-00
29.	నవగురువారాల వ్రతకల్పము	15-00
30.	శ్రీదత్తలీలామృతము	99-00
31.	హృదయంలో సాయి	15-00
32.	శ్రీషిరిడీసాయి లీలామృతం(శ్రీసచ్ఛరిత్ర)	120-00
33.	గజాననమహరాజ్ చరిత్ర	99-00

4. జ్యోతిషాలు

1.	'కాలచక్రం' గంటలపంచాంగం (గార్గేయ)	72-00
2.	గ్రహభూమి పంచాంగము (గార్గేయ)	108.00
3.	ఆనందసిద్ధి పంచాంగం (వై.వి.శాస్త్రి)	63.00
4.	ములుగు వారి రాశిఫలితాలు (12రాశులువారికి)	50.00
5.	ములుగు వారి రాశిఫలితాలు విడివిడిగాఒక్కొక్కటి	12.00
6.	కాలచక్రంజ్యోతిషక్యాలండర్	25.00
7.	గ్రహబలం క్యాలండర్ (శ్రీనివాసగార్గేయ-భక్తిటివి)	25.00
8.	శుభమస్తు (పిడపర్తి) క్యాలండర్	25.00
9.	సాదా క్యాలండర్	5.00
10.	పాకెట్ క్యాలండర్	15.00
11.	తాజకనీలకంఠీయమ్	100-00
12.	కేరళ జ్యోతిష రహస్యాలు	180-00
13.	జ్యోతిష బ్రహ్మ రహస్యాలు	180-00
14.	మానసాగరి జాతకపద్ధతి	180-00
15.	వరాహమిహిర జాతకపద్ధతి	180-00
16.	వధూవర వివాహమైత్రిద్వాదశకూటములు	99-00
17.	సింపుల్ రెమిడీస్	180-00
18.	శంభు హోరప్రకాశిక	250-00
19.	పూర్వ పరాశరి	100-00
20.	పరాశర జ్యోతిషవిజ్ఞాన సర్వస్వం	200-00
21.	ప్రశ్న సింధు	99-00
22.	నక్షత్ర విశేష ఫలితాలు	63-00
23.	సూర్యసిద్ధాంతపంచాంగగణితంచేయడంఎలా?	180-00
24.	దృక్సిద్ధాంతపంచాంగగణితం చేయడంఎలా?	180-00

25.	ఆయుర్దాయ నిర్ణయం	63-00
26.	జాతక గణిత ప్రవేశిక	63-00
27.	జ్యోతిషమర్మబోధిని	63-00
28.	జ్యోతిష ప్రశ్నోత్తరమాల	63-00
29.	ముహూర్తం నిర్ణయించడంఎలా?	63-00
30.	జాతక మకరందం	63-00
31.	జ్యోతిష సరస్వతి	63-00
32.	మీజననకాల విశేషాలు	63-00
33.	ముహూర్త విజ్ఞాన భాస్కరం	63-00
34.	జ్యోతిష స్వయంబోధిని	63-00
35.	శుభముహూర్త శిరోమణి	63-00
36.	నక్షత్ర ఫలమంజరి	36-00
37.	పంచాంగం చూసే విధానం	36-00
38.	సర్వార్థ జ్యోతిషం	36-00
39.	ప్రాథమిక జ్యోతిషం	36-00
40.	నవరత్నములు శుభయోగములు	36-00
41.	శుభశకునాలు	30-00
42.	హస్తరేఖాఫలితాలు	36-00
43.	సంఖ్యల్లో భవిష్యత్	36-00
44.	ముహూర్త దీపిక	99-00
45.	పుట్టుమచ్చలు ఫలితాలు	30-00
46.	కలలు ఫలితాలు	30-00
47.	జాతక చక్రం వేయడం ఎలా?	36-00
48.	మానసాగరి (ప్రాచీనజ్యోతిషగ్రంథం) -పుచ్చాశ్రీనివాసరావు	250-00
49.	జ్యోతిషశాస్త్ర చిట్కాలు	120-00
50.	గుప్తా శతాబ్ది పంచాంగం (1940-2050)	999-00
51.	ప్రశ్నచండేశ్వరమ్	63-00
52.	ద్వాదశభావ ఫలచంద్రిక	250-00
53.	జ్యోతిష శతయోగరత్నావళి (నూరుయోగాలఫలితాలు)	120-00
54.	అంగసాముద్రికం	36-00
55.	హస్త సాముద్రికం	63-00
56.	లాల్ కితాబ్	99-00
57.	శకునశాస్త్రం	63-00
58.	ఆధునికప్రశ్నశాస్త్రం	120-00
59.	పరాశరజ్యోతిష ప్రశ్నజ్యోతిషం	180-00

60.	అష్టకవర్గు (కొండపల్లి)	63-00
61.	బృహత్‌జాతకం (ప్రాచీనప్రతికిపునర్ముద్రణ)	250-00
62.	లగ్నరత్నాకరం	63-00
63.	షట్పంచాశిక	120-00
64.	40 రోజుల్లో జ్యోతిషంనేర్చుకొనండి	270-00
65.	40 రోజుల్లో సాముద్రికంనేర్చుకొనండి	180-00
66.	40 రోజుల్లో సంఖ్యాశాస్త్రం	180-00
67.	40 రోజుల్లో నక్షత్ర (నాడీ) ఫలితములు	270-00
68.	40 రోజుల్లో వైద్యజ్యోతిషం నేర్చుకోండి	250-00
69.	మీ పుట్టినతేదీ అద్భుతరహస్యాలు (సాయిగణపతిరెడ్డి)	270-00
70.	కె.పి.జ్యోతిషం (పరిచయం)	63-00
71.	ముహూర్తచింతామణి	99-00
72.	సూర్యచంద్ర గ్రహణములు	63-00
73.	ప్రసిద్ధవ్యక్తుల జాతకాలు (వేరేకొండప్ప)	180-00
74.	అదృష్టరెమెడీస్	144-00
75.	గ్రహసంచార ఫలనిర్ణయదీపిక	63-00
76.	జ్యోతిష రెమిడీస్	300-00
77.	జాతకమార్తాండం పాతప్రతికి యథాతథం (కొండపల్లి)	250-00
78.	జ్యోతిషవిద్యాప్రకాశిక పాతప్రతికి యథాతథం (కొండపల్లి)	250-00
79.	నాడీజ్యోతిషం	63-00
80.	నక్షత్రపారిజాతం (గోరసవీరభద్రాచార్య)	63-00
81.	లగ్నపారిజాతం (గోరసవీరభద్రాచార్య)	63-00
82.	గౌతమసంహిత	63-00
83.	హోరరత్నమాల	63-00
84.	జాతకఫల మణిమంజరి	200-00
85.	పుష్కర పంచాంగం (2013-14నుండి 2024-25)	560-00
86.	దశాభుక్తిఫల నిర్ణయం	250-00
87.	వింత జోష్యములు	63-00
88.	షోడశవర్గులు	200-00
89.	రవిగ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
90.	చంద్ర గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
91.	కుజ గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
92.	బుధ గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
93.	గురు గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
94.	శుక్ర గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00

95. శని గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
96. రాహు & కేతు గ్రహముల సమస్త ప్రభావములు	99-00
97. ఆధునిక గ్రహములు-ఉపగ్రహములు సమస్త ప్రభావములు	99-00
98. ముహూర్తమార్తాండం	63-00
99. లఘుజాతకం	63-00
100. జాతకాలంకారము	63-00
101. మేషలగ్న ఫలితములు	99-00
102. వృషభ లగ్న ఫలితములు	99-00
103. మిధున లగ్న ఫలితములు	99-00
104. కర్కాటక లగ్న ఫలితములు	99-00
105. సింహలగ్న ఫలితములు	99-00
106. కన్యలగ్న ఫలితములు	99-00
107. తుల లగ్న ఫలితములు	99-00
108. వృశ్చిక లగ్న ఫలితములు	99-00
109. ధనుస్సు లగ్న ఫలితములు	99-00
110. మకర లగ్న ఫలితములు	99-00
111. కుంభ లగ్న ఫలితములు	99-00
112. మీన లగ్న ఫలితములు	99-00
113. నారద సంహిత	200-00
114. పంచాంగపీఠికలేఖికాగణితం	250-00
115. తారాబలం - చంద్రబలం (వేరే కొండప్ప)	99-00
116. సులభలగ్న సాధన (చిత్రాలగురుమూర్తిగుప్తా)	200-00
117. రాహు కేతువుల యోగము	99-00
118. ఛాయాగ్రహములు	99-00
119. జ్యోతిషవిజ్ఞాన దీపిక	63-00

బి.వి.రామన్ గారి గ్రంథములు

120. జ్యోతిష విద్యారంభం	50-00
121 గ్రహభావ బలములు	50-00
122. కాలచక్రదశ	50-00
123. అనుభవ ప్రశ్నాజ్యోతిషం	50-00
124. జ్యోతిషశాస్త్రంలో వాతావరణ భూకంపాలు	50-00
125. పురోగామి జాతకం	50-00
126. భావార్ధరత్నాకరం	75-00
127. భారతీయజ్యోతిష సర్వస్వం	75-00
128. అష్టకవర్గ పద్ధతిః	75-00

129. జ్యోతిషశాస్త్రంలో సందేహాలు,సమాధానాలు	75-00
130. ప్రశ్నతంత్ర	75-00
131. ముహూర్తం	75-00
132. విశిష్ట జాతకములు	125-00
133. భారతీయఫలితజ్యోతిషం	125-00
134. 300 ముఖ్యమైన యోగములు	125-00
135. జాతకంపరిశీలించడంఎలా ?	300-00

రాష్ట్రపతి అవార్డుగ్రహీత, మహామహోపాధ్యాయ, వాచస్పతి
శ్రీ మధురకృష్ణమూర్తిగారి గ్రంథములు

136. బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-1	200-00
137. బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-2	200-00
138. బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-3	200-00
139. బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-4	200-00
140. భావార్థరత్నాకరము	100-00
141. ముహూర్త చింతామణి	100-00
142. ముహుర్త చింతామణి-పార్టు2	200-00
143. స్వప్న శాస్త్రము	36-00
144. శతయోగమంజరి	50-00
145. వ్రతనిర్ణయకల్పవల్లి	250-00
146. దైవజ్ఞవల్లభం	75-00
147. వసంతరాజశకునమ్ (బృహత్శకునశాస్త్రం)	250-00
148. వాస్తుశాస్త్రవివేకము-1	100-00
149. వాస్తుశాస్త్రవివేకము-2	200-00
150. వాస్తుశాస్త్రవివేకము-3	100-00
151. వాస్తుశాస్త్రవివేకము-4	200-00
152. అనుభవసులభవాస్తు - 1	50-00
153. అనుభవసులభవాస్తు - 2	100-00
154. పంచాంగ వివేకము	99-00
155. వశిష్ఠ సంహిత	360-00
156. పంచపక్షి శాస్త్రం (కేస్బైండ్)	200-00

5. వాస్తులు

1. 40 రోజుల్లో "వాస్తువిద్య" నేర్చుకొనండి	180-00
2. వాస్తుశాస్త్ర రహస్యములు	200-00
3. వాస్తునుబట్టి మీ ఇల్లు	63-00
4. మీరూ మీ వాస్తు	63-00

5.	గృహవాస్తు చిట్కాలు	63-00
6.	వాస్తు పూజ	63-00
7.	వాస్తు సూత్రములు	63-00
8.	వాస్తుశాస్త్ర రహస్యాలు	63-00
9.	గృహవాస్తు వర్గులు	99-00
10.	విశ్వకర్మవాస్తు శాస్త్రరీత్యా మీ ఇంటి ప్లానులు	63-00
11.	విశ్వకర్మ వాస్తుశాస్త్రరీత్యా మీఇండ్లఆయములు	99-00
12.	విశ్వకర్మ వాస్తు శాస్త్రం(చిత్రాలగురుమూర్తిగుప్తా)	180-00
13.	ఆధునిక గృహవాస్తు	99-00
14.	శుభవాస్తు	270-00
15.	వాస్తుయంత్ర రత్నావళి	120-00
16.	వాస్తుశాస్త్రం	120-00
17.	హౌస్ ప్లాన్స్	63-00
18.	గృహనిర్మాణ వాస్తు	63-00
19.	వాస్తు రెమెడీస్	63-00
20.	గృహవాస్తు దర్పణం	63-00
21.	జ్యోతిష-గృహవాస్తుచంద్రిక	200-00
22.	వాస్తురత్నాకరం (కొండపల్లి)	63-00
23.	వాస్తుశిరోమణి ,,	120-00
24.	వాస్తుసంగ్రహమ్ ,,	63-00
25.	పంచవాస్తు పారిజాతం ,,	120-00
26.	వాస్తుడిండిమమ్ ,,	63-00
27.	వాస్తుదుందిభి ,,	120-00
28.	విశ్వకర్మవాస్తుప్రకాశిక (కేస్‌బైండ్)	250-00
29.	కృష్ణవాస్తుశాస్త్రము	63-00
30.	జలవాస్తు,శల్యవాస్తు (దంతూరిపండరీనాథ్)	99-00
31.	మయవాస్తు (గోరసవీరభద్రాచార్య)	120-00
32.	వాస్తు జ్యోతి	63-00
33.	మన ఇల్లు-మనవాస్తు	99-00
34.	వాస్తవ వాస్తుపూజావిధానము	108-00
35.	వాస్తు దర్పణం	120-00

6. మంత్రశాస్త్రాలు

1.	మంత్రసాధన	63-00
2.	తంత్రజాలం	63-00
3.	మంత్రశక్తి	63-00

4.	దత్తాత్రేయ తంత్రవిద్య	63-00
5.	దత్తాత్రేయ మూలికాతంత్రమ్	63-00
6.	తాంత్రిక పంచాంగం	63-00
7.	యక్షిణీ తంత్రం	63-00
8.	మంత్రానుష్ఠాన చంద్రిక	63-00
9.	సర్వదేవతా మంత్రకవచములు	63-00
10.	మంత్రాక్షరాలరహస్యం (బీజాక్షరనిఘంటువు)	63-00
11.	సర్వదేవతా మంత్రరత్నావళి	63-00
12.	సదాచార దీపిక	63-00
13.	యోగినీ-వామకేశ్వరతంత్రం	63-00
14.	ప్రపంచసారతంత్రం	63-00
15.	బదనిక తంత్రమ్	63-00
16.	ఉచ్ఛిష్ట గణపతి తంత్రమ్	63-00
17.	గుప్త సాధన తంత్రం	63-00
18.	గంధర్వ తంత్రమ్	63-00
19.	సౌందర్యలహరి (మంత్రయంత్రరత్నావళి)	63-00
20.	యంత్ర మంత్ర తంత్ర	63-00
21.	పాశుపత తంత్రం	99-00
22.	పంచదశ మహాఖడ్గ తంత్రం	99-00
23.	రుద్రాష్టాధ్యాయః	99-00
24.	మంత్రసిద్ధి	120-00
25.	పరశురామతంత్రమ్	108-00
26.	శ్రీలలితావిలోమ పంచదశీ	108-00
27.	శ్రీ గురు తంత్రం	108-00
28.	గాయత్రీ తంత్రమ్	108-00
29.	మహాశక్తి మంత్ర తంత్ర రహస్యాలు	150-00
30.	శ్రీ దుర్గ తంత్రమ్	200-00
31.	మహామృత్యుంజయఅమృతపాశుపతమ్	200-00
32.	సర్ప (నాగ)తంత్రం	250-00
33.	హవన తంత్రం	250-00
34.	షోడశనిత్యతంత్రం	250-00
35.	శాక్తేయతంత్రం	250-00
36.	రుద్రయామళతంత్రం	250-00
37.	లక్ష్మీప్రత్యంగిరా తంత్రమ్	250-00
38.	హిరణ్యశూలినీ తంత్రమ్	250-00

39.	మాయాప్రత్యంగిరా తంత్రమ్	250-00
40.	శ్రీ విశ్వరూప ప్రత్యంగిరా తంత్రమ్	250-00
41.	స్వర్ణాకర్షణభైరవతంత్రం	250-00
42.	కాశీవిశాలాక్షి తంత్రం	250-00
43.	శాంతితంత్రమ్	250-00
44.	యంత్రసిద్ధి	360-00
45.	శ్రీ లక్ష్మీతంత్రమ్	360-00
46.	మంత్రమహోదధి (స్త్రీదేవతాఃకల్పమ్)	360-00
47.	మంత్రమహోదధి (పురుషదేవతాఃకల్పమ్)	360-00
48.	మంత్రశాస్త్రం (గ్రంథము)	360-00
49.	ప్రత్యంగిరాకృత్యాతంత్రం	360-00
50.	కామధేనువు తంత్రం	360-00
51.	శూలినీదుర్గాతంత్రం	360-00
52.	శ్రీవిద్య రహస్యం	290-00
53.	కులార్ణవ తంత్రమ్	150-00
54.	ఆచార్య సిద్ధ నాగార్జునతంత్రం (ఒరిజనల్)	390-00
55.	సిద్ధమూలిక రహస్యం (మంత్ర,యంత్రసహితం)	63-00

7. గ్రంథాలు - ఆరాధనలు

1.	భగవద్గీత శ్లోక తాత్పర్య సహితం	54-00
2.	భగవద్గీత (వచనం)	99-00
3.	భగవద్గీత శ్లోకతాత్పర్యం-కేసుబైండింగ్	72-00
2.	గణేశ ఆరాధన 1	99-00
3.	గణేశోపాసన 2	99-00
4.	నవగ్రహవైభవం	99-00
5.	నవగ్రహ రెమెడీస్	99-00
6.	నవగ్రహ వేదం	99-00
7.	శనిగ్రహారాధన	99-00
8.	ఆదిత్యారాధన	99-00
9.	సుబ్రహ్మణ్యారాధన	99-00
10.	శ్రీ శివ ఆరాధన	99-00
11.	లక్ష్మీ ఆరాధన	99-00
12.	హనుమదారాధన	99-00
13.	లలితారాధన	99-00
14.	శ్రీ చక్రారాధన	99-00
15.	గాయత్రీ ఆరాధన	99-00

16.	వీరభద్రారాధన	99-00
17.	కుజగ్రహారాధన	99-00
18.	భైరవారాధన	99-00
19.	దైవారాధన	99-00
20.	గీతారాధన (భగవద్గీత శ్లోకతాత్పర్యసహిత)	99-00
21.	శ్రీవేంకటేశ్వరాధన	99-00
22.	హయగ్రీవారాధన	99-00
23.	లక్ష్మీనరసింహారాధన	99-00
24.	శ్రీ బాలాత్రిపురసుందరీ స్తోత్ర కదంబం	99-00
25.	దేవీ లీలామృతం	99-00
26.	పురాణపండ సుందరకాండ వచనం	99-00
27.	పురాణపండ రామాయణం	99-00
28.	పురాణపండ భారతం	99-00
29.	పురాణపండ భాగవతం	99-00
30.	(సూరి) వాల్మీకి రామాయణం	99-00
31.	కాలసర్ప యోగం	99-00
32.	నిత్య జీవితములో రుద్రాక్షలు	99-00
33.	నిత్య జీవితములో నవరత్నాలు	99-00
34.	వేదసూక్తములు	99-00
35.	వేమన పద్యసారామృతం	99-00
36.	పండగలు పర్వదినాలు	99-00
37.	సూక్తిరత్నాలు	99-00
38.	హనుమచ్చరిత్ర	99-00
39.	నవగ్రహ దర్శనమ్	99-00
40.	నిత్యజీవితంలో నవగ్రహాలు	99-00
41.	సాలగ్రామములు	99-00
42.	గురుశుక్ర ప్రభావము చంద్రకళానాడీ	99-00
43.	శనిగ్రహరెమిడీస్	99-00
44.	జాతకసుధాసారము-జాతకమోక్షప్రదాయిని	99-00
45.	వివాహజ్యోతిషమంజరి-మ్యారేజ్‌మ్యాచింగ్‌గైడ్ (సాయిగణపతిరెడ్డి)	99-00
46.	మీపుట్టినతేదీనిబట్టి మీజీవితరహస్యాలు (న్యూమరాలజీ లైఫ్‌గైడ్) ,,	99-00
47.	మీఅదృష్టానికి (పేరు) నేమ్‌కరక్షన్ ,,	99-00
48.	న్యూమరాలజీ రెమిడీస్	99-00
49.	మూకపంచశతీ	99-00
50.	శ్రీరామకర్ణామృతం	99-00

51.	రహస్యకుక్కుటశాస్త్రం	300-00
52.	ఉపాసన విధానం	99-00
53.	పంచమవేదం మహాభారతం	99-00
54.	దేవుళ్ళు డాట్ కామ్	99-00
55.	గణపతిభాష్యం	99-00
56.	యజుర్వేద ఉపనయనవివాహప్రయోగమంజరి	99-00
57.	నవయోగులు	99-00
58.	ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోనిదర్శించవలసిన ప్రముఖదర్గాలు	99-00
59.	సకలదేవతాఅష్టోత్తరాలు(పెద్దది)-(180అష్టోత్తరశతనామావళులతో)	99-00
60.	సకలదేవతా అష్టోత్తరశతనామావళులు (కేస్‌బైండింగ్)	216-00
61.	సకలదేవతా సహస్రనామములు	99-00
62.	ఆధ్యాత్మిక సూక్తి నిధి	99-00
63.	బ్రాహ్మణులు గోత్రాలు,ప్రవరలు	99-00
64.	సర్వదేవతాస్వరూపుడు శ్రీ వేంకటేశ్వరుడు	99-00
65.	శ్రీ లక్ష్మీసన్నిధి	99-00
66.	శ్రీలక్ష్మీగణపతి హోమకల్పం	99-00
67.	మార్షల్‌ఆర్ట్స్ (కరాటే,కుంగ్‌ఫూనేర్చుకోండి)	99-00
68.	మ్యాజిక్‌గైడ్	99-00
69.	చదరంగం	99-00
70.	పంచముఖ హనుమత్ వైభవం	63-00
71.	గరుడపురాణం	40-00
72.	మాఘపురాణం	36-00
73.	శివపురాణం	36-00
74.	వైశాఖపురాణం	36-00
75.	కార్తీక పురాణం	36-00
76.	కార్తీక పురాణం (చిన్నది)	25-00
77.	సర్వకార్యసిద్ధికి రామాయణపారాయణ	63-00
78.	పెద్దబాలశిక్ష	50-00
79.	గాయత్రీ మహిమ	36-00
80.	వృక్షదేవతలు	63-00
81.	యాజుష స్మార్త సంస్కార చంద్రిక	200-00
82.	సనాతనవైదిక బ్రాహ్మణస్మార్తాగమకల్పమ్	150-00
83.	చతుర్వేదములు	120-00
84.	నవగ్రహారాధన	120-00
85.	తాళపత్ర సమాహార గోపురం	120-00
86.	మనుధర్మ శాస్త్రం (వచనంలో...) (కేస్‌బైండు)	250-00

87.	మానవధర్మములు		120-00
88.	వేదమంత్ర సంహిత		120-00
89.	సహస్రలింగార్చన		120-00
90.	శ్రీ శివగీత		120-00
91.	ద్వాదశఉపనిషత్తులు		120-00
92.	పురాణపండవారి సౌందర్యలహరి	(కేస్‌బైండ్)	250-00
	(శ్లోకతాత్పర్యసహిత విపులవ్యాఖ్యతో)	సాదా	120-00
93.	బృహత్ శివ స్తోత్ర రత్నాకరము		200-00
94.	బృహత్ దేవీ స్తోత్రరత్నాకరము		200-00
95.	బృహత్ విష్ణు స్తోత్రరత్నాకరము		200-00
96.	కేదారనాథ్ బదరీనాథ్ యాత్రాగైడు		63-00
97.	దక్షిణావృత శంఖములు		63-00
98.	108 దివ్యదేశాల విష్ణుక్షేత్రదర్శని		36-00
99.	ధర్మసింధువు(కేస్‌బైండింగ్)		270-00
100.	భారతీయ శైవక్షేత్రయాత్రాదర్శిని		99-00
101.	చిలుకూరి బాలాజీచరిత్ర		36-00
102.	భగవత్‌స్తుతి		63-00
103.	సూర్యోపాసన		36-00
104.	కాశీఖండం		250-00
105.	దేవీభాగవతం		360-00
106.	శ్రీ ఆంజనేయం		216-00
107.	ధర్మసందేహాలు		216-00
108.	ఆధ్యాత్మిక దైవిక వస్తువులు		250-00
109.	రామాయణం		600-00
110.	పోతన భాగవతం		900-00
111.	శివమంత్రములు		63-00

8. వైద్య గ్రంథాలు

1.	ఆహారం ఆరోగ్యం	36-00
2.	మూలికావైద్య చిట్కాలు	36-00
3.	ఆయుర్వేద వైద్య చిట్కాలు	30-00
4.	గృహవైద్య రహస్యాలు	36-00
5.	గృహవైద్యసారం	36-00
6.	హోమియోవైద్యం (ద్వాదశలవణచికిత్స)	63-00
7.	ప్రకృతివైద్యం	36-00
8.	ఆహారం-వైద్యం	99-00

9.	సంపూర్ణ ఆయుర్వేద-చిట్కా వైద్యం	99-00
10.	ఆయుర్వేదమ్	36-00
11.	ఆయుర్వేద మూలికావైద్యదీపిక	99-00
12.	దుంపకూరలు, ఆకుకూరలు, కాయగూరలు (వాడకం - ఉపయోగాలు)	99-00
13.	ఏకమూలికావైద్యం	99-00
14.	అష్టాంగ హృదయం (4భాగాలు)	1200-00
15.	రహస్యసిద్ధయోగవైద్యసారమ్	99-00
16.	ప్రాథమిక హోమియోవైద్యం	99-00
17.	ఒబెసిటీ	99-00
18.	హెల్త్‌గైడ్	99-00
19.	ఆయుర్వేదం-జీవనవేదం	99-00
20.	ఫుడ్‌థెరపి	63-00
21.	న్యాచురల్‌థెరపి	99-00
22.	సంపూర్ణఆరోగ్యానికి 20ని॥	63-00
23.	కీళ్ళనొప్పులు మీ సమస్యలైతే...	99-00
24.	యోగామంత్ర	63-00
25.	యోగా మండే టు సండే	63-00
26.	హెర్బల్ మెడిసిన్-హెల్త్‌టుడే	99-00
27.	హెల్త్‌ఫైల్	108-00
28.	వస్తుగుణపాఠం	250-00
29.	రసాయన వాజీకరణ తంత్రం	150-00
30.	వస్తుగుణ మకరందం	400-00
31.	నాటువైద్యం -(కేస్‌బైండ్)	360-00
32.	నాటువైద్యం (చిన్నది)	99-00
33.	ప్రాణాయామము-యోగ	63-00

9. అయ్యప్ప - భవానీ రకాలు

1.	శ్రీ అయ్యప్ప లీలామృతం	30-00
2.	శ్రీ అయ్యప్ప భజనపాటలు	63-00
3.	శ్రీ అయ్యప్ప పూజాకల్పం	20-00
4.	శ్రీ అయ్యప్ప భక్తి గీతాలు	20-00
5.	హారతిగైకొనుమా	40-00
6.	శ్రీ అయ్యప్ప దీక్ష F	10-00
7.	శ్రీ అయ్యప్ప భజనమాల F	10-00
8.	శ్రీ అయ్యప్ప నిత్యపూజ P	10-00

9.	శ్రీ అయ్యప్ప నిత్యనియమావళి P	10-00
10.	భవానీదీక్ష (శ్రీ భవానీ లీలామృతం)	36-00
11.	దేవీలీలామృతం	99-00
12.	శ్రీ దేవీ పూజాకల్పం	20-00
13.	దేవీ భక్తిగీతాలు	20-00
14.	భవానీదీక్ష P	10-00
15.	దేవీ భక్తిమాల F	10-00
16.	శ్రీ అయ్యప్ప భజనావళి	120-00
17.	అయ్యప్పపూజావిధి (జేసుదాసుసాంగ్స్‌తో)	24-00

10. భజనలు - కీర్తనలు

1.	అన్నమయ్య కీర్తనలు	20-00
2.	శ్రీరామదాసు కీర్తనలు	20-00
3.	సర్వదేవతా మంగళహారతులు	20-00
4.	వసుంధర మంగళ హారతులు	25-00
5.	సౌభాగ్య దేవతా మంగళహారతులు	36-00
6.	సర్వదేవతా భజనలు	36-00
7.	చిట్టి పొట్టి పాటలు	10-00
8.	జాతీయ గీతాలు	10-00
9.	దేశభక్తి గీతాలు	36-00
10.	పండుగలు-పుణ్యక్షేత్రాలు భక్తిగీతాలు	36-00
11.	గొబ్బిళ్ళపాటలు,లాలిపాటలు,కోలాటపాటలు	36-00
12.	అన్నమయ్య సంకీర్తనలు	99-00
13.	పెళ్ళిపాటలు-స్త్రీలపాటలు	36-00
14.	భక్తానంద భజనకీర్తనలు(ఓల్డ్‌సినీస్టైల్)	36-00
15.	సర్వదేవతాభక్తిమణిమాల	36-00
16.	బతుకమ్మ ఉయ్యాల పాటలు	36-00
17.	అన్నమయ్య సంకీర్తనానిధి(1000కీర్తనలు)	270-00

11. హిట్స్ సాంగ్స్

1.	ఘంటసాల భక్తిగీతాలు-భగవద్గీత	36-00
2.	ఎస్.పి.బాలు భక్తిగీతాలు	36-00
3.	ఘంటసాల సుమధురగీతాలు	99-00
4.	పి. సుశీల సుమధురగీతాలు	99-00

5.	ఎస్.పి. బాలు సుమధురగీతాలు	99-00
6.	ఎస్.జానకి సుమధురగీతాలు	99-00
7.	వేటూరి సుందరరామమూర్తిహిట్స్	99-00
8.	సర్వదేవతా సినీభక్తిగీతాలు	99-00

12. స్త్రీలకు ఉపయుక్త పుస్తకములు

1.	శ్రీకాంతామణి వంటలు (వెజ్)	63-00
2.	శ్రీకాంతామణి వంటలు (నాన్‌వెజ్)	63-00
3.	శాకాహార వంటలు	30-00
4.	మాంసాహారవంటలు	30-00
5.	చిట్టిచిట్కాలు	30-00
6.	అందానికి చిట్కాలు	30-00
7.	పిల్లల పేర్లు (పెద్దది)	30-00
8.	పిల్లల పేర్లు (చిన్నది)	10-00
9.	లేటెస్ట్ ఎంబ్రాయిడరీ శాలీబోర్డర్స్	36-00
10.	లేటెస్ట్ ఎంబ్రాయిడరీ డిజైన్స్	36-00
11.	చిన్నారులకు చిరుతిళ్ళు	30-00
12.	పసందైన ఫాస్ట్‌ఫుడ్ వంటలు	30-00
13.	పలావ్‌లు, ఫ్రైడ్ రైస్‌లు, వెరైటీరైస్‌లు	30-00
14.	వేపుళ్ళు-ఇగుర్లు	30-00
15.	బ్రేక్‌ఫాస్ట్ వంటలు	30-00
16.	పండుగలలో చేసుకొనే పిండివంటలు	30-00
17.	మైక్రోవేవ్ వంటలు	99-00
18.	సర్వదేవతాభక్తిమాల	36-00
19.	పిల్లలపేర్లు (బాబు)	36-00
20.	పిల్లలపేర్లు (పాప)	36-00
21.	మోడ్రన్ మెహంది (గోరింటాకు డిజైన్స్)	36-00
22.	మోడ్రన్ పిల్లలపేర్లు	99-00
23.	నోరూరించే నాన్‌వెజ్‌వంటలు	99-00
24.	మోడ్రన్ టైలరింగ్ (లేడీస్ & జంట్స్)	99-00

వివిధ రకాలు

ఎందరోమహానుభావులు	270-00
యోగాసనాలు	36-00
సూర్యనమస్కారములు	36-00
పొడుపు కథలు (చిన్నవి)	10-00

హిందీ-తెలుగు-స్వబోధిని	20-00
ఇంగ్లీషు-తెలుగు-స్వబోధిని	20-00
జనరల్ నాలెడ్జ్	20-00
నూరు ఎక్కాలు	10-00
1-100 టేబుల్ బుక్	10-00
1-100 టేబుల్‌బుక్ (క్రౌన్‌సైజు)	4-50
శ్రీరామకోటి	27-00
శ్రీశివకోటి	27-00
మేజిక్	30-00
అంకెలతో గారడీ	30-00
హృదయస్పందన (కవితలు)	30-00
వాత్స్యయన కామసూత్రాలు	36-00
ఎ.పి.టూరిస్ట్ గైడు	36-00
ఇంద్రజాల రహస్యాలు	30-00
మహేంద్రజాల రహస్యాలు	30-00
శరీరభాష (బాడీ లాంగ్వేజ్)	99-00
క్రియాయోగం	36-00
ఆనందంగా జీవిద్దాం	99-00
హరిశ్చంద్ర నాటకం	50-00
వాత్సాయనకామసూత్రాలు	99-00
పంచసాయకం	99-00
రతిరహస్యాలు	99-00
అనంగరంగం (కంభంపాటి స్వయంప్రకాష్)	99-00
శృంగారకేళి (కంభంపాటి స్వయంప్రకాష్)	99-00
గాయత్రీవిజ్ఞాన్	99-00
చింతామణి (నాటకం)	50-00
బాలనాగమ్మ	50-00
కాళహస్తి స్త్రీల వ్రతకథలు	36-00
కాళహస్తి రామాంజనేయ యుద్ధం(బదిరెడ్డి)	50-00
కాళహస్తి గోవింద నామాల భగవద్గీత	36-00
కాళహస్తి గృహవాస్తు చింతామణి	99-00
కాళహస్తి గృహవాస్తు మర్మాలు (బైండు)	63-00
రామరాయవాస్తుశాస్త్రం(ముద్రగడరామారావు)	90-00
ఎం.ఎస్.ఆర్.హనుమాన్‌చాలీసా	10-00
ఎం.ఎస్.ఆర్.సుందరకాండ	80-00
బ్రహ్మంగారిజీవితచరిత్ర (జవంగుల)	125-00
శ్రీ ఆదిశంకరాచార్య దివ్యచరితామృతం	40-00

కాశీరామేశ్వర మజిలీ కథలు	63-00
శ్రీలలితాసహస్రనామము(భాస్కరభాష్యం)	600-00
ప్రకృతిసిద్ధాంతములు-వేదవిజ్ఞానము-ఫలితజాతక సూత్రములు	595-00
ముదుండి విశ్వనాథరాజుగారి గ్రంథములు	
విశ్వకర్మ ప్రకాశము	80-00
ప్రాచీనవాస్తుశాస్త్రాలు-ఆధునికవాస్తుపరిశీలన ,,	250-00
నారద సంహిత ,,	150-00
వాస్తురాజవల్లభము-మూలానువాదము ,,	60-00
మయమతము - వచనము ,,	80-00
బృహత్సంహిత - వచనము ,,	160-00
వాస్తువిజ్ఞానజ్యోతి	......
పురోహిత దర్శని (గోరసవీరభద్రాచార్య)	....
విశ్వకర్మవాస్తువిద్యారహస్యములు ,,	....
వాస్తు విజ్ఞాన చంద్రిక ,,	....
మహాదశా పారిజాతం ,,	....
వాస్తు నారాయణీయం ,,	120-00
యోగావళీఖండం ,,	120-00
ముహూర్తసింధువు	150-00
సర్వార్థచంద్రిక (4భాగాలు)	1208-00
మీరే న్యూమరాలజిస్ట్ (దావూద్)	370-00
నిర్ణయసింధు (2భాగాలు)	590-00
సాయి... ,,	45-00
శ్రీ దుర్గానందలహరి ,,	200-00
ఆరతిసాయిబాబా ,,	11-00
ప్రతిష్ఠకల్పః(సాగి నరసింహమూర్తి)	500-00
తాజుద్దీన్‌బాబా సచ్చరిత్ర	100-00

సుమారు 100 సం॥రాలునాటి ప్రాచీన ప్రతులు తిరిగి ఈ క్రింది గ్రంథములు ప్రచురించబడినవి.

శ్రీరామ మంత్రానుష్ఠానము	300-00
శ్రీరామనవరాత్రోత్సవకల్పః	300-00
సీతారామ కథా సుధ అయోధ్యకాండ	200-00
సీతారామ కథా సుధ బాలకాండ	150-00
అరణ్యకాండ	100-00
శ్రాద్ధము ఎందుకు పెట్టాలి ? షోడశ సంస్కారములు	200-00
స్మార్త కాపర్ది కారికలు	200-00
నపుంసక సంజీవనము, వైద్య శిరోమణి	200-00
విషవైద్య చింతామణి	200-00

హేమాద్రి సూరిణా ప్రాయశ్చిత్తాధ్యాయః	300-00
సర్వమూలికా గుణరత్నాకరం	300-00
ఆపస్థంబీయ ధర్మసూత్రాలు	300-00
సర్వశాంతి దర్పణం - అపర ప్రయోగ దర్పణం	200-00
గణకరంజని	200-00
సంతాన దీపిక	200-00
తిథినిర్ణయ కాణ్డః	250-00
ముహూర్త దర్పణం	200-00
జ్యోతిష శాస్త్ర రత్నము (శ్రీపతిజాతక పద్ధతి)	250-00
లఘుతాచకము	200-00
శ్రీ వైఖనస పైతృమేదిక ప్రయోగః	300-00
స్మృతి రత్నాకరము (ధర్మశాస్త్రం)	400-00
జాతకామృతతసారం	300-00
జాతక బోధిని	300-00
సంగీత విద్యాదర్పణం	300-00
సంగీత సర్వార్థసారసంగ్రహం	300-00
ముహూర్త మార్తాండం(టీకతాత్పర్యం)	450-00
జాతకరహస్యం	200-00
రాజమార్తాండం	200-00
ఆయుర్దాయదీపిక	200-00
వైద్యామృతం	200-00
అనుపానమంజరీ	200-00
నవగ్రహశాంతి విధానం-ఉదకశాంతి విధిః	200-00
చికిత్సరత్నము	200-00
స్వరచింతామణి	200-00
ద్వాదశలోహ భస్మవిధానం	200-00
దైవజ్ఞయశో విభూషణం	200-00
అనుపాన రత్నకరము	200-00
కాలామృతము	250-00
దైవజ్ఞకర్ణామృతము	300-00
రసేంద్ర చింతామణి	300-00
రసరత్న సముచ్ఛయం	300-00
వస్తుగుణరత్నాకరము	300-00
హోరానుభవదర్పణము	360-00
విశ్వకర్మ ప్రకాశిక వాస్తుశాస్త్రము	250-00
స్త్రీజన కల్పవల్లి	450-00
సంగీత సర్వార్థ సంగ్రహం	300-00
సంగీత సుధాసంగ్రహము	250-00
అర్క ప్రకాశము	200-00
సంగీత మార్తాండము	200-00
సంగీత ప్రథమబోధిని	200-00

వైద్యకల్పతరువు	200-00
రసప్రదీపిక	250-00
గణకానందము	250-00
శ్రీ లలితాసహస్రనామావళిః-వివరణాత్మక భావంతో	200-00
నవచండీ వేదోక్త శ్రీ దేవీ పూజాకల్పం	200-00
శ్రీ గాయత్రీ అనుష్ఠాన తత్త్వప్రకాశిక	360-00
సంగీతమార్తాండము	250-00
సారావళి	360-00
భేషజకల్పము	200-00
గురుశిష్య ఆయుర్వేద వైద్యచింతామణి	360-00
జాతకమణి	200-00
సర్వశకున ప్రకాశిక	200-00
యాజుష ప్రయోగ చంద్రిక	250-00
శిక్షావల్లీ-ఆనందవల్లీ-భృగువల్లీ	300-00
వసంతరాజ శకునము	250-00
తొట్టి వైద్యం	450-00
జ్యోతిష సిద్ధాంత సంగ్రహము (పంచాంగ గణితం)	300-00
సహస్ర యోగప్రకాశిక	300-00
శ్రీవిద్యారహస్యం	290-00
మహర్షుల చరిత్ర 1,3 300+300	
వేంకట సోమయాజీయం అను ధర్మశాస్త్రకాండము	250-00
శ్రీఆంజనేయం	216-00
రాశితుల్యవత్సర ఫలితం	200-00
నాడి జ్యోతిష విశ్లేషణ	400-00
రహస్యకుక్కుటశస్త్రం	300-00
స్త్రీ ధర్మరత్న బాండాగారము	200-00
శైవోత్సవరత్నాకరం	300-00
యాజుషప్రయోగ చిన్తామణి	300-00
సుస్వర ఋగ్వేద ప్రయోగదర్శిని	300-00
ఆయుర్వేద వైద్య సంగ్రహం	300-00
వశిష్ఠ సంహిత	360-00
హోమియోపతి గృహవైద్యం	200-00
వ్రతచూడామణి	300-00
వైశ్యధర్మప్రకాశిక	300-00
ఆలయ నిత్యార్చన పద్ధతి	200-00
స్మృతిముక్తాఫలం	300-00
ఆపస్థంబయల్లాజీయమ్	300-00
జ్యోతిషశాస్త్రసంగ్రహము	200-00
కర్మవిపాకాఖ్యయం	360-00
ముహుర్త రత్నావళి	250-00
సుదివిలోచనం	300-00
ఉత్తర కాలామృతం	200-00
సర్వవిషయ సర్వస్వసంగ్రహం	200-00